

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
“ДЕРЖАВНИЙ ОКЕАНАРІУМ” ІНСТИТУТУ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ
СИЛ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ”

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

ЩОДО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ВІЙСЬКОВИМИ
ЧАСТИНАМИ ТА ПІДРОЗДІЛАМИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ
СИЛ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ, ЧОРНОМОРСЬКІЙ І
АЗОВСЬКІЙ ОПЕРАЦІЙНИХ ЗОНАХ, РІЧКАХ ДУНАЙ І
ДНІПРО ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА
ПОДІЇ У ОДЕСЬКОЇ, МИКОЛАЇВСЬКОЇ, ЗАПОРІЗЬКОЇ,
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ, МІСТІ МАРІУПОЛЬ, АР КРИМ ТА
ПРИДНІСТРОВСЬКОМУ РЕГІОНІ

Частина I

(01.01 - 07.01.2024)

Одеса 2024

Голова робочої групи (наказ навчальника ІВМС НУ «ОМА» від 03.08.2023 № 132):
працівник Збройних Сил України Геннадій БІЛОУС

Робоча група:

працівник Збройних Сил України Оксана МАКСИМОВА, працівник Збройних Сил України
Олена АРДАКОВСЬКА, працівник Збройних Сил України Олександр СМОЛЯР.

**Інформаційні матеріали щодо ведення бойових дій військовими частинами та підрозділами
Військово-Морських Сил на Південних напрямках, Чорноморській і Азовській операційних зонах,
річках Дунай, Дніпро під час російсько-української війни та події у Одеської, Миколаївської,
Запорізької, Херсонської області, місті Маріуполь, Ар Крим та Придністровському регіоні:**

Вип. 1 : січень 2024 року / Науково-дослідний центр Збройних Сил України “Державний океанаріум”
Інституту Військово-Морських Сил Національного університету “Одеська морська академія”.– Одеса,
2024. – 212 с

У першій частині січня “Інформаційні матеріали щодо ведення бойових дій військовими частинами
та підрозділами Військово-Морських Сил на Південних напрямках, Чорноморській і Азовській
операційних зонах, річках Дунай, Дніпро під час російсько-української війни та події у Одеської,
Миколаївської, Запорізької, Херсонської області, місті Маріуполь, Ар Крим та Придністровському регіоні
” висвячена інформація з офіційних та не офіційних відкритих джерел щодо подій російсько-української
війни у період з 01.01 - 07.01.2024 року. Інформаційні матеріали призначені для курсантів, студентів
вищих морських навчальних закладів, військових і цивільних фахівців різного рівня.

ЗМІСТ

1.	Перелік скорочень та умовних позначень	4
2.	Огляд подій у світі, Військово-Морських Силах Збройних Сил України та басейнах Чорного, Азовського морях, річках Дунай, Дніпро.	5
3.	Інформаційні матеріали Генерального Штабу Збройних Сил України щодо хронології подій російсько-української війни, які відбуваються на Південних напрямках	13
4.	Інформаційні матеріали з офіційних та відкритих (неофіційних) джерел, що стосуються подій, які відбуваються у Військово-Морських Сил Збройних Сил України під час російсько-української війни	19
5.	Інформаційні матеріали Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України щодо подій російсько-української війни	55
6.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел про перебіг бойових дій на інших напрямках, що входять до зони відповідальності підрозділів Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України під час російсько-української війни	56
7.	Інформаційні матеріали Оперативного Командування «Південь» Збройних Сил України щодо подій російсько-української війни	56
8.	Інформаційні матеріали Командування Повітряних Сил «Південь» Збройних Сил України щодо подій російсько-української війни	63
9.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел щодо хронології подій російсько-української війни які відбуваються на Південних напрямках.	64
10.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел стосовно знищення Збройними Силами України військових об'єктів, особового складу армії РФ на тимчасово окупованій території АР Крим та Маріупіль	85
11.	Інформаційні матеріали від військовослужбовців Збройних Сил України про події, які відбувалися під час російсько-української війни на Південних напрямках	88
12.	Інформаційні матеріали від інституту вивчення війни стосовно подій які відбуваються на Південних напрямках.	101
13.	Інформаційні матеріали з офіційних джерел щодо хронології події російсько-української війни, які відбуваються в Запорізькій, Херсонській та Миколаївській області	123
14.	Інформаційні матеріали з відкритих (неофіційних) джерел щодо подій, які відбуваються під час російсько-української війни в Одеській, Миколаївській, Херсонській, Запорізькій, Донецькій області та АР Крим	133

1. ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочується
АКДВС	Автоматичний комплекс далекого візуального спостереження
АРЛК	Артиллерийский радиолокационный комплекс
АІС	Автоматична ідентифікаційна система
АМПУ	Адміністрація морських портів України
АРК	Автономна Республіка Крим
АКРР	Автоматизований комплекс радіорозвідки
БпЛА	Безпілотний літальний апарат
БАК	Безпілотний авіаційний комплекс
БТТЛБ	Багатоцільові транспортери-тягачі легки броньовані
БМД	Бойова машина десанту
БТР	Бронетранспортер
ББМ	Бойова броньована машина
БЕК	Безекіпажний корабель
ВВС	Важка вогнеметна система
ВМС	Військово-Морські Сили
ВПП	Всесвітня продовольча програма
вмф	військово-морський флот
ГУР	Головне управління розвідки
ЗРК	Зенітний ракетний комплекс
ЗРП	Заряд розмінування переносний
ЗСУ	Збройні Сили України
КДВС	Комплекс дальнього візуального спостереження
КШМ	Командно-штабна машина
КВТС	Комплекси відеотепловізійного спостереження
КМП	Корпус морської піхоти
КСВ	Купольна станція відеоспостереження
КР	Крилата ракета
КТК	Каспійський трубопровідний консорціум
КПП	Корабель на повітряній подушці
МКЧХ	Міжнародний комітет Червоного Хреста
МТЛБ	Багатоцільовий транспортер-тягач легкий броньований
МРЛС	Мобільна радіолокаційна станція
МТЗ	Матеріально-технічні засоби
МРК	Малий ракетний корабель
НСКА	Наземні станції керування антенами
НАТО	Північноатлантичний альянс

НВАК	Народно-визвольна армія Китаю
ООН	Організація Об'єднаних Націй
ОВА	Обласна військова адміністрація
ОВТ	Озброєння та військова техніка
ОСК	Об'єднана суднобудівна корпорація
ПММ	Пально-мастильні матеріали
ПТРК	Протитанковий ракетний комплекс
ПТКР	Протитанкова керована ракета
ПЗРК	Переносний зенітно-ракетний комплекс
ПКР	Протикорабельна ракета
ППО	Протиповітряна оборона
ППББ	Польовий пункт боепостачання боеприпасів
ПРРРБ	Пост радіолокаційної розвідки та радіолокаційної боротьби
РВА	Районна військова адміністрація
РЛС	Радіолокаційна станція
РЕБ	Радіоелектронної боротьби
РСЗВ	Реактивна система залпового вогню
РКРКС	Радіолокаційний комплекс розвідки й контролю стрільби
РНБО	Рада національної безпеки і оборони України
рф	російська федерація
САУ	Самохідна артилерійська установка
СДК	Середній десантний корабель
СНАР	Станція наземної артилерійської розвідки
СПГ	Станковий протитанковий гранатомет
СПП	Судно на повітряній подушці
ск	слідчий комітет
ТОТ	Тимчасово окуповані території
фсб	федеральна служба безпеки росії
чфрф	чорноморський флот російської федерації

2. ОГЛЯД ПОДІЙ У СВІТІ, ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛАХ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА БАСЕЙНАХ ЧОРНОГО, АЗОВСЬКОГО МОРЯХ, РІЧКАХ ДУНАЙ, ДНІПРО.

Огляд визначних подій

02.01.2024. Менш ніж за пів року українським морським коридором вже експортовано понад 10 млн тонн вантажів. Інформацією поділився голова ДП «АМПУ» Юрій Литвин. Також, за словами посадовця, з українських причалів на Дунаї в цьому році відправлено понад 30 млн тонн вантажів — попри атак ворога на портову інфраструктуру Придунав'я.

«Рішучі дії Збройних Сил України змусили росіян у Чорному морі перейти від наступального патрулювання до оборони. Це дало змогу розблокувати порти Великої Одеси і створити Український коридор для цивільних суден. Менш ніж за пів року цим коридором вже експортовано більше 10 млн тонн вантажів», — повідомив Литвин. Також Литвин зазначив, що Адміністрація морських портів має ретельний і затверджений план щодо реалізації цього Пріоритету підприємствами морегосподарського комплексу.

<https://usm.media/morskim-koridorom-eksportovali-vzhe-ponad-10-mln-tonn-vantazhiv/>

02.01.2024. Від початку серпня українським морським коридором скористувалося 400 цивільних суден. Вони транспортували понад 13 мільйонів тонн продукції до 24 країн світу. Про це у соцмережі X повідомив міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков .

<https://odesa.novyny.live/eksport-chornomorskimi-koridorami-perevaliv-13-milioniv-tonn-kubrakov-142746.html>

02.01.2024. Туреччина спростувала інформацію про те, що дозволила зайти в Чорне море двом мінним тральщикам, які Велика Британія передає Україні. Про це йдеться у заяві Центру протидії дезінформації при управлінні президента Туреччини. «Твердження деяких ЗМІ про те, що “тральщикам, подарованим Україні Великою Британією, дозволили пройти через турецькі протоки в Чорне море”, не відповідає дійсності», — заявили у відомстві. У заяві нагадується, що Туреччина негайно класифікувала спеціальну військову операцію росії проти України як «війну» і, відповідно до статті 19 Конвенції Монтре про режим проток Босфор і Дарданелли, закрила їх для військових кораблів воюючих сторін (України та росії). «Туреччина, яка неупереджено і старанно виконує Конвенцію Монтре з 1936 року, зберігає свою непохитну рішучість і принципову позицію протягом цієї війни, щоб запобігти ескалації напруженості в Чорному морі», — йдеться у заяві. Турецьке відомство також повідомило, що союзники були належним чином поінформовані про те, що подаровані Україні британські тральщики, не зможуть пройти через турецькі протоки до Чорного моря доти, доки триває війна. Нагадаємо, ще в травні минулого року повідомлялося, що два мінні тральщики вже стоять під українськими прапорами та з екіпажами, поки що в портах Великої Британії.

<https://armyinform.com.ua/2024/01/02/turechchyna-zayavyla-shho-ne-propustyt-v-chorne-more-brytanski-minni-tralshhyky-podarovani-ukrayini/>

02.01.2024. Дунайські порти цього року збільшили перевалку вантажів до 120 тисяч т на добу. Про це розповів заступник міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України Юрій Васьков. Він зазначив, що це рекордний показник, який було досягнуто, завдяки розвитку портової інфраструктури та переорієнтації експорту через порти Дунаю. «Ми зосередилися на морських портах Дунайського кластеру. До війни експорт через цей напрямок складав 1,5% від загального обсягу, водночас завдяки розвитку портів на Дунаї цей показник збільшився до 30%», — сказав Васьков.

РОЗВИТОК ДУНАЙСЬКОГО МОРСЬКОГО КЛАСТЕРУ

*млн тонн

Колаж: Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Заступник міністра додав, що попри функціонування тимчасового морського українського коридору розвиток портів Дунайського кластеру залишається одним з пріоритетів Мінвідновлення на 2024 рік.

ДУНАЙСЬКИЙ КЛАСТЕР: 23 НОВІ ТЕРМІНАЛИ

Колаж: Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Васьков зауважив, що тимчасовий морський коридор продовжує системно працювати. З серпня ним вже скористалось майже 250 суден, які перевезли понад 10 млн т вантажів, з яких 6 млн т – це агропродукція. За його словами, наразі темпи зростання експорту через Український коридор вже суттєво перебільшили темпи зростання експорту у межах “зернової ініціативи”.

<https://agoreview.com/content/dunajski-porty-zbilshly-perevalku-vantazhiv-do-120-tysyach-tonn-na-dobu/>

03.01.2024. Військово-морські сили ЗСУ не подавали запит до Туреччини на проходження двох мінних тральщиків до Чорного моря, які Україна отримала від міжнародних партнерів. Про це в ефірі телемарафону «Єдині новини» повідомив речник Військово-морських сил України Дмитро Плетенчук. «Військово-морські сили запити на прохід цих кораблів не залишали Турецькій Республіці, це по-перше. По друге, враховуючи дію Конвенції Монтре², іншого варіанту очікувати в принципі не слід було, і тому,

відповідно, може лише підтвердити, що таких намірів у нас не було», - зазначив Плетенчук. Він наголосив, що так само РФ не може заводити кораблі до Чорного моря, тому тут зберігається паритет з боку Туреччини, і ніяких приводів для «зради» немає. Відповідаючи на запитання, які засоби зараз застосовує Україна для розмінування Чорного моря, речник повідомив, що йдеться про спеціальне роботизоване обладнання. «Станом на зараз ми використовуємо в першу чергу спеціальне роботизоване обладнання, дрони для проведення розмінування. Проводити розмінування досить складно, вони обмежені в радіусі своєї дії, нам потрібні ці зразки оснащення і техніки в більшій кількості, ми в постійному діалозі з нашими іноземними партнерами з цього питання і робота в цьому напрямку триває постійно. Як навчання, набуття досвіду, так і підготовка персоналу триває постійно», - розповів речник. За словами Плетенчука, нині триває планувальна операція з розмінування Чорного моря. «Ми плануємо цю операцію повномасштабну з розмінування Чорного і Азовського морів. Станом на зараз створено штаб, сама операція планується. За результатами цього планування можемо зазначити, що в своїй активній фазі, тобто розмінування в першу чергу морських шляхів комунікацій, торговельних шляхів, триватиме 3-5 місяців. Глобально операція триватиме протягом кількох років – 3-5 років», - сказав Плетенчук, додавши, що на цьому робота не завершиться, адже в Чорному морі велика кількість мін старого зразка – часів Першої та Другої світових воєн. Як повідомляв Укрінформ, 11 грудня міністр оборони Британії Грант Шепс заявив, що у рамках діяльності британсько-норвезької морської коаліції Україна отримає два мінних тральні кораблі Королівських ВМС класу Sandown. 2 січня у Туреччині заявили про намір заборонити двом мінним тральщикам, які Велика Британія передає Україні, пройти транзитом через її води на шляху до Чорного моря.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3808546-ukraina-ne-podavala-zapit-tureccini-na-prohodzenna-dvoh-minnih-tralsikiv-cerez-ii-vodi-vms.html>

03.01.2024. Швейцарський дистриб'ютор агропродукції Harvest Commodities інвестував у розвиток Дунайських портів. Швейцарська компанія Harvest Commodities збудує в Ізмаїльському порту нові зернові склади. Про це повідомив «Бізнес Цензор». «Наші інвестиції у місцеву інфраструктуру та логістику не тільки створюють робочі місця та приносять іноземну валюту до регіону. Вони гарантують, що зерно з України й надалі відіграватиме важливу роль у забезпеченні продовольством країн третього світу, включно з Африкою», — заявив інвестор Harvest Commodities Нільс Труст. Harvest Commodities вже довгий час активно працює з Україною. Зокрема, два судна компанії — Riva Wind і Arizona — одними з перших вийшли з Одеського порту в рамках Чорноморської зернової ініціативи у серпні 2022 року. Вони поставили на світові ринки 110 тис. т зерна. Загалом із 2021 року компанія експортувала понад 350 тис. т українського зерна до Туреччини, Єгипту, Китаю, Італії, Грузії та Хорватії.

<https://usm.media/novi-poturznosti-w-portu-izmajil-zbuduje-harvest-commodities/>

03.01.2024. Якщо морський коридор працюватиме стабільно, то в першому кварталі 2024 року загальний експорт руди може скласти від 2 до 3 мільйонів тонн на місяць. Цю інформацію надав Юрій Риженков, генеральний директор Групи “Метінвест”, у розмові з Forbes Ukraine. Риженков зазначив, що в період до кінця першого кварталу 2024 року очікується, що експорт руди через морські шляхи від усіх виробників в Україні сягне 2-3 мільйонів тонн на місяць. До початку війни “Метінвест” експортував близько 2 мільйонів тонн руди щомісяця. Риженков також вказав на можливість зростання експорту інших

товарів, як-от метал, вугілля та цемент. Він додав, що до відкриття морського коридору Група експортувала продукцію переважно в країни Східної Європи, але тепер розширила географію до Південної Європи, Італії, Туреччини, Єгипту, проте основним ринком залишається Китай. Якщо коридор працюватиме безперервно, існує можливість збільшення завантаження ГЗК до 75-80% від максимального рівня до закінчення війни. Компанія має обмеження у персоналі, оскільки частина співробітників виїхала за кордон, а 8000 працюють у ЗСУ, що ускладнює збільшення виробничих потужностей. Завершуючи, Риженков повідомив, що понад 50% експорту Групи нині відбувається через порти Великої Одеси, у той час, як до відкриття морського коридору основний експорт здійснювався залізницею.

<https://informer.od.ua/news/morski-perevezennya-z-odeshyyny-mozhut-zabezpechuvaty-eksport-rudy-do-3-mln-tonn-na-misyats/>

04.01.2024. Середньодобовий обсяг вивантаження зернових у портах Великої Одеси становить 1053 вагони — це на 55 одиниць більше, ніж тиждень тому. Загалом у напрямку всіх портів України наразі рухається 14 тис. 333 вагони. Щодоби вивантажується понад 2200 одиниць. Із зерном до портів Великої Одеси прямує 7398 вагонів, до дунайських портів — 707 одиниць, пише Rail.insider з посиланням на директора департаменту комерційної роботи УЗ Валерія Ткачова. Також представник УЗ запропонував задля доправлення вантажів до портів Рені та Ізмаїл скористатися маршрутом через територію Молдови. «Це, звісно, призведе до здорожчання перевезення. Але тут необхідно врахувати, скільки грошей втрачається через простої і чи не швидше проїхати через територію Молдови», — уточнив Валерій Ткачов.

<https://usm.media/u-portah-ponad-tisyachu-vagoniv-iz-zernom-na-dobu/>

04.01.2024. Страхуватимуться судна та їх вантаж, також передбачається страхування ризиків, що притаманні таким перевезенням. Україна, уряд Великої Британії та пул міжнародних страхових компаній за участю страхового брокера Marsh, який є частиною компанії Olyver Vuman, створили спеціальний безпрецедентний механізм страхування суден, які користуються українським морським коридором. Про це пише ЦТС з посиланням на інформацію АМПУ. Це зробить морський шлях доступнішим для широкого кола експортерів, що вкрай важливо, особливо під час війни. "Укргазбанк" випустив акредитив на користь британського страхувальника. Заявником акредитиву виступило ПрАТ ЕКА. Строк - до 3 років, сума - 10 млн доларів. Такий механізм застрахує судна та їх вантаж, що заходять і виходять із чорноморських портів, а також передбачає страхування ризиків, що притаманні таким перевезенням. "Перш за все позитивно вплине на роботу аграрних компаній. Але надалі будуть перевозитися й інші продукти українських експортерів, адже механізм не обмежується лише сільськогосподарською продукцією, на відміну від зернового коридора. Вільна навігація у Чорному морі - стратегічно важливий напрямок для нашої держави", - зазначив в.о. голови правління "Укргазбанку" Родіон Морозов. Нагадаємо, ЦТС писав, що в листопаді 2023 року Україна і пул британських страхових компаній утворили механізм, який зробить тимчасовий чорноморський коридор доступнішим для експортерів. "Україна спільно з пулом британських страхових компаній утворила спеціальний механізм. Він дозволить зробити знижку на вартість страхування від воєнних ризиків для експортерів усієї продукції з України. Це зробить чорноморський

коридор доступнішим для більш широкого кола експортерів", - зазначив тоді прем'єр-міністр України Денис Шмигаль. Прем'єр-міністр підкреслив, що Кабмін виділив кошти, які будуть гарантією покриття збитків у разі їх настання. До механізму залучене Експортно-кредитне агентство, "Укргазбанк", "Укрексімбанк" і пул з 14 страхувальників. Раніше ЦТС писав, що при підготовці проекту держбюджету на 2024 рік було зменшено фонд страхування цивільних суден, який був створений для заохочення судновласників направляти судна до українських чорноморських портів в умовах російської агресії. Якщо початково загальний обсяг компенсацій передбачався у розмірі до 20 млрд грн, то на 2024 рік по цій статті (принаймні, до першого читання) закладали лише 2 млрд грн.

<https://cfts.org.ua/novosti>

04.01.2024. У Міністерстві економіки фіксують зростання експорту металопродукції після створення альтернативного коридору у Чорному морі. Як передає Укрінформ, про це повідомляє пресслужба Мінекономіки. "Загалом за 2023 рік морем Україна вивезла майже на 1 млн тонн більше, ніж торік. Крім зерна, цим шляхом експортуються й інші товари, у тому числі метал. Після запуску альтернативного морського коридору зріс експорт виробів цієї групи. Так, у грудні порівняно з листопадом зріс показник вивезення напівфабрикатів на 40% та прокату плоского на 45,3%", - йдеться в повідомленні. Натомість експорт автомобільним транспортом й далі скорочується. Головна причина – блокування кордонів з Польщею. У грудні проти листопада показник впав на 18,3%. Але за підсумками року втрати незначні – лише на 0,7%. Щоб розв'язати цю проблему, тривають перемовини на всіх рівнях. Водночас Україна наростила експортні контейнерні перевезення: на 86% - залізничним транспортом і 36% - автомобільним. Зараз це найбільш ефективний вид транспорту для продукції з доданою вартістю, зауважили в Мінекономіки. За підсумками 2023 року в Україні зросли обсяги імпорту в грошовому вимірі й становили 62,2 млрд дол. США. Найбільше Україна імпортувала паливо, ліки та БПЛА. "Імпорт у грошовому вимірі торік зріс і склав 62,2 млрд доларів. Найбільше Україна завозила паливо на 7,8 млрд дол., «різне» (те, що не афішується) на 3,7 млрд дол., лікарські засоби на 1,7 млрд дол., БПЛА на 681 млн доларів", - йдеться в повідомленні. У топ позиціях імпорту були також автомобілі, добрива та засоби захисту рослин. Як повідомлялось, Україна створила альтернативний «зерновий коридор» у Чорному морі. Із серпня ним вже скористались майже 250 суден, які перевезли понад 10 млн т вантажів, з яких 6 млн т – агропродукція.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3809057-zapusk-alternativnogo-morskogo-koridoru-spriav-zbilsensnu-eksportu-metaliv-minekonomiki.html>

04.01.2024. У Туреччині кажуть, що й надалі будуть ретельно дотримуватися Конвенції Монтре. Туреччина докладає зусиль для завершення російсько-української війни та відновлення дії Чорноморської зернової ініціативи, а також буде й надалі дотримуватися положень Конвенції Монтре. Про це заявив міністр оборони Туреччини Яшар Гюлер в інтерв'ю, яке вийшло у січневому номері аналітичного журналу Kriter, який видає Фонд політичних, економічних та соціальних досліджень (SETA), повідомляє кореспондент Укрінформу. «Туреччина ретельно, відповідально та неупереджено виконує Конвенцію про протоки Монтре, яка забезпечує баланс у Чорному морі, і ми сповнені рішучості й надалі її виконувати. З іншого боку, ми запустили «Тристоронню ініціативу» під керівництвом нашої країни, включаючи Болгарію та Румунію, проти мінної небезпеки в Чорному морі», - сказав Гюлер. Водночас міністр наголосив на підтримці територіальної цілісності України. «Щодо протистояння між Україною та Росією, Туреччина з першого дня

продовжує зусилля під керівництвом нашого президента, щоб знайти вирішення цієї кризи. У цьому контексті ми заявляємо, що територіальна цілісність України має бути захищена на всіх рівнях та на всіх майданчиках», - наголосив міністр оборони Туреччини. За його словами, Анкара також докладає зусиль щодо реактивації Чорноморської зернової угоди, яка «зробила значний внесок у подолання зернової кризи». «Крім того, відновлення миру та стабільності в Чорному морі є важливим для всього світу, особливо для прибережних держав», - сказав турецький міністр. Як повідомляв Укрінформ, Туреччина заявила, що не дозволить двом мінним тральщикам, які Велика Британія передає Україні, пройти транзитом через її води на шляху до Чорного моря, обгрунтовуючи це рішення положеннями Конвенції Монтре . Речник Військово-Морських сил України Дмитро Плетенчук зазначив, що ВМС ЗСУ не подавали запит до Туреччини на проходження тральщиків .

<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3808826-u-tureccini-kazut-so-j-nadali-budut-retelno-dotrimuvatisa-konvencii-montre.html>

04.01.2024. росія заявила відвід двом арбітрам у міждержавній суперечці, ініційованій Україною у 2019 році щодо захоплення трьох суден та їх екіпажів під час “Керченського інциденту” 2018 року. Ця справа зараз розглядається спеціально сформованим арбітражем з п’яти осіб, до якого входять Рудігер Вольфрам і Дональд МакРей, яким агресор заявив відвід, повідомляє група Інформаційний спротив з посиланням на Асоціацію реінтеграції Криму. Формальна “причина” цієї провокації рф полягає в тому, що Вольфрам і МакРей підтримали заяву Інституту міжнародного права, що засуджує російську агресію. Цей “новаторський” підхід росії до міжнародних суперечок став черговим кроком кремля до свідомої “самоізоляції” щодо міжнародних механізмів, оскільки знайти авторитетного арбітра, який не засудив російську агресію, в сучасному світі максимально складно.

<https://www.blackseanews.net/read/212689>

04.01.2024. У порту Маріуполя третій день поспіль загарбники вантажать зерно – Андрющенко. У тимчасово окупованому Маріуполі у порту третій день поспіль вантажать на судна українське зерно для вивезення в росію. Про це у Телеграмі повідомив радник міського голови Маріуполя Петро Андрющенко, передає Укрінформ. «Судно, що ховалось за будівлею елеватора, вийшло з акваторії порту позавчора вночі. На його місце стало інше судно. Портові крани третій день поспіль вантажать зерно. Можемо стверджувати, що саме зерно було на першому судні, та друге (попередньо універсальний балкер) теж під навантаження зерном», - написав Андрющенко. Він зазначив, що запаси каоліну у порту не вантажаться, вивантаження військової техніки поки не зафіксовано. "По факту, окупанти продовжують розкрадання зерна та природних багатств України. В той самий час тестово “промацують” пильність та реакцію на потенційно можливе постачання портом техніки", - зауважив Андрющенко. Як повідомлялося, у морському порту Маріуполя загарбники запустили тепловози для вирішення логістичних питань. З літа 2022 року вони викрадають українське зерно, металопродукцію, граніт, які вивозять в росію і тимчасово окупований Крим. Натомість морем завозили у місто бетонні плити для облаштування вогневих позицій

Фото: getty images

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3808930-u-portu-mariupola-tretij-den-pospil-zagarbniki-vantazat-zerno-andrusenko.html>

04.01.2024. З Криму вийшло чергове судно із краденим українським зерном. На балкері Zaid перевозять 35 тис. 700 т пшениці, викраденої з України. У четвер, 4 січня, з окупованого Севастополя вийшло судно Zaid (ІМО:9715270), повідомила журналістка інформаційного порталу «Миротворець» Катерина Яресько. На балкер завантажили 35 тис. 700 т пшениці, викраденої з окупованих територій півдня України. Збіжжя доставлять в Сирію. Завантаження проходило на зерновому терміналі Авліта з 31 грудня 2023 року .

<https://usm.media/z-krimu-vijshlo-cherгоve-sudno-iz-kradenim-ukrainskim-zernom/>

05.01.2024. З початку 2024 року окупанти встигли вкрати 14 тис. т зерна через порт Маріуполь. Загалом було відправлено дві партії пшениці, вивезених з тимчасово окупованих територій України. Окупанти від початку 2024 року вивезли з Маріупольського порту близько 14 тис. т зерна, викраденого у українських аграріїв. Про це пише ЦТС з посиланням на Port News. Загалом було відправлено дві партії пшениці у 13,7 тис. т зерна, вивезених з тимчасово окупованих територій України. Нагадаємо, ЦТС писав, що в жовтні росіяни скерували до Маріуполя і Бердянська 17 суден за краденими вантажами. Крім того, окупанти заявляли про збільшення перевалки в захоплених портах, порівняно з вереснем .

https://cfts.org.ua/news/2024/01/05/z_pochatku_2024_roku_okupanti_vstigli_vkrasti_14_tis_tonn_zerna_cherez_port_mariupol_77748

05.01.2024. росія має проблеми з експортом нафти після посилення санкцій США, - Bloomberg. Потoki нафти з росії можуть зіткнутися з перебоями після посилення санкцій США, спрямованих проти торговців та судноплавних компаній, що перевозять російську нафту. Про це повідомляє Цензор.НЕТ із посиланням на Bloomberg. Як зазначається, впродовж останнього місяця загалом 14 танкерів, які перевозили нафту до Індії, або зупинялися, або розверталися, або відключали обладнання, яке повідомляє системи цифрового стеження про їхнє розташування. США намагаються знайти тонку межу між обмеженням доступу росії до нафтодоларів і водночас збереженням постачань. На борту 14 перевізників, виявлених агентством Bloomberg, знаходиться 11 млн барелів нафти. Усі вони мали вирушити до Індії, де уряд цього місяця заявив, що скоротив російський імпорт, оскільки ціни були недостатньо низькими. Нью-Делі спростував чутки про логістичні

труднощі з оплатою росії. Більшість із них припадає на сорт "сокіл", що експортується зі сходу країни, але деякі вантажі ugals також затримуються. Ознаки можливих проблем з'явилися лише через кілька тижнів після того, як Міністерство фінансів США запровадило наймасштабніші санкції проти російських нафтотрейдерів та державної судноплавної компанії "совкомфлот" з початку війни проти України. При цьому росія все частіше використовує таємних торговців і величезний флот суден з невизначеним власником і страховкою, щоб обійти цінову межу "Великої сімки", яка мала завдати шкоди рф. Bloomberg додає, що деякі з 14 кораблів, зважаючи на все, втратили сигнал, а це означає, що вони можуть просто таємно доставляти вантаж. Проте відколи почалася війна проти України, було незвичайно бачити, як танкери, які беруть участь у торгівлі російською нафтою, роблять це .

<https://censor.net/ua/n3465853>

05.01.2024. Зростанню експорту наприкінці 2023 року сприяли відкриття морського коридору, страхування суден та налагодження логістики на Дунаї. У 2024 році очікується зростання експорту товарів та послуг з України на 9%, заявила Перший віцепрем'єр-міністр України – Міністр економіки Юлія Свириденко. За її словами, логістика і далі є ключем для українського експорту. З усіма проблемами й викликами Україна експортувала 99,8 млн тонн товарів. «Це на 112 тисяч т більше, ніж у 2022 році. Водночас вартість експорту була на 18,7% меншою, ніж роком раніше – 35,8 млрд доларів. Це один з найнижчих показників за останнє десятиліття. Він став результатом блокування кордонів, зернових суперечок та російського саботажу зернової угоди. Але завдяки своєчасним і правильним рішенням, нам вдалося зберегти експортні можливості та продовжити торгівлю на міжнародних ринках. Хоча втрати досить відчутні», — зазначила Юлія Свириденко. За прогнозом Мінекономіки, за нинішніх умов у наступні роки експорт зростатиме. На 9% у 2024, 19,4% у 2025 та 20,6% у 2026 році. Глобальна мета — повернути обсяги вивезення українських товарів та послуг на рівень 2021 року. Міністр економіки зазначила, що фундамент для збільшення експорту вже закладено. Так, у серпні Україна запустила альтернативний морський коридор. Нині цим шляхом вивозять зерно, метал та інші товари. Завдяки цьому в грудні відносно листопада експорт морським транспортом збільшився на 30,7% або на 7 млн 340 тисяч т. Зокрема, зріс експорт металу — на 40% напівфабрикатів та на 45,3% прокату плоского. Ще одним важливим рішенням для збільшення обсягів експорту стало запровадження унікального механізму страхування суден від воєнних ризиків. Також він дозволяє здешевити вартість страхування перевезення зерна до 1-1,25%. «Механізм вже працює. Експортери можуть звертатися за покриттям ризиків до страхових компаній, з якими укладені угоди або напряму до страхового брокера Marsh McLennan», — підкреслили в міністерстві. Також у планах на 2024 рік — інвестувати у логістику на Дунаї. Зокрема Україна планує збільшити транзит до Румунії вдвічі — до 4 млн т щомісяця .

<https://usm.media/morskij-koridor-vplinuv-na-zrostannya-eksportu-z-ukraini/>

3.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ

Оперативна інформація станом на 06.00 01.01.2024 щодо російського вторгнення

Противник продовжує ігнорувати закони та звичаї ведення війни, використовує тактику терору, завдає ракетних та авіаційних ударів, здійснює обстріли з реактивних систем залпового вогню не тільки по військових, а й по численних цивільних об'єктах нашої держави. Внаслідок російських терористичних атак, на жаль, є загиблі та поранені серед цивільного населення. Руйнувань та пошкоджень зазнали приватні житлові та багатоквартирні будинки, інша цивільна та промислова інфраструктура. Авіаційних ударів зазнали: Роботине, Новоданилівка Запорізької області; Качкарівка, Червоний Маяк, Зміївка, Вірівка Херсонської області. Під артилерійським вогнем опинилися населені пункти Запорізької, Херсонської та Миколаївської областей.

Оперативна інформація станом на 18.00 01.01.2024 щодо російського вторгнення

Противник і надалі ігнорує закони та звичаї війни, використовує тактику терору, завдає ударів, здійснює обстріли як військових, так і цивільних об'єктів. Ворог активно застосовує оперативно-тактичну авіацію та квадрокоптери типу "FPV", проводить штурмові дії за підтримки бронетехніки. Внаслідок російських терористичних атак, на жаль, є загиблі та поранені серед цивільного населення. Руйнувань та пошкоджень зазнали приватні житлові та багатоквартирні будинки, інша цивільна та промислова інфраструктура. Оперативна обстановка на сході та півдні України залишається складною. На Запорізькому напрямку противник безуспішно намагався відновити втрачене положення неподалік Роботиного Запорізької області. Тут Сили оборони відбили 3 атаки. Артилерійських та мінометних обстрілів зазнали понад 25 населених пунктів, серед них Полтавка, Червоне, Чарівне, Мала Токмачка, Роботине, П'ятихатки Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ "Одеса" на Херсонському напрямку артилерійських обстрілів противника зазнали Новокаїри, Велетенське та Херсон Херсонської області. Ворог не відмовляється від наміру вибити наші підрозділи із плацдармів на лівобережжі Дніпра. Так, протягом доби противник здійснив 18 безуспішних штурмових дій, але українські воїни й надалі утримують зайняті позиції та завдають противнику значних втрат.

Оперативна інформація станом на 06.00 02.01.2024 щодо російського вторгнення

російська федерація продовжує ігнорувати закони та звичаї ведення війни, використовує тактику терору, завдає ракетних та авіаційних ударів, здійснює обстріли з реактивних систем залпового вогню не тільки по військових, а й по численних цивільних об'єктах нашої держави. Авіаційних ударів зазнали: Новодарівка Запорізької області. Під артилерійським вогнем опинилися населені пункти Запорізької, Херсонської та Миколаївської областей. На Запорізькому напрямку Сили оборони відбили 3 атаки противника неподалік Роботиного Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ "Одеса" на Херсонському напрямку українські воїни надалі продовжують заходи із розширення плацдарму. Незважаючи на значні втрати, ворог не полишає спроб вибити наші підрозділи із займаних позицій. Так протягом минулої доби противник здійснив 19 безуспішних штурмових дій. Водночас Сили оборони України продовжують активними діями завдавати окупаційним військам втрат в живій силі та техніці, виснажують ворога вздовж всієї лінії фронту.

Оперативна інформація станом на 18.00 02.01.2024 щодо російського вторгнення

Протягом доби відбулось 56 бойових зіткнень. Також ворог завдав 66 авіаційних ударів, у тому числі дронами типу “Shahed-136/131”, здійснив 2 обстріли з реактивних систем залпового вогню по позиціях наших військ та населених пунктах. Внаслідок російських терористичних атак, на жаль, є загиблі та понад 100 постраждалих й поранених цивільних осіб, серед яких і діти. Руйнувань та пошкоджень зазнали понад 100 приватних житлових та багатоквартирних будинків, інша цивільна та промислова інфраструктура в Запорізькій, Херсонській, Миколаївській та Одеській областях. Оперативна обстановка на сході та півдні України залишається складною. На Запорізькому напрямку Сили оборони відбили атаку противника неподалік Роботиного Запорізької області, де ворог безуспішно намагався відновити втрачене положення. Авіаційних ударів зазнали Новоданилівка та Оріхове Запорізької області. Від артилерійських та мінометних обстрілів постраждали понад 15 населених пунктів, серед них Залізничне, Роботине, Новоандріївка, Малі Щербачи, Кам'янське Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ “Одеса” на Херсонському напрямку противник завдав авіаційного удару в районі Червоного Маяка Херсонської області. Артилерійських обстрілів противника зазнали Берислав, Тягинка, Херсон та Білозерка Херсонської області. Ворог не відмовляється від наміру вибити наші підрозділи із плацдармів на лівобережжі Дніпра. Так, протягом доби окупанти здійснили 8 безуспішних штурмових дій, але наші підрозділи й надалі утримують зайняті позиції та завдають противнику значних втрат.

Оперативна інформація станом на 06.00 03.01.2024 щодо російського вторгнення

Противник продовжує ігнорувати закони та звичаї ведення війни, використовує тактику терору, завдає ракетних та авіаційних ударів, здійснює обстріли з реактивних систем залпового вогню не тільки по військових, а й по численних цивільних об'єктах нашої держави. Авіаційних ударів зазнали: Оріхів Запорізької області. Під артилерійським вогнем опинилися населені пункти Запорізької, Херсонської та Миколаївської областей. На Запорізькому напрямку Сили оборони відбили атаку противника неподалік Роботиного Запорізької області. В районі Вербового наші війська просунулися вперед, змусивши ворога покинути деякі позиції. В зоні відповідальності ОСУВ “Одеса” на Херсонському напрямку Сили оборони надалі продовжують заходи із розширення плацдарму. Незважаючи на значні втрати, окупанти не полишають спроб вибити наші підрозділи із займаних позицій. Так протягом минулої доби противник здійснив 9 безуспішних штурмових дій. Водночас Сили оборони України продовжують активними діями завдавати окупаційним військам втрат в живій силі та техніці, виснажують ворога вздовж всієї лінії фронту.

Оперативна інформація станом на 18.00 03.01.2024 щодо російського вторгнення

російська федерація продовжує вести загарбницьку війну. Незважаючи на значні втрати, не відмовляється від планів щодо повної окупації України. Противник і надалі ігнорує закони та звичаї війни, використовує тактику терору, завдає ударів, здійснює обстріли як військових, так і цивільних об'єктів. Ворог активно застосовує оперативно-тактичну авіацію та квадрокоптери типу "FPV", проводить штурмові дії за підтримки бронетехніки. Внаслідок російських терористичних атак, на жаль, є поранені серед цивільного населення. Руйнувань та пошкоджень зазнали житлові будинки, інша цивільна та промислова інфраструктура. Оперативна обстановка на сході та півдні України залишається складною. На Запорізькому напрямку Сили оборони відбили атаку противника біля Роботиного Запорізької області, де ворог безуспішно намагався відновити втрачене положення. Окупанти завдали авіаційного удару в районі населеного пункту Новодарівка Запорізької області. Артилерійських та мінометних обстрілів зазнали понад 15 населених пунктів, серед них Левадне, Гуляйполе, Чарівне, Мала Токмачка, Малі Щербакі, П'ятихатки Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ "Одеса" на Херсонському напрямку артилерійських обстрілів противника зазнали Томарине, Новотягинка, Садове, Херсон, Чернобаївка та Кізомис Херсонської області. Ворог не відмовляється від наміру вибити наші підрозділи із плацдармів на лівобережжі Дніпра. Так, протягом доби противник здійснив 8 безуспішних штурмових дій, але українські воїни й надалі утримують зайняті позиції та завдають противнику значних втрат.

Оперативна інформація станом на 06.00 04.01.2024 щодо російського вторгнення

Внаслідок російських терористичних атак, на жаль, є загиблі та поранені серед цивільного населення. Руйнувань та пошкоджень зазнали житлові будинки, інша цивільна та промислова інфраструктура. Авіаційних ударів зазнали: Орпів, Новодарівка Запорізької області; Червоний Маяк, Берислав Херсонської області. Під артилерійським вогнем опинилися населені пункти Запорізької, Херсонської та Миколаївської областей. На Запорізькому напрямку українські захисники відбили атаку противника в районі Роботиного Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ "Одеса" на Херсонському напрямку Сили оборони надалі продовжують заходи із розширення плацдарму. Незважаючи на значні втрати, ворог не полишає спроб вибити наші підрозділи із займаних позицій. Протягом минулої доби противник здійснив 9 безуспішних штурмових дій. Водночас Сили оборони України продовжують активними діями завдавати окупаційним військам втрат в живій силі та техніці, виснажують ворога вздовж всієї лінії фронту.

Оперативна інформація станом на 18.00 04.01.2024 щодо російського вторгнення

Противник і надалі ігнорує закони та звичаї війни, використовує тактику терору, завдає ударів, здійснює обстріли як військових, так і цивільних об'єктів. Ворог активно застосовує оперативно-тактичну авіацію та квадрокоптери типу "FPV", проводить штурмові дії за підтримки бронетехніки. Оперативна обстановка на сході та півдні України залишається складною. На Запорізькому напрямку Сили оборони відбили 7 атак біля Роботиного та північно-західніше Вербового Запорізької області, де ворог безуспішно намагався відновити втрачене положення. Артилерійських та мінометних обстрілів зазнали понад 15 населених пунктів, серед них Полтавка, Червоне, Чарівне, Мала Токмачка, Роботине, Кам'янське Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ "Одеса" на Херсонському напрямку артилерійських обстрілів противника зазнали Нововоронцовка, Берислав, Тягинка, Іванівка, Новотягинка, Херсон, Станіслав Херсонської області та Солончаки, Очаків Миколаївської області. Також ворог завдав авіаційного удару в районі населеного пункту Зміївка Херсонської області. Загарбники не відмовляються від наміру вибити наші

підрозділи із плацдармів на лівобережжі Дніпра. Так, протягом доби противник здійснив 6 безуспішних штурмових дій, але українські воїни й надалі утримують зайняті позиції та завдають окупантам значних втрат.

Оперативна інформація станом на 06.00 05.01.2024 щодо російського вторгнення

Противник продовжує ігнорувати закони та звичаї ведення війни, використовує тактику терору, завдає ракетних та авіаційних ударів, здійснює обстріли з реактивних систем залпового вогню не тільки по військових, а й по численних цивільних об'єктах нашої держави. Внаслідок російських терористичних атак, на жаль, є загиблі та поранені серед цивільного населення. Руйнувань та пошкоджень зазнали житлові будинки та інша цивільна інфраструктура. Вночі російські окупанти вчергове атакували Україну ударними БПЛА типу "Shahed-136/131". Триває бойова робота сил та засобів протиповітряної оборони України, результати будуть повідомлені пізніше. Авіаційних ударів зазнали: Новодарівка, Оріхів Запорізької області; Зміївка Херсонської області. Під артилерійським вогнем опинилися населені пункти Запорізької, Дніпропетровської, Херсонської та Миколаївської областей. На Запорізькому напрямку Сили оборони відбили 8 атак противника в районі Роботиного та північно-західніше Вербового Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ "Одеса" на Херсонському напрямку українські воїни надалі продовжують заходи із розширення плацдарму. Незважаючи на значні втрати, ворог не полишає спроб вибити наші підрозділи із займаних позицій. Протягом минулої доби противник здійснив 6 безуспішних штурмових дій. Водночас наші воїни продовжують активними діями завдавати окупаційним військам втрат у живій силі та техніці, виснажують ворога вздовж всієї лінії фронту.

Оперативна інформація станом на 18.00 05.01.2024 щодо російського вторгнення

Оперативна обстановка на сході та півдні України залишається складною. На Запорізькому напрямку противник наступальних (штурмових) дій не вів. Артилерійських та мінометних обстрілів зазнали населені пункти, зокрема, Левадне, Малинівка, Гуляйполе, П'ятихатки, Кам'янське Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ "Одеса" на Херсонському напрямку артилерійських обстрілів противника зазнали Золота Балка, Іванівка, Садове, Херсон, Благовіщенське, Велетенське, Кізомис Херсонської області та Солончаки Миколаївської області. Також ворог завдав авіаційного удару в районі населеного пункту Червоний Маяк Херсонської області. Окупанти не відмовляються від наміру вибити наші підрозділи із плацдармів на лівобережжі Дніпра. Так, протягом доби противник здійснив 10 безуспішних штурмових дій, але українські воїни й надалі утримують зайняті позиції та завдають загарбникам значних втрат.

Оперативна інформація станом на 06.00 06.01.2024 щодо російського вторгнення

Противник продовжує ігнорувати закони та звичаї ведення війни, використовує тактику терору, завдає ракетних та авіаційних ударів, здійснює обстріли з реактивних систем залпового вогню не тільки по військових, а й по численних цивільних об'єктах нашої держави. Авіаційних ударів зазнали: Мала Токмачка Запорізької області, Зміївка та Червоний Маяк Херсонської області. Під артилерійським вогнем опинилися населені пункти Запорізької, Херсонської та Миколаївської областей. На Запорізькому напрямку українські воїни відбили атаку противника в районі Роботиного Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ "Одеса" на Херсонському напрямку Сили оборони надалі продовжують заходи із розширення плацдарму. Незважаючи на значні втрати, ворог не полишає спроб вибити наші підрозділи із займаних позицій. Зокрема, протягом минулої

доби противник здійснив 13 безуспішних штурмових дій. Водночас наші воїни продовжують активними діями завдавати окупаційним військам втрат в живій силі та техніці, виснажують ворога вздовж всієї лінії фронту.

Оперативна інформація станом на 18.00 06.01.2024 щодо російського вторгнення
російська федерація і надалі ігнорує закони та звичаї ведення війни, використовує тактику терору, завдає ударів, здійснює обстріли як військових, так і цивільних об'єктів. Ворог активно застосовує оперативно-тактичну авіацію та квадрокоптери типу "FPV", проводить штурмові дії за підтримки бронетехніки. Оперативна обстановка на сході та півдні України залишається складною. Внаслідок російських терористичних атак, на жаль, є загиблі та поранені серед цивільного населення. Руйнувань та пошкоджень зазнали приватні житлові та багатоквартирні будинки, інша цивільна інфраструктура. На Запорізькому напрямку сили оборони відбили 2 атаки противника в районах Роботиного та південніше Новодарівки, де ворог, за підтримки авіації, намагався покращити тактичне положення. Ворог завдав авіаційних ударів в районах населених пунктів Мала Токмачка та П'ятихатки. Артилерійських та мінометних обстрілів зазнали понад 15 населених пунктів, серед них Полтавка, Гуляйполе, Чарівне, Оріхів, Новоандріївка, П'ятихатки Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ "Одеса" на Херсонському напрямку артилерійських обстрілів противника зазнали Тягинка, Херсон, Олександрівка Херсонської області та Куцуруб, Очаків Миколаївської області. Ворог не відмовляється від наміру вибити наші підрозділи із плацдармів на лівобережжі Дніпра. Так, протягом доби противник здійснив 18 безуспішних штурмових дій на позиції наших військ, але українські воїни й надалі утримують зайняті позиції та завдають противнику значних втрат.

Оперативна інформація станом на 06.00 07.01.2024 щодо російського вторгнення
Противник продовжує ігнорувати закони та звичаї ведення війни, використовує тактику терору, завдає ракетних та авіаційних ударів, здійснює обстріли з реактивних систем залпового вогню не тільки по військових, а й по численних цивільних об'єктах нашої держави. Внаслідок російських терористичних атак, на жаль, є загиблі та поранені серед цивільного населення. Руйнувань та пошкоджень зазнали житлові будинки та інша цивільна інфраструктура. Авіаційних ударів зазнали: Новодарівка, Мала Токмачка, Роботине, Новоданилівка, Оріхів, П'ятихатки Запорізької області; Зміївка Херсонської області. Під артилерійським вогнем опинилися населені пункти Запорізької, Херсонської та Миколаївської областей. На Запорізькому напрямку Сили оборони відбили 5 атак противника західніше Вербового, Роботиного та південніше Новодарівки Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ "Одеса" на Херсонському напрямку українські воїни продовжують заходи із розширення плацдарму. Незважаючи на значні втрати, ворог не полишає спроб вибити наші підрозділи із займаних позицій. Протягом минулої доби противник здійснив 18 безуспішних штурмових дій на позиції Сил оборони. Водночас наші захисники продовжують активними діями завдавати окупаційним військам втрат в живій силі та техніці, виснажують ворога вздовж всієї лінії фронту.

Оперативна інформація станом на 18.00 07.01.2024 щодо російського вторгнення
Противник і надалі ігнорує закони та звичаї війни, використовує тактику терору, завдає ударів, здійснює обстріли як військових, так і цивільних об'єктів. Ворог активно застосовує оперативно-тактичну авіацію та квадрокоптери типу "FPV", проводить штурмові дії за підтримки бронетехніки. Внаслідок російських терористичних атак, на жаль, є загиблі та поранені серед цивільного населення. Руйнувань та пошкоджень зазнали приватні житлові та багатоквартирні будинки, інша цивільна інфраструктура. Оперативна обстановка на сході та півдні України залишається складною. На Запорізькому напрямку Сили оборони

відбили атаку противника західніше Вербового Запорізької області. Артилерійських та мінометних обстрілів зазнали понад 15 населених пунктів, серед них Ольгівське, Полтавка, Червоне, Білогір'я, Роботине, П'ятихатки Запорізької області. В зоні відповідальності ОСУВ "Одеса" на Херсонському напрямку артилерійських обстрілів противника зазнали Херсон Херсонської області та Дмитрівка, Очаків Миколаївської області. Також окупанти завдали авіаційних ударів в районах населених пунктів Республіканець, Червоний Маяк, Зміївка, Кринки Херсонської області. Ворог не відмовляється від наміру вибити наші підрозділи із плацдармів на лівобережжі Дніпра. Так, протягом доби противник здійснив 2 безуспішні штурмові дії, але наші підрозділи й надалі утримують зайняті позиції та завдають загарбникам значних втрат.

<https://www.facebook.com/GeneralStaff.ua>

4.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ОФІЦІЙНИХ ТА ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ПОДІЙ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ У ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Хід бойових дій

01.01.2024. Український морський дрон Sea Baby здатен не лише переносити вибухівку, але й вести вогонь ракетами. Про це голова Служби безпеки України Василь Малюк повідомив в інтерв'ю Українській правді. Відео для LIGA.net надала пресслужба СБУ. "Ми прагнемо вибити всі ракетносії з української акваторії Чорного моря. А тоді звернемо увагу і на підводні човни", – сказав Малюк, додавши, що на окупантів чекають дуже неприємні сюрпризи. Як повідомили у спецслужбі, президент Володимир Зеленський поставив задачу — зробити так, щоб Україна домінувала у Чорному морі, і для СБУ цей напрям є одним з пріоритетних. Відомство повідомляє, що використовує два дрони власного виробництва: → Sea Baby, здатний нести 850 кг заряду, оснащений зв'язком вартістю \$300 000, проте й має вогнеметну систему — тобто здатний стріляти по ворогу; → "Мамай" — це дрон-камікадзе, який доносить 450 кг вибухівки "в будь-яку точку Чорного моря". У пресслужбі СБУ уточнили LIGA.net, що в Sea Baby використовують найкращі системи зв'язку, кожна з яких з яких коштує понад \$300 000, корпус виготовляють із непомітного для радарів матеріалу та послуговуються ще багатьма інноваційними рішеннями. У новому поколінні цих дронів вибухову частину збільшили в кілька разів і довели зі 108 до 850 кілограмів, зауважили в спецслужбі. Голова СБУ зазначив, що російські загарбники вже вивели всі серйозні кораблі з Криму, проте їм це не допоможе. "російського флоту в Криму не повинно бути взагалі", – сказав Малюк. Як уже повідомляв «Флот 2017», так званий «кримський міст», який був кілька разів атакований Україною останнім часом, вже ніколи не зможе повноцінно функціонувати. Також повідомлялося, що українська спецслужба розкрила деякі подробиці липневої атаки на так званий кримський міст і показала кадри роботи з мети експериментального морського безпілота «Морський малюк» (Sea Baby).

<https://flot2017.com/nesut-ne-lyshe-vybukhivku-morski-drony-sea-baby-zdatni-striliaty-raketamy-video/>

01.01.2024. На одному з об'єктів припортової інфраструктури Одеси виникла пожежа. У ніч на 1 січня російські окупанти атакували дронами «шахед» припортову інфраструктуру Одеси. Як інформує видання «Главком» про це повідомила керівниця об'єднаного координаційного прес-центру Сил оборони півдня Наталія Гуменюк в ефірі телемарафону. «Портова інфраструктура знову опинилась під загрозою. Тому що ворог зосередив свої зусилля, заводячи дрони з моря на припортову інфраструктуру. На жаль, сталось влучання в один з таких об'єктів. Там спалахнула пожежа, але її вдалось швидко приборкати й люди не постраждали», – розповіла Гуменюк. За її словами, росія спрямувала у зоні відповідальності Сил оборони півдня орієнтовно 50 дронів. Майже 11 годин працювали системи ППО. Орієнтовно 30 дронів збили в Одеській області. Нагадаємо, у ніч на 1 січня російські загарбники атакували Одесу ударними безпілотниками. У місті є влучання уламків збитих дронів. У житлових будинках різних районів міста виникли пожежі. Унаслідок атаки ударних безпілотників на Одесу постраждали дев'ять осіб, одна людина загинула.

<https://www.blackseanews.net/read/212548>

03.01.2024. російська федерація відчуває проблеми з логістичним забезпеченням кораблів в акваторії Чорного моря, тому не застосовувала їх під час останніх ракетних обстрілів України. Про це в ефірі телемарафону «Єдині новини» повідомив речник Військово-морських сил ЗСУ кзр Дмитро Плетенчук. «Станом на ранок сьогодні взагалі не було носіїв (ракетноносіїв в Чорному морі - ред.), незважаючи на те, що погодні умови досить сприятливі для виходу подібних одиниць в море. Ці одиниці, в принципі, фактично є всепогодними. Єдине, що зранку перебувало 3 кораблі (не носії), і один - в акваторії Азовського моря. Що стосується участі цих одиниць, в першу чергу вони відчувають проблеми з логістичним забезпеченням. Неодноразово я казав, що військово-морська база основна - це Севастополь. Ракети знаходяться в Севастополі і навіть якщо їх перемістити до новоросійська, станом на зараз підтвердженої інформації, що вони туди перемістили обладнання, яке здатне завантажувати ці крилаті ракети на носії, нема. Тому це може бути основною причиною, що стало наслідком протидії з боку Сил оборони і безпеки чф так званої рф в акваторії Чорного моря», - заявив Плетенчук .

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3808556-rosia-ne-zadiala-pid-cas-atak-korabli-v-cornomu-moricierez-problemi-z-logistikou-vms.html>

05.01.2024. кІр Наталія Гуменюк заявила, що нині на бойовому чергуванні перебувають два фрегати, спорядження яких може сягати 16 ракет. російські окупанти почали виводити у Чорне море свої носії ракет типу "калібр". Тому наразі рівень небезпеки обстрілу надзвичайно високий. Про це в ефірі телемарафону заявила начальниця об'єднаного координаційного прес-центру Сил оборони півдня України Наталія Гуменюк. За інформацією Гуменюк, у четвер ввечері, 4 січня, ворог вивів фрегат "адмірал макаров" на бойове чергування. Вночі 5 січня до нього доєднався корабель "адмірал ессен". Начальниця об'єднаного координаційного прес-центру Сил оборони півдня України наголосила, що нині на бойовому чергуванні перебувають два фрегати, спорядження яких може сягати 16 "калібрів". "Це надзвичайно високий рівень ракетної небезпеки з моря", — заявила Гуменюк. За її словами, ракети "калібр" є високоточною зброєю, котра може сягати всієї території України. Тому речниця закликала бути дуже уважним до сигналів повітряної тривоги. Крім того, Гуменюк наголосила, що той факт, що росіяни почали виводити свої ракетноносії у море, може свідчити про підготовку до наступного ракетного удару. "Буде він

точковий чи масований — навіть не так принципово. Тому що ми спостерігаємо, що відповідну ракетну активність ворог намагається тримати, і напруження для систем протиповітряної оборони створює системне", — додає вона. Нагадаємо, раніше Наталія Гуменюк повідомила, що російські війська змушені економити ракети "калібр" через проблеми з логістикою в Криму. За її словами, під час масованої атаки на Україну 2 січня окупанти також використали три ракети "калібр", але всі вони були знищені українською протиповітряною обороною.

<https://focus.ua/uk/voennye-novosti/617781-nadzvichayniy-riven-nebezpeki-gumenyuk-rozpovila-skilki-kalibriv-mozhut-zapustiti-z-moryai>

06.01.2024 росіяни залишаються наготові до нових ракетних атак по Україні. У Генштабі оцінюють рівень небезпеки, як високий. Про це заявила Керівниця об'єднаного пресцентру Оперативного командування "Південь" Наталія Гуменюк в ефірі телемарафону. За словами Гуменюк, загальна готовність "калібрів" у Чорному морі наразі оцінюється в 40 одиниць. "Враховуючи, що три вже були використані в одній з атак, але все інше наготові і може бути застосовано. Загальний рівень небезпеки Генеральний Штаб оцінює як високий", — сказала вона. Військова пояснила, що доки в Чорному морі присутні ракетноносії — є небезпека .

<https://vijna.novyny.live/gumeniuk-rozpovila-skilki-zaraz-kalibriv-u-chornomu-mori-143842.html>

07.01.2024. Країна-агресор росія, ймовірно, перекинула з новоросійська до Севастополя новітній великий десантний корабель "іван грен". Про це повідомляє Telegram-канал "Кримський вітер" з посиланням на супутниковий знімок OSINT MT Anderson, передають Патріоти України.

Великий десантний корабель "іван грен".

Фото: MilitaryArms.ru

Зазначається, що на знімку з супутника Sentinel 2, який було зроблено 6 січня, біля пірса в Севастопольській бухті помітити, ймовірно, корабель проєкту 11711 типу "іван грен". Наприкінці січня 2022 року, перед початком повномасштабного вторгнення рф, корабель петро моргунов, що належить до вищезгаданого проєкту, був перекинутий у Чорне море нібито для навчань. Цей корабель майже постійно перебував у бухті новоросійська, пише

"Кримський вітер". За даними Telegram-каналу, "петро моргунов" є другим кораблем серії, який був введений в експлуатацію 23 грудня 2020 року. Він має повну водотоннажність 6,6 тисячі тонн й можливість транспортування посиленого батальйону морської піхоти з технікою, а також висадки на понтонах. Крім того, на кораблі розміщено авіаційну групу, а саме два вертольоти Ка-29 і БПЛА "орлан-10" у палубному ангарі .

<https://patrioty.org.ua/blogs/okupanty-perekynuly-u-sevastopol-novitnii-desantnyi-korabel-498052.html>

Характеристика морської обстановки

01.01.2024. станом на 08:00: В Чорному морі 5 ворожих кораблів, серед яких 3 носії крилатих ракет "калібр", загальний залп до 24 ракет. в Азовському морі 1 ворожий корабель; в Середземному морі 3 ворожі кораблі, серед яких 2 носії крилатих ракет "калібр", загальний залп до 16 ракет. За добу, в інтересах рф, прохід Керченською протокою здійснили: до Азовського моря – 13 суден, з них 3 рухались з протоки Босфор; до Чорного моря - 12 суден з них 3 продовжили рух у напрямку протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації (AIS) .

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

02.01.2024. Станом на 08:00: в Чорному морі 5 ворожих кораблів, серед яких 3 носії крилатих ракет "калібр", загальний залп до 20 ракет. в Азовському морі 1 ворожий корабель; в Середземному морі 3 ворожі кораблі, серед яких 2 носії крилатих ракет "калібр", загальний залп до 16 ракет. За добу, в інтересах рф, прохід Керченською протокою здійснили: до Азовського моря – 38 суден, з них 7 рухались з протоки Босфор; до Чорного моря - 19 суден з них 5 продовжили рух у напрямку протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації (AIS).

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

03.01.2024. Станом на 08:00: в Чорному морі 3 ворожі кораблі; в Азовському морі 1 ворожий корабель; в Середземному морі 3 ворожі кораблі, серед яких 2 носії крилатих ракет "калібр", загальний залп до 16 ракет. За добу, в інтересах рф, прохід Керченською протокою здійснили: до Азовського моря – 19 суден, з них 2 рухались з протоки Босфор; до Чорного моря - 13 суден з них 3 продовжили рух у напрямку протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації (AIS).

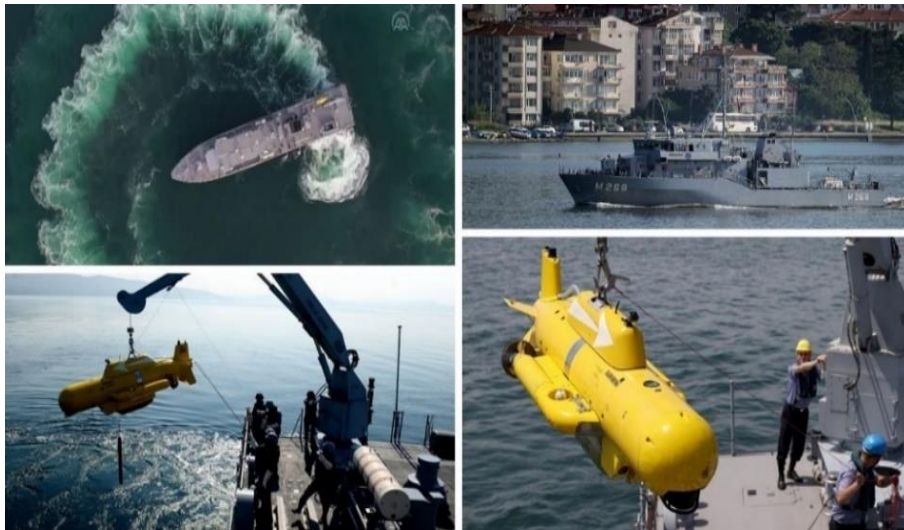
Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

03.01.2024. Попри хаотичне мінування рф акваторії Чорного моря розмінувати основні торгові шляхи можливо у більш ніж помірні строки. Питання розмінування України, коли забруднена вибухонебезпечними предметами площа України оцінена у понад 67 тисяч кв. км, вже є дуже болючим питанням. Але окрім суходолу ще є й питання розмінування акваторії Чорного та Азовського морів. Водночас строки, які наразі оцінені у Військово-морських силах ЗСУ на це завдання оцінені на рівні 3-5 місяців для розмінування морських

шляхів, але загалом на розмінування обох морів може піти 3-5 років. Про це повідомив речник ВМС ЗСУ Плетенчук в ефірі телемарафону. Він зазначив, що така операція вже планується й створено відповідний штаб. Це звісно на оцінці від поточного рівня замінування, яке може бути посилено з боку РФ. Але, за словами речника, наразі спостерігається зменшення активності РФ у спробах встановити міни, що пов'язано із "протидією з боку Сил оборони і безпеки України". Також строки розмінування у 3-5 місяців для торгових шляхів та 3-5 років для розмінування всієї акваторії можливо порівняти зі строками розмінування після завершення Другої світової війни. Наприклад, відомо, що під час Другої Світової війни на Чорному та Азовському морях було виставлено близько 20 тисяч мін, з яких половину - СРСР. Розмінування судових фарватерів у 1945 році було визначено у межах до 1 липня 1946 року. У 1947 році була поставлена задача знищити усі контактні мінні загородження, які на той час у Чорному морі займали площу близько 5 тисяч кв. км. Загалом всі роботи, включно з траленням неконтактних мін планувалось завершити до 1948 року, але він не був виконаний й продовжений у 1949 році. Хоча цивільним суднам був дозволений прохід у порти Чорного моря без повторного розмагнічування. Також було прораховано, що неконтактні міни втрачають свою боєздатність через 7-8 років після активації. Тому було прийнято рішення робити над районами замінованими такими мінами лише одне контрольне тралення й у випадку відсутності підриву вважати район безпечним. Водночас міни часів Другої світової війни часом викидало на берег й у 50-х й після, більше того, сапери досі знаходять міни не лише 40-х років, а й навіть Першої. Але наразі цілком можливо вважати, що технології розмінування доволі якісно пішли вперед й сучасний тральник доволі сильно відрізняється від кораблів 40-х років. Бо на озброєнні мінерів тепер є й морські дрони й значно ефективніші методи пошуку та дистанційної активації мін. Вже активно тестуються й безекіпажні катери, які будуть розмінувати неконтактні міни, як приклад можливо загадати проєкт від Textron Systems¹.

Можливості турецького тральника Aydin

Колаж від defence-ua.com -

Нагадаємо, що цього року Туреччина, Румунія та Болгарія мають розпочати спільну місію з розмінування частини акваторії Чорного моря та постійне патрулювання у зоні, яка наразі обмежується північним кордоном Румунії. При цьому Туреччина має у складі свого флоту шість найбільш просунутих у регіоні тральник Aysin, а загальна кількість тральник у флотах цих країн сягає 20 одиниць.

https://defence-ua.com/army_and_war/vms_ukrajini_otsinili_stroki_rozminuvannja_chornogo_ta_azovskogo_moriv_vse_ne_tak_j_pogano-14009.html

03.01.2024. Через небезпечні погодні умови Туреччина призупинила транзит суден протокою Дарданелли. Близько 6:40 ранку 3 січня Туреччина закрила прохід суден із півдня на північ через Дарданелли. Причиною тимчасового обмеження називають сильний туман, повідомляє «Укрінформ» із посиланням на Управління руху суден протокою Дарданелли. Капітанів суден сповістили про закриття протоки по радіо. Наразі судна перебувають на якірних стоянках та очікують на покращення погодних умов.

<https://usm.media/sudnoplavstvo-protokoju-dardanelly-tymczasovo-zakryly/>

03.01.2024. Адміністрація каналу Сулина знизила тариф канального збору майже вдвічі. Як повідомляє USM, таким чином, у 2024 рік тарифи на прохід судна каналом дорівнюватимуть:

тариф в один бік для судна в баласті — 0,40 USD;

тариф в один бік для судна з вантажем — 0,89 USD;

тариф в обидва боки вхід — в баласті, вихід — з вантажем — 1,29 USD;

тариф в обидва боки вхід — з вантажем, вихід — з вантажем — 1,78 USD (за реєстрову тону, NRT).

Варто зазначити, що єдина альтернатива Сулинському каналу — гирло Бистре — поки що залишається з попередніми тарифами. Нагадаємо, румунське Сулинське гирло — головна судноплавна протока гирла Дунаю, яка зв'язує Чорне море з портами Сулина, Ізмаїл, Рені, Тульча тощо .

<https://usm.media/administracziya-sulinskogo-kanalu-znizila-tarif-dlya-suden/>

03.01.2024. Andrii Klyumenko разом з Костянтином Машовцем та ще 13. Републікую текст Михайла Гончара. Важливо! Прохання поширювати. Одразу додам, що іноземні судна, що йдуть до/з українських портів в Чорному морі та Дунаї, продовжують рух як завжди. Рашисти мають намір активізувати діяльність на морі з метою ураження суден що прямують в/з українських портів. У гібридний спосіб вони намагаються блокувати наявний коридор, який функціонує завдяки ЗСУ. Оскільки наявним корабельним складом рашисти діяти бояться із-за страху ураження українськими ПКР «Нептун» чи морськими ударними дронами, то перевага надаватиметься діям з повітря. Для того, щоб надати своїм діям правових підстав, під приводом проведення заходів з бойової підготовки флотських сил та авіації, надіслано попередження про закриття зони морського простору широкою смугою від Керченської протоки огинаючи узбережжя окупованого Криму приблизно до мису Тарханкут і від нього до гирла Дунаю. Означений район «закрили» в новорічну ніч на період з 21:00 31 грудня 2023 р. по 21:00 31 березня 2024 р., тобто на 3 місяці. Замисел рашистів, ймовірно, в наступному – провести «навчання» з відпрацювання повітряної постановки морських мін (Су-24М) і зрозуміло, що раніше чи пізніше якесь судно нарветься на таку міну. Це вплине негативним чином на функціонування коридору – злетять вгору ставки фрахту, страховки тощо. А можуть на тлі НАТОвських страхів ескалації і ракетним ударом демонстративно поцілити в якесь судно і потім знущально заявляти, що ми ж попереджали, що район закритий – учбові стрільби та пуски. Практика закриття рашистами

морських просторів під приводом навчань не нова. Вони її відпрацювали на навчаннях Sea Breeze та Agile Spirit в Чорному морі ще в 2019 та 2020 р.р. і переконались, що ніякої реакції з боку НАТО немає, то чому би не продовжувати використовувати міжнародне морське право у своїх інтересах. Апофеозом було перекриття майже 1/4 акваторії Чорного моря у липні 2019 року. І реакції від НАТО тоді було - нуль. Як і в подальшому. Ну а події на кшталт 14 березня 2023 року, коли російський винищувач Су-27 знищив американський безпілотник MQ-9 Reaper над Чорним морем без застосування штатного озброєння і жалюгідна реакція на це антиескалаторів з берегів Потомаку, а особливо, останній інцидент 29 грудня 2023-го з зальотом російської крилатої ракети вглиб території НАТО (Польщі), кожний дюйм якої нібито захищений і нікчемна реакція Альянсу на це, тільки додають Кремлю нахабства діяти на повну. Діяльність рашистів не викликає здивувань чи питань, бездіяльність США і НАТО викликає питання. І вже не тільки в українців, але й у країнах які є членами Альянсу. Ще в 2020 році українськими експертами в рамках Морської експертної платформи пропонувалось створити зону обмеженого доступу A2/AD (anti-access and area denial) в північно-західному секторі моря для захисту морського та повітряного простору чорноморського узбережжя Болгарії, Румунії та України, що гарантувало би безперервність функціонування єдиного, непідконтрольного росії шляху для торговельного судноплавства. Але ніц... Ніщо не заважає діяти дзеркально НАТО – перекрити морський район в Балтійському морі на виході з Фінської затоки для проведення навчань чи зону у Східному Середземномор'ї, щоб блокувати доступ до бази Тартус в Сирії, чи закрити простір між Шпіцбергеном і мисом Нордкап (Норвегія). Можливості є, немає залізної волі або вона стала пластиліновою.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02s36yC9iGeE3fmjB13zA6BEmCWZcpcCsYFiXiYSZYgbooxfhnHwsncg9mG8kzPsd1l&id=100003576664760

03.01.2024. У Військово-морських силах планують масштабну операцію з розмінування акваторій Азовського та Чорного морів. Згідно з плануванням, розмінування торговельних шляхів в останньому триватиме три-п'ять місяців, повідомив речник ВМС ЗСУ Дмитро Плетенчук. «Плануємо операцію з розмінування акваторій Чорного та Азовського морів. Наразі створено штаб, сама операція планується. За результатами її планування ми можемо зазначити, що розмінування морських шляхів комунікації триватиме три-п'ять місяців», — розповів речник. За словами Плетенчука, глобальна операція з розмінування може тривати впродовж декількох років, адже навіть зараз вони стикаються зі зразками озброєння з Першої та Другої світових війн. Для розмінування моря використовують спеціальні дрони, зазначив речник ВМС. «Ми у постійному діалозі з нашими іноземними партнерами з цього питання і робота у цьому напрямі триває постійно — як і навчання, як і набуття досвіду, як і сам процес», — повідомив Плетенчук.

<https://usm.media/vms-na-rozminuvannya-torgovelnih-shlyahiv-u-chornomu-mori/>

04.01.2024. Станом на 08:00: в Чорному морі 2 ворожі кораблі; в Азовському морі 1 ворожий корабель; в Середземному морі 3 ворожі кораблі, серед яких 2 носії крилатих ракет "калібр", загальний залп до 16 ракет. За добу, в інтересах рф, прохід Керченською протокою здійснили: до Азовського моря – 20 суден, з них 6 рухались з протоки Босфор; до Чорного моря - 3 судна з них 1 продовжило рух у напрямку протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації (AIS).

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

05.01.2024. Станом на 08:00: в Чорному морі 8 ворожих кораблів, серед яких 2 носії крилатих ракет "калібр", загальний залп до 16 ракет. в Азовському морі 1 ворожий корабель; в Середземному морі 3 ворожі кораблі, серед яких 2 носії крилатих ракет "калібр", загальний залп до 16 ракет. За добу, в інтересах РФ, прохід Керченською протокою здійснили: до Азовського моря – 13 суден, з них 6 рухались з протоки Босфор; до Чорного моря - 8 суден з них 1 продовжило рух у напрямку протоки Босфор. РФ продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації (AIS).

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

05.01.2024. 5 січня, Силами оборони Півдня на Миколаївщині було виявлено морську міну. Спеціальним підрозділом ВМС ЗС України небезпечну знахідку знищено шляхом контрольованого підриву.

[ВМС ЗС України.](#)

05.01.2024. росіяни вивезли з Криму чергову партію вкраденого у українських аграріїв збіжжя. Зокрема, судно SAN COSMAS вивезло з порту Феодосії 6,5 тис. тон соняшника, вкраденого у Запорізькій області. Після влучання у вдк "новочеркаськ" у Феодосії росіяни почали перемішувати цивільні судна, які були з іншого боку причалу. Моніторингові канали зафіксували переміщення вкраденого українського зерна, яке рф відправила до Туреччини. Про це пише ЦТС з посиланням на інформацію АМПУ. Згідно з даними моніторингу проекту SeaCrime, балкер SAN COSMAS під прапором Танзанії завантажив у порту Феодосії партію насіння соняшника і вивіз його до Туреччини для компанії з Об'єднаних Арабських Еміратів. Наразі відомо, що таким чином росіяни вкрали в Україні ще 6,5 т соняшнику з Запорізької області. Розслідувачі ідентифікували судно, вантаж та компанії, які разом із росіянами вчиняють в Україні воєнні злочини, а також отримали документальні докази і встановили всіх осіб, задіяних у реалізації злочинської схеми .

https://cfts.org.ua/news/2024/01/05/rosiyani_vivezli_z_krimu_chergovu_partiyu_vkradenogo_u_ukranski_kh_agrariv_zbizhzhya_77743

05.01.2024. В 2023 році український морський експорт перевищив на 1 млн тонн показник 2022 року. Завдяки роботі тимчасового морського коридору, оголошеного Україною, за підсумками грудня 2023 року країні вдалося експортувати через усі морські порти 7 млн 340 тис. т вантажів. Як пише ЦТС, про це повідомила перший віце-прем'єр-міністр України - міністр економіки України Юлія Свириденко. За її словами, цей показник збільшився на третину порівняно з листопадом. Загалом за 12 місяців 2023 року морем Україна експортувала майже на 1 млн т більше товарів, ніж в 2022 році. Крім зерна, цим шляхом експортуються й інші товари, у тому числі метал. Після запуску альтернативного морського коридору зріс експорт виробів цієї групи. Так, у грудні в порівнянні з листопадом зріс показник вивезення напівфабрикатів на 40% та плоского прокату на 45,3%. Натомість, як відзначили в уряді, експорт автомобільним транспортом й далі скорочується. Головна причина - польське блокування кордону. У грудні в порівнянні з листопадом показник впав на 18,3%. За підсумками року втрати склали -0,7%. Щоб розв'язати цю проблему, тривають перемовини на всіх рівнях. У той же час Україна наростила експорт контейнерних вантажів - на 86% залізничним транспортом і на 36% - автомобільним. Зараз це найбільш ефективний вид транспорту для продукції з доданою вартістю, зауважила Свириденко. Раніше генеральний директор Групи "Метінвест" Юрій Риженков заявив, що морський експорт руди за підсумками першого кварталу 2024 року може досягнути показника 2-3 млн т на місяць. Нагадаємо, що з серпня минулого року і до кінця грудня українським тимчасовим морським коридором було експортовано близько 13 млн т продукції до 24 країн .

https://cfts.org.ua/news/2024/01/05/ukrana_eksportovala_morem_v_grudni_73 mln_tonn_vantazhiv_777

55

06.01.2024. Станом на 07:30: в Чорному морі 4 ворожі кораблі; в Азовському морі 1 ворожий корабель; в Середземному морі 3 ворожі кораблі, серед яких 2 носії крилатих ракет "калібр", загальний залп до 16 ракет. За добу, в інтересах рф, прохід Керченською протокою здійснили: до Азовського моря – 3 судна, з них 1 рухалось з протоки Босфор; до Чорного моря - 11 суден з них 3 продовжили рух у напрямку протоки Босфор. рф продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації (AIS) .

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

06.01.2024. Наступного тижня в Стамбулі між Болгарією, Румунією та Туреччиною має бути підписано тристоронню угоду про спільне розмінування Чорного моря. Місія з розмінування розпочнеться незабаром після підписання угоди, повідомив міністр оборони Болгарії Тодор Тагарєв. «Ми досягли згоди щодо концепції та самого тексту угоди – як врегулювати всі питання, й наступного тижня мій заступник буде в Стамбулі для підписання, і незабаром ця місія розпочнеться», — сказав Тагарєв. За словами міністра, робота в цьому напрямку тривала з кінця літа. «Розв'язана росією війна в Україні призводить до ризиків для нашої території, для безпеки судноплавства, і щоб мінімізувати ці ризики, до розмінування також залучаються ВМС трьох країн, сподіваємось, успішно», – сказав Тодор Тагарєв .

<https://usm.media/bolgariya-rumuniya-ta-turechchina-nezabarom-pochnut-rozminuvannya-chornogo-morya/>

07.01.2024. Станом на 08:00: в Чорному морі 1 ворожий корабель; в Азовському морі 1 ворожий корабель; в Середземному морі 3 ворожі кораблі, серед яких 2 носії крилатих ракет "калібр", загальний залп до 16 ракет. За добу, в інтересах РФ, прохід Керченською протокою здійснили: до Азовського моря – 3 судна, з них 1 рухалось з протоки Босфор; до Чорного моря - 11 суден з них 3 продовжили рух у напрямку протоки Босфор. РФ продовжує порушувати Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі 1974 р. (SOLAS), вимикаючи системи автоматичної ідентифікації (AIS).

Малюнок з facebook ВМС ЗС України

[ВМС ЗС України](#)

Примітки

1. Textron - виробництво оборонних та аерокосмічних компонентів, Хаслет, Техас. Textron Systems надає інноваційні рішення для оборони, внутрішньої безпеки та аерокосмічної спільноти вже більше 50 років. Компанія зі штаб-квартирою в Хаслеті, штат Техас, відома своїми безпілотними літальними системами, передовими морськими кораблями, бронетехнікою, інтелектуальними системами бою та спостереження, розвідувальними програмними рішеннями, високоточною інтелектуальною зброєю, поршневіми двигунами, системами тестування та навчання, а також підтримкою повного життєвого циклу та експлуатаційні служби. Textron Systems включає AAI Logistics & Technical Services, AAI Test & Training, AAI Unmanned Aircraft Systems, Aerosonde, ESL Defense, Lycoming Engines, Medical Numerics, MillenWorks, Overwatch, Textron Defense Systems, Textron Marine & Land Systems і Textron Systems Advanced Systems.

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%B5

2. Конвенція Монтре 1936 — конвенція, що відновила суверенітет Туреччини над протоками з Чорного в Середземне море, прийнята на Конференції про режим Чорноморських проток, що проходила 22 червня — 21 липня 1936 в місті Монтре (Швейцарія). Підписана 20 липня 1936. При цьому Туреччина зобов'язалася дотримуватися принципів міжнародного морського права. Конференція про режим Чорноморських проток проходила за участю СРСР, Туреччини, Великої Британії, Франції, Болгарії, Румунії, Греції, Югославії, Австралії і Японії. Скликана за пропозицією Туреччини з метою перегляду конвенції, прийнятої на Лозаннській конференції 1922-1923. Італія відмовилася від участі, оскільки країни-учасниці підтримали міжнародні санкції проти неї у зв'язку з ситуацією в Ефіопії. На конференції в Монтре Велика Британія виступила з пропозицією зрівняти права чорноморських і нечорноморських держав на прохід їх військових кораблів через протоки, що призвело б до обмеження прав проходження кораблів в мф срср. Роботу конференції ще більш ускладнила змова делегації Туреччини з делегацією Великої Британії. Проте конференція не була зірвана, на ній виробили узгоджені рішення. 20 липня країни-учасниці підписали нову конвенцію про режим проток, на основі якої Туреччина одержала право ремілітаризувати зону проток. Основні положення конвенції[ред. код]: Конвенція зберігає

за торговими суднами всіх країн свободу проходу через протоку як в мирний, так і у воєнний час. Проте режим проходу військових кораблів різний відносно чорноморських і нечорноморських держав. За умови попереднього повідомлення влади Туреччини чорноморські держави можуть проводити через протоки в мирний час свої військові кораблі будь-якого класу. Для військових кораблів нечорноморських держав введені істотні обмеження по класу (проходять лише дрібні надводні кораблі) і по тоннажу. Загальний тоннаж військових суден нечорноморських держав в Чорному морі не повинен перевищувати 30 000 тон (з можливістю підвищення цього мінімуму до 45 000 тон у разі збільшення ВМС чорноморських країн) з терміном перебування не більше 21 діб. У разі участі Туреччини у війні, а також якщо вона вважатиме, що їй безпосередньо загрожує війна, їй надано право дозволяти або забороняти прохід через протоки будь-яких військових кораблів. Під час війни, в якій вона не бере участь, протоки повинні бути закриті для проходу військових суден будь-якої воюючої держави. Конвенція ліквідовувала передбачену Лозаннською конвенцією міжнародну комісію по протоках з передачею її функцій уряду Туреччини. Прийняті на конференції в Монтре рішення стали для свого часу кроком вперед на шляху визнання прав чорноморських країн в питанні про статус проток. Італія приєдналася до неї в 1938 року.

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%B5

Додатки

1. Ніч з 16 на 17 вересня 2022 року. Перша в історії світових воєн група надводних дронів наближається до Севастополя. У захищеному бункері за просуванням цих бортів напружено стежать голова Служби безпеки України Василь Малюк і командувач Військоморських сил віце-адмірал Олексій Неїжпапа. З ними ж перебувають віце-прем'єр Михайло Федоров та ідеолог всієї програми надводних дронів бригадний генерал військової контррозвідки СБУ з позивним "Хантер". Члени команди розробників, надіючись вразити російські ракетноносії, ведуть українські дрони в саме серце чфрф – в Севастопольську бухту. "Це були перші зразки взагалі такого озброєння. Частина з них втопилися в морі або самопідірвалися. Настільки тоді була ще недосконала конструкція", – згадує в розмові з УП генерал з позивним "Хантер". Але 5 бортів, кожен із яких ніс по 108 кілограмів тротилу, таки пробілися через хвилі й наближалися до Севастополя. "70 кілометрів нам залишалось до фрегата "адмірал макаров". Всі в напруженні, що от ми його атакуємо. І тут – нам вирубають зв'язок. Ілон Маск виключив "Старлінки", через які ми керували дронами", – розповідає УП один із учасників тієї першої операції. Бажана ціль була за годину – півтори ходу, але місія опинилась на межі провалу через рішення американського мільярдера. "Федоров намагався його переконати, але Маск не слухав. Наші теж через свої канали намагались вирішити ситуацію, але американці кажуть, що це, мовляв, приватна компанія, ми не можемо на них тиснути", – згадує один із присутніх тоді в бункері. Команда спробувала повернути дрони назад на базу, проте допливли тільки два борти. "адмірал макаров" залишився цілим стояти в Севастополі. Проте тільки на деякий час. "Навіть ті два борти, які повернулися, дали неоціненну інформацію. По зв'язку, по навігації, по корпусу і так далі. У нас – в СБУ та ВМС – працювала ціла військова лабораторія, яка все вивчила, врахувала і дала змогу нам повернутись і таки вдарити по Севастополю. Буквально за якийсь місяць часу", – розповідає

один із розробників. Перший епізод у новій технологічній війні за море був невдалим. Але міне рік, і на підсумковій пресконференції президент України Володимир Зеленський згадає дві історичні перемоги 2023 року: початок переговорів про вступ до Євросоюзу та виграну битву за море. "Іноді мало хто бачить і оцінює вагу цієї операції. Але всі, хто знають деталі – і в Україні, і в світі, – високо це оцінюють. Ми позбавили росію домінування в українському Чорному морі", – пояснив Зеленський. "Українська правда" з'ясувала всі деталі морської операції та розповідає про найбільшу перемогу України в 2023 році. Залишитися без моря: спроба блокади України. "Морський шлях перевезення вантажів до війни складав 60% від загального товарообігу України. У нас 18 морських портів було. Після окупації Криму залишилось 13. Це багато. І відповідно до цього у нас і вся промисловість розвивалась: металургія, паливно-мастильний комплекс, аграрка. Всі вони напряму залежали від моря. Тому зупинка моря перетворює Україну на зовсім іншу країну", – пояснює надзвичайну вагу вільної морської торгівлі заступник міністра інфраструктури Юрій Васьков. "Якщо нам блокують море, і ми мусимо везти все через західний кордон, то це має страшний вплив на економіку. Навіть якщо кордон не блокують, то для експортерів це в кращому випадку вихід в нуль. А у багатьох випадках – чистий збиток", – додає Васьков. Власне, розуміючи економічний вплив морської торгівлі, росія почала поступову блокаду України задовго до вторгнення. Спершу, після анексії Криму, тиску піддали торговельні судна, які заходили через Керченську протоку в Азовське море. Восени 2018-го там навіть дійшло до зіткнення військових кораблів, коли сили ФСБ протаранили українські судна та взяли в полон команди артилерійських катерів "Бердянськ", "Нікополь" та рейдового буксира "Яни Капу". Десь із середини 2021 року чф почав активно нарощувати свою присутність у північно-західній частині Чорного моря, оголошувати там постійні "навчання" тощо. Москва поступово звужувала для України зону активного економічного використання морських вод. У перші ж години повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року російські війська після кількох годин тиску й обстрілів захопили острів Зміїний. Саме цей клаптик суші за 40 кілометрів від українського узбережжя дає можливість контролювати весь морський трафік з/в Україну. На самих початках вторгнення російські пропагандисти та Z-політики не раз відверто озвучували, що одна з головних задач війни – це сухопутний коридор до Придністров'я, а значить, позбавлення України будь-яких виходів до моря. Але коли у вересні 2022 року згадана вище група перших українських дронів проривалась до Севастополя, розмах і запал російських претензій на морі відчутно поменшали. Річ у тім, що вже з перших днів українські ВМС, без великих кораблів, але озброєні рішучістю, винахідливістю й кількома вітчизняними ракетами "Нептун", почали одну за одною розбивати російські мрії про морське домінування. Перші пуски "Нептунів", хай і невдалі, наприкінці лютого 2022 року дали росіянам зрозуміти, що про легку висадку з кораблів на українське узбережжя можна забути. А якраз морські десантні операції лежали в основі їхньої стратегії окупації Миколаївщини та Одещини. Після невдалих пусків ракети доналаштували, і 13 квітня 2022 року єдиний на тоді комплекс "Нептун" першим же залпом здійснив неможливе – потопив крейсер "Москва", флагман чФРФ. Після цієї епохальної події справою часу стало звільнення острова Зміїний. Для цього знадобилось трохи більше як два місяці. Вже 30 червня українська авіація та САУ "Богдана" і "Цезар" змусили росіян до "жесту доброї волі". "росіяни зрозуміли, що ближче 150 км їм не можна підходити до українського узбережжя. Вони відійшли на цю відстань, але далі залишались у морі й у Криму. Треба було щось із ними робити", – пригадає в розмові з УП Хантер. Але 22 липня 2022 року активні дії в морі були поставлені на паузу. В Стамбулі того уклали так звану "зернову угоду", яка розблокувала експорт української агропродукції через чорноморські порти. Сторони взяли на себе

зобов'язання не перешкоджати суднам із агропродукцією й не атакувати порти, які задіяні в цій зерновій ініціативі. Однак уже наступного дня росія завдала ракетного удару по Одеському порту. Надалі Москва буде постійно затягувати продовження угоди та саботувати її нормальну роботу. "В принципі коридор навіть вийшов на якісь відчутні показники і нормально працював десь до лютого 2023-го року. А далі росіяни почали задіювати всі механізми, щоб штучно створювати проблеми для роботи. Починаючи з березня, ефективність коридору почала падати, суден проходило все менше", – пригадує віце-прем'єр Олександр Кубраков, який підписував "зернову угоду" з українського боку. "Було зрозуміло, що скоріш за все продовження не буде. Але ми з партнерами до останнього підтримували будь-яку, навіть мінімальну роботу. Щоб хуйло не міг сказати, що ми щось порушили чи зірвали. А в липні росіяни самі в односторонньому порядку вийшли з угоди", – додає урядовець. 17 липня 2023 року в Україні пам'ятають усі, адже саме раннього ранку того дня Україна вдруге атакувала Кримський міст. І вперше це зробили надводні дрони СБУ та ВМС. Нещодавно СБУ випустила власний блокбастер про ту операцію, тому переказувати її деталі немає сенсу. Але варто зазначити, що атака на міст стала не першою каральною акцією українських сил у Чорному морі. Дорога до 17 липня почалась набагато раніше і мала кілька драматичних поворотів. Геймчейнджер: еволюція морських дронів. "Президент Зеленський поставив задачу: зробити так, щоб Україна домінувала в Чорному морі. Для СБУ цей напрям – один із пріоритетних. Зокрема, нашими цілями стали ракетноносії, з допомогою яких ворог обстрілював українські території", – пояснює в розмові з УП голова СБУ Василь Малюк. За його словами, Служба від початку повномасштабної війни почала шукати спосіб адаптуватися до нових реалій і таки знайшла креативне рішення. "З використання нами морських дронів почалася нова епоха в морській стратегії ведення війни", – з неприхованим задоволенням розповідає Малюк. Почалася ця нова епоха майже випадково. Генерал із позивним "Хантер" приїхав на якийсь черговий військовий полігон, де випробовували літаючі безпілотники. "І я бачу, що "Старлінк" стоїть на безпілотнику – на такому великому вантажному, як у нас кажуть, "колгоспнику". І що це дає? Зв'язок! Можна керувати і передавати інформацію на велику відстань", – пригадує Хантер. "А якщо так можна зробити з літаючим дроном, то чому ми не можемо зробити катер і відправити його з великою кількістю вибухівки підірвати російські кораблі? Це хороший шанс відігнати їх. Я – до Василя Васильовича Малюка, і все закрутилося", – із запалом додає бригадний генерал СБУ. Але ні він, ні Малюк, ні будь-хто інший у СБУ не були моряками. Зробити дрон вони теоретично могли, але збагнути, які точні технічні характеристики він мусить мати і як його довести до цілі через море, без точного розуміння морської специфіки було неможливо. Так в історії морських дронів на самому початку з'явився командувач ВМС Олексій Неїжпапа. Він відібрав з-поміж своїх підлеглих невелику команду спеціалістів, які стали такою собі консультаційною групою. Вона мала дві головні задачі: допомагати конструкторам і виробникам у розрахунках та, що не менш важливо, вчити операторів дронів працювати з таким середовищем як море – долати шторми, прокладати маршрути за старими лоцманськими картами і багато іншого. Цікаво, що до цієї команди входив службовець ВМС, який у квітні 2022 року віддавав безпосередню команду на пуск "Нептунів" по крейсеру "Москва". "Була ідея: взяли звичайного човна, встановили на нього двигуна навісного, якісь прості тяги, поставили "Старлінк" і почати ганяти по водосховищі. Це було в червні 22-го року. Пробували навіть розгорнути систему репітерного зв'язку, коли кілька дронів по

маршруту висіли й працювали як ретранслятори. Йшов пошук оптимальних речей, які дозволять хоча би частково відігнати російські кораблі", – пригадує в розмові з УП Хантер. "Ми розуміли, що потопити дроном великий корабель ми не зможемо, але вивести на довгий час із ладу, загнати на довгий ремонт – можемо цілком. І вже у липні у нас відбулись перші серйозні випробування, наші човники пройшли 200–300 кілометрів. Треба було рухатись далі", – розповідає Хантер. На вересень 2022 року була готова перша група дронів і команда, яка повела їх у Севастополь. Але через згадані на початку розбіжності з Ілоном Маском, який не дозволяв використовувати його технологію в Криму, перша місія не вдалась. Команда зрозуміла, що дрон мусить мати кілька різних каналів зв'язку, щоб уникнути таких неприємностей у майбутньому. На найновіших модифікаціях дронів зараз стоїть три системи взаємодублюючого зв'язку. Восени 2022 року росіяни почали масовано обстрілювати Україну "калібрами" зі своїх кораблів у Чорному морі. Тож сили оборони отримали вказівку знайти варіант, як знищувати чи хоча б пошкодити ворожі ракетносії. В ніч з 28 на 29 жовтня 2022 року всі необхідні частинки мозаїки склались у правильну картинку: дрони модифікували, на морі стояла чудова погода, команда була готова плисти в Крим. Чотири борти пішли напряду в Севастополь, а три дрони спрямували південніше від півострова, де на рейді стояв новітній фрегат "адмірал макаров". Саме цей корабель після затоплення "москви" став флагманом чфрф. "макаров" ішов середнім ходом, не чекаючи атаки. Один український дрон зумів вибрати правильну траєкторію руху і вривався фрегату в правий бік. Команда "флагмана" виявилась абсолютно не готовою до атаки й у паніці взяла курс на Севастопольську бухту. В цей момент ще два дрони переслідували корабель, але через великі хвилі не могли наздогнати та просто супроводжували його в бік берега. Але й "макаров" не міг відірватись, бо після атаки в нього не працювала половина двигунів. У цей час інша група українських безпілотників змогла проникнути в Стрілецьку бухту, однак її одразу ж атакували з берега. Росіяни готувались, тож коли дрони протиснулись в бухту, спалахнув величезний прожектор, а по човнах відкрили вогонь. На щастя, перед самим українським дроном опинився тральщик "іван голубець". Як тільки оператори побачили його на екрані, миттєво отримали команду на атаку й нафарширували "голубця" 108-ма кілограмами вибухівки. Інші дрони в цей момент вразили нафтоналивну станцію. Поки йшов цей бій, підбитий "адмірал макаров" з моря саме допливав до Стрілецької бухти. Російська берегова артилерія, не розібравшись, робить залп по своєму ж флагману. Правда, одного зворотного залпу з палубного озброєння виявилось досить, щоб швидко привести берегових до тями. Поки росіяни перестрілювались між собою, решта дронів прорвались у Севастопольську бухту. На той момент росіяни увімкнули всі свої потужності РЕБу, сигнал GPS зник, зв'язок із дронами був мінімальним. Єдина система, яка дозволяла якимось орієнтуватись – це безпосередній оптичний канал на дронах. "І тут віце-адмірал Неїжапа особисто починає контролювати кожен метр проходження дронів. Він же з самого Севастополя, виріс там, служив все життя, кожен вигин тих бухт знає. І один дрон повели в Південну бухту, другий – в Північну, третій – в Нафтову", – розповідає один із учасників тієї операції, який спостерігав за всім у командному бункері. Один дрон зумів запливти між двома сторожовими кораблями "ладний" і "адмірал Ессен" і пошкодити обидва. Проте пошкодження були незначні. "Це була перша в історії дистанційна морська операція. Надводні дрони отримали бойове хрещення. Але саме тоді ми зрозуміли, що вони мають бути більшими і нести більше вибухівки, щоб це було ефективне ураження", – розповідає УП один із членів команди розробників. Якраз настала холодна осінь, сезон роботи для дронів закінчувався, і в СБУ вирішили взагалі переробити свій дрон. Він мав стати швидшим, більшим, потужнішим й із геть іншою системою зв'язку. Зараз у новому поколінні цих машин бойову частину

збільшили в кілька разів і довели зі 108 до 850 кілограмів, використовують найкращі системи зв'язку, кожна з яких коштує понад 300 тисяч доларів, корпус виготовляють із непомітного для радарів матеріалу та послуговуються ще багатьма інноваційними рішеннями. Наприклад, уже зараз на дронах стоїть вогнететна система, яка дозволяє вести в прямому розумінні морський бій. Кадри першого в історії бою між безпілотниками й береговими кораблями є в розпорядженні УП. На відео зафіксовано, як українські дрони СБУ ведуть вогонь по човнах росіян, які вискочили з одного з кримських військових портів, щоб потопити дрони. Але безпілотники, замість того, щоб утікати, розвернулись і відкрили вогонь у відповідь. Саме цю розробку світ знає під ім'ям SeaBaby. Від першого покоління в новому дроні залишилось мало що, крім самої ідеї і тактики застосування. Саме новим SeaBaby 17 липня 2023 року і був уражений Кримський міст. "Успішні атаки дронами довели, що це один із ефективних способів протидії ворогу на морі. Ми почали масштабувати використання надводних дронів. Сьогодні СБУ працює дронами SeaBaby. Це вже нові й більш досконалі покоління морських дронів. До цієї розробки не мають відношення жодні приватні компанії. Над нею працює команда фахових співробітників СБУ, інженерів, айтишників і військових моряків", – розповідає глава СБУ Малюк. До речі, згадка про приватні компанії не випадкова. Перше покоління дронів було приватно-державною розробкою. Але коли Малюк і команда вирішили робити новий дрон самі, то фірма, яка була задіяна в першому проєкті, знайшла собі нового замовника. Ним стало Головне управління розвідки Міноборони. Відомство Кирила Буданова є другою структурою в Україні, яка веде розробку й експлуатацію морського дрона. Їхній проєкт має назву "Магура". Це 5,5-метровий човен, здатний теж виконувати різні функції: від спостереження до ураження. На його рахунку участь у багатьох операціях. Зокрема, саме "Магура" у вересні 2023-го підбила російський патрульний корабель "сергій котов". Загалом на рахунку дронів SeaBaby, окрім уже згаданих, ще є ураження ракетноносіїв "самум" та "павло державін", великого військового буксира "микола муру" та новітнього розвідувально-гідрографічного корабля "володимир козіцкій". Але навіть не це головне. За останні місяці змінилась сама філософія використання морських дронів. "Ми хочемо декомпонувати великий військовий корабель на його функції – ППО, засоби ураження, засоби захисту – і поставити цю зброю на кілька дронів", – пояснює Хантер. Україна не має часу і грошей будувати великі військові кораблі, але рій дронів, у якому будуть дрони-ППО, дрони-камікадзе, дрони з гарматами і далі по списку, можуть вирішити питання флоту в зовсім інший спосіб. "SeaBaby – це вже не просто військово-морський дрон, а багатоцільова платформа, яку СБУ сьогодні активно використовує для різних завдань, у тому числі й для атак на чфрф", – додає Малюк. Перекладаючи на простішу мову, українські дрони перестали бути "камікадзе" – тепер більшість із них повертається після місії назад на свої бази. Нещодавно "The New York Times" писало з посиланням на ГУР, що безпілотники використовуються тепер ще й для дистанційного мінування та інших задач.

Зліва направо: генерал із позивним "Хантер",
Олексій Неїжпапа, Михайло Федоров, Василь Малюк

Фото, надане УП

Новини для новоросійська. Вихід РФ із зернової ініціативи в липні 2023-го мав наслідком миттєву активізацію ракетних і дронівих атак на українські порти. Під удар потрапив весь Одеський регіон: від Чорноморська до Вилкового й Рені. Україна знову опинилась у морській блокаді. Однак був один нюанс – Київ передбачав такий сценарій і вже мав свій план, як із цієї блокади виходити. У липні на нараді в президента Зеленського було вирішено, що Росія, по-перше, має отримати військову відповідь за атаки на українську портову інфраструктуру. А по-друге – чіткий сигнал, що в Чорному морі немає місць, де б її кораблі були недосяжні для ЗСУ. Після цього кілька разів відбувались зустрічі в кабінеті головнокомандувача ЗСУ Валерія Залужного. "Там були і Малюк, і Буданов, і Неїжпапа, і Кубраков, і з Повітряних сил люди. Це було чи не вперше за довгий час, коли всі ці різні структури так злагоджено і без конкуренції проробляли стратегію, описували плани, операції. Все рухалось дуже швидко, і вже за кілька тижнів ми доповіли президенту, що готові діяти", – пригадує один із учасників тих нарад. Такий набір діючих осіб під час планування пояснювався тим, що перед силовиками і владою стояли дві задачі: забезпечити діяльність нового зернового коридору та спробувати відігнати й знищити всі російські судна, які здатні нести ракети. Першу задачу вирішили розв'язати, показавши росії вразливість її власних портів. Відносно тихої ночі з 3 на 4 серпня в море вийшов новий український дрон. Це була інша розробка СБУ, експериментальна модель "Мамай". "Мамай" – чистий "камікадзе" і має меншу, ніж у SeaBaby, бойову частину – 450 кілограмів. Це найшвидший дрон, що дозволяє йому допливати майже будь-куди в Чорному морі. А його бойова задача вимагала саме таких можливостей – він прямував у порт "новоросійськ". Саме туди після хвилі атак українських дронів відійшла з Криму частина кораблів чорноморського флоту. Крім того, новоросійськ – це недосяжне для чужого флоту серце російської морської торгівлі. Шлях до цього порту дуже далекий. Тож у операторів "Мамає" дорогою постійно траплялась спокуса "жахнути" щось поближче. "Деся дорогою оператори бачать якийсь танкер. Питають, чи можна його сприймати як ціль? Ніяких танкерів! Якщо ми влупимо якийсь танкер в нейтральних водах, то далі будемо якимись терористами. Ваша ціль – порт. А там буде видно, може пощастить", – розповідає один із керівників тодішньої місії. "І таки пощастило. Є відео, де оператори в бункері радісно кричать, що "от, дивись, та точно військовий, та це точно бойовий корабель, ї*ашимо!". Ну і далі радість. Зайшли в порт, і прямо назустріч – військовий корабель. Велика

удача!" – додає співрозмовник. Цим невдахою виявився великий десантний корабель "Оленегірський гірняк", чії фото 4 серпня облетіли весь світ. Україна вдарила росію в її найчутливішу больову точку на морі. Ще через день "Мамай" дістав-таки танкер, але не якийсь рандомний, а напряму залучений в обслуговування мінвбивств рф танкер "Sig" – тобто ціль абсолютно законна. Так росія отримала пряме послання, що війна з портами може бути обоюдною. "Треба розуміти, що росіянам теж не вигідні будь-які ексцеси на морі. Це одразу призводить до подорожчання страховок і фрахту. Для світових страхових компаній все Чорне море – це один регіон. І якщо в Одесі чи в новоросійську щось стається, то вартість страхування виростає в усьому регіоні одночасно", – пояснює заступник міністра інфраструктури Васьков. За українськими підрахунками, лише економічні втрати від двох атак по новоросійську для росії обраховувались сотнями мільйонів доларів. Але не тільки для росії. новоросійськ – це також і величезна нафтова перевалка. Саме через цей порт експортують казахську нафту нафтові гіганти зі США. Звідси ж відбувається "сірий" експорт російської нафти під виглядом інших брендів. Гра України йшла на дуже високих ставках, керівництво країни, за даними УП, отримувало "застереження" від партнерів на всіх рівнях. Але ця гра спрацювала. росія ослабила тиск, і 10 серпня Україна змогла оголосити свій власний, без москви, тимчасовий морський коридор. Самі собі коридор: перші судна в Одесу. Вранці 16 серпня з порту Одеси вийшло перше судно – "Joseph Schulte". Цей контейнеровоз перебував в Одесі з 23 лютого 2022 року. Російське вторгнення застало багато кораблів в українських портах. Під час дії першого зернового коридору всі кораблі, які возили сільськогосподарську продукцію, змогли залишити Україну. А от контейнеровози та судна із залізною рудою залишались. Саме вони першими і скористались новим українським коридором. "Але нам потрібні були судна, які б ішли не з України, а в Україну. Ми працювали з ринком, що давайте, трохи ризикнете, але будете мати прибуток. І перше судно знайшлося. Це було дуже радісно і круто", – пригадує один зі співрозмовників УП в транспортних колах. Перший корабель, який зайшов в Україну, мав дуже промовисту назву "Resilient Africa" ("Стійка Африка"). Про це судно можна було б зняти окремий пригодницький фільм. Одна українська аграрна компанія дуже хотіла орендувати корабель, оббивала пороги усіх судовласників, врешті махнула на все рукою і купила (!) сама собі зерновоз. Нові власники одразу переназвали корабель. Коли б росія потопила якусь "Ізабеллу" чи "Борт 423", це б була рядова новина. Але атака на "Стійку Африку", коли хуйло вдавав друга африканських країн, у новинах виглядала б дуже драматично і символічно. Окрім голого символізму, робота коридору – це життєво необхідна річ для України. Нормальна робота морського шляху може, за розрахунками, дати Україні приріст ВВП на 5-7% уже цього року. "Ми працювали із судовласниками, дали механізми державної підтримки і зниження ставки страхування. І це спрацювало: компанії пішли в море і в наш коридор. Зараз ми маємо за час роботи цього шляху 10 мільйонів 600 тисяч тонн вантажів. Це переважно все експорт, чисто комерційні вантажі", – пояснює заступник міністра Васьков. Очевидно, що росію такий варіант не задовольняє. Вона намагається продовжувати обстріли ракетами і дронами. За словами Васькова, станом на кінець 2023 року майже 180 об'єктів портової інфраструктури були повністю чи частково знищені. росіяни не були б самими собою, якби не вигадали якісь нові можливості зриву нормальної роботи українського коридору. З останніх пакостей авторства російських військових варто згадати дистанційне мінування моря керованими авіабомбами. Бомбардувальники зс рф скидають із безпечної для себе відстані на наймілкіші

частини морського шляху КАБи зі спеціальними датчиками, які вибухають, коли над ними пропливає корабель. За таким заняттям українська ракета ППО і зловила російський Су-24М 5 грудня біля Зміїного. У спробах мінувати український коридор дуже важливим є той нюанс, що робити це росіяни можуть уже тільки літаками! Після атаки на новоросійськ економічна група Кубракова відділилась від військових і СБУ та зайнялась організацією морського шляху. Але військові не відмовились від другої складової завдання – знищення російських ракетноносіїв і вигнання чф рф з Криму. Із серпня 2023 року українські сили оборони досягли дуже значного успіху на цьому шляху. Головним чином успішні операції кінця літа – осені – зими стали можливими якраз завдяки початковим успіхам дронів-камікадзе. Росіяни втратили можливість вільно пересуватись по морю а мусили замкнутись в кримських портах. І тут у хід пішла нова українська зброя і, що важливо, унікальна тактика. Агентурна й розвідувальна робота спецслужб відточена настільки, що як тільки російські кораблі заходять у порти, це стає відомо в Києві. чорноморський флот, який зараз уже почав будувати нову базу в Абхазії, може б і хотів уникнути заходу в порти Криму, але тільки в Севастополі є інфраструктура для зарядки на кораблі ракет "калібр", і лише кримські заводи здатні ремонтувати великі судна чфрф. Тож вони мусять користуватися цією інфраструктурою. А українські оборонці навчилися дуже точно підловлювати росіян саме в такі моменти. Спершу в хід ідуть рої важких далекобійних дронів, здатних долетіти до кримського узбережжя. Їхня задача – переважати й знищити російське ППО в один момент в одному конкретному порту. Після того, як протиповітряна оборона подолана, в сухі доки, на причали, в бухти чи де б у цей момент не перебували російські кораблі, прилітають новітні суперточні крилаті ракети ЗСУ. Саме так були знищені вже десяток російських кораблів і навіть підводний човен "Ростов-на-Дону". Боротьба з чф починалась із атаки дронів по Севастополю, на заході Кримського півострова. Але після нищівної атаки на крайню східну точку Керч 4 листопада, коли Повітряні сили нарobili дір у новітньому ракетноносії "аскольд", росія отримала другий чіткий сигнал – у Криму не залишилось місця, де кораблі чф можуть сховатись. "Ми прагнемо вибити всі ракетноносії з української акваторії Чорного моря. А тоді звернемо увагу і на підводні човни. І СБУ, і ВМС, і Повітряні сили уже готують дуже несподівані сюрпризи для окупантів. Росіяни вже вивели всі серйозні кораблі з Криму, але це їм не допоможе. Російського флоту в Криму не повинно бути взагалі", – переконує голова СБУ Василь Малюк. Чорна вирва на місці штабу чф, який розбили українські ракети, може слугувати наочним прикладом того, що Україна готує для російських кораблів. Тільки переслідування і знищення. Аж поки останнє судно не стане у стрій за своїм підводним флагманом крейсером "москва".

<https://www.pravda.com.ua/articles/2024/01/1/7435326/>

2. Україна вже позбавила чф росії можливості виконувати три із чотирьох основних завдань – експерт. Із чотирьох основних завдань, які мав здійснювати окупаційний чфрф на початку 2022 року, він уже фактично не може виконувати три. Це констатував в ефірі Українського радіо керівник безпекових проєктів Центру глобалістики "Стратегія 21" Павло Лакійчук, передає Укрінформ. Зокрема, експерт вважає, що вибити російський флот із Чорного моря реально. «Це амбітні цілі, які ставить перед собою сектор оборони України. Із чотирьох основних завдань, які мав виконувати чфрф на початку 2022 року, він уже фактично не може виконувати три», - підкреслив він. По-перше, за словами Лакійчука, у ворога вже немає потенціалу для проведення морської десантної операції - немає підготовленої морської піхоти, частина десантних кораблів знищена. По-друге – росіянам не вдалося заблокувати українське узбережжя з моря. «Задача не виконана, ми

відкинули ворога від наших портів. Так, вони бомблять наші приморські міста, намагаються мінувати, обстрілювати, шкодити на маршруті руху суден, які прямують в українські порти, але зупинити цей потік окупанти вже не можуть. За останні місяці маже 400 суден пройшли в наші порти після відкриття коридору без росії», - констатував експерт. По-третє — підтримка сухопутних військ на приморському напрямку, тут 50 на 50, зазначив він. «Знищивши їхні десантні кораблі, ми ламаємо логістику для сухопутних військ росії. Останній "новочеркаськ" бабахнув феєрично буквально напередодні Нового року», - додав Лакійчук. За його словами, у ворога залишається одне-єдине завдання, яке дуже дошкульне і важке для України — це ракетні удари з використанням сил флоту. «Удари здійснюють і з надводних кораблів, і з підводних човнів. Але ми погнали росіян із північно-західної та західної частини Чорного моря, женемо їх подалі від кримських портів. Проте проблема полягає в тому, що дальність застосування крилатих ракет морського базування — майже 3000 км, тож росіяни мають змогу завдати ударів зі східної частини Чорного та з Азовського морів. І навіть якщо ми знищимо чи поженемо ворожі кораблі з Чорного моря, противник зможе завдати удари з акваторії Каспійського. Така ж ситуація і з ворожою стратегічною авіацією. Треба нищити ворожі ракети на складах, базах зберігання, у місцях пусків», - підкреслив він. Як повідомлялося, голова СБУ Василь Малюк заявив, що СБУ працює над тим, щоб відтіснити чфрф із Криму за допомогою морських дронів Sea Baby. Атаки дронів змусили рф перевести більшу частину свого флоту з окупованого Криму, що дозволило Україні відновити використання своїх портів для судноплавства.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3808228-ukraina-vze-pozbavila-cf-rosii-mozlivosti-vikonuvati-tri-iz-cotiroh-osnovnih-zavdan-ekspert.html>

3. Міноборони рф дало менше \$300 млн за фрегат на 16 "калібрів", який робили 10 років, і це цікаво. Бо цей приклад вкотре демонструє, наскільки хаотичним є російське ціноутворення на зброю. Тиждень назад, 25 грудня 2023 року росіяни з величезною помпезністю включили до складу пфрф новітній фрегат "адмірал головко" проекту 22350, на цій церемонії був присутнім навіть кремлівський ватажок володимир хуйло. Ну а тепер російські профільні ресурси поширюють дані, що мінвбивств рф досі судилось із кораблебудівним заводом "Сєверна верф" в Санкт-Петербурзі, на якому власне і будувався фрегат "адмірал головко". Відомство шойгу хотіло отримати неустойку за зрив строків по поставці корабля: закладений в 2012 році "адмірал головко" мали ввести до складу вмф рф ще в 2015 році, потім дедлайн зсунувся на 2017 рік, потім – на 2020 рік, далі – на 2022 рік, а в підсумку дотягнули аж до грудня 2023 року.

рашистський фрегат "адмірал головко"

Фото з відкритих джерел

По цій справі наводяться дуже цікаві деталі, щодо контрактної та фактичної вартості корабля. І на них точно варто звернути увагу, щоб зафіксувати, наскільки насправді хаотичним є ціноутворення на російську зброю. Але для початку деталізуємо, які характеристики має та що із себе представляє фрегат "адмірал головко", який і став предметом цієї справи. Найбільш важлива деталь – такий корабель може брати на борт до 16 крилатих ракет, "калібр" або ж "циркон", і це вдвічі більше, ніж на фрегатах проекту 11356, що складають "ядро" чфрф. Довжина корпусу фрегата "адмірал головко" складає 135 метрів, повне водозаміщення – 5400 тон, максимальна швидкість ходу – 29,5 вузлів, дальність ходу та автономність – 4500 миль на 14 вузлах та 30 діб, екіпаж – від 186 до 210 осіб. Крім вертикальної пускової установки на 16 комірок під крилаті ракети, "адмірал головко" також озброєний однією 130-мм артустановкою А-192М, ЗРК "полімент-редут" із боезапасом на 32 зенітні ракети 9М96Е2, 8 протичовнових торпед комплексу "пакет-нк" і 8 ПЗРК "верба".

Характеристики фрегата "адмірал головко",

Ілюстративне зображення з відкритих джерел

якщо ж вдаватись до деталей судової тяганини між відомством шойгу та виробником фрегата "адмірал головко", то там можемо побачити такі цікаві цифри. для початку стверджується, що вартість побудови цього корабля за контрактом від 2012 року складала 28,28 мільярда рублів, або ж еквівалент 316 мільйонів доларів за поточним курсом. Ще раз – це "контрактна" цифра. Водночас, в матеріалах справи йдеться також і про те, що мінвбивств рф за виробництво "адмірала головко" не доплатило 8 мільярдів рублів від контрактної вартості, що заодно привело до зривів по строкам здачі такого корабля. Виходить, що для відомства шойгу цей корабель наразі коштує еквівалент 224 мільйонів доларів (як фактично оплаченої суми). При цьому завод-виробник "Северна верф" у матеріалах для суду зазначив, що фактична вартість побудови серії з трьох кораблів проекту 22350, зокрема фрегата "адмірал головко", виросла на 19 мільярдів рублів, порівняно з контрактною. Тобто можемо припускати, що фактична вартість побудови "Головка" могла досягнути рівня еквіваленту 400 мільйонів доларів. Відповідно, уже виникає плутанина, за яким же показником визначати вартість настільки потужного корабля на 16 "калібрів" чи "цирконів" - 316 мільйонів доларів за контрактом, фактична вартість порядку 400 мільйонів доларів чи ж усього 224 мільйона доларів, які заплатило мінвбивств рф та дивувалось, чому корабель не введено у стрій вчасно.

https://defence-ua.com/people_and_company/minoboroni_rf_dalo_menshe_300 mln_za_fregat_na_16_kalibriv_jakij_robili_10_rokiv_i_tse_tsikavo-13985.html

4. По українських тральщиках та Турецьких Протоках. Свою думку щодо українських тральщиків висловив Андрій Клименко, керівник Моніторингової групи Інституту Чорноморських стратегічних досліджень та головний редактор порталу BlackSeaNews, на своїй сторінці у Facebook: не треба тут нічого "розганяти", що хтось просив, а Туреччина відмовила. Ніхто не просив. Туреччина просто нагадала про те, що було відомо з 28.02.2022 року, тобто майже 2 роки тому, на 5-й день Великої війни. Оскільки є ознаки хайпу в ЗМІ та соцмережах, Моніторингова група "Інституту Чорноморських стратегічних досліджень" та редакції BlackSeaNews нагадує те, про що ми писали ще в ті драматичні дні: 28 лютого 2022 року Туреччина заявила, що закрила протоки Босфор і Дарданелли відповідно до Конвенції Монтре 1936 року, що передбачає заборону на прохід протоками військових кораблів воюючих країн. Тодішній міністр закордонних справ Туреччини Мевлют Чавушоглу в той день повідомив: "росія заявила, що чотири її кораблі перетнуть протоки 27-28 лютого, три з яких не зареєстровані на базах у Чорному морі. Ми сказали росії не посилати ці кораблі, і росія сказала, що судна не перетнуть протоки", – сказав Чавушоглу. Раніше Reuters повідомляло, що щонайменше чотири російських кораблі – два есмінці, фрегат і розвідувальне судно – очікували рішення Туреччини, щоб перейти з Середземного моря до Чорного. За даними Моніторингової групи, мова йшла про: - великий протичовновий корабель (564) admiral tributs, тоф рф (PF), guided-missile destroyer Udaloy-class; великий протичовновий корабель (бортовий номер 626) vice-admiral kulakov, пфрф, guided-missile destroyer Udaloy-class; ракетний фрегат (431) admiral kasatonov (пфрф), admiral gorshkov class frigate або ракетний фрегат (494) admiral grigorovich, (чфрф), guided missile frigate Krivak V-class; - розвідувальний корабель kildin (чф) або розвідувальний корабель vasilii tatishchev (бфрф). Була також інформація про те, що в списку міг бути один з 2-х ракетних підводних човнів чф, що перебували в

Середземному морі. Зауважимо, що це рішення Туреччини було прийняте внаслідок потужного дипломатичного тиску України. За нашими даними, вже в перший день нападу РФ – 24 лютого 2022 року – посольство України в Анкарі спрямувало декілька жорстких нот з вимогою негайно заборонити переміщення турецькими протоками військових кораблів РФ. Що важливо при цьому розуміти. 1. Туреччина скористувалася НЕ ст. 19 Конвенції Монтре, тому що в тій статті є таке: "Незважаючи на заборону проходу, передбачену вище..., військові судна воюючих держав, як прибережних, так і неприбережних, відділені від своїх баз, можуть повернутись на ці бази." Тобто ст 19 передбачає можливість для кораблів ЧФ, що перебували в Середземному морі (ракетний фрегат, ракетний корвет та 2 ракетних підводних човна) повернутися до Севастополя. А Туреччина це заборонила і викликала сильне незадоволення РФ. На яких підставах? - див. нижче. 2. В Конвенції є ще дві важливих статті, якими скористалася Туреччина: Стаття 20. Під час війни, коли Туреччина є воюючою стороною, положення статей 10-18 не застосовуються; прохід військових кораблів здійснюється виключно на розсуд Турецького Уряду. Стаття 21. У разі, якщо Туреччина вважає, що їй загрожує безпосередня небезпека війни, вона має право застосовувати положення статті 20 цієї Конвенції. Тобто Туреччина вважає, що їй "загрожує безпосередня небезпека війни" і тому має право пропускати/не пропускати кораблі воюючих сторін до їхніх баз в Чорному морі, а також невоюючих сторін "виключно на розсуд Турецького Уряду". Для України вкрай важливо, щоби "розсуд Турецького Уряду" не змінювався. Чому - а ось чому: Тому що тоді Туреччина теоретично може пропустити "додому" до Чорного моря вже навіть не 4, а 5 ракетних кораблів ЧФРФ (до його складу нещодавно увійшов новий ракетний корвет "меркурій", Steregushchiy-class corvette, зараз він перебуває в Середземному морі).

<https://www.blackseanews.net/read/212636>

5. Чому кораблі збивають дешеві дрони ракетами за мільйони доларів, коли є лазерні системи.

Лазерна система ODIN на борту есмінця USS Stockdale (DDG-106)

Фото — USN, MC Elisha Smith

І скільки сьогодні може коштувати одна лазерна система за умови помірних темпів виробництва. Хоча військово-морський флот США не має жодних труднощів зі знищення ударних дронів та ракет хуситів, але Міноборони країни занепокоєне тим фактом, що для

ураження відносно дешевих цілей американські військові використовують перехоплювачі вартістю мільйони доларів (наприклад, ціна ракети SM-2 на 2022 рік коливалася у межах 2,1 млн доларів, SM-3 Block IV — 11,83 млн доларів), тоді як ціна тих самих дронів може коливатися в межах декількох десятків тисяч доларів.

Пуск Standard Missile-3 (SM-3)

Фото — Lt. Chris Bishop Deputy Director, U.S. Navy

І тепер фахівці задаються питанням — а чому ж у звітах посадовців про збиття ворожих цілей відсутні дані про використання новітнього лазерного озброєння, яке якраз і мало б розв'язати проблему, коли для збиття дешевих цілей використовуються незрівнянно дорогі ракети. Відповідь на це питання можна знайти у нещодавньому звіті Дослідницької служби Конгресу, як розповідають у виданні Defense One. Там зокрема згадують таке — що сьогодні ВМФ США перебуває в процесі розгортання на есмінцях класу Arleigh Burke одразу восьми лазерних систем ODIN (Optical Dazzler Interdictor Navy).

лазерна система ODIN

Фото — U.S. Navy

А також — два роки току USS Preble (DDG-88) (клас Arleigh Burke) отримав лазер HELIOS, що може мати потужність від 60 до 150 кВт і також вбудований осліплювач і систему спостереження. Зрештою, сьогодні ОПК США працює і над іншими лазерами і рамках програми HELCAP (High Energy Laser Counter) і LLD (Layered Laser Defense). Відповідь на питання, а чому ж ВМС США активно не використовують це озброєння, щоб збивати дешеві дрони, має два пояснення. По-перше, у США визнають наявність технічних проблем з масштабуванням такого озброєння. І що "за сьогоднішніх рівнів потужності треба декілька секунд відстеження, щоб завдати достатньо шкоди [дрону], щоб збити його". І що флот разом з міноборони вже працюють над тим, щоб вирішити обмеження у використанні такого озброєння. Друге пояснення доволі парадоксальне, хоча насправді й не дивує. Йдеться про банальну бюрократичну перепону, коли ВМФ не може масштабувати закупівлю корабельних лазерів, бо раніше ніколи не закуповував їх у значних кількостях і тому не може визначити вартість закупівель. Водночас щодо оцінок, а скільки ж може коштувати лазерне озброєння, наводяться наступні числа — система потужністю 60 кВт з "відносно зрілим управлінням променем та інтеграцією бойових систем" за умови помірних темпів виробництва буде коштувати близько 100 млн доларів. Для лазерів потужністю у 250 кВт ціна зростає вдвічі — до 200 млн доларів за одну систему. Тому як висновок тут відзначають таке — дійсно, у короткостроковій перспективі Сполучені Штати будуть вимушені викласти набагато більше грошей, але це зрештою допоможе їм суттєво зекономити на ракетах у довгостроковій перспективі.

https://defence-ua.com/news/chomu_korabli_zbivajut_deshevi_droni_raketami_za_miljoni_dolariv_koli_je_lazerni_sistemi-14004.html

6. Українські морські дрони: після камікадзе – носій ракет. Першим зразком морського дрона з інтегрованим озброєнням у складі Сил оборони України можна вважати розроблений фахівцями СБУ "Sea Baby", на якому є можливість встановлювати пускові установки для ракетного озброєння, схожі на динамореактивний гранатомет РПВ-16 у кількості від двох до шести транспортно-пускових контейнерів в кормовій частині платформи.

морський дрон Sea Baby

Фото СБУ

Водотоннажність цього дрону варіюється від 1 до 5 т, що має забезпечувати чудові характеристики у прибережній зоні. Крім того, такі розміри дозволять проводити їх розгортання на непідготовленому узбережжі. Наразі невідомо, використовуються нові дрону у ролі “камікадзе”, чи є багаторазовими, але як припускають експерти, ракетне озброєння має забезпечити більший ступінь пошкоджень та відволікти екіпаж, перед безпосередньою детонацією морського дрону.

Морський дрон з транспортно-пусковими контейнерами у кормовій частині

Фото 1+1

Використання українського морського дрону “Sea Baby” з ракетним озброєнням у грудні 2023 року стало першим випадком, коли безпілотник подібного типу атакував ворожий надводний бойовий корабель інтегрованим на борту озброєнням. На опублікованому відео від видання “Українська Правда” можна помітити залповий пуск ракет невідомого типу по надводній цілі біля севастопольської бухти. Всього, на 16 секундному відео можна помітити пуск 11 ракет по російському катеру, який вийшов на їх перехоплення. Цей випадок демонструє швидкий розвиток безпілотних надводних систем, а також збільшення їх вогневої потужності шляхом інтеграції нового ракетного озброєння. Крім гранатометів, на такі платформи також можна встановлювати як кероване ракетне озброєння, подібне до протитанкових ракетних комплексів, так і гранатомети та кулеметні у дистанційно керованих установках. Попри очевидні переваги порівняно з повноцінними катерами, морські дрони все ж мають свої недоліки, пов’язані з ходовими якостями у відкритому морі. Через невеликі габарити та водотоннажність вони мають погану стійкість до хвиль, через що можуть відбуватися випадки їх перекидування через навантаженість платформи, а також погане керування. Для розв’язання цієї проблеми з метою поліпшення ходових якостей та покращення характеристик маневрування у відкритому морі, платформа повинна бути розроблена зі збільшеною водотоннажністю та зменшеним озброєнням, що забезпечить кращу стійкість у бурхливому морі. Більш раціональний підхід має збільшити максимальну швидкість при хвилюванні моря та забезпечити можливість наздоганяти інші надводні бойові кораблі. Крім того, для збільшення вогневої потужності, морські дрони можуть використовувати протитанкові ракетні комплекси з наведенням по лазерному променю, а також протитанкові комплекси третього покоління, для наведення яких не потрібне цілевказання, а політ ракети здійснюється повністю в автономному режимі з запрограмованими першочерговими координатами. Потенційно, може бути розроблений

дрон з водотоннажністю до 100 т, який забезпечити використання повноцінних протикорабельних ракет при відносно невеликих габаритах та низькому профілю самої платформи. Підвищення вогневої потужності хоч і зробить його серйозною проблемою для ворожих надводних сил, але при збільшеній водотоннажності встане питання встановлення економічної силової установки, яка так само забезпечить високу швидкість ходу та дальність плавання. Світові аналоги надводних дронів з інтегрованим озброєнням. На сьогодні, ідея створення надводних дронів з інтегрованим озброєнням тільки зароджується, а кількість готових до використання систем одиниці. Використання морських дронів Україною, продемонструвало усьому світу, що такі платформи мають великий потенціал для їх розвитку. Український досвід розробки морських безпілотників дозволив Сполученим Штатам створити надводний безпілотний катер LRUSV, які при невеликій водотоннажності комплектуються блоком з баражуючими боєприпасами Uvision Hero-120. КМП США вперше показує безпілотний ударний катер LRUSV

Безпілотне морське судно великої дальності LRUSV
Корпусу морської піхоти США, 27 квітня 2023 року.

Фото: DVIDS

LRUSV – напівавтономне судно, здатне до операцій на великих відстанях. Також LRUSV може виступати носієм ударних БПЛА-камікадзе, які здатні проводити розвідку місцевості та уражати цілі на морі та суші. Hero-120 обрали у червні 2021 року для змагань Корпусу OPF-M для посилення вогневої потужності катерів LRUSV, самохідних мінометів LAV-M і тактичних бронемашин JLTV. За даними виробника, баражуючий дрон здатен перебувати у повітрі протягом години у радіусі 60 км. Дрон оснащений кумулятивною бойовою частиною масою 4,5 кг. Також Hero-120 може виконувати функції лише спостереження та розвідки й повернутись назад до оператора для повторного використання. Подібна опція має значно розширити розвідувальні можливості LRUSV. Крім Сполучених Штатів, розробку безпілотних платформ з інтегрованим озброєнням наразі розробляє і Китай, який прагне усіма способами посилити свій військово-морський флот для протистояння з Тайванем. Така зацікавленість провідних країн, загалом, дозволить пришвидшити процес досліджень у цій області та покращити як загальну конструкцію, так і створити відповідні економічні та малошумні силові установки та пускові установки для озброєння різного типу. Майбутнє морського флоту за безпілотними системами? Загальна тенденція розвитку морських безпілотників та відсутність достатньої кількості матросів, які мають складати

основу екіпажу бойового корабля, дозволять невеликим країнам забезпечити свій флот достатньою кількістю морських дронів. З часом ці безпілотники будуть збільшуватись у розмірах та ставати більш потужними завдяки встановленню нового озброєння. Це може призвести до створення повноцінних безпілотних ракетних катерів, водотоннажністю до 1000 тонн. Проте слід зауважити, що подібні системи не зможуть повністю замінити екіпажні катери та кораблі, які загалом мають більший функціонал та можливості у виявленні цілей, супроводженні та знищенні з використанням ракетного та артилерійського озброєння. Не дивлячись на це, сама ідея безпілотних платформ може зацікавити велику кількість країн завдяки нижчій ціні порівняно з повноцінними бойовими кораблями, відсутності екіпажу та масовості виробництва.

<https://mil.in.ua/uk/articles/raketni-drony-moskity-novyj-gravets-u-chornomu-mori/>

7. Турецький уряд дає зелене світло авіаносцю та 4 додатковим фрегатом I - класу. 3 січня 2024 року відбулося засідання Виконавчого комітету оборонної промисловості Туреччини за участю президента Ердогана. Під час засідання комітет прийняв важливі рішення, серед яких було розпочато етап проектування авіаносця та будівництво ще 4 фрегатів класу I. Виконавчий комітет оборонної промисловості Туреччини зібрався в президентському комплексі під головуванням президента Реджепа Таїпа Ердогана. Під час зустрічі було дано оцінки щодо поточного стану оборонної промисловості Туреччини, майбутні цілі та життєво важливі проекти. Прийнято рішення про початок етапу проектування авіаносця в рамках проектів військових кораблів. Крім того, були схвалені плани будівництва кораблів MILGEM 9-10-11-12 (фрегатів I-класу), морських патрульних кораблів, нових типів десантних кораблів, мінних мисливців нового покоління та ЗРК турецького типу.

Флагман ВМС Туреччини TCG Anadolu під час великого військово-морського параду в Стамбульській протоці з нагоди святкування сторіччя республіки 29 грудня 2023 року

Фото надано Джемом Догутом

радіоелектронна боротьба, зв'язок, різноманітна зброя, боєприпаси та обладнання, системи протиповітряної оборони, супутникові та космічні системи. Визначивши рекордну цифру в 5,5 мільярдів доларів, що на 27% більше, ніж у попередньому році, і середню вартість експорту, що перевищила 65 доларів за кілограм, оборонна промисловість продемонструвала значний внесок в економіку Туреччини та опосередковано в соціальне

забезпечення. Примітно, що зростаюча довіра до продукції оборонної промисловості країни відображається у збільшенні напрямків експорту зі 176 країн у попередньому році до понад 185 у поточному році. Знову підтверджуючи необхідні кроки для досягнення повністю незалежної оборонної промисловості в Турецькому столітті, було наголошено, що майбутня діяльність здійснюватиметься з рішучістю та рішучістю, використовуючи вітчизняні та національні технології, як це було досі. Авторські коментарі. Уряд Туреччини дав зелене світло на будівництво авіаносця та 4 додаткових фрегатів класу I.

Перший фрегат I-класу ВМС Туреччини TCG Istanbul

Фото надано Джемом Догуттом, використано з його дозволу

Прийняті рішення свідчать про значне оновлення та розширення ВМС Туреччини. Попередня згадка президента Ердогана про проект авіаносця тепер офіційно підтверджена цим оголошенням. Очікуваний авіаносець, за прогнозами, буде більш масштабною та потужною версією TCG Anadolu. Важливим аспектом цих рішень є включення до порядку денного чотирьох додаткових фрегатів класу I. Перший фрегат I-класу, TCG Istanbul, планується ввести в експлуатацію найближчими тижнями, а наступні три фрегати планується передати ВМС Туреччини протягом наступних трьох років. Незважаючи на попередні припущення про те, що ВМС Туреччини розглядають можливість придбання фрегатів типу 23 у Великобританії, останнє рішення відображає прагнення задовольнити цю потребу за рахунок внутрішніх ресурсів. Дивно, але відсутність згадок про проект есмінця TF-2000 викликає здивування. Враховуючи намір ВМС Туреччини підтвердити свою присутність у відкритому морі за допомогою TCG Anadolu, пропуск військового корабля ААВ у рішеннях є примітним моментом. Майбутній есмінець протиповітряної оборони Turkiye зараз знаходиться на стадії проектування, і очікується, що будівництво почнеться в наступні роки. В даний час перші два офшорних патрульних корабля класу Hisar знаходяться на етапі будівництва на Стамбульській військово-морській верфі ASFAT Inc. Останні рішення дають зелене світло для початку будівництва інших суден у рамках цього проекту. Ще однією важливою подією є включення в рішення проекту турецького швидкохідного патрульного катера, що свідчить про його перехід до фази будівництва. Ці нові швидкісні патрульні катери замінять швидкісні патрульні катери класу Rüzgar і Dogan. Схоже, що найближчими роками турецькі верфі готові пережити період підвищеної активності.

<https://www.navalnews.com/naval-news/2024/01/turkish-government-green-lights-aircraft-carrier-and-4-additional-i-class-frigates/>

8. 2024 року військово-морський флот росії продовжить планове збільшення свого чисельного складу. Одними з перших його бойовий лад поповнять малий ракетний корабель "буря" та підводний човен "кронштадт", які проходили програму випробувань у Балтійському морі у 2023 році, пише корабел.ру. тихоокеанський, балтійський та чорноморський флоти посилять кілька малих ракетних та патрульних кораблів, а також морських тральщиків. Після завершення державних випробувань у складі військово-морського флоту рф увійде підводний ракетний крейсер "архангельськ" проекту "ясень-м", призначений для північного флоту. У рф обіцяють, що протягом 2024 року будуть спущені на воду черговий атомний ракетний підводний крейсер стратегічного призначення проекту "борей-а" "князь пожарський", четвертий фрегат проекту 22350 "адмірал флоту радянського союзу ісаков", 3 морські тральщики проекту 12700, малі ракетні кораблі проектів 22800 і 21631, патрульні кораблі та великий підводний човен проекту 636.3 "якутськ" та ряд інших кораблів, катерів і суден забезпечення, які знаходяться сьогодні на стапелях російських суднобудівних заводів, повідомляє департамент інформації та масових комунікацій мінвбивств рф .

<https://www.blackseanews.net/read/212665>

9. У 2023 році Сили оборони знищили щонайменше шість кораблів та катерів чфрф, а загальна чисельність втрат особового складу на знищених від початку повномасштабного вторгнення суднах може сягати 700 окупантів. Про це в коментарі Укрінформу повідомив речник Військово-морських сил ЗСУ капітан 3 рангу Дмитро Плетенчук. «Якщо брати конкретно 2023 рік, то можна говорити про знищені як мінімум 6 одиниць. Серед них, звісно, в першу чергу це ВДК проекту 775 «Мінськ». Це великий десантний корабель, який було уражено у сухому доці «Севморзаводу» (Севастопольський морський завод – ред.). Його було уражено ракетами Повітряних сил і в результаті цього ураження повністю знищено надбудову. Станом на зараз вони демонтували ці елементи і залишки, тобто, грубо кажучи, нижню частину судна вони буксирували», - зазначив речник ВМС. Також, за його словами, не менш важливим є ураження аналогічного корабля цього самого проекту 775 – це «Новочеркаськ». «На той момент, коли його уразили, ми вважаємо, що рф його використовувала як плавучий склад БК з метою розосередити свої запаси, тому що стаціонарний склад БК набагато легше уразити на відміну від корабля, який перешвартовується. І в результаті вторинної детонації, яку ми всі спостерігали, ми вважаємо, що ця детонація свідчила про те, що, окрім штатного боезапасу, який складається, до речі, із 320 ракет для системи «Град», це його штатне озброєння, десятків тисяч снарядів. Враховуючи характер детонації, ми впевнені, що там було набагато більше БК, ніж його штатний запас», - сказав Плетенчук. Не менш важливим, за словами речника, є знищення дизель-електричного підводного човна «ростов-на-дону», який так само було вражено разом з «мінськом» в сухому доці «севморзаводу». На думку Плетенчука, його відновлення буде занадто дорогим і недоцільним. «Звісно, що рф може спробувати їх відновити, але це не має сенсу», - вважає він. Також було знищено кілька одиниць каркасних катерів типу «тунець» разом з особовим складом. «Не менш важливим є ураження малого ракетного корабля проекту Каракурт, який мав назву «аскольд». Його було уражено на заводі «Залив» у Керчі. Зараз його підняли з води на причал і, скоріш за все, намагаються зрозуміти, чи варто відновлювати. Це 1 з 5 запланованих малих ракетних кораблів цього проекту, який мав отримати чфрф», - зазначив Плетенчук. Серед

пошкоджених і десантні катери типу «серна» або «акула», яка є більш старим проектом, та деякі інші катери, додав речник. «Серед цікавого – це «адмірал макаров», який вже відновлений після ураження, та середній розвідувальний корабель «іван хурс». Також отримав пошкодження корвет «павло державін». Разом з ним отримав пошкодження «професор микола муру» - це військовий буксир. деякі інші одиниці такі, наприклад, як «сергій котов» – це патрульний корабель проекту 22160. Серед уражених кораблів також «оленегірський гірник», - розповів Плетенчук. Відповідаючи на запитання про кількість особового складу, який міг перебувати на знищених кораблях та катерах, речник повідомив, що йдеться про сотні окупантів. «Загалом від початку повномасштабного вторгнення, якщо приблизно рахувати ту кількість, яка мала перебувати під час нанесення вогневого ураження, то лише крейсер «москва» – це 500 осіб, і два великих десантних кораблі – це близько сотні на кожному. Тобто загальна чисельність становитиме близько 700 моряків, які могли загинути. Звичайно, що цієї інформації підтвердженої немає. У решті випадків, що стосується 2023 року, – це «Новочеркаськ» під 80 осіб мало бути і десь дві третини з них, ми вважаємо, загинуло. На «аскольді», швидше за все, нікого не було, тому що він ще не був взятий до строю, хоча якась чергова команда вже мала перебувати. Під час знищення «тунців» там могло бути до 10 осіб на кожному. Підводний човен - інформація зараз ще збирається чи була там команда, а от на «мінську» команда була, як і на «новочеркаську». Ця інформація також уточнюється», - розповів Плетенчук. Читайте також: У ВМС припустили, що росіяни можуть розібрати корабель «мінськ» на запчастини. Як повідомляв Укрінформ, Президент Володимир Зеленський заявив, що країна-агресор більше не здатна використовувати Чорне море як власний плацдарм, а Україні за допомогою партнерів вдалося перехопити ініціативу та створити такі безпекові умови, які змушують рф тікати зі східної частини акваторії та намагатися сховати військові кораблі.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3809343-vms-sili-oboroni-torik-znisili-sonajmense-sist-korabliv-i-kateriv-cf-rosii.html>

10. Для того, щоб знищити потужний російський корабель, використали до 100 безпілотників, розповів боєць ГУР. Поки тривала спецоперація, розвідники проводять без сну близько трьох діб. Розвідники ГУР Міноборони мають секретну базу, на якій тримають зграю морських дронів, готових до атаки по кораблях чфрф. Деякі з цих безекіпажних пристроїв ще допрацьовуються, деякі — здатні вдарити по росіянах у будь-який момент. Серед їхніх трофеїв — розвідувальне військове судно 4 класу. Про особливості проведенні спецоперацій по флоту рф у Чорному морі ідеться у репортажі проекту "Донбасс Реалии" для "Радіо Свобода". Журналісти проекту поспілкувались з розвідником, який має позивний "13-ий" — імені і обличчя бійця не показали. Військовий показав моделі, які вже пройшли випробування у реальних бойових умовах і довели "своє право на існування на 100%". З його слів, є й інші моделі, але він їх "не афішуватиме". Для того, щоб уразити російську ціль у Чорному морі, ретельно продумують усі аспекти спецоперації, розповів військовий. Потрібно враховувати, що до цілі доводиться долати велику дистанцію. Це враховують у тактиці нападу — крім основної цілі, є ще дві-три запасних. Тривалість кожної операції від однієї до трьох діб. Весь цей час "особовий склад знаходиться без сну", зауважив військовий. Одна з цілей, знищених морськими дронами ГУР — це розвідувальний корабель 4 класу "іван хурс" (підірвали у травні 2023 року). Щоб знищити морське судно подібного масштабу, бійці використали "100 бортів". "Тринадцятий" наголосив, що така кількість пристроїв для атаки — виправдана. На його думку, "це ефективно і буде окупатись". "Це все дуже великі витрати для держави-агресора, коли ми навіть не топимо,

а просто уражаємо. Після цього корабель стає на 2-3 місяці на ремонт — це великі витрати для РФ". Боець ГУР перелічив, яких збитків завдають Сили оборони росіянам завдяки морським дронам. По-перше, ворог втратив можливість вільно рухатись Чорним морем. По-друге, росіяни суттєво посилили заходи безпеки. По-третє, збільшилось навантаження на особовий склад, який має стежити за загрозами з моря. По-четверте, РФ витрачає гроші на "дообладнання кораблів додатковими вогневими засобами". На відео, підготовленому журналістами, можна побачити зображення, зняті "очима" морського дрона за мить до влучання по російському кораблю. Також є кадри, на яких видно спроби росіян влучити по верткому морському судну. Журналісти зафіксували шеренгу безкіпажних морських апаратів ГУР, готових до виходу. Можна нарахувати близько десяти таких апаратів. Зазначимо, українські спецслужби раніше розповідали про вдалі спецоперації по військових базах та кораблях ЗС РФ у Чорному морі та на узбережжі Криму. Зокрема, про це ішлося у інтерв'ю голови СБУ Василя Малюка. Зі слів військового, дрони використали для ударів по Кримському мосту та по десантному кораблю ЧФ РФ у новоросійську. Українські медіа показували українські морські дрони, націлені на окупований Крим. Серед пристроїв, готових до роботи, — моделі Sea Baby, "Магура V5 і "Козак Мамай".

<https://focus.ua/uk/voennye-novosti/617726-nacileni-na-flot-rf-gur-maye-desyatki-morskih-droniv-na-sekretiy-viyskoviy-bazi-video>

11. Чи може РФ використати по Україні гіперзвуковий "циркон": останню незастосовану ракету, й справа не у кораблях. ЗМ22 "циркон" вже прийнятий на озброєння у РФ, але залишається єдиною ракетою, якою ворог поки не запустив по Україні. На фоні застосування РФ для ударів по Україні ледь не всього наявного арсеналу не лише власних ракет, а й навіть КН-23 з КНДР, не говорячи про літако-снаряди з Ірану, у ворога ще є одна ракета у конвенційному виконанні, яку він не використав - ЗМ22 "циркон". Це "гіперзвукова", як її називають у РФ, ракета, яка створюється для озброєння кораблів з універсальними пусковими шахтами УКСК ЗС14, які використовуються для запуску крилатих ракет "калібр" та протикорабельних "онікс", а також підводними човнами. Вона призначена для ураження, як кораблів, так й стаціонарних об'єктів на суходолі. Вперше про неї стало відомо ще у 2016 році, перша публічна демонстрація випробувань відбулась у 2020 році, а у червні 2022 року у міноборони РФ заявили про прийняття "циркона" на озброєння та початок його серійного виготовлення. Заявлені характеристики ЗМ22 "циркон" дуже сильно відрізняються від часу та авторства. Зокрема спочатку у мінвбивств РФ говорили про дальність стрільби до 400 км при швидкості польоту до 6 Махів й вагу бойової частини у 300 кг. Але потім хуїло заявив про дальність вже 1000 км при швидкості польоту до 9 Махів, а у травні 2022 року під час випробувань вже й мінвбивств РФ повідомило про пуск "циркона" на дальність "близько 1000 км". Водночас наразі відомими носіями цих ракет є лише фрегат "адмірал Горшков" (проект 22350) та атомний підводний човен К-560 "Севєродвінськ" (проект 885 "Ясень"). Для використання "циркона" обидва кораблі знадобилось додатково адаптувати. Тобто попри використання шахт УКСК ЗС14 на надводних кораблях все не так й просто. Водночас обидва відомі носії базуються на ПФРФ. Тому попри наявність цих ракет їх використання для ударів по Україні саме з кораблів - сумнівне. Але це не означає те, що неможливо. Зокрема у листопаді 2022 році у РФ державний тасс повідомив про створення дослідного зразка мобільної наземної пускової установки, яка уніфікована під використання, як ракет "онікс", так й "циркон". Назву

комплексу не було наведено, але зазначено, що як й "бастіон" вона може нести по дві ракети, а у 2020 році була інформація, що "бастіон" просто адаптують під "циркон". Окрім того, у 2016 році у "НПО машиностроєння" заявили й про плани встановити шахтний стаціонарний варіант протикорабельного комплексу "бастіон" ("бастіон-С" або К-300С) у Криму у 2020 році. Тоді ж з'явилась інформація, що він буде встановлений на так званому БКР "утьос", який також відомий як "об'єкт-100" - "сотка". Це наземний, точніше, навіть підземний комплекс берегової оборони, який призначений для запуску протикорабельних ракет ЗМ44 "прогрес". Він був введений в експлуатацію ще у 1971 році та знаходиться поряд із Балаклавою. У 2016 році у рф повідомили про відновлення його роботи та почали проводити запуски ракет. Таким чином рф цілком може станом на 2024 рік мати мобільну та/або стаціонарну пускову під "циркон". При цьому, на відміну від Х-47 "кінжал", про її загрозу не буде відомо заздалегідь, як у випадку зльоту МиГ-31К. Але з точки зору знищення, то, як і у випадку з "кінжалом", "циркон" є "гіперзвуковим" лише на маршовій ділянці. А під час атаки на ціль він вже має значно меншу швидкість і його перехоплення вбачається можливим комплексами з протиракетними можливостями, такими, як Patriot або SAMP/T. У рф показали випробування "циркона", який був зафіксований на декількох кадрах звичайною камерою під час ураження мішені. Але, як й у випадку з "кінжалом" ЗМ22 "циркон" доволі дорога ракета, виробництво якої лише розгортається. Зокрема у листопаді 2022 року було повідомлено про замовлення цих ракет у кількості "декількох десятків" зі строком виконання у 2023 році.

https://defence-ua.com/weapon_and_tech/chi_mozhe_rf_vikoristati_po_ukrajini_giperzvukovij_tsirkon_ostannju_nezastosovanu_raketu_j_sprava_ne_u_korabljah-14029.html

12. Верфі ОСК у 2023 році передали силовим відомствам рф сім кораблів. У 2023 році підприємствами об'єднаної суднобудівної корпорації рф побудовано три великі кораблі класів "фрегат" і "корвет", а також тральщик, сторожовий корабль та гідрографічні судна. Про це пише російський сайт корабел.ру. Фрегат "адмірал головно" збудовано за проектом північного ПКБ корабелями північної верфі для пфрф. Він став третім кораблем проекту та першим у серії з енергетичною установкою вітчизняного виробництва. Корвет "різкий" побудований на амурському суднобудівному заводі за проектом ЦМКБ "алмаз" для тоф. Корвет меркурій побудований на північній верфі за проектом ЦМКБ алмаз для чф. Тральщик "лев чернавін", побудований за проектом ЦМКБ "алмаз" корабелями СНРЗ, увійшов до складу бф. Він став восьмим представником проекту "олександрит". Корабелі СЗ "вимпел" передали прикордонній службі фсб росії сторожовий корабель "буревісник". Він став шостим кораблем у серії проекту "гюйс". Допоміжний флот у 2023 році поповнився гідрографічним судном "яков лапушкін" спорудження рибинського заводу "вимпел" та океанографічним дослідницьким судном "євген горигледжан", збудованим корабелями ПСЗ "янтар", повідомляє VK-група об'єднана суднобудівна корпорація.

<https://www.blackseanews.net/read/212763>

13. «Максимальна дистанція — один кілометр». Ексзаступник начальника штабу ВМС України назвав додаткову зброю, яку могли встановити на Sea Baby. Капітан 1-го рангу запасу, заступник начальника штабу ВМС ЗСУ у 2004–2020 роках Андрій Риженко розповів в інтерв'ю Radio NV, яку додаткову зброю могли встановити на морський дрон Sea Baby. «Те, що я бачив на фотографії: в кормовій частині Sea Baby стоїть шість каністр, найімовірніше, це система РПВ-16. Це ручний піхотний вогнемет, аналог радянської

системи Джміль, з покращеними характеристиками», — сказав Риженко в ефірі Radio NV. За словами експертів начальника штабу ВМС ЗСУ, такий вогнемет був розроблений в Україні близько 2017 року і зараз вже постачається до Збройних сил. «Його бойовою частиною є термобарична капсула, яка вистрілюється на відстань до кілометра. Вона дійсно має серйозну вибухову потужність. Це ідентично 122-му або 152-му міліметровому снаряду. Якщо точно влучити таким гранатометом, будуть серйозні пошкодження корабля. Думаю, в інтерв'ю якраз це і малося на увазі. Але максимальна дистанція зараз — один кілометр», — повідомив він. Риженко назвав таку модернізацію позитивною, зауваживши, що під час наближення морського дрона кораблі противника починають відбиватися, застосовуючи артилерію та кулемети. «Якраз на цьому етапі можливе застосування цієї зброї, аби загасити, знищити ці джерела протидії - артилерійські, кулеметні розрахунки. Також паралельно кораблю завдаються якісь пошкодження», — вважає експерт начальника штабу ВМС ЗСУ. Водночас він додав, що ця зброя, найімовірніше, є некерованою та стоїть на фіксованих кутах нахилу. «В будь-якому випадку наявність цієї нової розробки, я думаю, збільшить можливість дрона Sea Baby виконувати основне своє завдання — наближатися та наносити удари по бойових кораблях супротивника», — підсумував Риженко. Раніше голова Служби безпеки України Василь Малюк розповів Українській правді, що морський дрон Sea Baby здатен не лише переносити вибухівку, але й вести вогонь. Бойову частину нового покоління Sea Baby збільшили в кілька разів і довели зі 108 до 850 кілограмів вибухівки, а корпус виготовляють із непомітного для радарів матеріалу. Також СБУ має ще одна розробку — дрон-камікадзе Мамай, який доносить 450 кг вибухівки «в будь-яку точку Чорного моря». 2023 року дрони СБУ уразили ракетносії "самум" та "павло державін", танкер "сіг", десантний корабель "оленегірський гірник", пошкодили військовий буксир "микола муру" та новітній розвідувально-гідрографічний корабель "владімір козицький".

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/yaku-dodatkovu-zbroju-mogli-vstanoviti-na-sea-baby-ekspert-50381733.html>

14. Екскмандувач НАТО закликав Туреччину пропустити британські тральщики для України. Рішення Туреччини зупинити передачу Україні двох британських військових кораблів суперечить її зобов'язанням перед Північноатлантичним союзом (НАТО). Анкара має зайняти більш жорстку позицію щодо РФ. Про це заявив колишній Верховний головнокомандувач об'єднаних збройних сил НАТО в Європі Джеймс Ставрідіс, повідомляє РБК-Україна з посиланням на Politico. Адмірал США у відставці назвав "невдалим" рішення Туреччині відмовити у проході через свої протоки двом кораблям класу Sandown Королівського військово-морського флоту Великої Британії. Судна передали Києву для допомоги в розмінуванні судноплавних шляхів у Чорному морі. На думку Ставрідіса, Туреччина "безумовно, могла вирішити дозволити прохід оборонних кораблів, таких як тральщики, в Чорне море", тому що "існує достатня свобода дій" відповідно до Конвенції Монтре [32], а тральщики мають суто оборонний характер. "Це чітка позиція НАТО, з якою Туреччина погодилась у рамках своєї ролі в НАТО", - зазначив адмірал. Аналізуючи відносини Туреччини з росією і Заходом, Ставрідіс зазначив, що Анкара "занадто наполегливо намагається досягти балансу і повинна повністю покласти на свою роль члена НАТО". "росія є небезпечною державою-агресором і серйозним порушником прав людини, яка щодня загрожує Альянсу в повітрі, на морі, на землі, у

кіберпросторі та в космосі. Це не складний вибір", - сказав він. Екс-командувач ВМС Туреччини, адмірал Джем Гюрденіз уже відповів на критику американського колеги. Він зазначив, що Анкара хоче уникнути "пролиття турецької крові" в рамках "війни у Чорному морі від імені США і НАТО". На початок грудня Міноборони Великої Британії підтвердило передачу Україні двох мінно-пошукових тральщиків для розмінування типу Sandown (MCMV) зі складу Королівських ВМС. Однак на початок січня Туреччина відмовилася пропускати кораблі через свої протоки Босфор і Дарданелли, до завершення війни України з росією. Анкара послалася на статтю 19 Конвенції Монтре про режим проток, що забороняє пропускати військові кораблі сторін конфлікту. У ВМС Збройних сил України не побачили у рішенні Анкари "зради" і зазначили, що не подавали до Анкари запит на проходження британських тральщиків з огляду на норми конвенції Монтре.

<https://www.rbc.ua/rus/news/ekskomanduvach-nato-zaklikav-turechchinu-1704581998.html>

Висновки

1. Через розбіжності з Ілоном Маском, який не дозволяв використовувати його технологію в Криму, перша місія не вдалась.
2. Туреччина вважає, що їй "загрожує безпосередня небезпека війни" і тому має право пропускати/не пропускати кораблі воюючих сторін до їхніх баз в Чорному морі, а також невоюючих сторін "виключно на розсуд Турецького Уряду". Для України вкрай важливо, щоби "розсуд Турецького Уряду" не змінювався.
3. Загалом на розмінування Чорного та Азовського морів може піти до 3-5 років.
4. Україна і пул британських страхових компаній утворили механізм, який зробить тимчасовий чорноморський коридор доступнішим для експортерів.
5. Туреччина ретельно, відповідально та неупереджено виконує Конвенцію про протоки Монтре, яка забезпечує баланс у Чорному морі, і ми сповнені рішучості й надалі її виконувати. З іншого боку, ми запустили «Тристоронню ініціативу» під керівництвом нашої країни, включаючи Болгарію та Румунію, проти мінної небезпеки в Чорному морі», - міністр оборони Туреччини Яшар Гюлер.
6. Завдяки роботі тимчасового морського коридору, оголошеного Україною, за підсумками грудня 2023 року країні вдалося експортувати через усі морські порти 7 млн 340 тис. тонн вантажів.
7. Туреччина "безумовно, могла вирішити дозволити прохід оборонних кораблів, таких як тральщики, в Чорне море", тому що "існує достатня свобода дій" відповідно до Конвенції Монтре, а тральщики мають суто оборонний характер" - Джеймс Ставрідіс.

5.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ КОМАНДУВАННЯ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

01.01.2024 Військові частини та підрозділи Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Минулої доби, 1 січня, морські піхотинці та придані підрозділи знищили:39 російських військових; БТР; міномет;2 одиниці автомобільної техніки;2 ударних БПЛА «Shahed»;

сховище з боєприпасами. Крім того, зведений підрозділ РЕБ морської піхоти знищив 23 FPV дронів.

02.01.2024 Військові частини та підрозділи Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Минулої доби, 2 січня, морські піхотинці та придані підрозділи знищили: 28 російських військових; 3 одиниці автомобільної техніки; ударний БПЛА «Shahed»; 2 ударних БПЛА «Ланцет»; БПЛА «ZALA» та БПЛА «Supercam». Зведений підрозділ РЕБ морської піхоти знищив 22 FPV дрони. Також, у взаємодії та застосуванням засобів ураження іншого угруповання були знищені ЗРК «Бук-М1»; РЛС КББ «Ястреб».

03.01.2024 Військові частини та підрозділи Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Минулої доби, 3 січня, морські піхотинці та придані підрозділи знищили: 35 російських військових; 2 гаубиці; міномет; 2 бойові броньовані машини; 2 одиниці автомобільної техніки; ударний БПЛА «Ланцет»; сховище з боєприпасами. Також, зведений підрозділ РЕБ морської піхоти знищив 24 FPV дрони.

04.01.2024 Інформація не надходила

05.01.2024 Військові частини та підрозділи Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Минулої доби, 5 січня, морські піхотинці та придані підрозділи знищили: 26 російських військових; міномет; 2 одиниці автомобільної техніки; важку вогнеметну систему «Солнцепек». Також, зведений підрозділ РЕБ морської піхоти знищив 14 FPV дронів.

06.01.2024 Військові частини та підрозділи Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Минулої доби, 6 січня, морські піхотинці та придані підрозділи знищили: 51 російського військового; 4 БТР; ББМ; танк; 5 артилерійських систем; 7 одиниць автомобільної техніки; 6 пунктів управління БПЛА; зенітний ракетний комплекс «Стріла-10»; БПЛА «Supercam». Також, зведений підрозділ РЕБ морської піхоти знищив 23 FPV дрони.

07.01.2024 Військові частини та підрозділи Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, які входять до складу угруповань, продовжують виконувати завдання щодо відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації. Минулої доби, 7 січня, морські піхотинці та придані підрозділи знищили: 44 російських військових; МТЛБ; ББМ; 6 артилерійських систем; міномет; 3 одиниці автомобільної техніки; сховище з боєприпасами. Також, зведений підрозділ РЕБ морської піхоти знищив 13 FPV дрони.

Загальні бойові втрати противника з 01.01.2024 по 07.01.2024

Дата д/м/р	Ліквідовано																						
	Особового складу	Автотехніки	FPV дронів	Танків	БМД	БТР	артилерійських систем / причіпних гармат	САУ	РСЗВ / ЗРК	БПЛА	Сховища з боєприпасами	ББМ	Станція РЕБ / РЛС	Мінометів	КШМ / МТЛБ	Важких вогнеметних систем	Комплексів РЕБ	Важких транспортно-заряджальних машин	БМП	Пункти управління БПЛА	Спостережні пости	Зенітних установок	
01.01.24	39	2	23	-	-	1	-	-	-	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
02.01.24	28	3	22	-	-	-	-	-	/1	5	-	-	/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
03.01.24	35	2	24	-	-	-	/2	-	-	1	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
04.01.24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
05.01.24	26	2	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
06.01.24	51	7	23	1	-	4	1/	-	/1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-
07.01.24	44	3	13	-	-	-	6/	-	-	-	1	1	-	1	/1	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього за тиждень	223	19	119	1	-	5	7/2	-	/2	9	3	4	/1	4	/1	1	-	-	-	6	-	-	-

<https://www.facebook.com/uafmarines?locale=uk>

6.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ ПРО ПЕРЕБІГ БОЙОВИХ ДІЙ НА ІНШИХ НАПРЯМКАХ, ЩО ВХОДЯТЬ ДО ЗОНИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ КОМАНДУВАННЯ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Інформація ненадходила

7.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ОПЕРАТИВНОГО КОМАНДУВАННЯ «ПІВДЕНЬ» ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

01.01.2024 В зоні відповідальності Сил оборони півдня ворог не припиняє спроб штурмувати наші позиції на лівобережжі Дніпра. Цієї бойової доби зафіксовано 13 безуспішних штурмів противника, які було відбито. Зазнавши значних втрат, окупанти відійшли. Ворожі підрозділи продовжують вести активну аеророзвідку, тиснуть артилерійськими обстрілами та застосовують ударні дрони по населених пунктах Херсонщини і протилежному Кінбурнській косі узбережжю Дніпро-Бузького лиману на Миколаївщині. Протягом бойової доби (з 7.00 до 7.00) ворог наніс 3 авіаційні удари із застосуванням 10 керованих авіабомб по Зміївці, Червоному Маяку та Качкарівці на правому березі Херсонщини. Окупаційні війська здійснили 30 артилерійських обстрілів населених пунктів. Щільним вогнем накривали Херсон, двічі обстріляне Садове. Під

ворожим вогнем знову перебували мешканці Білозерки, Антонівки, Інгульця, Станіслава, Михайлівки на Херсонщині та Очакова, Дніпровського, Солончаків на Миколаївщині. Внаслідок злочинних дій ворога під час артилерійських обстрілів загинула 11-річна дитина, поранено 14 цивільних осіб, серед яких дитина 9 років. Пошкоджено адмінбудівлю дитячого клубу, пункт незламності, станцію швидкої медичної допомоги, автозаправну станцію, 7 багатоповерхівок, майже два десятка приватних будинків, крамницю, газогін, автомобілі та гаражі. Не припиняючи терору, ворог застосовує FPV-дрони, ударні БпЛА типу "Ланцет" та дрони інших модифікацій із уражаючими функціями та елементами. Зафіксовано 11 таких ударів та 10 скидів осколкових боєприпасів по Станіславу, Береговому, Янтарному, Велетенському, Ольгівці, Львовому, Золотій Балці Херсонської області та по Солончаках Миколаївщини. Люди не ушкоджені. На бойовому чергуванні в морі 10 кораблів ворожого недофлоту: 9 та 1 відповідно – в Чорному та Азовському. 3 надводних ракетносії споряджені 24 ракетами типу "Калібр" піднімають рівень ракетної небезпеки до позначки «дуже високий». Сили оборони надалі завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, їх вогневих позиціях і тилах. За попередньо розвіданими даними ворогу завдано наступних втрат: 36 окупантів; 2 гармати; 1 розвідувальний БпЛА; 1 комплекс відеоспостереження «Муром-М»; 6 одиниць автомобільної техніки; 1 човен.

02.01.2024 В зоні відповідальності Сил оборони півдня ворог не припиняє спроб вибити наші підрозділи з позицій на лівобережжі. Протягом доби дещо збільшив кількість штурмових дій до 19, але їх якість залишається сталою – безуспішні. Зазнавши втрат, ворожі штурмовики у зменшеній кількості змушені були повернутися на вихідні позиції. А наші підрозділи й надалі утримують зайняті позиції та завдають окупантам значних втрат. Також триває контрбатарейна боротьба, в ході якої Сили оборони півдня завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, його вогневих позиціях і тилах. У морі 9 бойових кораблів ворожого недофлоту: 1 в Азовському та 8 в Чорному, з яких 2 надводні та 1 підводний ракетносії, із загальним спорядженням до 20 ракет типу "Калібр". Протягом доби (з 7.00 до 7.00) противник застосував 5 FPV-дронів та скинув з БпЛА інших модифікацій 14 осколкових боєприпасів по населених пунктах Золота Балка та Тягинка. Жертв серед населення немає. За минулу добу окупанти здійснили 12 артилерійських обстрілів населених пунктів. По Херсону гатили 3 рази, по Антонівці двічі, також на Херсонщині обстріляні Велетенське, Новокаїри, Комишани, Берегове, Белозірка, а на Миколаївщині – Очаків та Солончаки. Внаслідок злочинних дій ворога в Херсонській області, під час артилерійських обстрілів, 1 цивільний загинув, 4 поранено. Зруйновано навчальний заклад, майже десяток приватних будинків, пошкоджено ділянку газогону, трансформатор, приватні автомобілі. За минулу добу за результатами нашої бойової роботи маємо підтвердження, що у ворога на лівому березі стало менше на: 17 окупантів; 20 гармат; 1 розвідувальний БпЛА "Мерлін"; 2 ударні БпЛА "Ланцет"; 2 одиниці автобронетехніки.

03.01.2024 Інформація не надходила

04.01.2024 В зоні відповідальності Сил оборони півдня ворог не припиняє спроб вибити наші підрозділи з позицій на лівобережжі. Протягом доби противник здійснив 9 безуспішних штурмових дій. Наші підрозділи продовжують роботу з розширення плацдарму й надалі утримують зайняті позиції, завдаючи окупантам значних втрат у живій

силі та техніці. Окупанти продовжують вести аеророзвідку, намагаються тиснути артилерійськими обстрілами, застосовують ударні дрони по прифронтових населених пунктах. У морі 3 бойові кораблі ворожого недофлоту, 2 у Чорному та 1 в Азовському морях. Ракетносії заведені у пункти базування. Протягом бойової доби (з 7.00 до 7.00) ворог наніс ракетний удар, імовірно із застосуванням ЗРК С-400, по Снігурівській громаді Миколаївщини. Влучання по території одного з підприємств спричинило пожежу, також пошкоджено півтора десятка приватних домоволодінь. Поранення отримали 4 цивільних, серед яких 15-річна дитина. Також ворог здійснив авіаційний удар із застосуванням 4 керованих авіабомб по населених пунктах Берислав та Червоний Маяк. Люди не постраждали. Окупанти не припиняють терор населення прифронтової зони на Херсонщині, зафіксовано застосування 9 FPV-дронів, ударного БпЛА типу "Ланцет", а також скиди 12 осколкових боєприпасів з дронів інших модифікацій по населених пунктах Кізомис, Янтарне, Новоберислав, Берислав, Зміївка, Гаврилівка. Внаслідок скиду одного з таких боєприпасів в Бериславі пошкоджено цивільний автомобіль. За минулу добу окупанти здійснили 14 артилерійських обстрілів населених пунктів. Гатили 5 разів по Херсону, два рази по Новотягинці. Обстріляні Кізомис, Велетенське, Садове, Новодмитрівка, Нововоронцовка на Херсонщині, місто Очаків та Чорноморська громада на Миколаївщині. Внаслідок злочинних дій ворога, під час артилерійських обстрілів загинуло 2 цивільні особи, 2 поранено. Пошкоджено будівлю навчального закладу, крамницю, близько десятка приватних будинків та господарча будівля, а також багатоквартирні будинки. В Очакові реактивними системами залпового вогню ворог поцілив по електропідстанції, зайнялась пожежа, порушено електроживлення кількох населених пунктів, відновлювальні роботи тривають. Сили оборони надалі завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, вогневих позиціях і тилах. За минулу добу отримали підтвердження, що у ворога на лівому березі стало менше на: 54 окупанти; 1 зенітно-ракетний комплекс "Стріла-10"; 1 самохідну артилерійську установку "Піон"; 3 гармати; 1 ударний БпЛА "Куб"; 1 БТР-80; 7 одиниць автомобільної техніки.

05.01.2024 В зоні відповідальності Сил оборони півдня ворог не припиняє спроб вибити наші підрозділи з позицій на лівобережжі Дніпра. Протягом доби противник здійснив 6 безуспішних штурмів, знов став застосовувати бронетехніку для підтримки штурмових груп. Наші підрозділи й надалі утримують зайняті позиції завдаючи ворогу значних втрат у живій силі та техніці. Окупанти ведуть активну аеророзвідку, нарощують артилерійський тиск обстрілами, застосовують ударні дрони як по прибережних, так і більш віддалених населених пунктах і на Херсонщині, і на Миколаївщині. Сили оборони продовжують завдавати вогневого ураження по місцях дислокації ворога, вогневих позиціях, тилах та спостережних пунктах. Під час чергової нічної дронавої атаки, яка відбувалася двома хвилями в понад 3 та понад 4 години, відповідно, окупанти спрямували в нашій зоні відповідальності ударні безпілоти типу "Shahed-131/136" з території тимчасово окупованого Криму та східного узбережжя Азовського моря. Удари були спрямовані на об'єкти інфраструктури та житлові квартали населених пунктів. Підрозділами протиповітряної оборони знищено 10 дронів-камікадзе: по 1 - на Миколаївщині та Кіровоградщині; по 4 - на Херсонщині та Дніпропетровщині. На жаль, не вдалося уникнути влучань на Херсонщині та Миколаївщині. В Баштанському районі Миколаївської області внаслідок влучання БпЛА типу «Shahed 131/136» на території агропідприємства спалахнула пожежа, яку було оперативно ліквідовано. Крім того, пошкоджені зазнали будівля дитячого садочку, будинок культури та приватні будинки. Люди не ушкоджені. В Херсонській області удар «шахеда» припав на житловий район

обласного центру, суттєво пошкоджено приватний будинок. Люди не постраждали. А в Тягинській громаді безпілотники вдарили по адміністративній будівлі та модульному містечку. Люди переважно встигли перейти в укриття, але все ж 2 цивільні особи отримали поранення. Протягом бойової доби (з 7.00 до 7.00) противник застосовував ракетні удари з використанням ЗРК С-400 по Кіровоградщині, де обійшлося без руйнувань і постраждалих. Також відбулись авіаційні удари із застосуванням 1 керованої ракети Х-59 по Кропивницькому, 1 крилатої ракети Х-31П в напрямку Кривого Рогу та 4 керованих авіабомб по Зміївці Херсонської області. В Кропивницькому загинув 1 цивільний та 8 поранено, пошкоджено 4 адмінбудівлі, прилеглі лінії електропостачання та 6 автомобілів. Х-31П втратила бойову спроможність в повітрі. Руйнувань та постраждалих не було. В Зміївці КАБи продовжували руйнування вже постраждалого житлового фонду селян. Люди не постраждали. Ворог продовжує терор цивільного населення прифронтових регіонів Херсонщини та Миколаївщини. Застосував 10 FPV-дронів, ударний БпЛА типу "Ланцет" та скинув з БпЛА інших модифікацій 23 осколкові боєприпаси по населених пунктах Іванівка, Качкарівка на Херсонщині, Очаків та Дмитрівка на Миколаївщині. Жертв серед населення немає. Пошкоджено цивільний автомобіль. За минулу добу окупанти здійснили 16 артилерійських обстрілів населених пунктів. По Херсону вдарили 6 разів та двічі по Очакову. Обстріляні також Нововоронцовка, Берислав, Тягинка, Іванівка, Новотягинка, Станіслав, Зміївка на Херсонщині та Солончаки на Миколаївщині. Внаслідок злочинних дій ворога, під час артилерійських обстрілів загинув 1 цивільний та 5 поранено. Пошкоджено будинок культури, склад гуманітарної допомоги, 2 багатоповерхівки, близько десятка приватних будинків, електропідстанцію, лінію газопостачання та автомобілі. У морі 9 бойових кораблів ворожого недофлоту, 8 у Чорному та 1 в Азовському морях. На бойовому чергуванні 2 надводні ракетноносії, сумарний залп "Калібрів" може сягати 16. За минулу добу отримали підтвердження, що у ворога на лівому березі стало менше на: 24 окупанти; 1 зенітно-ракетний комплекс "Оса"; 1 ударний БпЛА "Ланцет"; 3 гармати; 1 міномет; 1 човен; 6 одиниць автобронетехніки.

07.01.2024 В зоні відповідальності Сил оборони півдня продовжується бойова робота наших підрозділів з вибиття ворожих вогневих позицій на лівому березі Дніпра. Там, де Сили оборони утримують позиції і продовжують заходи з розширення плацдарму, ворог не припиняє спроб штурмових дій за підтримки бронетехніки. Кількість ворожих атак збільшено до 18 на добу, але успіху вони не мають. Щоразу зазнаючи втрат, ворог повертався на вихідні позиції. Окупанти активно ведуть аеророзвідку, посилюють артилерійський тиск, інтенсивно задіюють ударні дрони по прифронтових населених пунктах. Протягом бойової доби (з 7.00 до 7.00) противник здійснив 4 авіаційних удари із застосуванням 4 авіаційних крилатих ракет в напрямку Одещини та 1 ракети в напрямку Херсонщини. Ракети втратили бойову спроможність в повітрі. Також здійснив авіаційний удар із застосуванням 6 керованих авіабомб по напівзруйнованій Зміївці на Херсонщині. Жертв серед населення немає. Окупанти активно застосовують FPV-дрони та БпЛА інших модифікацій для скидання осколкових боєприпасів по населених пунктах правобережжя 13 FPV і 10 розривних боєприпасів було спрямовано по Станіславу, Береговому, Бериславу, Зміївці, Михайлівці, Качкарівці, Золотій Балці. Люди не уражені. За минулу добу окупанти здійснили 9 артилерійських обстрілів населених пунктів. Гатили 5 разів по Херсону, 2 рази по Тягинці. Обстріляли Білозерку та Червоний Маяк на Херсонщині, а також Очаків на

Миколаївщині. Внаслідок злочинних дій ворога, під час артилерійських обстрілів поранено 5 цивільних, з них дві дитини 9 років. Пошкоджено півтора десятка приватних будинків та автомобілі. У морі 4 бойові кораблі ворожого недофлоту, 3 у Чорному та 1 в Азовському морях. Ракетносії заведені у пункти базування. Сили оборони надалі завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, вогневих позиціях і тилах. За минулу добу отримали підтвердження, що у ворога на лівому березі стало менше на: 8 окупантів; 1 зенітно-ракетний комплекс “Стріла-10”; 12 гармат; 1 танк; 3 БТР-80; 6 одиниць іншої автобронетехніки; 1 радіолокаційну станцію “Каста-2Е2”; 2 комплекси відеоспостереження “Муром-М”; 1 човен. Знищено ще один пункт управління БпЛА.

Загальні бойові втрати противника з 01.01.24 по 07.01.2024 на південному напрямку України																							
Дата д/м/р	Ліквідовано																						
	Особового складу	Танків / САУ	Крупнокаліберних гармат / гармат	ЗРК / ПТРК	Зенітних установок	Інженерної / авто - бронетехніки	БпЛА ударних / розвідників	FPV дрони / пускові установки БпЛА	Пунктів управління / спостережних постів	АКДВС / засобів ППО	Станцій РЕБ / радіорелейних станцій	ППББ/ складів боєприпасів	КДВС / станцій зв'язку	РСЗВ / РКРКС	Комплексів відеоспостереження	Мінометів / складів ПММ	Пунктів / станцій управління БпЛА	Комплект антен станцій РЕБ / РЛС	Спостережний / командно спостережних	Комплекс технічної розвідки / КПШМ	Човнів/блок постів	КВТС /комплекс спостереження	ПРРРБ / Системи супутникового зв'язку
01.01.24	36	-	/2	-	-	/6	/1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1/	-	-
02.01.24	17	-	/20	-	-	/2	2/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
03.01.24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
04.01.24	54	/1	/3	1/	-	/8	1/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
05.01.24	24	-	/3	1/	-	/6	1/	-	-	-	-	-	-	-	1/	-	-	-	-	-	1/	-	-
06.01.24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07.01.24	8	1/	/12	1/	-	/9	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1/	/1	-	-	1/	-	-	-
Всього за тиждень	139	1/1	/40	3/	-	/31	4/2	-	-	-	-	-	-	3	1/	1/	/1	-	-	3/	-	-	-

<https://www.facebook.com/OperationalCommandSouth?locale>

Об'єднаний пресцентр Сил оборони таврійського напрямку

01.01.2024 Оперативна інформація від Об'єднаного пресцентру Сил оборони таврійського напрямку станом на 01.01.2024 щодо російського вторгнення. Триває 677 доба російського широкомасштабного вторгнення. Залишається високою загроза застосування противником ракетного озброєння та безпілотних літальних апаратів по об'єктах військової та цивільної інфраструктури. Загалом, на таврійському напрямку ворог завдав завдав 13

авіаударів, провів 28 бойових зіткнень та здійснив 1035 артобстрілів. На Запорізькому напрямку українські воїни та воїнки відбили 5 ворожих атак поблизу Роботиного та південніше Новодарівки Запорізької області. Загальні втрати ворога склали 288 осіб. Загальні втрати ворога у військовій техніці склали 59 одиниць зокрема: 1 танк; 9 ББМ; 4 артсистеми; 3 ПТРК; 30 БпЛА; 9 автомобілів; 3 одиниці спецтехніки.

02.01.2024 Оперативна інформація від Об'єднаного пресцентру Сил оборони таврійського напрямку станом на 02.01.2024 щодо російського вторгнення. Триває 678 доба російського широкомасштабного вторгнення. Залишається високою загроза застосування противником ракетного озброєння та безпілотних літальних апаратів по об'єктах військової та цивільної інфраструктури. Загалом, на таврійському напрямку ворог завдав завдав 35 авіаударів, провів 26 бойових зіткнень та здійснив 823 артобстріли. На Запорізькому напрямку Сили оборони відбили 3 атаки противника неподалік Роботиного Запорізької області. Загальні втрати ворога склали 357 осіб. Загальні втрати ворога у військовій техніці склали 50 одиниць зокрема: 3 танки; 3 ББМ; 5 артсистем; 2 РСЗВ; 2 ПТРК; 1 СПГ (АГС); 1 засіб ППО; 20 БпЛА; 10 автомобілів; 3 одиниці спецтехніки. Знищили 3 склади боєприпасів; 2 інших важливих об'єкти ворога.

03.01.2024 Оперативна інформація від Об'єднаного пресцентру Сил оборони таврійського напрямку станом на 03.01.2024 щодо російського вторгнення. Триває 679 доба російського широкомасштабного вторгнення. Залишається високою загроза застосування противником ракетного озброєння та безпілотних літальних апаратів по об'єктах військової та цивільної інфраструктури. Загалом, на таврійському напрямку ворог завдав завдав 25 авіаударів, провів 25 бойових зіткнень та здійснив 937 артобстрілів. На Запорізькому напрямку Сили оборони відбили атаку противника неподалік Роботиного Запорізької області. В районі Вербового наші війська просунулися вперед, змусивши ворога покинути деякі позиції. Загальні втрати ворога склали 386 осіб. Загальні втрати ворога у військовій техніці склали 40 одиниць зокрема: 3 ББМ; 6 артсистем; 2 ПТРК; 1 СПГ (АГС); 14 БпЛА; 9 автомобілів; 5 одиниць спецтехніки. Знищено 1 склад боєприпасів. 4 окупантів здалися в полон.

04.01.2024 Оперативна інформація від Об'єднаного пресцентру Сил оборони таврійського напрямку станом на 04.01.2024 щодо російського вторгнення. Триває 680 доба російського широкомасштабного вторгнення. Залишається високою загроза застосування противником ракетного озброєння та безпілотних літальних апаратів по об'єктах військової та цивільної інфраструктури. Загалом, на таврійському напрямку ворог завдав 25 авіаударів, 1 ракетного удару, провів 47 бойових зіткнень та здійснив 875 артобстрілів. На Запорізькому напрямку українські захисники відбили атаку противника в районі Роботиного Запорізької області. Загальні втрати ворога склали 423 особи. Загальні втрати ворога у військовій техніці склали 72 одиниці зокрема: 10 танків; 14 ББМ; 10 артсистем; 1 РСЗВ; 1 СПГ (АГС); 22 БпЛА; 10 автомобілів; 4 одиниці спецтехніки. Знищено 2 склади боєприпасів та ще 1 важливий об'єкт противника.

05.01.2024 Оперативна інформація від Об'єднаного пресцентру Сил оборони таврійського напрямку станом на 05.01.2024 щодо російського вторгнення. Триває 681 доба російського широкомасштабного вторгнення. Залишається високою загроза застосування противником ракетного озброєння та безпілотних літальних апаратів по об'єктах військової та цивільної інфраструктури. Загалом, на таврійському напрямку ворог завдав 14

04.01.24	423	14	1/	-	-	10/	10/4	-	2	-	10	-	22	/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
05.01.24	470	11	-	-	-	14/	14/2	-	1	-	7	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
06.01.24	512	12	-	-	-	1/	6/2	-	-	-	5	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07.01.24	493	8	-	-	-	12/	10/1	2	3	-	1	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього за тиждень	2929	60	3/	/7	-	52/	68/20	3	10	-	27	-	132	/3	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<https://www.facebook.com/PresscentrTavria>

8.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ КОМАНДУВАННЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ «ПІВДЕНЬ» ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

01.01.2024 У новорічну ніч 2024 року російські окупанти атакували Україну дронами-камікадзе типу "Shahed-136/131" на південному напрямку силами та засобами повітряного командування "Південь" у взаємодії із протиповітряною обороною інших складових Сил оборони півдня України знищено 43 ударних БПЛА "Shahed-136/131": 28 на Одещині; 14 на Миколаївщині; 1 на Херсонщині. Увечері 01 січня 2024 року на Миколаївщині силами та засобами протиповітряної оборони повітряного командування "Південь" знищено 1 БПЛА "Shahed-136/131". Також протягом дня на Херсонщині знищено 1 розвідувальний безпілотник "Мерлін-ВР" та 2 ударних БПЛА "Ланцет".

02.01.2024 Упродовж дня 02 січня 2024 року на Херсонщині воїнами Херсонської зенітної ракетної бригади знищено 6 російських безпілотників: 5 ударних БПЛА "Ланцет" та 1 розвідувальний БПЛА "ZALA". Також, 02 січня 2024 року на південному напрямку воїнами Херсонської зенітної ракетної бригади повітряного командування "Південь" знищено: на Херсонщині - 2 крилаті ракети X-101/X-555/X-55; на Миколаївщині - 2 крилаті ракети "Калібр". Також вночі воїнами бригади знищено 3 ворожі ударні безпілотники "Shahed-136/131" на Херсонщині.

04.01.2024 На Херсонщині знищено російський дрон-камікадзе "Ланцет".

05.01.2024 У ніч на 5 січня 2024 року воїнами мобільних вогневих груп Херсонської зенітної ракетної бригади знищено: 4 ворожих ударних БПЛА "Shahed-136/131", ще 1 збито іншим підрозділом Сил оборони півдня України. 4 БПЛА знищено на Херсонщині та 1 на Миколаївщині.

06.01.2024 У ніч проти 6 січня 2024 року силами та засобами протиповітряної оборони повітряного командування "Південь" знищено ударний БПЛА "Shahed-136/131" на Миколаївщині та розвідувальний БПЛА "Supercam" на Херсонщині.

07.01.2024 У ніч на 07 січня 2024 року російські окупаційні війська атакували Україну ударними безпілотниками типу "Shahed-136/131". Підрозділами протиповітряної оборони півдня України знищено 8 ворожих ударних БПЛА "Shahed-136/131", з яких 5 на Миколаївщині, 2 на Одещині та 1 на Дніпропетровщині.

<https://www.facebook.com/PvKPivden?locale=uk>

Силами та засобами протиповітряної оборони повітряного командування "Південь" у період з 01.01.2024- 31.01.2024													
Дата д/м/р	Знищено												
	Розвідувальний БпЛА "Орлан-10"	Розвідувальний БпЛА "Supersam"	Ударних БпЛА типу "Ланцет"	Ударно-розвідувальний БпЛА "Форпост"	Розвідувально-ударний БпЛА "Mohajer-6"	Крилаті ракети типу "Калібр"	Крилаті ракети типу "Іскандер"	Крилатих ракет Х-101/Х-555/Х-55	Крилатих ракет Х-59	БпЛА типу "Мерлін-Вр"	Ударних БпЛА типу "Shahed-136/131"	БпЛА типу "ZALA"	БпЛА ОТР
01.01.24	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	44	-	-
02.01.24	-	-	5	-	-	2	-	2	-	-	3	1	-
03.01.24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
04.01.24	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
05.01.24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-
06.01.24	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
07.01.24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-
Всього за тиждень	-	1	8	-	-	2	-	2	-	1	61	1	-

9.ІНФОРМАЦІЙНИ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ.

Оріхівський напрямок

02.01.2024 Сили оборони України вдарили по позиціях росіян у Запорізькій області. Процес знищення окупантів вдалося зафіксувати на відео. Про це повідомляє Державна прикордонна служба України. "Прикордонники "викурили" з нір окупантів і всипали їм свинцю", - йдеться в заяві. На Запорізькому напрямку аеророзвідники ДПСУ виявили ворожі позиції та скоригували туди вогонь артилерії. "Щойно загарбники вилізли з нір, одразу отримали добавки. З 7 окупантів лише 2 вдалося втекти", - пишуть прикордонники.

Скріншот з відео: ДПСУ

Скріншот з відео: ДПСУ

<https://www.rbc.ua>

03.01.2024 російські окупанти, як зазначив речник Об'єднаного пресцентру сил оборони таврійського напрямку Олександр Штупун, мають плани у Запорізькій області відбити все, що було втрачено. На території Запорізької області, в районі Вербового, українські захисники покращили своє тактичне становище, великого прориву немає. Подробиці повідомив речник Об'єднаного пресцентру сил оборони Таврійського напрямку Олександр Штупун в ефірі телемарафону. Наразі триває активна робота українських підрозділів та ворожих сил щодо подальших дій у районі Роботиного. Російські окупанти мають плани відбити все, що було втрачено. З його слів, є усі ознаки того, що ворог має намір не зменшувати зусиль щодо наступів. "Це деяке покращення тактичного положення, тобто якогось великого прориву немає", – пояснив він. Штупун прокоментував ситуацію й на Авдіївському напрямку. З його слів, здебільшого в російських наступках беруть участь слабо навчені окупанти. Ворог й надалі намагається тиснути кількістю. "Наскільки ми бачимо, сил для цього в них наразі немає", — констатував він.

<https://focus.ua>

03.01.2024 росія відправила на Мелітопольський напрямок у Запорізькій області кубанських "казаків". Про це повідомляє мелітопольський міський голова Івана Федорова. "Ряджені бойовики загону БАРС-11 найбільше "воюють" у прифронтових селах", - йдеться в заяві. За словами Федорова, вони ходять у папахах і в найкращих традиціях російської армії "віджимають" у жителів житло і речі. Також вони можуть знищувати особисте майно просто так, заради розваги. "Звідки б не завезли до нас "визволителів" - вкотре замість навіяного пропагандою "ми разом" - суцільні грабежі та знущання над нашими людьми в окупації", - написав мер Мелітополя.

<https://www.rbc.ua>

03.01.2024 Сили спеціальних операцій ЗСУ скоригували вогонь реактивної системи залпового вогню HIMARS по ворожому екіпажу безпілотного авіаційного комплексу. Джерело: пресслужба ССО. На Запорізькому напрямку оператори одного з підрозділів ССО виявили екіпаж БпАК "ZALA" противника, який намагався провести

розвідувальні дії. Оператори навели та скоригували по ворожій цілі вогонь HIMARS артилерійського підрозділу Сил оборони. Вказано, що в результаті вогневого ураження знищено екіпаж БпАК, їхній транспорт та безпосередньо безпілотною.

Скріншот з відео: пресслужба ССО

Скріншот з відео: пресслужба ССО

Скріншот з відео: пресслужба ССО

04.01.2024 ЗС рф намагалися штурмувати Работине, але завдяки розвідникам Сил оборони їх вдалося швидко пригальмувати, розповів доброволець 24 ОШБр "Айдар". У районі Работино на Запорізькому напрямку тривають запеклі бої. Окупанти намагалися йти на штурм, але їхні плани зламали розвідники Сил оборони України. Про це у своєму телеграм-каналі 4 січня розповів доброволець 24 ОШБр "Айдар", позивний "Осман", Станіслав Бунятов. "Окупанти намагалися штурмувати Работине, але завдяки нашим крутим розвідникам їх швидко "обламали", - поінформував він. Він додав, що на цій ділянці фронту російські загарбники зазнали серйозних втрат, зокрема й під час евакуації пораненого рашиста. "Поблизу Работино окупанти вже поклали пів роти особового складу заради евакуації 200-го, напевно дуже важлива шишечка відійшла до Кобзона", - зазначив Станіслав Бунятов.

<https://ria-m.tvua>

05.01.2024 Втрати ворога на 5 січня в Україні зросли - на Запорізькому напрямку знищено дві російські самохідні артилерійські установки "Нона-С". Про це повідомляють Сили Спеціальних операцій ЗСУ в Telegram. Зокрема, під час розвідувальних дій на Запорізькому напрямку оператори одного з підрозділів ССО виявили дві самохідних артилерійських установки 2С9 "Нона-С" противника. Як зазначають в ССО, САУ "Нона-С" призначена для безпосередньої вогневої підтримки підрозділів повітряно-десантних військ на полі бою, її основна зброя - міномет-гармата калібру 120 мм. "Оператори ССО навели на ворожі цілі вогонь HIMARS ракетно-артилерійського підрозділу Сил оборони. Завдяки чіткому коригуванню вогневими ураженнями знищені обидві САУ", - йдеться у повідомленні.

Скріншот з відео: Telegram Сили Спеціальних операцій ЗСУ

Скріншот з відео: Telegram Сили Спеціальних операцій ЗСУ

<https://www.unian.ua>

05.01.2024 На Мелітопольському напрямку зібрали справжній набрид із найбільш депресивних і найдепресивніших регіонів рф. Мелітопольці були свідками свавілля, яке влаштували рашисти, з перших місяців повномасштабного вторгнення. Тотальний грабiж, мародерство, катування та вбивства мирних громадян - усе це спостерігають в окупації щодня. Тривають злочини проти українців і сьогодні. Абсолютно будь-яке вподобане майно або бізнес можуть запросто відібрати у власника, а будь-якого громадянина запроторити за ґрати за надуманим приводом.

Фото: РІА М

Черговий чеченський військовий злочинець на Запорізькому напрямку Руслан Мусаєв виконує особливо небезпечні і важливі завдання з обшуку будинків мирного населення і підтримання порядку в Токмаку, використовуючи при цьому корочку військової поліції. Так само Руслан займається незаконною конфіскацією транспортних засобів з метою подальшого перегону і продажу їх на території рф. Загалом він бачить у "сво" безліч плюсів для особистого збагачення, водночас перебуваючи в цілковитій безпеці. На Мелітопольський напрямок прибув 33-річний Руслан Кодзоков. Відомо, що раніше окупант проходив строкову службу в Нацгвардії, після чого пішов "на вільні хліби", які, крім нечуваних кредитів, не принесли жодного прибутку. До слова, Кодзоков - громадянин

Кабардино-Балкарії, яка є одним із так званих "шефів" окупованої частини Запорізької області. Підзаробити "за місцем" у випадку Кодзокова виявилося доволі складно - як то кажуть, у цьому випадку швець опинився без чобіт. Попри "важливий" статус "шефського регіону", економічне становище республіки досить сумне. Відомо, що в Кабардино-Балкарії готується до ухвалення бюджету з високим дефіцитом. За планами на 2024 рік, доходи республіки становитимуть 50,7 млрд рублів, до того ж очікувані дотації з федерального центру сягнуть 32,8 млрд рублів. Загалом, у Руслана було лише два варіанти - продати свою машину, грошей з якої вистачило б ненадовго, або стати на стежку військового злочинця. Вибір очевидний - тепер Кодзоков у складі 70-го полку рашистів разом зі штурмовиками намагається здійснити наступ на Работине. Дезертир Антон Кот, як справжній патріот, приїхав захищати росію на території України з... Норильська, який був названий найдепресивнішим містом і є одним із найзабрудненіших на планеті. Розташоване в арктичній вічній мерзлоті на місці колишнього табору для військовополонених, місто має 45 днів безперервної темряви на рік, середня січнева температура -30°C , а рівень забруднення настільки високий, що тривалість життя його жителів скорочується до 59 років. Місто, в якому мешкає понад 170 000 осіб, отримало належне підключення до Інтернету лише у 2017 році, не має доріг, що ведуть до нього, і туди й назад проходить одна вантажна залізниця. Не дивно, що рашист був готовий тікати звідти будь-якими можливими способами. Але не таким же. Опинившись на Мелітопольському напрямку, Кіт потрапив до десантного полку, що був розбитий під час деокупації Работино. На жаль, окупант вижив і втекти в тил, де він підлікувався і з новими силами потрапив до 56 полку ПДВ з базуванням у Новопокрівці.

<https://ria-m.tvua>

06.01.2024 На Запорізькому напрямку є результати вдалого полювання на окупантів. В Україні окупант не зміг втекти від FPV-дрона / Колаж УНІАН, фото скріншот. На Запорізькому напрямку FPV-дрон влаштував окупантам "біганину", як в їхньому радянському мультику "Ну, погоди". Тільки в цьому випадку "полювання" закінчилося швидко та результативно. За даними ДСНС, одному загарбнику вдалося зійти з дистанції, але інший - не добіг. Аеророзвідка ДПСУ виявила позиції ворога. Аби перевірити спринтерські можливості окупантів, прикордонники відправили їм дрон-камікадзе, - уточнили обставини атаки у відомстві. Також там показали ролик, як військові рф забирають свого "двохсотого".

Скріншот з відео: ДПСУ

Скріншот з відео: ДПСУ

<https://www.unian.ua>

06.01.2024 Ворог продовжує наступати, хоча знає, що загине в Україні. Українські бійці ліквідували російського окупанта на Токмацькому напрямку. Допоміг їм у цьому дрон-камікадзе. Завдання виконав підрозділ Wild Division 82-й окремої десантно-штурмової бригади. Про це пише журналіст Юрій Бутусов.

Скріншот з відео: Юрій Бутусов

Скріншот з відео: Юрій Бутусов

<https://tsn.ua>

06.01.2024 В операційній зоні ОСУВ "Таврія" щотижня здаються в полон до трьох десятків росіян. Деякі здаються без бою, або голодні виходять на позиції Сил оборони. На Мелітопольському напрямку російські окупанти не хочуть воювати і влаштовують бунти. Також чимало з них просто втікають з окопів із передової. Про це в ефірі телемарафону розповів речник Об'єднаного пресцентру Сил оборони Таврійського напрямку полковник Олександр Штупун. "По-перше, у них свята новорічні, і не дуже хочуть росіяни йти в атаку взагалі, деякі підрозділи починають бунтувати і відмовляються або тікають з окопів, щоб не йти. Тобто саботують", — сказав він. За його словами, нещодавно був випадок, коли з передової із ворожих позицій втекли понад три десятки окупантів — майже взвод. "Була інформація, що їх спіймали. Деякі повертаються, деяких відвозять, що там відбувається, невідомо", — сказав Штупун. За його словами, в операційній зоні ОСУВ "Таврія" щотижня здаються в полон до трьох десятків росіян. "Деякі здаються в бою, деякі — без бою. Деякі від голоду виходять на позиції і йдуть здаватися", — сказав Олександр Штупун. Станом на грудень понад 220 російських солдатів здалися в полон через гарячу лінію "Хочу жити", ще понад 1 000 заявок перебувають на розгляді. російська пропаганда залякує російських солдатів тортурами в полоні. "Виколоті очі, кастрація і четвертування" — лякають полоном окупантів в агітках.

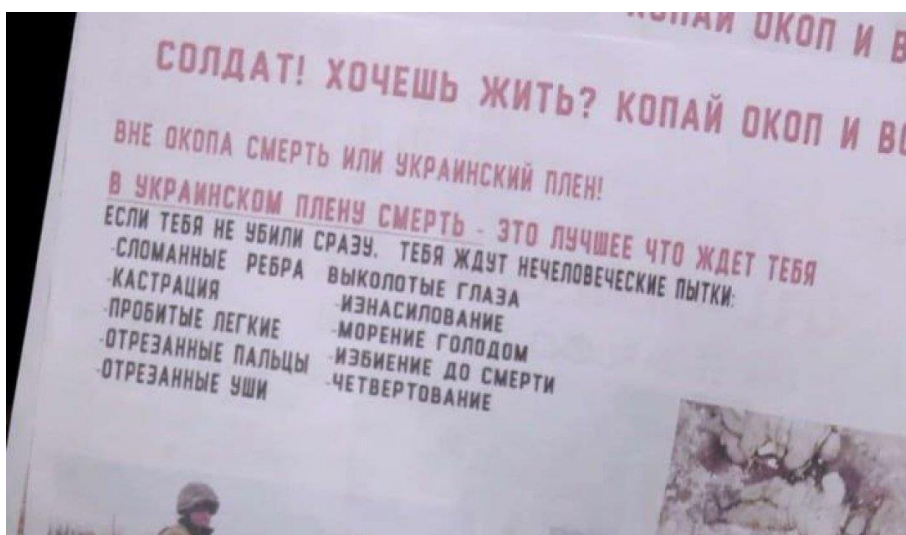

Фото: focus.ua

<https://focus.ua>

07.01.2024 Дрон-камікадзе ліквідував російського солдата, який прикидався мертвим. На Токмацькому напрямку в Запорізькій області дрон-камікадзе підрозділу "Wild Division" 82-ої окремої десантно-штурмової бригади ліквідував російського солдата, який прикидався мертвим. Відповідне відео опублікував телеграм-канал Бутусов Плюс.

Скріншот з відео: телеграм-канал Бутусов Плюс

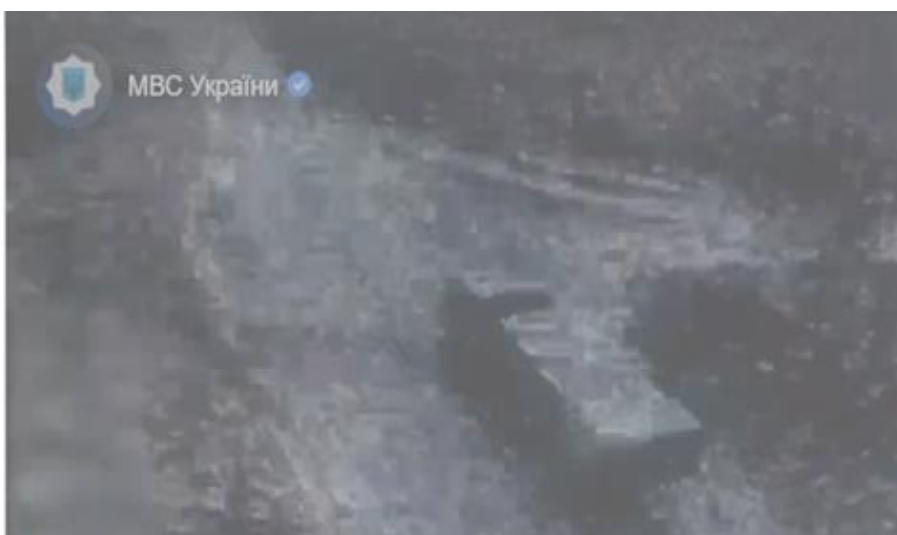
Скріншот з відео: телеграм-канал Бутусов Плюс

<https://m.censor.net/ua>

Придніпровський напрямок.

01.01.2024 Сили оборони України зафіксували на відео удари по логістичних шляхах росіян у Херсонській області. Для цього використовуються безпілотники. Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Міністерство внутрішніх справ України. "Логістика російських військ у Херсонській області під постійним вогнем українських захисників", - йдеться в повідомленні. На відео можна побачити кілька ударів по російських автомобілях і вантажівках. У МВС додали, що це робота 11 бригади імені Михайла Грушевського Національної гвардії України.

Скріншот з відео: Міністерство внутрішніх справ України

Скріншот з відео: Міністерство внутрішніх справ України

<https://www.rbc.ua>

02.01.2024 Війська армії російської федерації за минулу бойову добу підвищили свою штурмову активність на Херсонщині до 18 штурмів. Як передає Укрінформ, про це в ефірі телемарафону «Єдині новини» зазначила керівник об'єднаного пресцентру Оперативного командування «Південь» Наталія Гуменюк. «Ситуація на окупованій частині Херсонщини залишається досить складною, тому що присутність там сил оборони ворога суттєво нервує. Вони не припиняють спроб штурмувати наші позиції», - поінформувала вона. За словами Гуменюк, за минулу бойову добу ворог підвищив свою цю активність до 18 штурмів. Речниця підкреслила, що раніше за добу фіксувалося приблизно 10-13 спроб ворожих штурмів, «це був більш-менш сталий показник». «Очевидно, що військово командування ворога вимагає від підрозділів максимальної ефективності, але кожного разу, зазнаючи втрат, вони змушені повертатися на свої вихідні позиції», - підкреслила Гуменюк. Водночас вона повідомила, що українським воїнам вдається тримати оборону, тримати закріплення на зайнятих позиціях і працювати над розширенням плацдарму. «Ворог втрачає багато техніки, втрачає особовий склад. За минулу добу ми вже маємо підтвердження, що майже 20 окупантів було знищено під час такої бойової роботи

Сил оборони України», - наголосила спікерка. Також вона зауважила, що армія ворога продовжує тиск на мирне населення, на людей, які перебувають в окупації, продовжують просування наративів насильницької паспортизації. Зокрема, речниця поінформувала, що з 1 січня на тимчасово окупованій частині Херсонщини окупанти планують позбавити людей права на отримання медичної допомоги у випадку відсутності медичного сертифіката, страхового полісу, який може бути отриманий виключно за наявності російського паспорта. «Тобто тиск соціальним способом продовжується, і подворові обходи з вишукуванням лояльно налаштованих людей також не припиняються», - резюмувала Гуменюк.

<https://www.ukrinform.ua>

02.01.2024 Модель комплексу росіяни демонстрували на форумі "Армія-2022". Його випробування завершили тільки 2022 року. На Херсонщині за допомогою американської реактивної установки M142 HIMARS українські бійці знищили новітній російський комплекс артилерійської розвідки "Ястреб-АВ". Сили оборони надали відеопідтвердження цього факту. Військові 73 Морського центру СпО та 140 батальйону застосували HIMARS для знищення, а вогонь по комплексу корегували за допомогою розвідувального безпілотної, який слідкував за росіянами. Випробування комплексу було завершено на початку 2022 року, а на бойове озброєння окупантів, згідно з повідомленнями росЗМІ, він став лише кілька днів тому. Раніше МО рф відзвітували, що російська армія отримала на озброєння комплекс артилерійської розвідки 1К148 "Ястреб-АВ". Радіолокаційний комплекс з фазованими антенними решітками здатний в автоматичному режимі відстежувати траєкторію снарядів, випущених артилерією супротивника, визначаючи точні координати позицій. Його вартість за попередніми оцінками може сягати 250 мільйонів доларів.

Скріншот з відео: focus.ua

Скріншот з відео: focus.ua

Протибатарейні РЛС виявляють ракету або снаряд безпосередньо і по кількох точках траєкторії обчислюють її, визначаючи як розташування вогневої позиції ворога, так і місце падіння снаряда. Відомо, що "Ястреб АВ" — це розробка "Науково-виробничого об'єднання "Стріла", яка є частиною концерну "Алмаз-Антей". Комплекс використовують для вирахування позицій артилерії. Публічно її вперше показали у 2017 році, а замовлення на розробку було підписано у 2011 році. Машина базується на колісному шасі БА3-6910-025 з колісною формулою 8x8.

<https://focus.ua>

03.01.2024 ЗС рф щодня атакують захисників на лівобережжі попри втрати. Однак, зі слів речниці ОК "Південь" Наталії Гуменюк, їхній основний наратив про Херсон вже можна вважати "втопленим у Дніпрі". російські окупанти зосередили велике угруповання на лівому березі Херсонської області. Про це в ефірі телемарафону 3 січня розповіла начальниця об'єднаного пресцентру Сил оборони Півдня України Наталія Гуменюк. "Зосередження там велике — це кілька десятків тисяч особового складу та кілька сотень одиниць бойової техніки, озброєння", — зазначила вона. Лише за перші дні 2024 року ЗСУ вже вдалося ліквідувати 20 ворожих гармат. Однак артилерійські обстріли з боку окупантів тільки посилюються. "Ми знищуємо два пункти боєпостачання, а забезпечення в них ще є, і вони продовжують обстріли. Це говорить про те, що концентрація сил там потужна", — пояснила Гуменюк. З її слів, росія вже усвідомлює, що ЗСУ зайшли на лівий берег. Присутність оборонців там — це "надзвичайно суттєвий сигнал" для ворога про невідворотність просування українських військ. "Їхній наратив "ми ще в Херсон повернемося" фактично втопився десь у Дніпрі, тому що їм ніхто не повірить. Вони не здатні продемонструвати ніяких більш менш переконливих доказів для цього", — підкреслила речниця. Вона розповіла, що Сили оборони щодня відбивають 10-19 атак ЗС рф. Кожного разу ворог зазнає втрат — як у техніці, так і в бійцях. Навіть сформовані спеціалізовані групи з "елітного офіцерства" змушені через це повертатися на вихідні позиції. Також Гуменюк прокоментувала, чому окупанти нищать міста, які самі ж називали "російськими". "Вони підсвідомо, я думаю, розуміють, що їм не місце на цій землі. Просто поки що плутають напрями", — пояснила вона.

<https://focus.ua>

04.01.2024 Повітряні тривоги у Миколаївській та Херсонській областях пов'язані з тим, що зберігається загроза застосування ворогом балістичних ракет. Про це в ефірі телемарафону "Єдині новини" зазначила керівник об'єднаного пресцентру Оперативного командування "Південь" Наталія Гуменюк, передає кореспондент Укрінформу. «За попередніми даними, не виключено застосування ворогом балістики. Це найнебезпечніший напрямок, який може бути, оскільки виявити таку загрозу дуже складно. Очевидно, спираючись на розвіддані, можемо припустити, що ворог готується до удару саме в такий спосіб. Інших загроз ми поки що не бачимо. Зокрема, ракетносії заведені в пункти базування, з моря рівень ракетної небезпеки залишається стало високим, оскільки ракети там все ж є і можуть бути застосовані, але активності на бойовому чергуванні немає», - поінформувала Гуменюк. За її словами, ворог суттєво знизив активність тактичної авіації на прифронтових територіях в зоні відповідальності Сил оборони. «Час від часу ворог наважується зробити невеликі вилазки літаками, які підкидають декілька керованих авіабомб. Ми фіксували один раз 7 таких авіабомб, минулої бойової доби – 4. Знов б'ють майже по тих самих об'єктах інфраструктури, які вже були суттєво пошкоджені», - сказала речниця. Щодо ситуації на лівому березі Дніпра, то, за словами Гуменюк, вона складна. «Територія, яка відбита і закріплена нашими підрозділами, все ж дуже невелика, але ми працюємо над розширенням цього плацдарму, оскільки розуміємо, що саме за цим перспективи наших дій. Також триває потужна контрбатарейна боротьба, ми продовжуємо нищити ворожий потенціал, зокрема їхні засоби захисту. Ми вже звітували про знищення 2 ЗРК типу «Бук», ЗРК «Стріла 10» і продовжуємо роботу в цьому напрямку. Вже є попередні дані ще про одне знищення, уточнюємо всі реквізити. І пів сотні окупантів за минулу добу відмінусовано», - поінформувала Гуменюк. Крім того, за словами речниці, нищиться артилерія ворога, який продовжує обстрілювати правий берег Дніпра. «Чотири великокаліберні гармати, серед яких «Піон», ми знищили за минулу добу і продовжуємо цю роботу. Зараз спостерігаємо, що ворог намагається підтягнути мінометні розрахунки з тих позицій, звідки ми їх вже вибивали. А те, що стосується самих штурмових дій на суходолі на лівому березі, то ситуація більш-менш стабільна, ворог стабільно продовжує штурмувати наші позиції - від 8 до 10 спроб. Зазнавши втрат, вони змушені повертатися на вихідні позиції», - сказала речниця.

<https://www.ukrinform.ua>

04.01.2024 Сили оборони України за допомогою HIMARS знищили зенітно-ракетний комплекс "Стріла-10" російських окупантів. Ворожу ціль було виявлено під час ведення аеророзвідки на південному напрямку. Про це повідомляє Telegram-канал Сил спеціальних операцій Збройних сил України. Спецпризначенці розказали, що розвідку проводив екіпаж БпАК 73-го морського центру ССО, який і виявив російський ЗРК "Стріла-10" на півдні України. Такий комплекс противник використовує для спостереження та знищення повітряних цілей на малих висотах, пояснили захисники. Після фіксації ворожої цілі оператори ССО скоригували по ній вогонь HIMARS ракетно-артилерійського підрозділу ЗСУ. "Унаслідок вогневого ураження ЗРК противника знищено!" - вказується у публікації. Також у ССО оприлюднили кадри бойової роботи та ліквідації комплексу "Стріла-10" російських загарбників.

Скріншот з відео: Telegram-канал ССО Збройних сил України

Скріншот з відео: Telegram-канал Сил спеціальних операцій Збройних сил України

<https://www.rbc.ua>

05.01.2024 Певний час окупанти не застосовували бронетехніку через великі втрати, ворог висував лише піхотні групи, розповіла речниця Сил оборони півдня України Наталія Гуменюк. На лівому березі Дніпра в Херсонській області Збройні сили російської федерації відновили використання бронетехніки. Про це повідомила речниця Сил оборони півдня України Наталія Гуменюк в ефірі телемарафону. "Ворог почав підсилюватися бронетехнікою. Це означає, що вони підтягнули додатковий ресурс", — сказала Наталія Гуменюк. Вона зазначила, що у Херсонській області окупанти втратили велику кількість техніки, після чого вирішили не ризикувати та висували лише піхотні групи. Проте наразі противник повернувся до захисту особового складу за допомогою бронетехніки, проте українські військові продовжують її знищувати. Зі слів Наталії Гуменюк, за минулу добу 4 грудня Збройні сили України знищили російський зенітний ракетний комплекс "Оса", три гармати, міномет, човен. Також Збройні сили російської Федерації зазнали втрат в особовому складі, а саме було "відмінусовано" 24 російських військових. Крім цього, радниця Сил оборони півдня наголосила, що ворог не припиняє штурми, проте не має успіхи. окупанти повертають свої групи для штурму українських позицій.

<https://khersonline.net/>

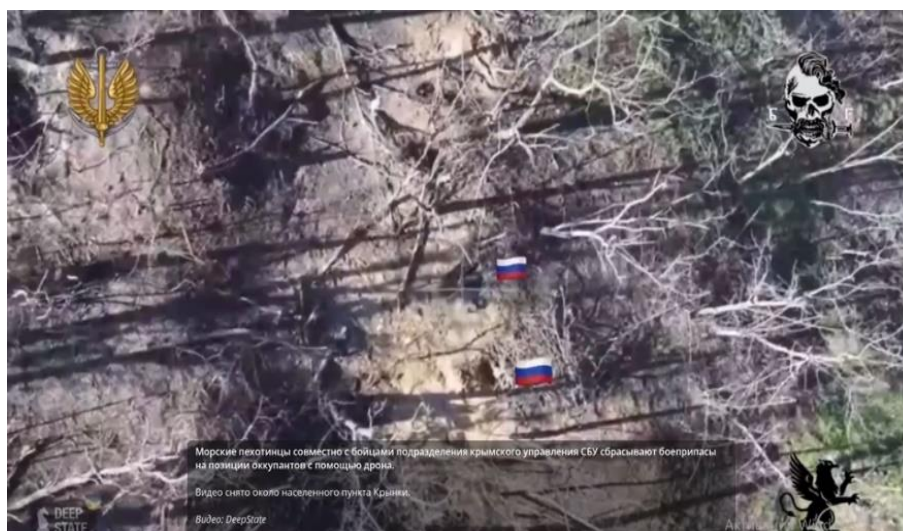
05.01.2024 Знищення ворожих позицій морпіхами 36-й бригади РУБПАК "Сови" разом із побратимами із суміжних підрозділів. Відповідне відео опублікував телеграм-канал Бутусов плюс

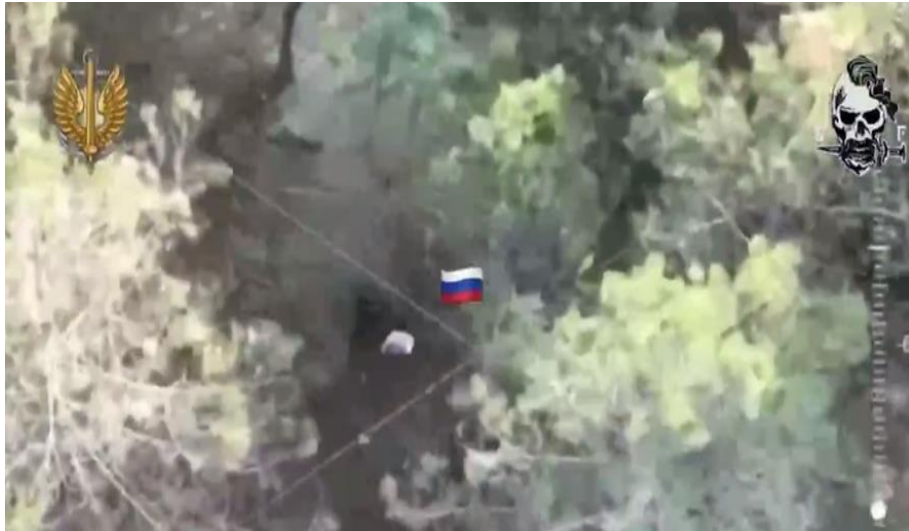
Скріншот з відео: телеграм-канал Бутусов плюс

<https://m.censor.net/ua>

05.01.2024 Українські бійці виявляти позиції росіян за допомогою безпілотної літачки, після чого скидали на ворога снаряди. Після вдалих влучань противник гине. Українські військові показали знищення особового складу Збройних сил російської федерації на лівому березі Херсонської області. Відповідне відео опублікували аналітики DeepState у Telegram.

Скріншот з відео: DeepState у Telegram

Скріншот з відео: DeepState у Telegram

Скріншот з відео: DeepState у Telegram

Скріншот з відео: DeepState у Telegram

Скріншот з відео: DeepState у Telegram

Скріншот з відео: DeepState у Telegram

Бійці знищують ворога в Кринках Херсонської області."Спільні відпрацювання морської піхоти та "бомберів" зведеного підрозділу "Б.Г." кримського управління СБУ в населеному пункті Кринки", — йдеться у повідомленні.В опублікованому відео бійці показали, як в лісопосадці у різних місцях виявляли позиції російських військових за допомогою безпілотного літального апарату. Після чого дрони "скидали" один за одним снаряди на ворога, в результаті чого відбувалися вибухи, противник гинув, а в небо здіймався густий сірий дим.

<https://espreso.tv>

05.01.2024 Певний час окупанти не застосовували бронетехніку через великі втрати, ворог висував лише піхотні групи, розповіла речниця Сил оборони півдня України Наталія Гуменюк.На лівому березі Дніпра в Херсонській області Збройні сили російської федерації відновили використання бронетехніки. Про це повідомила речниця Сил оборони півдня України Наталія Гуменюк в ефірі телемарафону."Ворог почав підсилюватися бронетехнікою. Це означає, що вони підтягнули додатковий ресурс", — сказала Наталія Гуменюк.Вона зазначила, що у Херсонській області окупанти втратили велику кількість техніки, після чого вирішили не ризикувати та висували лише піхотні групи. Проте наразі противник повернувся до захисту особового складу за допомогою бронетехніки, проте українські військові продовжують її знищувати.Зі слів Наталії Гуменюк, за минулу добу 4

грудня Збройні сили України знищили російський зенітний ракетний комплекс "Оса", три гармати, міномет, човен. Також Збройні сили російської федерації зазнали втрат в особовому складі, а саме було "відмінусовано" 24 російських військових. Крім цього, радниця Сил оборони півдня наголосила, що ворог не припиняє штурми, проте не має успіхи. окупанти повертають свої групи для штурму українських позицій.

<https://focus.ua>

05.01.2024 Минулої доби на тимчасово окупованій Херсонщині українські військові знищили зенітно-ракетний комплекс "Оса", який належав військовим рф. Про це 5 січня повідомили Сили оборони півдня України на сторінці у Telegram. За даними військових, також було уражено: 1 ударний БпЛА "Ланцет"; 3 гармати; 1 міномет; 1 човен; 6 одиниць автобронетехніки; 2 спостережні пункти; 1 пускову установку БпЛА. Зазначимо, ЗРК "Оса" – радянський автоматизований військовий зенітно-ракетний комплекс. Комплекс є всепогодним і призначений для прикриття сил і засобів мотострілецької (танкової) дивізії у всіх видах бойових дій. Нагадаємо, у листопаді 2023 року Генеральний штаб ЗСУ повідомив про успішні дії на лівобережжі Херсонщини. Пізніше стало відомо, що українським військовим вдалося відтіснити російських окупантів з їх позицій на відстань до 8 кілометрів. 22 грудня в інтерв'ю медіа ГРУНТ, офіцер ТрО з Херсонського напрямку розповів, що наразі ЗСУ не мають глобальних успіхів. За його словами, у противника більше артилерії, більше технічних засобів. Також війська рф переважають у повітрі.

<https://most.ks.ua>

06.01.2024 OSINT-аналітики зробили підрахунок втрат техніки в боях навколо Кринків, які підтверджуються оприлюдненими в соцмережах та інших відкритих джерелах фото чи відео. Аналітики порахували втрати ЗСУ та російських окупантів. Останні втратили 152 одиниці техніки. Найбільше - бойових броньованих машин - 58 одиниць. Серед втрат рашистів 35 вантажних авто, 18 танків, 12 реактивних систем залпового вогню, 12 одиниць ствольної та самохідної артилерії, 5 зенітних систем, також дві командні машини та дві інженерні машини. Зазначено збиття одного літака та одного дрона, трьох одиниць систем РЕБ (радіоелектронної боротьби).

RUSSIAN Battle of Krynky losses as of 2024-01-05					
For all of Kherson Oblast; change since last update (2023-12-29) shown in brackets after number					
	Total	Destroyed	Abandoned	Captured	Damaged
Tanks	18	16 (+1)			2 (-1)
Armoured Fighting Vehicles	58 (+4)	49 (+3)			9 (+1)
Infantry Mobility Vehicles	3 (+1)	3 (+1)			
MLRS	12	11			1
Self-propelled Artillery	6 (+2)	6 (+2)			
Towed Artillery	6	3			3
Anti-aircraft Systems	5 (+1)	5 (+2)			0 (-1)
Command Vehicles	2	2			
Engineering	2	1			1
Radars and Jammers	3 (+1)	3 (+1)			
Trucks	35	29			6
Aircraft	1	1			
Helicopters	0				
Drones	1	1			
Vessels	0				
Other	0				
Total	152 (+9)	130 (+10)	0	0	22

Фото: khersonline.net

Українські сили оборони втратили 31 одиницю техніки. OSINT-аналітики вказали підтвержене знищення ворогом двох танків, мобільної машини піхоти, 16 одиниць артилерії, зенітну систему, 1 систему РЕБ, 2 одиниці інженерної техніки, 4 вантажівки, 3 дрони та один човен.

UKRAINIAN Battle of Krynky losses as of 2024-01-05					
For all of Kherson Oblast; change since last update (2023-12-29) shown in brackets after number					
	Total	Destroyed	Abandoned	Captured	Damaged
Tanks	2	1			1
Armoured Fighting Vehicles	0				
Infantry Mobility Vehicles	1	1			
MLRS	0				
Self-propelled Artillery	8 (+3)	5 (+2)			3 (+1)
Towed Artillery	8 (+2)	2			6 (+2)
Anti-aircraft Systems	1 (+1)	1 (+1)			
Command Vehicles	0				
Engineering	2				2
Radars and Jammers	1				1
Trucks	4	3			1
Aircraft	0				
Helicopters	0				
Drones	3	2		1	
Vessels	1				1
Other	0				
Total	31 (+6)	15 (+3)	0	1	15 (+3)

Нагадаємо, що за минулу добу російські окупанти провели 13 безуспішних штурмів позицій ЗСУ на лівобережжі Херсонської області. Також росіяни зазначають, що командування підрозділів направляє техніку на штурм населеного пункту Кринки через мінні поля, що призводить до втрат.

<https://khersonline.net/>

06.01.2024 На лівому березі Дніпра українські війська продовжують утримувати плацдарм і працювати над його розширенням у надзвичайно складних умовах, бо ворог не припиняє штурмових дій. У штурми йдуть елітні війська РФ, бо підрозділи “Шторм-Z” не виправдали очікувань. Про це сьогодні, 6 січня, в ефірі телеканалу FREEDOM розповіла начальниця Об’єднаного координаційного пресцентру Сил оборони півдня України Наталія Гуменюк. “Зараз середній показник — 10 штурмів на добу. Ворог зазнає серйозних втрат, повертається на свої вихідні позиції, доповідає своєму командуванню, що більше не піде, і їх переформатують в інші підрозділи. Ми вже не один раз зазначали, що саме на нашій ділянці формуються офіцерські групи штурму, де використовуються елітні війська — це підрозділи національних військ десантного напрямку, морської піхоти, які зараз ворог підтягує для того, щоб мотивувати свій особовий склад. Тому що ті представники підрозділів типу “Шторм-Z”, які й були основною опорою “місцевих штурмів”, не виправдали себе”, — розповіла вона. З РФ знову почали активно використовувати броньовану техніку на лівобережжі Дніпра, яку раніше використовували менше з метою економії. “За останні кілька діб підтягнули бронетехніку. До цього вони побоювалися її використовувати, тому що були занадто великі втрати. На певному рубежі підходу до наших плацдармів у ворога вже сформувалася лінія неповернення з бронетехніки, яку спалили наші аеророзвідники разом з артилеристами в контрбатарейній боротьбі. І ця лінія жахливим чином зупиняла штурмові групи”, — пояснила Гуменюк. Вона підкреслила, що окупанти посилюють артилерійські удари по місту Херсон, особливо по місцях скупчення цивільних. “Ворог намагається компенсувати нестачу авіації артилерією та посилює обстріли обласного центру — Херсона. Це житлові квартали, соціальна інфраструктура, місця видачі гуманітарної допомоги. Саме туди намагаються бити максимально прицільно”,

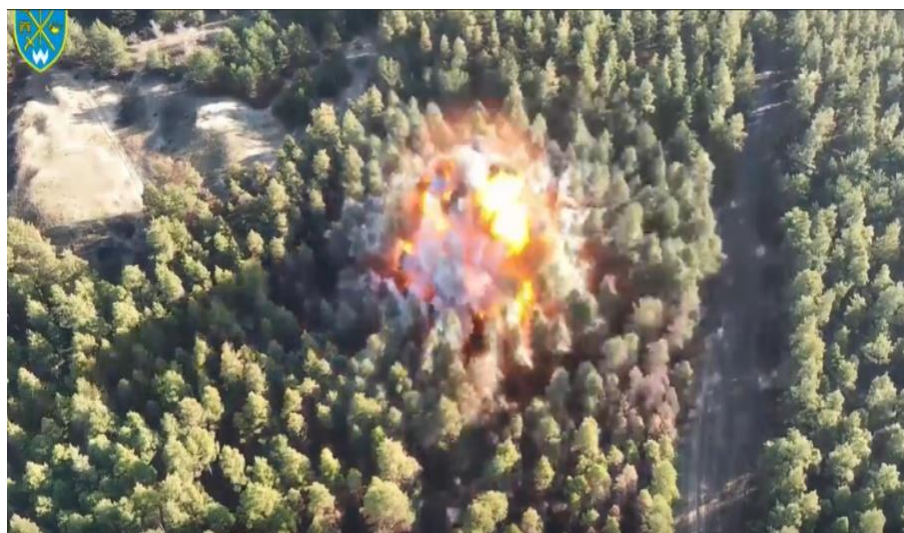
— констатувала начальниця Об'єднаного координаційного пресцентру Сил оборони півдня України

<https://uatv.ua>

06.01.2024 Під час ведення розвідки на Херсонщині Сили оборони виявили ворожу реактивну систему залпового вогню БМ-21 "Град". Наші воїни скоригували по ворожій цілі вогонь HIMARS: унаслідок вогневого ураження "Град" противника знищено вщент. Про це повідомили у телеграм-каналі Оперативний ЗСУ.

Скріншот з відео: телеграм-канал Оперативний ЗСУ

Скріншот з відео: телеграм-канал Оперативний ЗСУ

<https://m.censor.net/ua>

06.01.2024 Збиття трьох російських бойових винищувачів Су-34 на південному напрямку фронту вплинуло на операції військ РФ на лівобережжі Херсонської області. Про це йдеться у звіті міністерства оборони Великої Британії. Зазначається, що до збиття трьох Су-34 російська тактична авіація відігравала ключову роль на півдні, особливо атакуючи український плацдарм на східному березі Дніпра. Натомість після цих втрат росія майже повністю припинила пілотовані операції на півдні до кінця грудня 2023 року. У розвідці

вважають, що ймовірність відсутності повітряної підтримки призвела до провалу спроби 18-ї загальновійськової армії сухопутних військ росії звільнити плацдарм."Останніми днями росія знову посилила тактичні авіаудари навколо плацдарму, але на нижчому рівні, ніж до збиття літаків. Це ще раз демонструє, що нездатність росії встановити перевагу в повітрі на ранніх етапах російсько-української війни продовжує підривати їхні повсякденні операції", - наголошують у міноборони Британії.

<https://espreso.tv>

06.01.2024 Наталя Гуменюк розповіла про ситуацію на Херсонському напрямку. окупаційна армія росії міняє свої підрозділи на лівому березі Херсонської області. В окупантів виник суттєвий розбрат серед особового складу – ворог підтягує туди десантників і морську піхоту. Про це в ефірі телемарафону розповіла керівниця об'єднаного пресцентру Сил оборони півдня України Наталя Гуменюк."Бачимо дуже метушливу заміну підрозділів, дуже суттєвий розбрат серед особового складу. Зараз виникла потреба у ворога посилювати південний напрямок, придніпровський, як вони називають. На цій ділянці штурмові дії їм треба продовжувати, а у війську нема злагодженості. Вони підтягують сюди десантників і морську піхоту, відчувають, що не впорались ті, кого кидали до цього на "м'ясні штурми", - розповіла вона. За її словами, на Херсонщині відбувається певне посилення у штурмових діях за підтримки бронетехніки. "Певний період часу ворог її не використовував, тому що масово втрачав. Очевидно, що підтягнули певний резерв, тому штурмові дії зараз відбуваються з підтримкою бронетехніки. Тим не менш, наші позиції на лівому березі залишаються сталими. Нам вдається відбивати штурми. За минулу добу їх було понад 10. Продовжуємо роботу над розширенням плацдарму", - резюмувала Гуменюк.

<https://tsn.ua>

07.01.2024 ЗСУ вибивають росіян з позицій. На лівому березі Херсонської області у штурми йдуть елітні війська рф, бо підрозділи "Шторм-Z" не виправдали очікувань. Про це в етері телеканалу FREEDOM повідомила керівниця Об'єднаного координаційного пресцентру Сил оборони півдня України Наталія Гуменюк."Зараз середній показник — 10 штурмів на добу. Ворог зазнає серйозних втрат, повертається на свої вихідні позиції, доповідає своєму командуванню, що більше не піде, і їх переформатують в інші підрозділи. Ми вже не один раз зазначали, що саме на нашій ділянці формуються офіцерські групи штурму, де використовуються елітні війська — це підрозділи національних військ десантного напрямку, морської піхоти, які зараз ворог підтягує для того, щоб мотивувати свій особовий склад. Тому що ті представники підрозділів типу "Шторм-Z", які й були основною опорою "місцевих штурмів", не виправдали себе", — розповіла вона. Вона також підкреслила, що окупанти посилили артилерійські удари по місту Херсон, особливо по місцях скупчення цивільних."Ворог намагається компенсувати нестачу авіації артилерією та посилює обстріли обласного центру — Херсона. Це житлові квартали, соціальна інфраструктура, місця видачі гуманітарної допомоги. Саме туди намагаються бити максимально прицільно", — додала вона.

<https://tsn.ua>

10.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ СТОСОВНО ЗНИЩЕННЯ ЗБРОЙНИМИ СИЛАМИ УКРАЇНИ ВІЙСЬКОВИХ ОБ'ЄКТІВ, ОСОБОВОГО СКЛАДУ АРМІЇ РФ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИЙ ТЕРИТОРІЇ АР КРИМ ТА МАРІУПОЛЬ

05.01.2024 Військово-партизанський рух "Атеш" доповів результати ураження військової частини в Євпаторії окупованого Криму 4 січня Силами оборони України. Про це повідомляє "Атеш" у Telegram.UPD: Радіолокаційна станція у пункті управління в Євпаторії була знищена, зазначили партизани."Було уражено пункт управління, який відповідав за захищений канал зв'язку з кремлем і координування ППО всього півострова. Також було уражено глибинний бункер. У результаті було кілька 200-х і 300-х. Можемо з упевненістю говорити, що полковник Ісмагілов ніколи більше не буде оскверняти українську землю своєю присутністю (200)", — йдеться у повідомленні.Крім того, в Євпаторії придушена система ППО."Воно точно більше не буде перебувати в ураженій частині біля н.п. Затишне, біля Євпаторії. За нашою інформацією, вцілілі засоби перекидають на аеродром "Бельбек", — зазначили агенти руху.

<https://suspilne.media>

06.01.2024 У тимчасово окупованій Євпаторії та районі навколо міста було чути щонайменше п'ять вибухів. Пізно ввечері 5 січня під ударом був військовий аеродром "Саки" у Новофедорівці, який знаходиться в окупованому Криму. "43-й винищувальний авіаційний полк служить основою авіаційного угруповання, що підтримує російські війська на півдні України. На озброєнні - бомбардувальники Су - 24 і винищувачі Су-30", - написав моніторинговий канал "Кримський вітер". Близько 23:45 у тимчасово окупованій Євпаторії та районі навколо міста було чути щонайменше п'ять вибухів, розповів місцевий житель "Суспільному". "Підписники повідомляють що в Михайлівці, яка біля військового аеродрому, осколки впали на приватний будинок, виникла пожежа", - зазначає канал.

<https://www.unian.ua>

06.01.2024 Внаслідок ракетних ударів по території тимчасово окупованого Криму 4 та 6 січня російські війська зазнали великих втрат особового складу. За попередніми даними, загинуло щонайменше 12 загарбників. Більше того, на території командного пункту 31-ї дивізії ППО ВКС РФ під завалами знаходяться близько 80 окупантів. Про це повідомляє Telegram-канал "Досє шпигуна". Ракетного удару по військових об'єктах росіян у Криму було завдано увечері 4 січня. За попередніми даними, українські військові застосували крилаті ракети повітряного базування Storm Shadow. Спочатку в населеному пункті Затишне біля Євпаторії було вражено частину радіолокації 31-ї дивізії ППО ВКС РФ. Внаслідок удару радіолокаційна станція та вузол зв'язку були знищені. За попередніми даними, в результаті удару було поранено трьох окупантів. Через деякий час повторного ракетного удару було завдано удару по об'єкту на території Севастополя. Цього разу цілком українських захисників став захищений командний пункт 31-ї дивізії ППО ВКС РФ. Внаслідок удару 12 російських окупантів було знищено, ще 9 отримали поранення. Також відомо, що під завалами опинилося понад 80 загарбників. За попередніми даними, одним із знищених росіян виявився військовослужбовцем у званні генерал, проте його прізвище поки невідоме. Водночас підтверджено загибель командира 3-го радіотехнічного полку

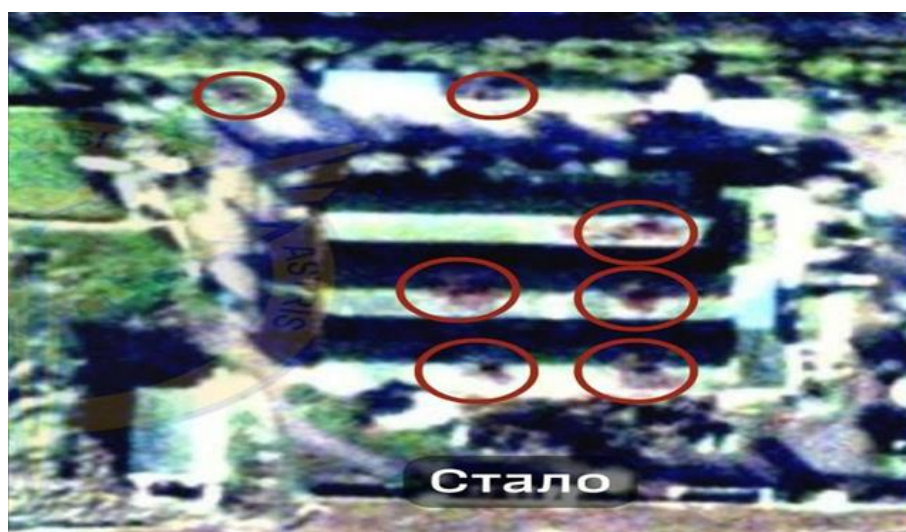
ВКС рф.У ЗМІ повідомляють, що під час атаки українські військові спочатку використовували хибні ракети-приманки, попередньо ADM-160A. Після цього був удар крилатими ракетами Storm Shadow.

<https://war.obozrevatel.com>

06.01.2024 В результаті дій Сил оборони України в тимчасово окупованому Криму внаслідок ударів позавчора, 4 січня, було знищено склади боєприпасів російських загарбників, а також уражено позиції радіолокаційних станцій (РЛС). Про це повідомляє Головне управління розвідки Міноборони України (ГУР МОУ). У військовій розвідці поінформували, що у четвер, 4 січня, була здійснена комплексна спецоперація на території окупованого росіянами українського Криму. Зазначається, що її проводили Повітряні сили ЗСУ, бійці ГУР спільно із силами сектору оборони держави. Цілями атаки стали російські позиції РЛС на аеродромі у Саках, а також склад боєприпасів поблизу населеного пункту Гришине. "Окупанти в Криму втратили склади БК та "осліпли" на кілька РЛС... Дані космічної розвідки підтверджують успішне вогневе ураження складу БК російських загарбників у Гришиному", - йдеться в повідомленні.

Знімки: gbc.ua

Знімки: gbc.ua

У військовій розвідці додали, що інформація про інші втрати противника на тимчасово

окупованій території АР Крим уточнюється.

<https://www.rbc.ua>

07.01.2024 Похорони загарбників відбудуться вже за кілька днів. У мережі з'явилися деталі втрат російських загарбників внаслідок ударів ЗСУ по командному пункті в Криму. Як повідомляє моніторинговий проект "Кримський вітер", 4 січня влучним ударом української ракети було ліквідовано щонайменше 13 високопоставлених окупантів."За інформацією нашого джерела, у бункері командного пункту в Юхариній балці Севастополя загинуло щонайменше 13 людей, похорон відбудеться у вівторок і в п'ятницю", - йдеться у повідомленні.

<https://www.unian.ua>

07.01.2024 Вчора ЗСУ прицільним ударом знищило напівпобудований залізничний міст, цистерни з паливом та інженерний транспорт в районі села Гранітне Маріупольського району. Про це заявив радник міського голови Маріуполя Петро Андрющенко. «Тепер запуск прямої залізниці з росії — питання закрите надовго. Бонусом, через сильне намагання збити «кару небесну», встановили місцезнаходження нових батарей ППО в Маріупольському районі — координати вже передані відповідним службам», — повідомив Андрющенко.

<https://newformat.info>

11.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ВІД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗСУ ПРО ПОДІЇ, ЯКІ ВІДБУВАЛИСЯ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ

Оріхівський напрямок

02.01.2024 Військовослужбовці 108-ї окремої бригади територіальної оборони Збройних сил України знищили російський склад протипіхотних мін на Запорізькому напрямку. Пілот FPV-дрона на псевдо "Барс" каже, то був звичайний робочий день, який врешті приніс його підрозділу гарну "здобич".Військовослужбовець розповідає те, що їх роботу побачила вся країна військових не бентежить."Звичайний робочий день, група виїхала на працю. Відповідно, при виконанні своїх заходів, при дорозвідці, розвідці, було виявлено цей склад.. І було фактично миттєво прийнято рішення про ураження", — розповідає пілот FPV-дрона на псевдо "Барс".А от саме відпрацювання, навпаки викликало багато емоцій:"Ми кричали від радості. Від крику до улюлюкання і всякого такого. Я не зможу вам цього передати дослівно, але десь якось так все виглядає".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Уразили склад армії рф одним із цих боєприпасів. Яким саме захисники не зізнаються, втім кажуть: важливу роль відіграло вміння ними користуватись.

Фото: Суспільне Запоріжжя

"Осколковий проти піхоти, дуже гарна штука. Теж використовується там де треба. Це вже у нас йде саморобні пристрої. Це у нас фугасно-осколковий, це теж фугасно-осколковий. Тобто такими штуками ми і знищуємо ворога що тут", – говорить сапер підрозділу FPV-дронів на псевдо "Казах".

Фото: Суспільне Запоріжжя

За словами "Барса", основна мета їх роботи, завдати шкоди живій силі та техніці противника, порушити їх логістику: "Це можуть бути і транспортні засоби звичайного типу, які використовують окупаційні війська, і це транспорт, який виглядає, як цивільний, але використовується окупантом для виконання своїх задач... Це може бути легка броньована техніка, це можуть бути міномети, це може бути артилерія, це можуть бути танки... Все, що підлягає ураженню". Військові кажуть, нині через вітри та мороз, працювати важче. Адже сильно мерзнуть руки, а дроном складніше управляти. Та попри це, вони не зупиняться та нищитимуть російських окупантів за будь-яких умов. Ті цінності, які пропонує та сторона, вони ... Вибачте, це моя держава, моя країна, я тут народився і кожен має займати свою територію.

<https://suspilne.media/>

04.01.2024 Воїни розповіли про важкі бої, які тривають на фронті. Вони вже добре вивчили запорізькі степи, хоча більшість із них у цій частині нашої країни до 2022-го року жодного разу не бували. Йдеться про бійців 128-ї окремої гірсько-штурмової Закарпатської бригади, які брали участь у визволенні Херсонщини, а зараз також тримають оборону на Запорізькій ділянці фронту. «Перемогти завдяки грамотним діям» Головний сержант взводу Богдан із позивним «Ворон» каже, що навчатися треба постійно, «щоби руки не забували і зброя не іржавіла». Із ним підходимо до міномета, який військові між собою називають «американцем». Це – 120-й міномет. У комплект до нього входить «Хамер». Бойове хрещення він пройшов уже в нашому підрозділі, коли були під Соледаром, а працювати на ньому ми навчались у Німеччині, – розповідає «Ворон». «Американець» у використанні значно зручніший, якщо порівнювати, наприклад, із радянським аналогом. Серед плюсів військові називають зручну шкалу, приціл, меншу вагу і те, що міни підходять різні. У той же час, він додає: нині дуже сильно відчувається перевага ворога у кількості дронів. У ворога більше аеророзвідки. Хоча в них і на початку повномасштабної війни була перевага по «Орланах», але це – інша система комунікації, значно довша. А от зараз вони дуже швидко почали реагувати, – зауважує співрозмовник. Як же тоді їх перемогти, враховуючи це численне повітряне «військо»? – запитую. Ми можемо перемогти завдяки грамотним діям, бо людей у нас немає стільки, скільки є у них. Так само, як немає й стільки дронів, – відповідає. Його побратим, аеророзвідник на псевдо «Фаза», додає: нашій армії треба більше боєприпасів і дронів, інакше – ніяк. У них по посадках трупи валяються і вони їх не забирають, а у нас хлопці тіла загиблих намагаються забрати у будь-який спосіб, – каже оператор дрону. Підкреслює: противник використовує так звані «м'ясні штурми», бо геть не цінує людське життя. «Фаза» родом зі Жмеринки, разом із дружиною виховує 13 дітей. Усі – прийомні. Це дитячий будинок сімейного типу. Своїх дітей немає, – говорить чоловік. У війську він був і під час АТО – в 2016-му році, потім один із його синів – Михайло – підписав контракт. Це було 1 вересня 2021 року, а 29 вересня так само вчинив і «Фаза».

Фото: Укрінформ

Чесно скажу, що відмовляв його. Коли ми стояли з ним перед воротами військової частини, я казав: якщо ти зайдеш у них, то назад путі не буде. Він подивився на мене і пішов, – розповідає боець. Інші його діти нині вдома. Наймолодшому вихованцю – 12 років. Як виявилось, до війни «Фаза» був тренером із греко-римської боротьби і зараз він дуже пишається, що один з його прийомних синів – рідний брат Михайла – є членом збірної України з цього виду спорту. Михайло. Михайло служить разом із батьком в одному підрозділі. Обидва розповідають: знали, що велика війна буде, «у повітрі відчувалось якесь нагнітання». Легше бути на війні, коли разом. Спину прикриваємо один одному. Так надійніше. Я в ньому впевнений на 100%, – каже «Фаза» про сина. Михайло – не дуже говіркий. Додає, що мріяв бути офіцером із дитинства. Прошу їх пригадати найважчий день, який пережили на війні. Кажуть, що це були перші дні після повномасштабного вторгнення, зокрема, називають дату 27 лютого. Під час служби в АТО він був командиром міномета. Тож нині може працювати і як оператор дрону, і як мінометник. Треба лише постійно свої знання та навички підкріплювати, зауважує. «Фаза» за освітою – викладач географії. Зауважує, що освіта допомогла йому легко опанувати керування дроном. Я швидко знаходжу місцевість, яку бачу на карті. Взагалі гарно орієнтуюсь по картам. Я не дивлюсь карту, а читаю її. Тому став оператором дрона, – ділиться він. Ці додаткові «очі» дозволяють вам бачити більше, ніж іншим. Що вас особисто вразило?, – питаю у бійця. Він кілька хвилин думає. Потім розповідає, що бачить із дрону лінії оборони противника, їх – п'ять, і кожна захоплена посадка – це цілий мурашник, де через кожні 100 метрів розташований ворожий бункер.

Фото: Укрінформ

Фото: Укрінформ

- Не знаю, що ними керує. Але по них “працюють” наші підрозділи і буквально через п'ять-десять хвилин вони знову вилазять. Ніби їх там – безкінечна кількість. Бахнув по ним, вони по норках порозбігалися, нікого не видно. Пройшло п'ять хвилин – знову копошаться. Їм пофіг. Найгірше, що в них дуже багато дронів. У рази більше, ніж у нас. FPV-дронами вони замучили, що капець, – відповідає боєць. Військові кажуть, що дрони – це повітряне військо, яке втрачається і рятує життя війську наземному. У підрозділі не приховують, що вже втратили з десяток дронів. Військові дякують волонтерам за допомогу. Говорять: ті і дрони купують, і авто передають. Правда, ремонтують авто бійці уже за власні гроші. Маскування – головне на фронті. Це – перша броня, бо якщо тебе не бачать, значить, по тобі не стріляють. Чоловіки розповідають: поки позицію добряче не підготують, працювати не починають. Про те, що на фронті треба мати гарну броню, військові знають, як ніхто. Бо кожен втрачав побратима, друга чи близьку людину. Поки говоримо, “Фаза” кілька разів згадав про свого колишнього командира на позивний “Дикий”. Йому було 22 роки, він загинув у боях поблизу Северодонецька. Важко... Коли загинув “Дикий”, то мене наче контузило. Дуже талановита людина, але, на жаль, уже немає. “Дикий” – то вогонь був, пацанюра. Не вистачає мені його. Ми з ним дружили сильно. На бойових позиціях працювали разом. Він так себе поведив, що соромно було сачкувати, – каже чоловік. “Фаза” не дуже любить розповідати про пережиті на війні ситуації. Каже: коли приїжджає додому і знайомі, які не у війську, питають, що і як, то говорить мало. Цей запах тротила, ці вибухи, коли в тобі все підпригує... Це не пояснити. Коли додому приїжджаємо, то перші чотири дні – справжня параноя. На вулицю не можна вийти, щоб у небо не глянути. Потім трошки відпускає, – розповідає боєць. Він пояснює, що на фронті за ним та його побратимами не раз полювали ворожі дрони зі “скидами”. Бійці говорять, що по ним постійно щось “прилітає”, відчуття – не з кращих, але пощастило вберегтися. “Фаза” розповідає: є настільки важкі бої, що навіть повітря стає “страшним, чорним, липким”. Буває й таке, що страху не можна позбутись. На одній із ділянок фронту ми працювали кочуючим мінометом. Спочатку все на адреналіні було. Багато орків “накрошили”. Коли машиною їдеш, а позаду – вибухи, то спочатку адреналін... А потім починаєш аналізувати, що і як сталося. От тоді стає страшно, – зауважує чоловік. Запитала у військового, про що він мріє. Хоча відповідь була очевидною. «Фаза» сказав, що понад усе хоче, аби скоріше закінчилась війна. Скоріше – це

коли? – уточнюю. 2024-й рік. Майбутнє – як у тумані. Ми не маємо стільки боєприпасів, як хотілося б. Західні партнери повинні зрозуміти, що росія на Україні точно не зупиниться, – каже він. Зауважує: помилково думати, що «ворог візьме щось – і все». Це все одно, що маніяку, який без крові не може, дати ногу, аби він відчепився, – додає боєць. – Та він ногою не обійдеться. Забере все. У них така політика в країні, що виховують маніяків. Усі ж ми знаємо, що вагнерівців росіяни виправдовують і ті проводять у школах «уроки мужності». У нас на цій війні гинуть найкращі, а в них – найгірші.

<https://www.ukrinform.ua>

04.01.2024 Протягом грудня 2023 року воїни одного з батальйонів 65-ї окремої механізованої бригади, що боронять Запорізький напрямом, взяли у полон 12 військовослужбовців ворожої армії. Хлопці кажуть, що проводити такі успішні операції допомагає командна робота та планування. Про це повідомили на сторінці 65-ї ОМБр в Фейсбуці. Командир батальйону зазначив, що в грудні бійці двічі брали в полон по 6 окупантів. Про одну з цих успішних операцій розповіли учасники бою. Вони змогли деблокувати побратимів, які перебували в оточенні, повернути під контроль позиції та взяти в полон 6 окупантів. В нас була інформація, що ворог закріпився в окопі і тримає його, як бачить рух – прострілює окоп. Нами було прийняте рішення піти верхом окопу. Для них це було несподівано. За рахунок того, що дрончик нам підсвітив, показав точну точку, ми змогли верхом переміститись непомітно. Ми вже знали приблизно відстань до ворога. Коли ми підійшли, вони навіть не зрозуміли, що вони в оточенні, - згадують бійці. Їх було шестеро, сили противника складала 7 осіб. Шістьох взяли в полон, а сьомий обрав смерть від гранати. Українським захисникам, які були в меншості, виграти бій допомогла командна робота. Це була командна робота. Всі спрацювали: і аеророзвідка наша, і командування, ми. Всі спрацювали як єдиний організм, - додають військовослужбовці. Полонені окупанти розповідають, що в них є задача – вибити ЗСУ з Роботино. В них чітко завдання стоїть – відбити до нового року повністю Роботино та втрачені позиції, тому вони регулярно, практично щодня, намагаються висаджувати десант. З різних сторін прощупують вразливі місця і заскочують на наші позиції, тим самим намагаються вибити нас звідти будь-яким шляхом. Вони достатньо щільно нас атакують, приходиться важкувато. Десант висаджують 2-3 БМП, через поле вискакують практично на позиції, - розповів командир батальйону.

Фото: Фейсбук 65-ї ОМБр

<https://www.061.ua>

05.01.2024 26-річний Олексій - командир відділення 23-ї окремої бригади охорони громадського порядку "Хортиця" Нацгвардії України. Він брав участь в боях за ЗАЕС, потім продовжив службу на Запорізькому напрямку. Історію Олексія розповіли на сторінці 23-ї бригади ОГП «Хортиця» в Фейсбуці. Строкову службу Олексій проходив у Почесній варті Першої Президентської бригади НГУ. Після закінчення строкової служби він підписав контракт та служив на Запорізькій атомній електростанції у взводі швидкого реагування гранатометником. Найголовнішим завданням у нацгвардійців, що тоді несли службу на ЗАЕС, було зупинити ворожу колону. Вони розподілились на невеличкі групи по 10-15 чоловік та зайняли оборону на підході до станції. "Фактично сама оборона розпочалася з мого пострілу з гранатомету РПГ, після якого танк окупантів спалахнув. Потім ми зайняли позиції на самій станції. Наші снайпера працювали по ворогу з енергоблоків, висоток та будівель. Я також зайняв позицію на висотці біля першого енергоблоку і звідти вів вогонь", - розповідає Олексій. Вони з побратимами усвідомлювали, що сили суперника переважають, але прийняли бій. "Тоді був адреналін, не було ніякого страху. Ми знали, що в перший день вони зайшли до нас і пішли в сторону Василівки. Відступати нам було нікуди, бо позаду водосховище, а зліва та зправа війська рф. Було зрозуміло, що їх більше, і шансів у нас мало, та ми прийняли бій. Я вважаю, що наше завдання тоді було виконане на всі 100 відсотків", - зауважив військовий. Окупанти стріляли з танків по станції, пошкодивши перший енергоблок. Під час бою Олексій отримав контузію – ворожий танк влучив неподалік нього. Після оборони ЗАЕС Олексій продовжив захищати країну на Запорізькому напрямку як командир відділення. На передовій брав участь у штурмових та оборонних діях. Зараз він у складі мобільної вогневої групи боронить небо над Запоріжжям від ворожих безпілотників. Олексій прагне вигнати окупантів з української землі та спокійно жити з родиною, бачити, як росте його дитина.

Фото: Сайт міста Запоріжжя

<https://www.061.ua>

06.01.2024 Піхотинець та інструктор із бойової підготовки вінницької бригади "Червона Калина" на псевдо Денді розповів про важкі бої на Запорізькому напрямку та

технології, які допомагають піхоті. Нацгвардієць брав участь у багатьох важких боях проти окупантів: спочатку це був Донецький напрямок, район населеного пункту Спірне.

Фото: "Червона калина"

Наразі підрозділ бійця воює на Запорізькому напрямку, розповіли на Facebook-сторінці бригади. За словами військового, на Донбасі росіяни, не шкодуючи, кидали в бій непідготовлені підрозділи. Він пригадає випадок, коли після відбиття позицій противника, один з окупантів розгубився в темряві та допомагав українським військам копати окопи. "На Донбасі ми протистояли, в основному, зекам і "вагнерам" (бойовикам так званої ПВК "Вагнера"), які були погано оснащені та підготовлені. На Запорізькому напрямку нам протистоїть кадрова армія, яка, так би мовити, знає свою роботу. Вони добре оснащені. Під час боїв знадобляться всі навички, які раніше отримав", — розповів Денді. Він також додає, що на Запорізькому напрямку окупанти обладнали фортифікаціями значну ділянку захоплених територій. Вони використовують велику кількість артилерії, протитанкових розрахунків та "навчену" піхоту. Також російські війська мають багато ударних, розвідувальних і дронів-камікадзе. Денді розповідає про випадок, коли окупанти використовували дрон, який імітував стрілецькі бої за допомогою колонки. Таким чином намагались змусити українські війська покинути укриття й після цього скинути з БПЛА вибухівку. "Нашим військам потрібно багато дронів усіх рівнів. FPV-дрони, розвідувальні, ударні дрони, БПЛА оперативно-тактичного рівня. Вони можуть виконувати роботу, яку раніше завжди робила піхота. Навіщо нам посилати людей? Головне для нас — це зберегти життя", — каже Денді.

06.01.2024 Командир артилерійського взводу бригади "Червона Калина" з позивним Стафф розповів про ведення бойових дій на Запорізькому напрямку. "Напрямок не самий легкий, але у нас є мотивація, у нас є бажання йти до перемоги. Напрямок нелегкий, бо вони стягнули багато своїх військ. Війська не самі останні в їхніх рядах. Важко, але ніхто не буде давати задню", - каже Стафф.

Фото: 061.ua

Фото: 061.ua

Він працює на самохідній артилерійській установці 2С1 "Гвоздика". Боець каже, що гармата хоч стара, але із завданням справляється на відмінно. Удари артилерії гвардійці координують за допомогою БПЛА. "Немає такої години аби в нас не було команди "до бою". Вони лізуть постійно, ми стріляємо постійно. Цим, думаю, ми дуже допомагаємо нашим побратимам, які безпосередньо на лінії зіткнення... Кожна ціль важлива. Просто так тобі її координати не дають. Якщо тобі дали її координати, значить вона вже є важливою", - говорить артилерист. Днями його підрозділ відпрацював по скупченню піхоти ворога. "Ми ціль уразили. Хто був "200", хто - "300", хто просто контужений. Є зйомка з дрону. Якщо там більше п'яти чоловік, то ціль дуже жирна. В них боєкомплекту більше, але ми стараємось брати якістю, влучністю", - додав боець. Наразі розрахунок перебуває на гарячій ділянці на Запорізькому напрямку. Робота тут ведеться цілодобово. "Я хочу, щоб мої діти жили в мирі і злагоді на моїй землі. Ніяка втома мене не зламає. Я буду стояти до останнього. Страху просто немає. ... Я не втомився. Я неодноразово казав, що зняти військову форму зможу лише тоді, коли ворога не буде на моїй землі", - каже військовий.

<https://suspilne.media/>

07.01.2024 Військовослужбовці штурмового батальйону "Скала" на псевдо Оскар та Потапич разом із побратимами звільняли село Роботине Запорізької області. 23 серпня над Роботиним замайорів український стяг, проте населений пункт і досі знаходиться під щоденними обстрілами російської армії. Про те, як звільняли Роботине та чому воно є важливим для оборони області, дізнавалися кореспонденти Суспільного. Метр за метром, будівля за будівлею — так звільняли українське село Роботине на Запоріжжі, розповів військовий з позивним Оскар: "Це наша земля. Було складно, бо дуже багато було живої сили противника, яка атакувала даний населений пункт. В них були дуже великі втрати, що по особовому складу, що по техніці. Ми постійно давали відсіч, та проводили штурмові дії".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Аби утримати позиції, російські військові замінували територію та звели укріплення — це ускладнювало просування Сил оборони України, зізнався Оскар: "росіяни в основному сиділи під будинками. Тобто повиривали собі вогневі точки, кулеметні, а також були ще на чердаках, на самому будинку були гранотометні розрахунки і також були ще спостерігачі. Ми їх знищували, ми працювали з дрону, також працювали туди артилерією, подавляли і відповідно танками".

Скриншот з відео: 47 окрема механізована бригада

Штурм Роботиного, за словами Оскара, тривав близько двох тижнів. Найбільше з того часу військовому запам'яталося, коли ЗСУ знищили велику кількість окупантів на краю села:

"Коли вийшли дві розвідгрупи в кількості 16-ти чоловік, і вони знищили противника, їх кількість складала на той момент 40 чоловік. Це була Морська піхота російської федерації. Дві групи, вони знищили, також оволоділи зброєю".

Скриншот з відео: 47 окрема механізована бригада

Коли звільнили Роботине, там перебувало ще близько 15 місцевих мешканців, розповів Потапич, побратим Оскара. Зустрічали українських військових з теплом та сльозами на очах: "Хлопців молоком пригостили, просто дали молоко, козочку подоїли, хлопці попили молока і евакуювали місцевих жителів. Плакали, коли дали подзвонити, вони рідним своїм всім дзвонили. Радість в людей була, що ми зайшли туди".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Військовий на псевдо Потапич розповів, що звільнення Роботиного має важливе значення для просування українських бійців у сторону Токмака: "Тому що це висоти, які займаються і далі легше тримати їх буде і продовжувати наступ. Але ми їм цього не дамо зробити. Так як ми зараз зайняли Роботине, ми частково перекрили ворогу логістичні шляхи. Вони роблять круги, щоб добратися до позицій чи підвести чи забрати поранених, чи вбитих".

Скриншот з відео: 47 окрема механізована бригада

Зараз село щоденно перебуває під вогнем російських військових. Бійці ЗСУ розповіли, що армія РФ тисне живою силою та технікою, проте Сили оборони відступати не збираються і будуть надалі тримати українське Роботине.

<https://suspilne.media/>

Придніпровський напрямок.

04.01.2024 Підрозділ командира аеророзвідників Роберта Бровді вже підготував 71 екіпаж, 39 з яких – оснащено такими засобами для протидії ворожим БПЛА. Україні знадобиться місяць-два для того, щоб інтегрувати комплекси радіоелектронної розвідки по всій лінії зіткнення з окупантами та створити своєрідний щит для ефективної протидії ворожим дронам. Про це заявив Роберт Бровді на псевдо "Мадяр", командир окремої групи аеророзвідки "Птахи Мадяра", в ефірі КИЇВ24. Він зазначив, що його підрозділ вже підготував 71 екіпаж, 39 з яких – оснащено такими засобами. Для створення належної лінії захисту потрібно 500-1000 екіпажів. Комплекси радіоелектронної розвідки українського виробництва, доступні за ціною, тому не потребують запчастин з-за кордону. "Можемо той щит завершити його формування за місяць-півтора вздовж всієї смуги", – пояснив "Мадяр". З його слів, така ініціатива є набагато дієвішою, адже комплекс радіоелектронної розвідки коштує менше за дрон Mavic. Його вартість як за три FVP-дрони. Їхнє масове застосування при відповідному розпорядженні вже існує від Генерального штабу. За відповідних негайних дій, на його думку, вдасться завершити реалізацію ініціативи у найближчі місяці.

<https://focus.ua>

07.01.2024 Під час масованих атак у новорічні дні кулеметники у складі однієї з мобільних груп Херсонської зенітної ракетної бригади Сергій та Андрій разом із побратимами збили російський безпілотної типу "Shahed" та приземлили крилату ракету "Калібр" армії РФ. Історію кулеметників опублікувала на сторінці у Facebook служба зв'язків з громадськістю повітряного командування "Південь". російський безпілотної типу "Shahed" українські воїни збили увечері 31 грудня 2023 року. На рахунку воїнів, це четвертий знищений БпЛА. Проте бійці, героями себе не вважають, йдеться у дописі. "Так, ми кулеметники й фінальні постріли за нами. Однак, без побратимів із мобільної вогневої групи результату могло не бути. В групі також стрільці, є бійці відповідальні за тепловізор,

є кому світити прожектором. Усі мають діяти як єдиний організм", — цитують Андрія у публікації командування. Також за його словами, якби один боєць не побачив у тепловізор безпілотною, другий — не знайшов його у небі променем, то він з Сергієм або інші побратими не змогли б влучно вистрілити. Зі слів кулеметника Сергія, знайти безпілотною у темряві завдання не просте: виявлення, підготовка та прицілювання — доволі складний процес.

Фото: Facebook Повітряного командування "Південь"

Фото: Facebook Повітряного командування "Південь"

Натомість збита російська крилата ракета "Калібр" зранку 2 січня 2024 року — перша в їхньому послужному списку. У публікації йдеться, що воїни побачили "Калібр" за допомогою технічних засобів і часу було обмаль. Вони відкрили загороджувальний вогонь: коли ракета влітає у щільну стіну випущених патронів і такий заслін виставили за 7-8 корпусів перед нею. "Вдалося, не проскочила! Ми дуже раділи від попереднього збитого безпілотною, але, після приземлення ракети — це ейфорія: бачити той момент, як вона розривається, навіть словами не передати", — пригадує кулеметник Сергій. Сергій та Андрій — уродженці півдня країни, як і всі їх побратими в мобільній вогневій групі. Вони

називають один одного земляками та родиною, адже мають єдину ціль і бажання — якомога швидше звільнити Україну від російських окупантів.

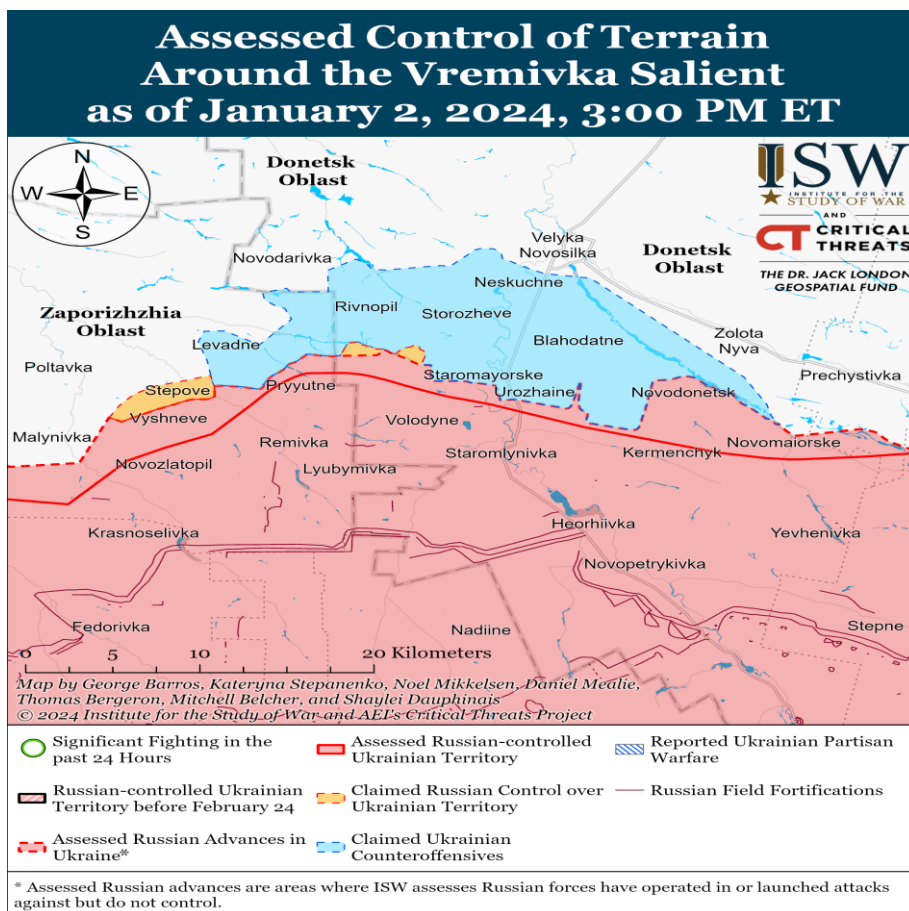
<https://suspilne.media/>

12.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ВІД ІНСТИТУТУ ВИВЧЕННЯ ВІЙНИ СТОСОВНО ПОДІЙ ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ПІВДЕННИХ НАПРЯМКАХ

Оцінка російської наступальної кампанії, 2 січня

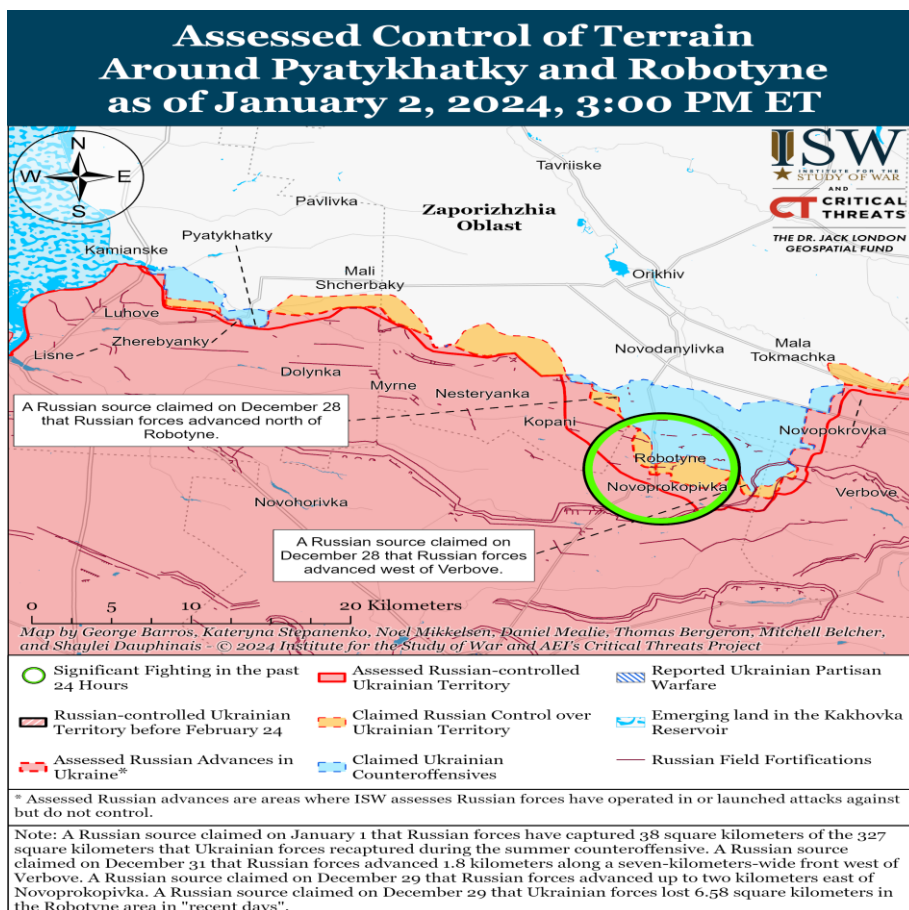
російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

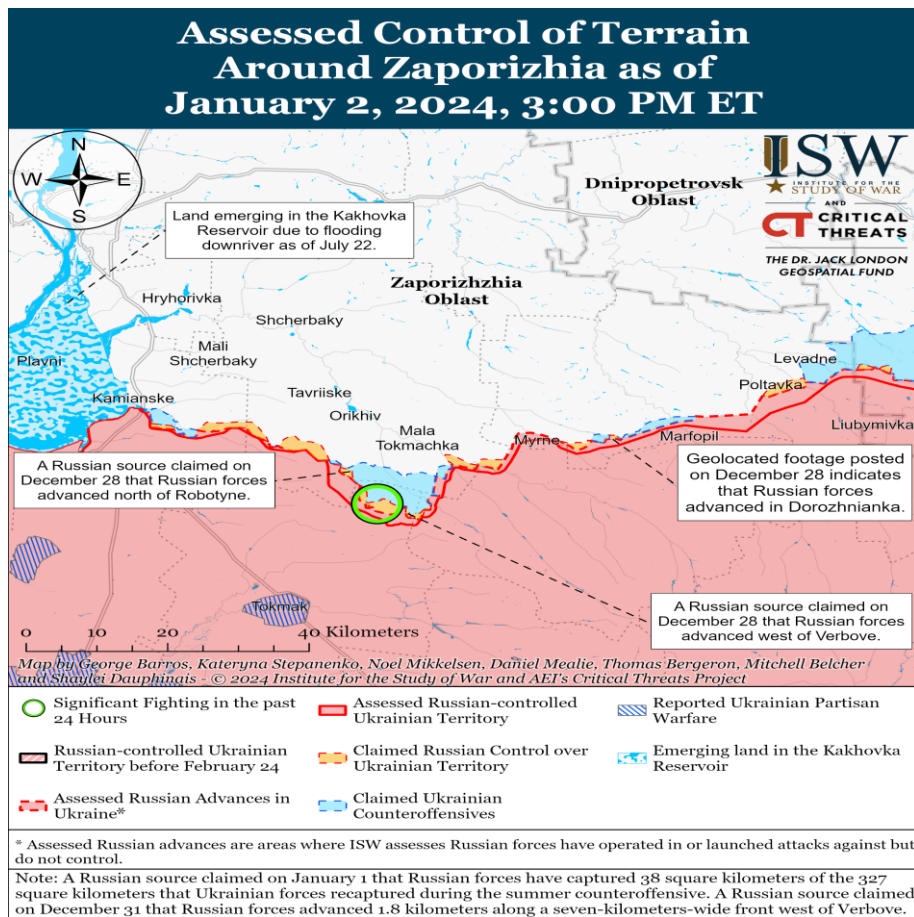
російські та українські війська продовжували позиційні бої в районі кордону Донецької та Запорізької області 1 і 2 січня, але підтверджених змін лінії фронту на цій ділянці не зафіксовано. російські та українські джерела повідомляли про позиційні бойові дії на південь та південний захід від Великої Новосілки поблизу Урожайного, на захід від Старомайорського, на північ від Приютного та на південь від Новодарівки. Як повідомляється підрозділи російського 143-го мотострілецького полку (127-а мотострілецька дивізія, 5-а загальновійськова армія, Східний військовий округ) діють на північ від Приютного.

Повідомляється, що українські та російські сили просунулися в західній Запорізькій області, оскільки позиційні бойові дії тривали 1 і 2 січня, але підтверджених змін на лінії фронту в цьому районі не було. 31 грудня російський мілблогер заявив, що російські війська просунулися у невизначеному районі шириною сім кілометрів і глибиною 1,8 кілометра між Новопрікопівкою (на південь від Роботиного) і Вербовим (на схід від Роботиного). Відомий

російський мілблогер 1 січня заявив, що українські сили відбили невизначені позиції на південь від Вербового. Українські та російські джерела заявили 1 і 2 січня, що позиційні бої тривали на захід і південь від Роботиного, а також поблизу Вербового і Новофедорівки (на північний схід від Роботиного). російське джерело стверджувало, що російські сили відбили 38 з 327 квадратних кілометрів, які українські сили захопили під час контрнаступу влітку 2023 року на Запорізькому фронті, хоча ISW не спостерігала візуальних доказів цієї заяви. російський мілблогер заявив, що на заході Запорізької області погодні умови залишаються складними. Український військовий оглядач Костянтин Машовець заявив, що частини російського 234-го десантно-штурмового полку (76-а дивізія ВДВ) і 136-ї окремої гвардійської мотострілецької бригади (58-а ОМСБр, Південний військовий округ) просуваються на захід від Роботиного з Копані та що у північній частині Новопротокопівки діють підрозділи російських 71-го та 70-го мотострілецьких полків (обидва — 42-ї мотострілецької дивізії 58-ї ОДА, СМД).

1 і 2 січня тривали позиційні бої на східному (лівому) березі Херсонської області, але підтверджених змін лінії фронту на цьому ділянці не було. 1 січня українські сили відбили дещо збільшену кількість російських наземних атак поблизу Кринок (на південний захід від Херсона). російські сили, як повідомляється, 1 січня завдали удару плануючими бомбами FAB-1500 по українських позиціях у Качкарівці (на північний захід від Херсона) на західному (правому) березі Херсонської області.

Діяльність на окупованих росією територіях (російська ціль: консолідація адміністративного контролю над анексованими територіями; примусова інтеграція українських громадян у російську соціокультурну, економічну, військову та систему управління)

російська окупаційна влада обмежує та, ймовірно, відстежує інтернет-зв'язок на окупованих територіях України напередодні президентських виборів у березні 2024 року. Український центр спротиву повідомив, що російська окупаційна влада планує обмежити доступ до Інтернету в окупованій Україні для тих, хто має російське громадянство. російська влада, ймовірно, контролюватиме це обмежене використання, щоб змусити виконувати вимоги напередодні президентських виборів. російська влада продовжує депортувати українських дітей на тлі зусиль України повернути раніше депортованих українських дітей. У Міністерстві реінтеграції тимчасово окупованих територій України повідомили, що п'ятеро з 31 української дитини, яких росія депортувала з окупованого Маріуполя, повернулися в Україну. окупаційне міністерство культури Херсонської області стверджувало, що у 2023 році через освітні та культурні схеми депортувало 1100 українських дітей до Москви та Санкт-Петербурга.

<https://www.understandingwar.org>

Оцінка російської наступальної кампанії, 03 січня

3 січня росія та Україна провели обмін військовополоненими. Це був найбільший обмін військовополоненими на сьогоднішній день і перший офіційний обмін військовополоненими з серпня 2023 року.

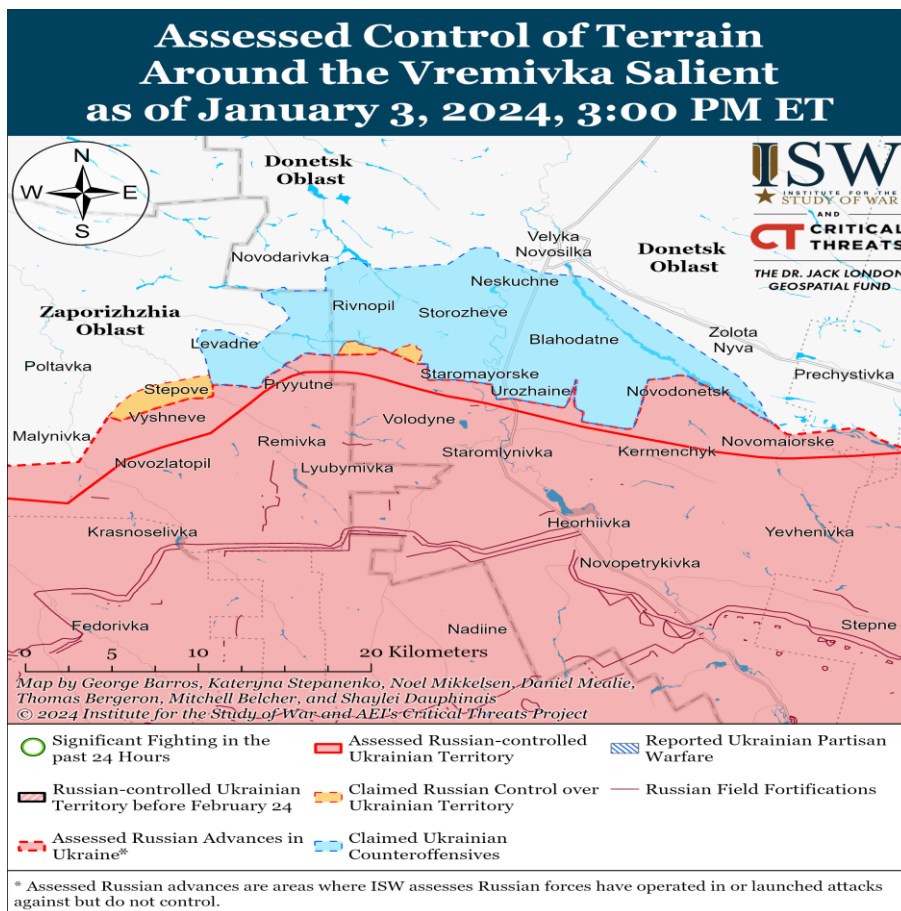
Президент України Володимир Зеленський оголосив, що понад 200 українських військових і цивільних повернулися в Україну з російського полону, включно з особовим складом ЗСУ, Національної гвардії, Військово-морських сил та Держприкордонслужби. Пізніше Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець уточнив, що з початку повномасштабного вторгнення росії в Україну в Україну повернулося 230 українських військовослужбовців під час 49-го обміну військовополоненими. Лубінець і Зеленський зазначили, що багато українських військовополонених воювали і потрапили в полон на острові Зміїний і в Маріуполі, припускаючи, що ці солдати перебували в російському полоні майже два роки. Міноборони росії, у свою чергу, заявило, що 248 російських військовослужбовців повернулися до росії в рамках обміну, і зокрема подякувало Об'єднаням Арабським Еміратам (ОАЕ) за роль посередника в обміні. російські джерела не дійшли згоди щодо точної кількості українців, повернутих під час обміну: одні стверджували, що це було 173, а інші стверджували, що це «до 230». російські мілблогери загалом хвалили МО росії за забезпечення повернення більшої кількості Співвідношення російських військовополонених до українських військовополонених, яке, як стверджували російські джерела, давно почалося після вкрай непопулярного обміну військовополоненими у вересні 2022 року, під час якого обміняли 215 українських військовополонених, у тому числі полонених лідерів полку «Азов», яких росія спочатку обіцяла ув'язнити принаймні до кінця війни для 55 російських військовополонених і політичних в'язнів, включаючи особистого друга путіна, проросійського українського олігарха Віктора Медвечука. Заслуговує на увагу час явного бажання росії взяти участь у найбільшому обміні військовополоненими з початку війни та першому обміні майже за п'ять місяців. Представник Українського координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими Петро Яценко 17 листопада 2023 року заявив, що росія заморозила обмін військовополоненими влітку 2023 року з невстановленої причини. Як нещодавно повідомляв ISW, за останні кілька тижнів відбулося кілька інцидентів, коли російські війська використовували українських військовополонених як живий щит, що є очевидним порушенням Женевської конвенції про військовополонених, зокрема використовували батальйон колишніх українських військовополонених, а також стратили українських військовополонених, які здалися в полон, які явно вийшли з бою. російське керівництво, можливо, вирішило залучитися до такого великого обміну військовополоненими в цей час, щоб підірвати повідомлення про жорстоке поводження росіян з українськими військовополоненими та виставити росію зацікавленою в операції в межах міжнародного права та норм. ISW часто оцінювала, що високопоставлені російські чиновники часто дуже зацікавлені в тому, щоб представити росію як таку, що дотримується гуманітарних та інших правових принципів, і час цього обміну військовополоненими може бути частиною цієї ширшої інформаційної діяльності.

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

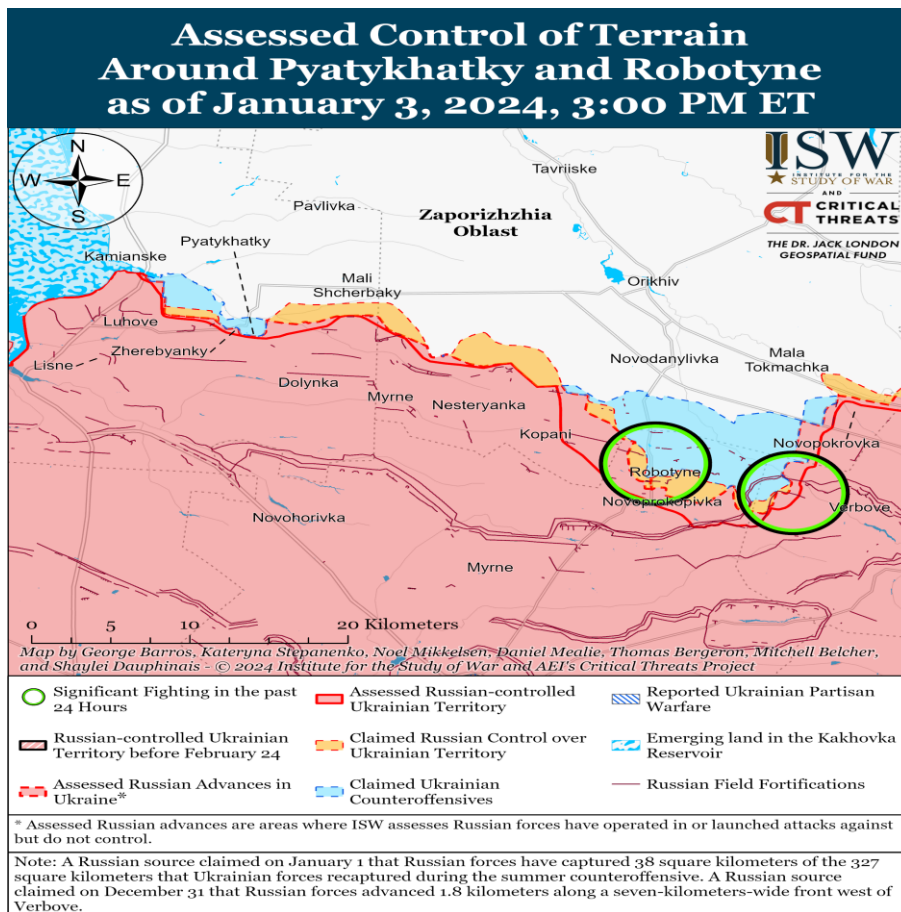
З січня російські та українські війська продовжували позиційні бої в районі кордону Донецької та Запорізької області, але підтверджених змін лінії фронту на цій ділянці не зафіксовано. російські та українські джерела повідомляли про позиційні бої на південний захід від Великої Новосілки поблизу Приютного та на захід від Старомайського. Український військовий оглядач Костянтин Машовець повідомив про склад підрозділів РФ, які прикривають Запорізьку область, зокрема: 38-ма зенітно-ракетна бригада, 8-ма бригада ППО (5-та загальновійськова армія), 71-ша зенітно-ракетна бригада, 67-ма зенітно-ракетна бригада (Південний військовий округ), 140-а зенітно-ракетна бригада, 35-а зенітно-ракетна

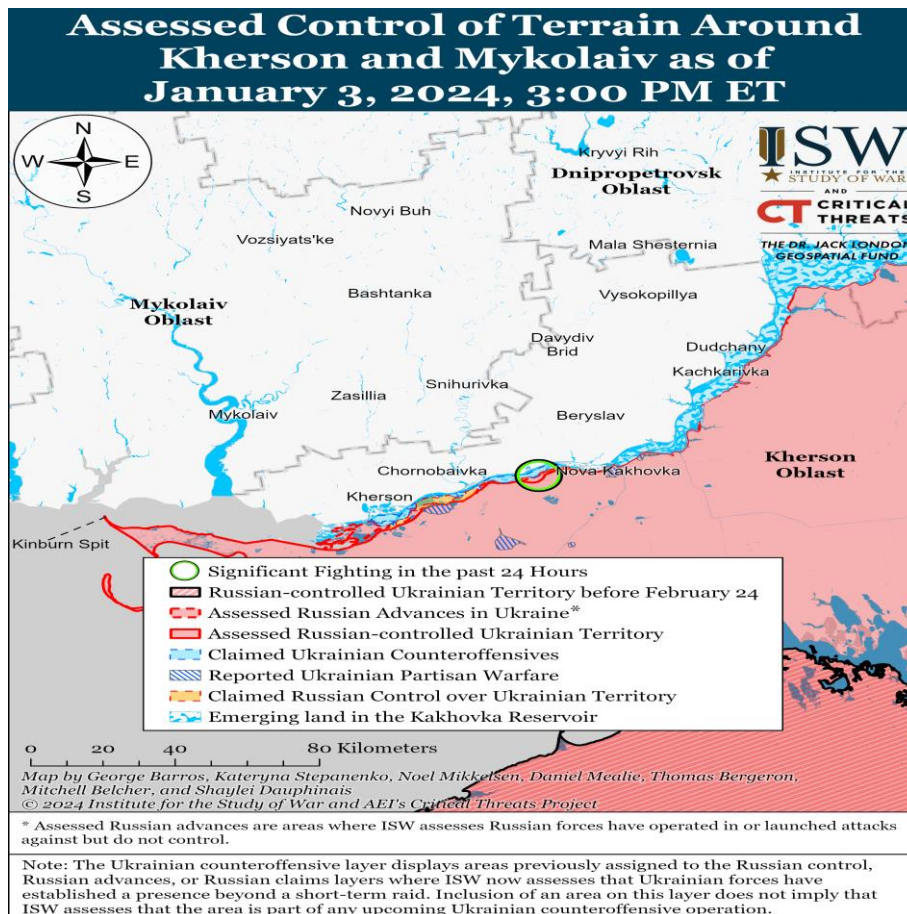
бригада, 1171-й зенітно-ракетний полк, 127-а мотострілецька дивізія, зенітно-ракетні батареї 19-ї та 58-ї ОМСБр.

Повідомляється, що українські війська 3 січня досягли незначного прогресу в західній частині Запорізькій області на тлі триваючих позиційних боїв у цьому районі, хоча ISW не помітила жодних підтверджених змін. Український Генштаб повідомив, що українські сили незначно просунулися на схід від Роботиного біля Вербового. Позиційні бої тривали поблизу Роботиного та на схід і південь від Роботиного поблизу Вербового, Новопркопівки та Новофедорівки.

3 січня на східному (лівому) березі р. Дніпро Херсонської області тривали позиційні бойові дії, однак підтверджених територіальних просувань у цьому районі не було. російські та українські війська продовжували зустрічні бойові дії під Кринками. російський мілблогер стверджував, що російські сили в цьому районі мають чисельну перевагу в особовому складі, але українські сили компенсують це засобами радіоелектронної боротьби (РЕБ) і ударами безпілотників. Машовець заявив, що російське командування проводить реорганізацію тактичних елементів угруповання сил «Дніпро» для усунення проблем бойового управління різними тактичними підрозділами, які діють поблизу Кринок, і дійшов висновку, що ці підрозділи, ймовірно, будуть підпорядковані єдиному тактичному командуванню, російської 104-ї повітряно-десантної дивізії під Кринками. Машовець повідомив, що на південний захід від Кринок діють підрозділи російського 26-го мотострілецького полку (70-а ОМПр 18-ї ОДА, СМР); штурмові групи 337-го полку ВДВ (104-а дивізія ВДВ) відступили на захід від Кринок; частини 144-ї ОМСБр (40-й армійський корпус, 18-а ОСА, СМР) просуваються з району Кринок на південний захід в район Піщанівка-Підстепне; а в Кринках діють частини 328-го та 337-го полків ВДВ (104-а дивізія ВДВ).

російські джерела звинуватили українські війська у завданні удару Storm Shadow по окупованому Криму 2 січня, але стверджували, що російські війська перехопили всі ракети. окупаційний глава севастополя михайло развожаєв заявив, що російські війська перехопили ракету над мисом Фіолент (південь Севастополя), а на кадрах видно стовпи диму над бухтою. Відомий російський мілблогер стверджував, що російська 31-а дивізія ВПС і ППО ідентифікувала до шести цілей, включаючи ракети, які впали поблизу або наближались до Севастополя, не вразивши намічені цілі чорноморського флоту (чф) росії. Машовець заявив, що росія почала постійні вильоти літаків далекого радіолокаційного виявлення А-50 через загрозу українських ударів по російській військовій інфраструктурі в Криму, в тому числі по засобах чф.

Діяльність на окупованих росією територіях (російська ціль: консолідація адміністративного контролю над анексованими територіями; примусова інтеграція українських громадян у російську соціокультурну, економічну, військову та систему управління)

російська влада продовжує намагатися інтегрувати окуповану Україну в росію за допомогою інфраструктурних проєктів і програм соціального охоплення. окупаційна адміністрація Херсонської області розширила пост про те, що російська республіка Адигея побудувала в окупованій Херсонській області багатофункціональний центр. окупаційний губернатор Запорізької області євген балицький заявив, що в 2023 році в окупованій Запорізькій області зареєстровано 12 340 підприємств, доходи з бюджету окупованої Запорізької області влили до федерального бюджету рф близько дев'яти мільярдів рублів, а

інвестори з окупованої Запорізької області підписали угоди на суму понад 100 мільярдів рублів на різних російських і міжнародних виставках і форумах.

<https://www.understandingwar.org>

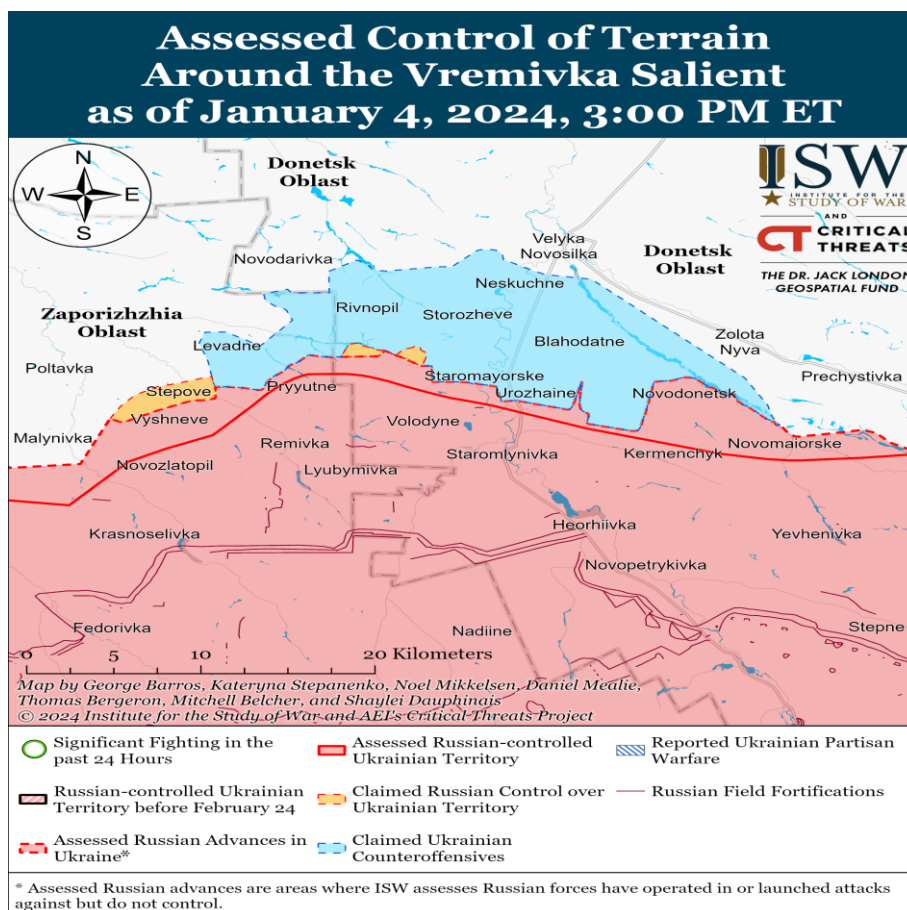
Оцінка російської наступальної кампанії, 04 січня

Українські військові повідомили, що українські сили завдали удару щонайменше по одній російській військовій цілі в окупованому Криму, тоді як російські чиновники та мілблогери стверджували, що український удар був невдалим.

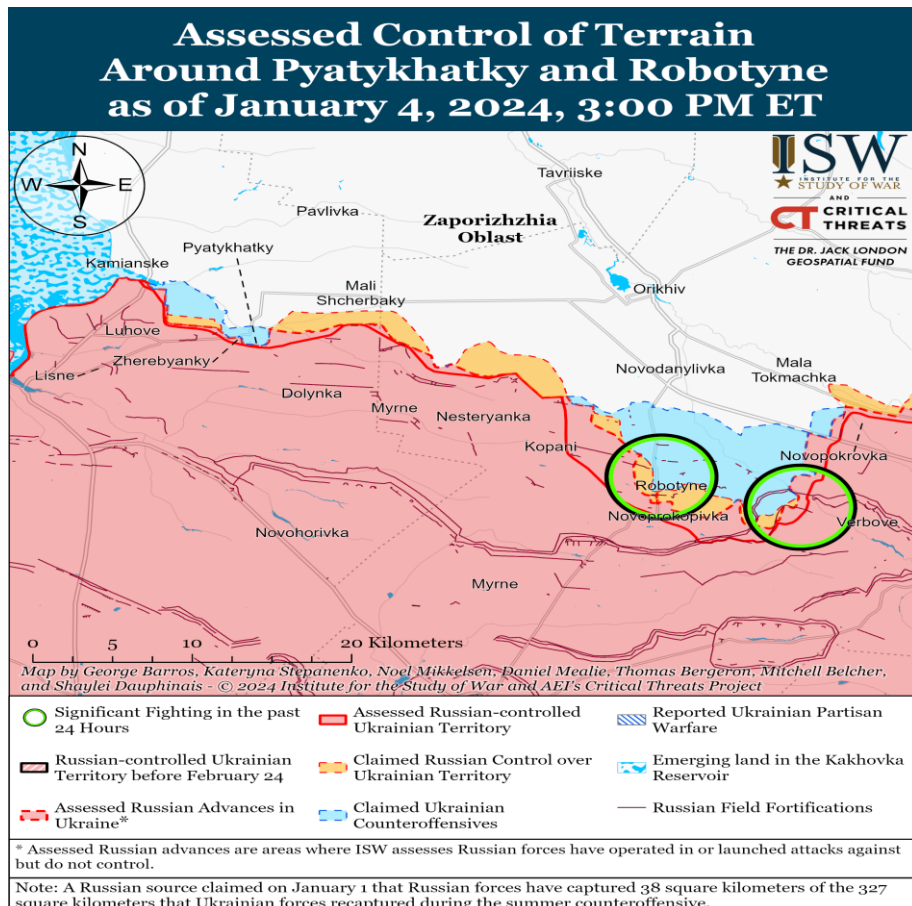
Центр стратегічних комунікацій Збройних сил України (StratCom) 4 січня заявив, що українські війська вдень завдали удару по російському командному пункту поблизу Севастополя. Командувач ВПС України генерал-лейтенант Микола Олещук натякнув, що українські удари по Севастополю та Євпаторії могли бути спрямовані на дислокацію російських воєначальників. Микола Олещук показав кадри стовпа диму, геолокованого на східній околиці Уютного, і повідомлення кримського джерела, яке стверджує, що нібито снаряд влучив у підрозділ російської ППО поблизу Уютного (на захід від Євпаторії). Міністерство оборони росії (МО) заявило, що російські війська збили 10 українських ракет над Кримом. російські джерела, зокрема Міноборони та окупаційний губернатор Севастополя Михайло Развожаєв, стверджували, що російська ППО відбила український удар.

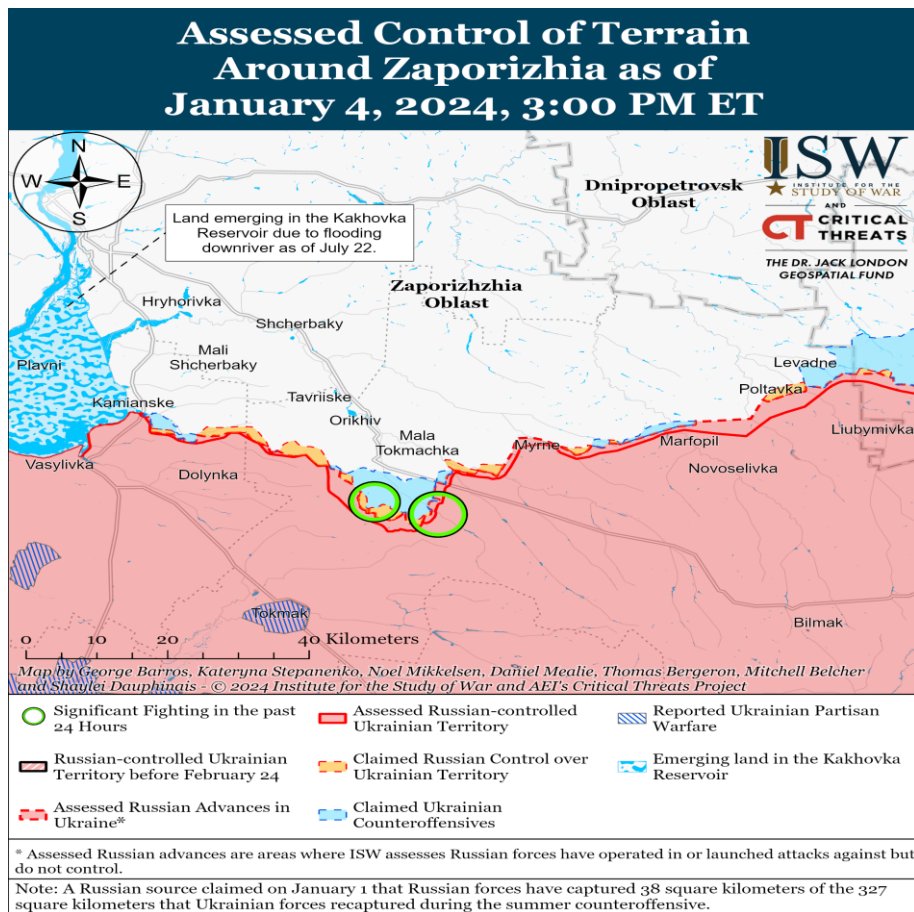
російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

російські та українські джерела заявили, що 4 січня ані російські, ані українські сили не проводили наступальних наземних операцій у районі кордону Донецької та Запорізької області.

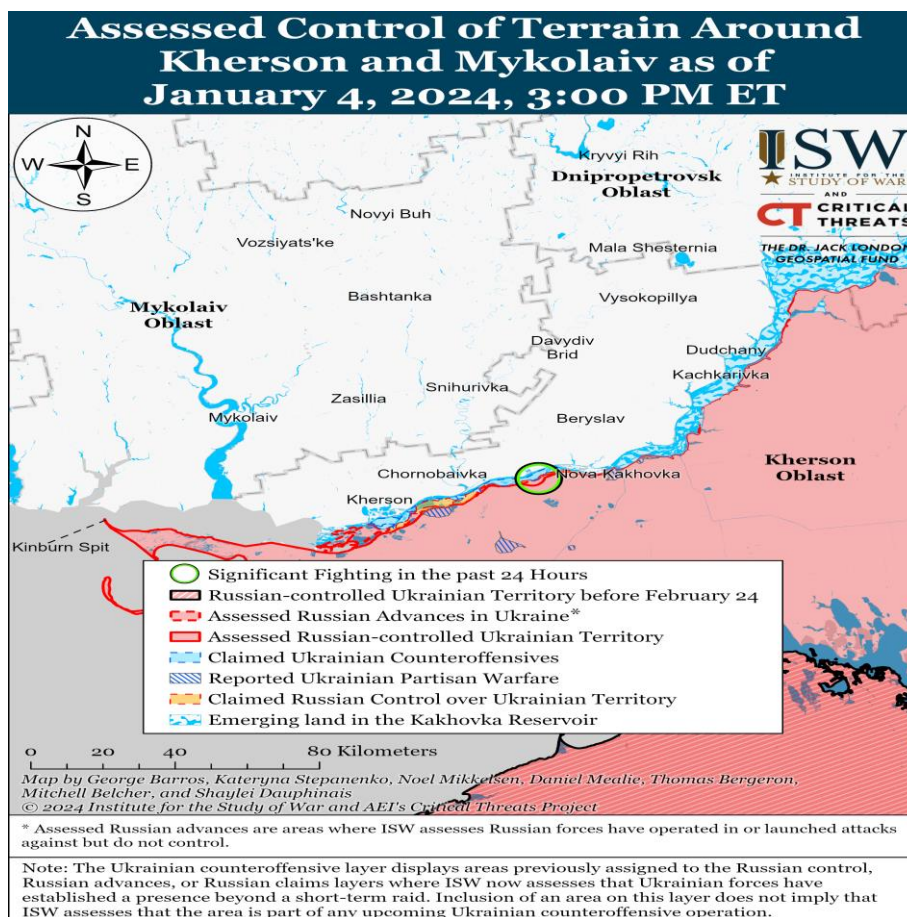

4 січня російські та українські війська продовжили бойові дії на заході Запорізької області, однак підтверджених змін лінії фронту на цьому ділянці не було. російські та українські сили заявили, що позиційні бої тривали поблизу Вербового (на схід від Роботиного), Роботиного та Новопротокопівки (на південь від Роботиного). Повідомляється, що підрозділи російської 42-ї мотострілецької дивізії (58-а загальновійськова армія, Південний військовий округ) продовжують діяти на запорізькому напрямку. Повідомляється, що підрозділи російського 108-го повітряно-десантного полку (7-а дивізія ВДВ) продовжують діяти поблизу Вербового.

4 січня російські та українські війська продовжили бойові дії на східному (лівому) березі Херсонської області, але підтверджених змін лінії фронту на цьому ділянці не зафіксовано. російські та українські джерела стверджували, що позиційні бойові дії тривали на східному березі, включно з Кринками. російський мілблогер стверджував, що українські сили масово використовують безпілотики на східному березі поблизу Кринок, Олешок і Каховки, і що українська радіоелектронна боротьба (РЕБ) перешкоджає спробам росії використовувати безпілотики. Південне оперативне командування Збройних сил України заявило, що російські війська завдали ракетного удару, ймовірно, з використанням балістичних ракет С-400, по Снігурівці Миколаївської області та завдали авіаудару чотирма плануючими бомбами по Бериславу та Червоному Маяку Херсонської області.

Зусилля росії з мобілізації та формування сил (російська ціль: розширити бойову міць без проведення загальної мобілізації)

Українські джерела повідомляли, що російська влада планує мобілізувати українських підлітків, які проживають на окупованій території України. 4 січня Центр «Український спротив» повідомив, що російські військкомати в окупованій Україні з березня 2024 року планують зобов'язати 17-річних українців, які проживають на півдні окупованої України, стати на військовий облік у Збройні сили рф. Український центр спротиву заявив, що російська влада планує посилити темпи мобілізації після президентських виборів у росії в березні 2024 року, і попередив, що російські війська, ймовірно, використовуватимуть громадян України, які служать у російській армії, як «гарматне м'ясо». Мер Мелітополя Іван Федоров повідомив, що окупаційна влада Запорізької області складає список придатних для призову громадян України, серед яких громадяни від 17 років. Федоров заявив, що окупаційна влада обіцяла призовникам надати гроші та невизначені соціальні пільги в обмін на військову службу.

російські технологічні адаптації (російська мета: запровадити технологічні інновації для оптимізації систем для використання в Україні)

Головний конструктор російського науково-виробничого підприємства «Геран» Олег Жуков в інтерв'ю кремлівському інформаційному агентству ТАСС, опублікованому 3 січня, заявив, що російські війська використовують для артилерійської підтримки безпілотні наземні робототехнічні платформи БР-2, БР-1 і «Шахтар» БР-1 для наземних атак, евакуації поранених та дистанційного мінування території на південному Донецькому (західна частина Донецької області) та Запорізькому напрямках.

Діяльність на окупованих росією територіях (російська ціль: консолідація адміністративного контролю над анексованими територіями; примусова інтеграція українських громадян у російську соціокультурну, економічну, військову та систему управління)

Президент росії володимир путін 4 січня підписав указ про спрощення процедури отримання громадянства росії деякими українцями. В указі йдеться про те, що громадяни України, які народилися та постійно проживали в Криму чи Севастополі до моменту незаконної анексії Криму росією 18 березня 2014 року, мають право претендувати на отримання громадянства рф. 3 січня Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) повідомило, що керівництво ЗАЕС продовжує відмовляти експертам МАГАТЕ в доступі до реакторних залів трьох енергоблоків Запорізької атомної електростанції (ЗАЕС), які знаходяться в холодному стані. МАГАТЕ повідомило, що ЗАЕС відремонтувала електричні трансформатори, щоб забезпечити негайний доступ ЗАЕС до резервного живлення. МАГАТЕ зазначило, що ЗАЕС довелося вручну підключати свою резервну лінію електроживлення до ЗАЕС для відновлення електроенергії з середини 2023 року, і що новий ремонт є серйозною подією. МАГАТЕ попередило, що ситуація з енергопостачанням за межами майданчика ЗАЕС все ще залишається нестабільною, оскільки резервна лінія електропередачі має залишатися в робочому стані, щоб забезпечити негайне електропостачання ЗАЕС у разі виходу з ладу основної лінії електропередачі.

російські інформаційні операції та наративи.

Прокремлівські міжнародні актори намагаються легітимізувати російську окупацію України, неправдиво зображуючи росію як визволителя та законного правителя українських земель. Італійська російська культурна асоціація Емілі-Романьї 3 січня оголосила, що 20 січня в італійській Модені проведе виставку про відбудову окупованого Маріуполя після «звільнення» росією «міста-мученика» після окупація «київською хунтою» міста. На заході виступить посол росії в Італії Дмитро Шодін та інші прокремлівські особи. російська культурна асоціація Емілі-Романьї заявляє, що її місія полягає в сприянні російсько-італійським геополітичним відносинам та економічній інтеграції, підтримці інтеграції «євразійського простору» та поширенню російської культури в Італії. російська культурна асоціація Еміла-Романья раніше проводила місцеві виставки у співпраці з російськими регіональними чиновниками, а її колишній президент Стефано Бонілаурі раніше виступав як фальшивий незалежний спостерігач на незаконних підтримуваних росією парламентських виборах у Південній Осетії в 2019 році. росія використовувала нібито незалежних спостерігачів за виборами, щоб стверджувати, що її незаконні вибори в окупованій Україні є легітимними, і, ймовірно, використовуватиме проросійських акторів у міжнародному просторі для поширення наративів кремля про фальшиву легітимність російської окупації України. Речник МЗС України Олег Ніколенко 4 січня засудив захід російської культурної асоціації Еміла-Романья.

<https://www.understandingwar.org/>

Оцінка російської наступальної кампанії, 05 січня

Повідомляється, що в ніч з 4 на 5 січня українські війська завдали серії ударів з безпілотників і ракет по російських об'єктах в окупованому Криму та Краснодарському краї.

Центр стратегічних комунікацій Збройних сил України (StratCom) 5 січня заявив, що українські війська завдали ударів по російських боеприпасах склади під Первомайським (82 км на північ від Сімферополя) в окупованому Криму. міністерство оборони росії заявило,

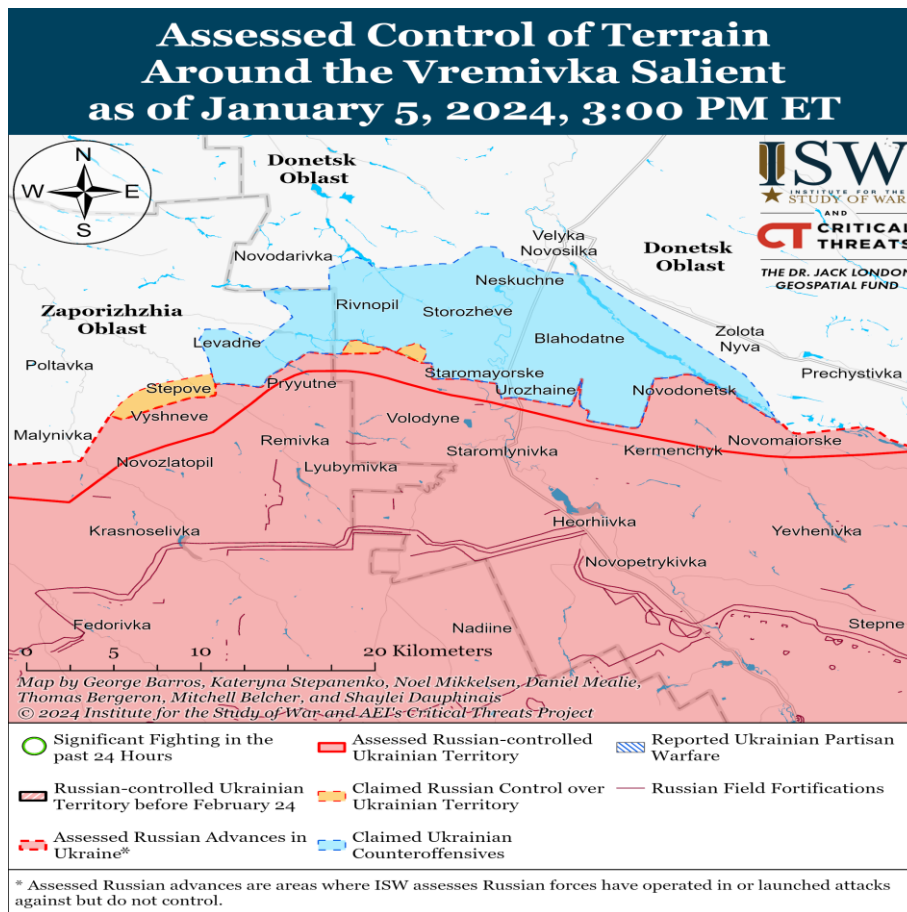
що російські війська збили 36 українських безпілотників над Кримом, один безпілотник у Краснодарському краї та українську ракету «Нептун» у північно-західній частині Чорного моря. окупаційний глава Сак олександр овдієнко заявив, що російські війська успішно відбили масштабну атаку українських безпілотників вздовж узбережжя Саки-Євпаторія ввечері 4 січня. російські мілблогери стверджували, що українські безпілотники та ракети були націлені на Євпаторію, російський аеродром у Саках, Керченський міст і Новоросійськ Краснодарського краю. ISW не спостерігала візуального підтвердження українських ударів по російських цілях у ніч з 4 на 5 січня. Ці українські удари слідували за українськими ударами поблизу Уютного (на захід від Євпаторії) та Євпаторії 4 січня, які, як повідомляється, вразили щонайменше один російський командний пункт. Українське кримське партизанське угруповання «Атеш» заявило, що 4 січня українські війська завдали ударів по російській РЛС ППО та вузлу зв'язку в Євпаторії, який відповідає за координацію операцій російської ППО в окупованому Криму.

В ніч на 5 січня російські війська завдали ударів з безпілотників Шахед 131/136 по прифронтових районах України.

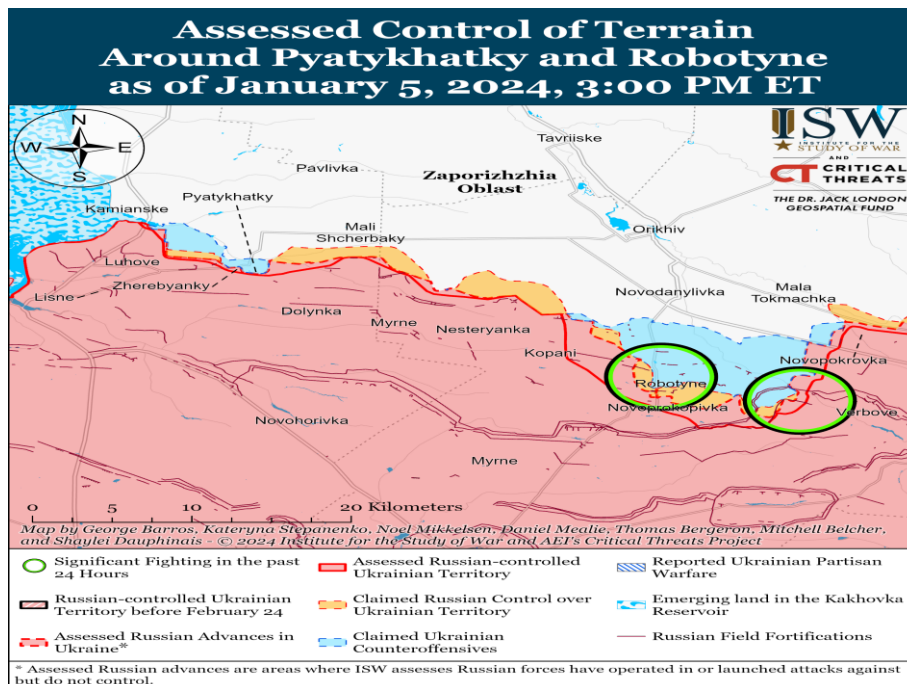
Військово-повітряні сили України повідомили, що російські війська випустили дві хвили безпілотників Шахед по прифронтових районах Херсонської та Миколаївської областей і українські сили збили 21 з 29 дронів. Речник ВПС України полковник Юрій Ігнат заявив, що російські війська обстріляли прифронтові райони півдня України, зокрема Херсонську область, де українським військам складніше перехопити безпілотники. Голова Харківської обласної військової адміністрації Олег Синегубов заявив, що російські війська в ніч з 4 на 5 січня випустили 10 ракет С-300 по Липцях Харківської області.

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

У Генштабі України повідомили, що 5 січня російські війська не проводили жодних штурмів у районі кордону Донецької та Запорізької області. Повідомляється, що підрозділи російського 394-го мотострілецького полку (127-ї мотострілецької дивізії 5-ї загальновійськової армії Східного військового округу) діють на південь від Великої Новосілки, а підрозділи 218-го танкового полку (127-ї мотострілецької дивізії) діють поблизу Приютного (південний захід від с. Велика Новосілка).

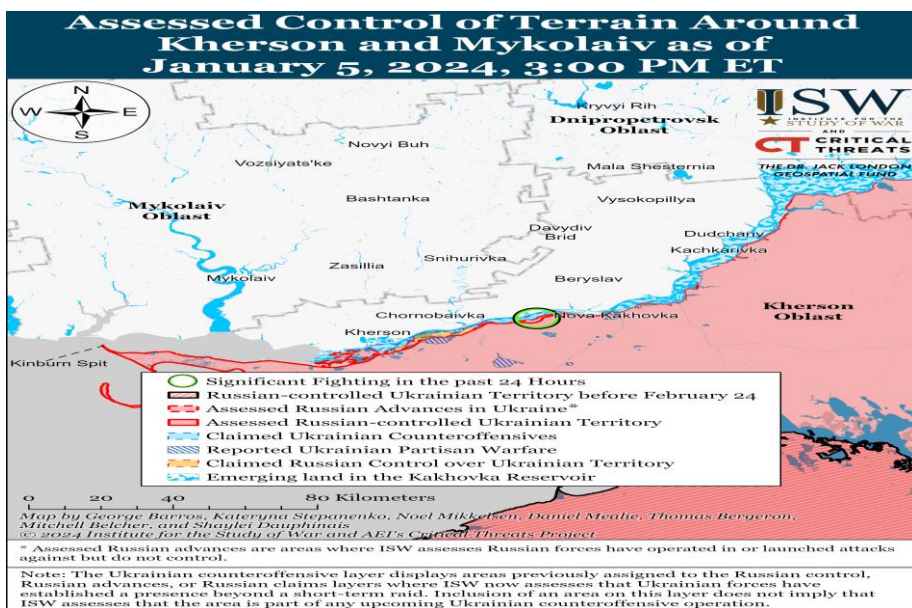
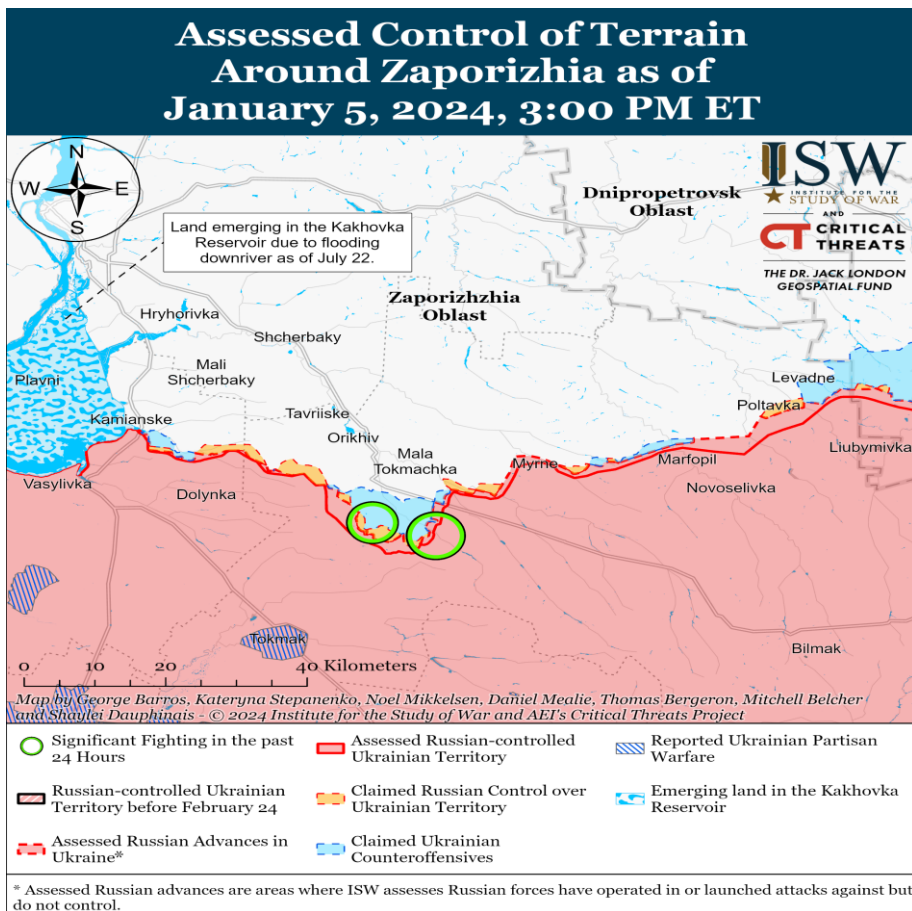

5 січня російські та українські війська продовжили позиційні бойові дії на заході Запорізької області. російські та українські джерела стверджують, що позиційні бої тривали поблизу Вербового (на схід від Роботиного), Роботиного та Новопротоківки (на південь від Роботиного).

Українські війська станом на 5 січня утримують позиції на східному (лівому) березі Херсонської області, однак змін на лінії фронту в цьому районі не відбулося. Український Генштаб повідомив, що українські сили відбили 10 російських штурмів на східному березі

Дніпра. російський мілблогер стверджував, що українські війська продовжують перекидати підкріплення на позиції поблизу Кринок і що російські безпілотники стали більш ефективними в дії в радіусі дії українських систем радіоелектронної боротьби (РЕБ) у цьому районі.

російські технологічні адаптації (російська мета: запровадити технологічні інновації для оптимізації систем для використання в Україні)

російське державне інформаційне агентство ТАСС 5 січня повідомило, що російський державний оборонний конгломерат «ростех» поставив новітні версії самохідної установки «Коаліція-СВ» російським військовим наприкінці 2023 року. «ростех» повідомив, що завершив успішні випробування системи «Коаліція-СВ» у жовтні 2023 року. Повідомляється, що остання версія «Коаліція-СВ» може стріляти понад 10 пострілів на хвилину і побудована на шасі танка Т-90.

4 січня російське державне інформаційне видання РІА Новости повідомило, що перша партія модернізованих танків Т-90БВМ надійшла на озброєння в невстановленому районі на запорізькому напрямку. Командир російського танкового підрозділу повідомив РІА Новини, що модернізовані танки Т-90БВМ мають нову систему зв'язку та посиленій захист техніки.

<https://www.understandingwar.org/>

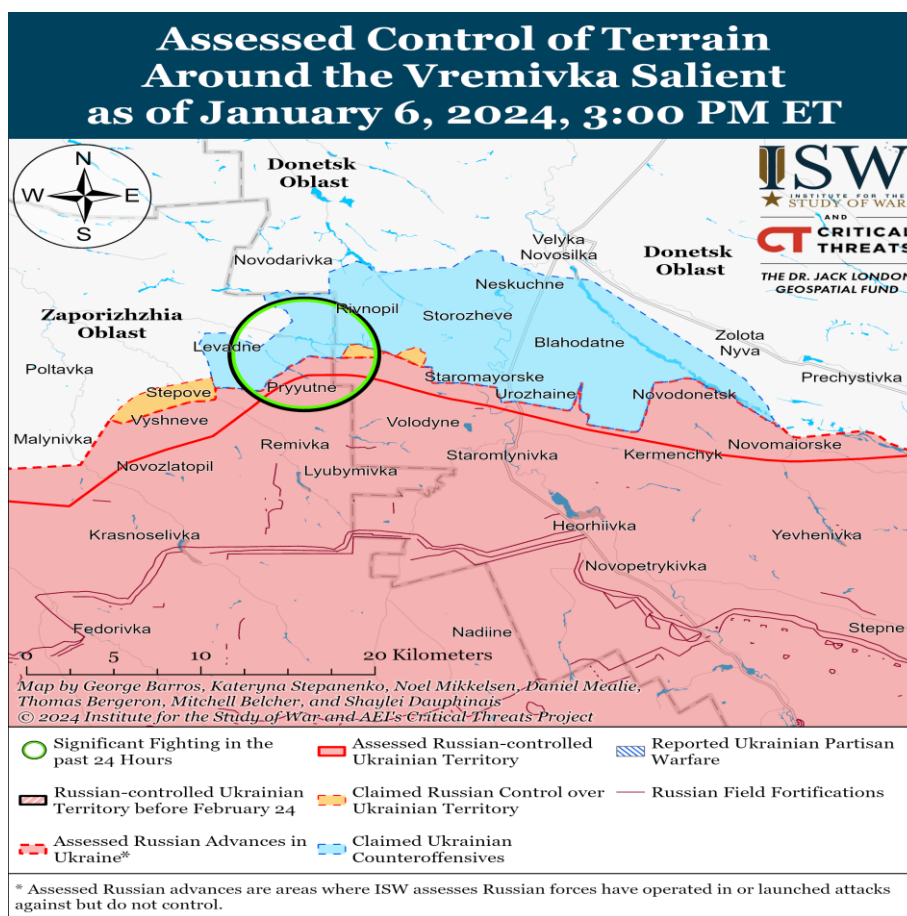
Оцінка російської наступальної кампанії, 06 січня

Українські війська проводять багатоденну ударну кампанію по російських військових об'єктах в окупованому Криму та успішно вразили кілька цілей на півострові.

російські джерела стверджували, що в ніч з 5 на 6 січня українські війська завдали удару по адміністративній будівлі на російському аеродромі в окупованих Саках у Криму до чотирьох крилатих ракет «Шторм Шедоу». Міністерство оборони росії (МО) стверджувало, що російські сили знищили п'ять українських безпілотників і чотири ракети над Чорним морем і Кримом в ніч з 5 на 6 січня і шість українських ракет "Нептун" над північно-західною частиною Чорного моря 6 січня. Командувач ВПС України генерал-лейтенант Микола Олещук подякував українським льотчикам за успішний удар по цілях на аеродромі Саки, але не уточнив, чи він мав на увазі українські удари 4, 5 чи 6 січня. Олещук опублікував супутникові знімки, на яких видно ціль, як повідомляється, успішного українського удару по аеродрому Саки, хоча ISW наразі не може визначити, що було ціллю. Головне управління військової розвідки України (ГУР) 6 січня повідомило, що ГУР, ВПС України та українські збройні сили провели 4 січня складну спецоперацію, в результаті якої було завдано ударів по позиціях РЛС рф на аеродромі Саки та складі техніки поблизу Гришине (60 км на північний схід від Євпаторії). ГУР опублікувала супутникові знімки, на яких видно пошкодження російського складу боєприпасів біля Гришиного. Українські офіційні особи та джерела повідомили, що українські сили також завдали ударів по радіолокаційній системі протиповітряної оборони та центру зв'язку в Євпаторії, який відповідає за координацію операцій російської протиповітряної оборони в окупованому Криму, складах боєприпасів поблизу Первомайського (82 км на північ від Сімферополя) та російський командний пункт поблизу Севастополя завдає ударів з 4 січня. Українські та російські звіти вказують на те, що українські ракети та безпілотники проникають через російську протиповітряну оборону в окупованому Криму та успішно вразили деякі намічені цілі. Відомий пов'язаний з кремлем російський мілблогер заявив, що українські війська завдають ударів, спрямованих на пониження російської парасольки протиповітряної оборони над окупованим Кримом. Наразі ISW не буде оцінювати мету поточної української ударної кампанії по російських тилових районах в окупованому Криму. Влітку 2023 року українські війська здійснили ударну кампанію по російській військовій інфраструктурі, штабам, маршрутам матеріально-технічного забезпечення та активам Чорноморського флоту (ЧФ), яка витіснила операції ВМС росії із західної частини Чорного моря та мала на меті погіршити здатність російських військових використовувати Крим як плацдарм і тил для оборонних дій на півдні України.

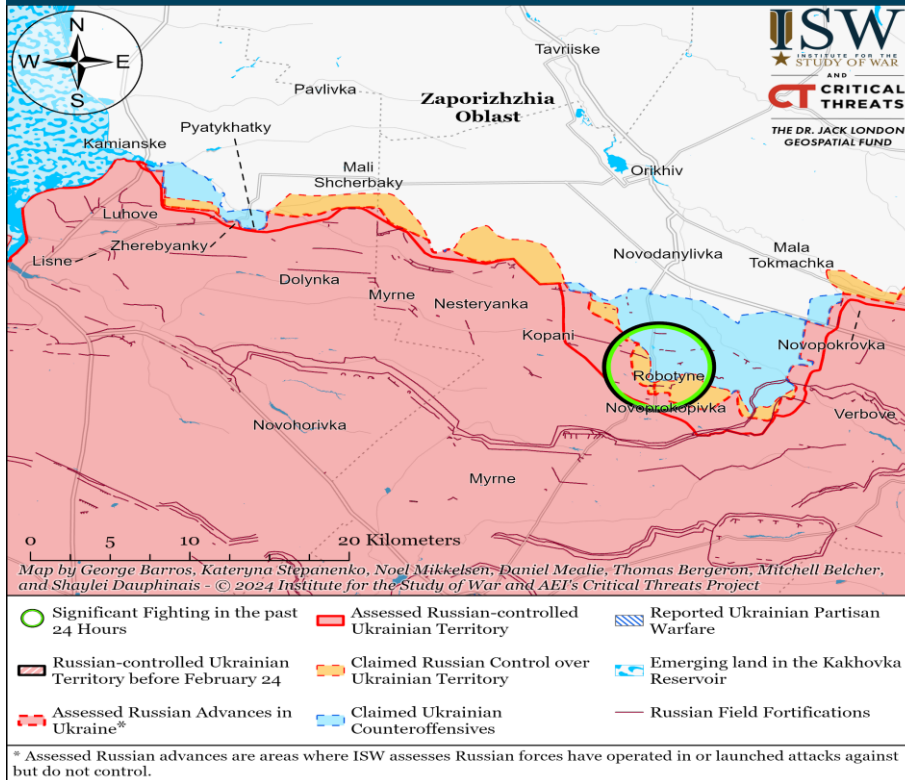
російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

6 січня на ділянці кордону Донецької та Запорізької області тривали обмежені позиційні бойові дії, однак підтверджених змін лінії фронту на цій ділянці не зафіксовано. У Генштабі України повідомили, що українські сили відбили російські атаки на південь від Новодарівки (на південний захід від Великої Новосілки). Кілька російських мілблогерів 6 січня опублікували кадри, як повідомляється, як 218-й танковий полк (127-а мотострілецька дивізія, 5-а загальновійськова армія, Східний військовий округ) діє поблизу Приютного (на південний захід від Великої Новосілки), і Міністерство оборони росії стверджувало, що в цьому районі також діють підрозділи 1-го корпусу армії «ДНР».

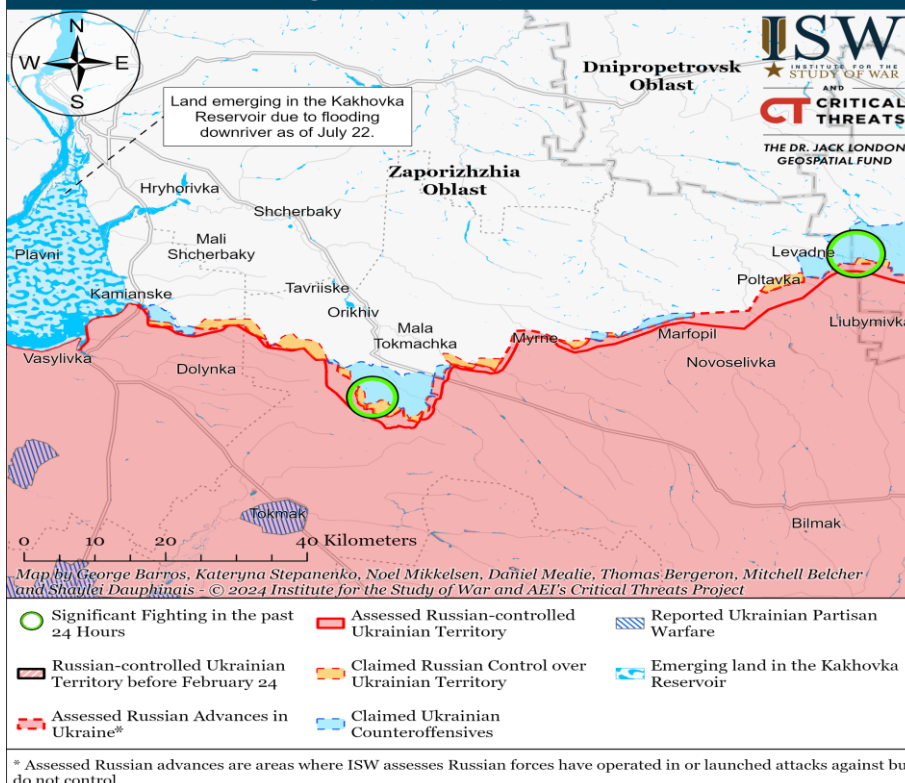

6 січня тривали позиційні бойові дії на заході Запорізької області, однак підтверджених змін лінії фронту на цій ділянці не зафіксовано. окупаційний чиновник Запорізької області володимир рогов стверджував, що російські війська захопили кілька позицій на лінії Роботине-Вербове, але ISW не помітив візуальних доказів нещодавнього просування росіян на ділянці фронту. російські та українські джерела повідомляли про продовження бойових дій поблизу Копані (на північний захід від Роботиного), Роботиного, Новопротокопівки (на південь від Роботиного) та Вербового (на схід від Роботиного), і що російські та українські війська ведуть важкий артилерійський вогонь. російські мілблогери стверджували, що українські сили намагаються контратакувати між Роботиним і Вербовим невеликими штурмовими групами.

Assessed Control of Terrain Around Pyatykhatky and Robotyne as of January 6, 2024, 3:00 PM ET

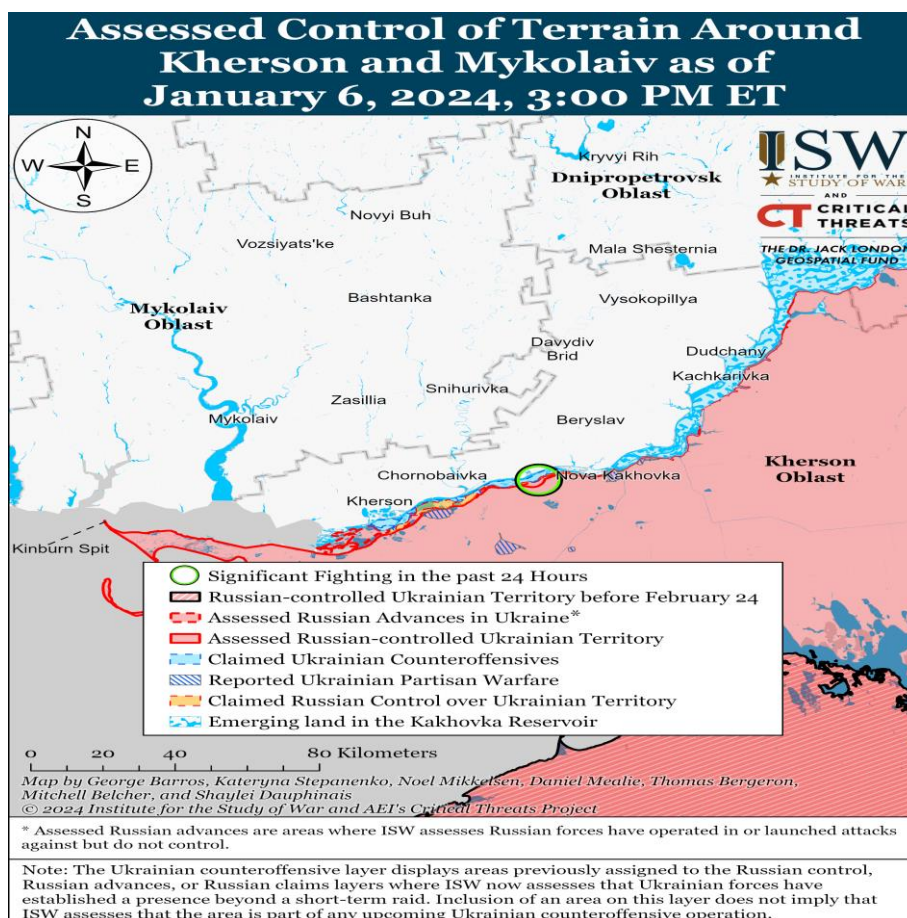

Assessed Control of Terrain Around Zaporizhzhia as of January 6, 2024, 3:00 PM ET

6 січня на східному (лівому) березі Херсонської області тривали позиційні бойові дії, однак підтверджених змін лінії фронту на цій ділянці не зафіксовано. Українські та російські джерела повідомили, що українські сили продовжують обороняти свої позиції в Кринках

(на східному березі). російські джерела розширили кадри, на яких російські сили завдають ударів по українських катерах на річці Дніпро.

Діяльність на окупованих росією територіях (російська ціль: консолідація адміністративного контролю над анексованими територіями; примусова інтеграція українських громадян у російську соціокультурну, економічну, військову та систему управління)

російська окупаційна влада намагається надати базові послуги жителям окупованих територій України. 6 січня Центр «Український спротив» повідомив, що російська окупаційна влада в Бердянську не змогла відновити цивільну інфраструктуру, через що виникли проблеми з водопостачанням, що спричинило погіршення гуманітарної ситуації.

<https://www.understandingwar.org/>

Оцінка російської наступальної кампанії, 07 січня

російська підтримка – Південна вісь (мета росії: утримувати позиції на передовій та охороняти тиллові райони від українських ударів)

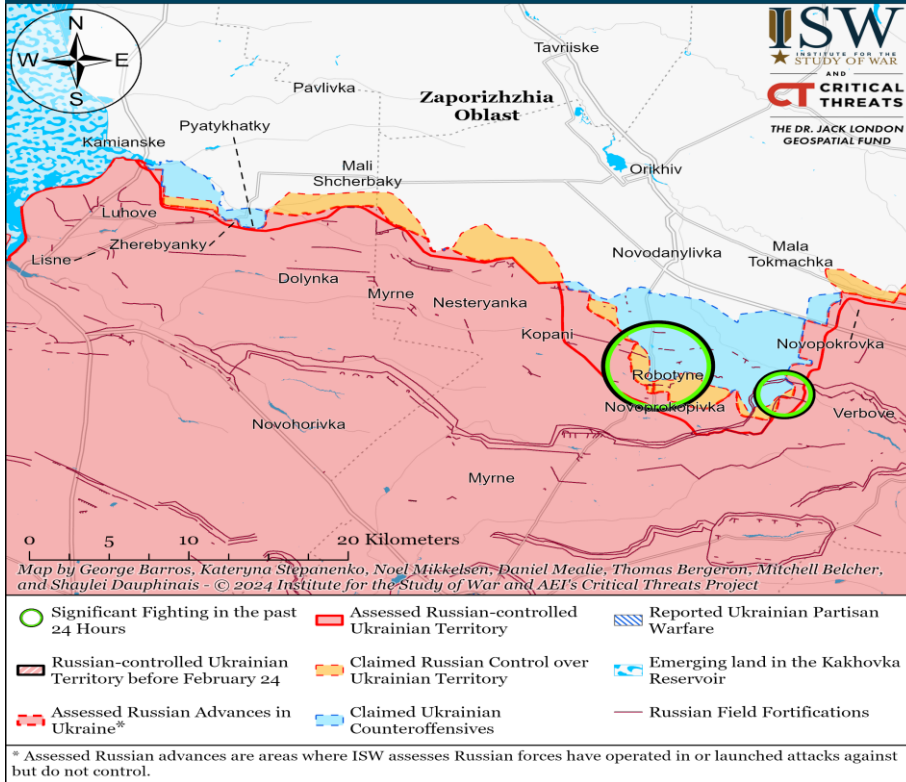
На ділянці кордону Донецько-Запорізької області тривали обмежені позиційні бойові дії, 7 січня змін на лінії фронту не було. російські та українські сили брали участь у невизначених позиційних боях від Времівки до Вугледарського напрямку в районі кордону Донецької та Запорізької області та на південь від Новодарівки (на південний схід від Великої Новосілки). Поблизу Урожайного (на південь від Великої Новосілки) діють підрозділи російської 29-ї окремої бригади радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

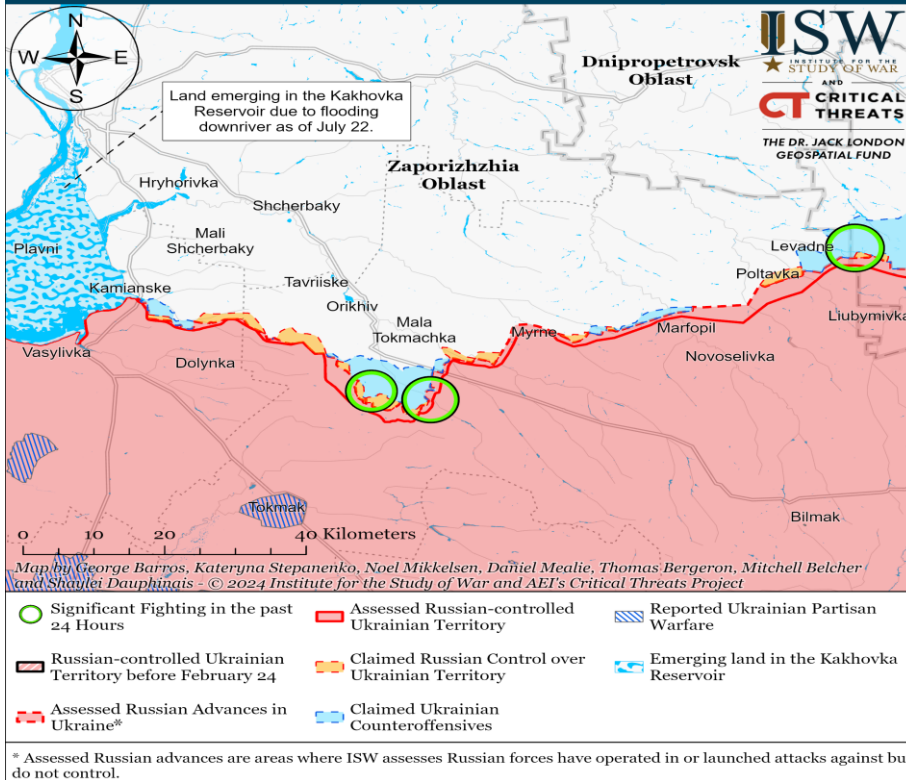
Радник мера Маріуполя Петро Андрюшенко 7 січня повідомив, що українські сили завдали високоточного удару по напівзбудованому російському залізничному мосту в районі Гранітного (23 км на північ від Маріуполя). 7 січня на заході Запорізької області в районі Роботиного тривали позиційні бойові дії, але змін на лінії фронту в цьому районі не відбулося. Повідомляється, що бойові дії тривали біля Роботина; на захід від Вербового (на схід від Роботиного); та біля Новопрокопівки (на південь від Роботиного). російський мілблогер стверджував, що бойові дії в західній частині Запорізькій області є тактичними, незважаючи на перехід українських сил до маневрової оборони, і що російські сили не мають повної підтримки проти українських безпілотників у цьому районі. Повідомляється, що на запорізькому напрямку діють іррегулярні підрозділи батальйону «Родина» БАРС-3 (Бойовий армійський резерв) і бригади «Царські вовки».

Assessed Control of Terrain Around Pyatykhatky and Robotyne as of January 7, 2024, 3:00 PM ET

Assessed Control of Terrain Around Zaporizhzhia as of January 7, 2024, 3:00 PM ET

Станом на 7 січня українські війська продовжували утримувати позиції на східному (лівому) березі Херсонської області, лінія фронту не змінилася. Позиційні бої тривали під Кринками на східному березі Дніпра. російський мілблогер заявив, що успішне збиття українцями російського літака в грудні 2023 року перешкоджає російському використанню літаків на херсонському напрямку, і додав, що російські сили все ще стикаються з проблемами оперативного потоку інформації, зв'язку, радіоелектронної боротьби (РЕБ). Мілблогер також зазначив, що українські війська активно мінують російські наземні лінії зв'язку (GLOC) на херсонському напрямку. Українські військовослужбовці, які діють в районі Кринок, заявили, що російські війська регулярно атакують українські позиції в Кринках невеликими групами піхоти до 10 осіб, і назвали проблеми з боку України, які діють на східному березі, такі як нездатність вчасно евакуювати загиблих військових або використання росіянами дронів.

Українське кримське партизанське угруповання «Атеш» 7 січня повідомило, що російські війська створюють багато ремонтних баз в окупованому Криму, ймовірно, щоб компенсувати значні втрати російської військової техніки, і, ймовірно, будують нову базу на північ від Євпаторії (західний Крим).

Діяльність на окупованих росією територіях (російська ціль: консолідація адміністративного контролю над анексованими територіями; примусова інтеграція українських громадян у російську соціокультурну, економічну, військову та систему управління)

президент росії володимир путін 4 січня підписав указ, який дозволить росії примусово надавати громадянство депортованим українським дітям. У Мінреінтеграції України стверджували, що указ путіна дозволяє дітям, які є іноземними громадянами і перебувають у російських організаціях для дітей-сиріт, які залишилися без піклування батьків або

перебувають під опікою громадянина росії, отримувати російське громадянство за особистим рішенням президента рф без урахування вимог федерального закону. Зокрема, російська влада поміщала депортованих українських дітей у дитячі будинки в росії або поміщала їх у російські прийомні сім'ї, а ISW раніше оцінювало, що високопосадовці росії можуть бути залучені до ширшої схеми примусового усиновлення депортованих українських дітей. росія продовжує примусово вивозити дітей з окупованої України до росії під виглядом лікувально-відпочинкових закладів. Віце-прем'єр-міністр України Ірина Верещук 6 січня зустрілася з трьома українськими хлопцями, які повернулися в Україну після депортації до росії у травні 2022 року під виглядом оздоровлення в санаторії Московської області. Верещук повідомила, що загалом у групі хлопців 31 депортована українська дитина віком від 6 до 17 років, а шістьох дітей із групи Україна повернула. окупаційна адміністрація Херсонської області 7 січня заявила, що 25 українських дітей з окупованого Каланчацького району Херсонської області на новорічні канікули вирушили до Республіки Мордовія на запрошення глави республіки.

13.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ОФІЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ ЩОДО ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЇ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ В ЗАПОРІЗЬКІЙ, ХЕРСОНСЬКІЙ ТА МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Запорізька область

01.01.2024 Окупанти атакували 32 безпілотниками Запоріжжя, Роботине, Малу Токмачку, Чарівне, Червоне, Малинівку, Новодарівку, Новоандріївку та Степове, здійснили 20 РСЗВ-обстрілів Гуляйполя, Гуляйпільського, Новоданилівки, Роботиного, Малої Токмачки, Новодарівки, Левадного, Степногірська й Малих Щербакова, а також вгатили авіаційним снарядом по Новоданилівці. 106 артударів прийшлися по території Гуляйполя, Оріхова, Залізничного, Щербаків, Білогір'я, Левадного, Преображенки, Верхньої Тераси, П'ятихаток, Плавнів, Кам'янського, Лобкового та інших населених пунктів на лінії вогню. Під артилерійський обстріл потрапив 47-річний житель Степногірська, а також мешканці Гуляйполя 39, 60 та 63 років – всім надано необхідну медичну допомогу. Надійшло 12 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Рівень води в нижньому б'єфі становить 11,74 м, що нижче норми від: мінімального рівня, при якому без обмежень за потужністю можуть працювати гідроагрегати ГЕС на 2,76 м; нормального підпірного рівня на 4,26 м. У ставку-охолоджувачі Запорізької АЕС рівень води в межах допустимої норми. Питна вода подається в штатному режимі без перебоїв. Дослідження якості питної води відхилень від нормативів не мають. Заморних явищ в акваторії Каховського водосховища та на інших ділянках р. Дніпро не виявлено.

Станом на 8:00 01.01.2024 в межах норми:

м. Запоріжжя	0,12 мкЗв/год;
смт. Вільнянськ	0,12 мкЗв/год;
смт. Новомиколаївка	0,12 мкЗв/год.

02.01.2024 Військовослужбовці рф вгатили авіаційним снарядом по Новодарівці та атакували 27 безпілотниками Гуляйполе, Малу Токмачку, Роботине, Малинівку, Полтавку, Новодарівку й Білогір'я. 125 артобстрілів прийшлися по території Оріхова, Залізничного, Новоданилівки, Щербаків, Чарівного, Левадного, Преображенки, Степногірська, П'ятихаток, Плавнів, Лобкового та інших міст і сіл на лінії вогню. Надійшло 16 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Без постраждалих. Рівень води в нижньому б'єфі становить 12,13 м, що нижче норми від: мінімального рівня, при якому без обмежень за потужністю можуть працювати гідроагрегати ГЕС на 2,37 м; нормального підпірного рівня на 3,87 м. У ставку-охолоджувачі Запорізької АЕС рівень води в межах допустимої норми. Питна вода подається в штатному режимі без перебоїв. Дослідження якості питної води відхилень від нормативів не мають. Заморних явищ в акваторії Каховського водосховища та на інших ділянках р. Дніпро не виявлено.

Станом на 8:00 02.01.2024 в межах норми:

м. Запоріжжя 0,12 мкЗв/год;
сmt. Вільнянськ 0,12 мкЗв/год;
сmt. Новомиколаївка 0,12 мкЗв/год.

03.01.2024 110 артобстрілів прийшлися по території Залізничного, Новоданилівки, Левадного, Щербаків, Полтавки, Лугівського, Роботиного, П'ятихаток, Лобкового, Плавнів та інших прифронтових міст і сіл. Військовослужбовці рф обстріляли з РСЗВ Гуляйполе та Новоандріївку, атакували 20 безпілотниками Новодарівку, Червоне, Малинівку, Білогір'я, Малу Токмачку й Роботине, а також здійснили 2 авіаційні удари по Оріхову. Ворожий артилерійський снаряд забрав життя двох жителів села Плавні: 54-річного чоловіка та 63-річної жінки. Поранення отримала 76-річна оріхів'янка. Надійшло 2 повідомлення про пошкодження житлових будинків. Рівень води в нижньому б'єфі становить 12,39 м, що нижче норми від: мінімального рівня, при якому без обмежень за потужністю можуть працювати гідроагрегати ГЕС на 2,11 м; нормального підпірного рівня на 3,61 м. У ставку-охолоджувачі Запорізької АЕС рівень води в межах допустимої норми. Питна вода подається в штатному режимі без перебоїв. Дослідження якості питної води відхилень від нормативів не мають. Заморних явищ в акваторії Каховського водосховища та на інших ділянках р. Дніпро не виявлено.

Станом на 8:00 03.01.2024 в межах норми:

м. Запоріжжя 0,12 мкЗв/год;
сmt. Вільнянськ 0,12 мкЗв/год;
сmt. Новомиколаївка 0,12 мкЗв/год.

04.01.2024 11 артобстрілів прийшлися по території Залізничного, Новоданилівки, Левадного, Гуляйпільського, Преображенки, Полтавки, Роботиного, Новоандріївки, Оріхова, Малих Щербаків та інших прифронтових населених пунктів. Військовослужбовці рф здійснили 33 БПЛА-атаки по Гуляйполю, Новоандріївці, Новодарівці, Чарівному, Червоному, Малинівці, Малій Токмачці, Щербакам, Роботиному, Полтавці, П'ятихатках та Лобковому, 7 РСЗВ-обстрілів Оріхова, Новодарівки, Малої Токмачки, Новоіванівки, Роботиного й П'ятихаток, а також вгатили 8 авіаційними снарядами по Оріхову й Новодарівці. Надійшло 11 повідомлень про руйнування житлових будинків. Мирні жителі не постраждали. Рівень води в нижньому б'єфі становить 12,93 м, що нижче норми від: мінімального рівня, при якому без обмежень за потужністю можуть працювати гідроагрегати ГЕС на 1,57 м; нормального підпірного рівня на 3,07 м. У ставку-

охолоджувачі Запорізької АЕС рівень води в межах допустимої норми. Питна вода подається в штатному режимі без перебоїв. Дослідження якості питної води відхилень від нормативів не мають. Заморних явищ в акваторії Каховського водосховища та на інших ділянках р. Дніпро не виявлено.

Станом на 8:00 04.01.2024 в межах норми:

м. Запоріжжя 0,12 мкЗв/год;
 смт. Вільнянськ 0,12 мкЗв/год;
 смт. Новомиколаївка 0,12 мкЗв/год.

05.01.2024 55 ворожих безпілотників атакували Гуляйполе, Малу Токмачку, Роботине, Малинівку, Полтавку, Новодарівку, Чарівне, Новоандріївку, Левадне й Кам'янське. Окупанти гатили з авіації по Оріхову та Новодарівці, а також обстріляли з РСЗВ Гуляйполе, Малу Токмачку й Новоданилівку. По території Гуляйполя, Роботиного, Чарівного, Червоного, Левадного, Полтавки, П'ятихаток, Кам'янського, Малих Щербаків та інших прифронтових міст і сіл прийшлося 139 артобстрілів. Надійшло 8 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Мирні жителі не постраждали. Рівень води в нижньому б'єфі становить 12,49 м, що нижче норми від: мінімального рівня, при якому без обмежень за потужністю можуть працювати гідроагрегати ГЕС на 2,01 м; нормального підпірного рівня на 3,51 м. У ставку-охолоджувачі Запорізької АЕС рівень води в межах допустимої норми. Питна вода подається в штатному режимі без перебоїв. Дослідження якості питної води відхилень від нормативів не мають. Заморних явищ в акваторії Каховського водосховища та на інших ділянках р. Дніпро не виявлено.

Станом на 8:00 05.01.2024 в межах норми:

м. Запоріжжя 0,12 мкЗв/год;
 смт. Вільнянськ 0,12 мкЗв/год;
 смт. Новомиколаївка 0,12 мкЗв/год.

06.01.2024 99 артобстрілів прийшлися по території Оріхова, Залізничного, Чарівного, Левадного, Лугівського, Щербаків, Полтавки, Білогір'я, Кам'янського, Лобкового та інших прифронтових населених пунктів. Окупанти вдарили авіаснарядом по Роботиному, атакували 28 безпілотниками Гуляйполе, Малу Токмачку, Новодарівку, Новоандріївку, Роботине, Новоданилівку, Гуляйпільське, Полтавку, Левадне та Степове, а також тричі обстріляли з РСЗВ П'ятихатки й Роботине. Надійшло 10 повідомлень про руйнування житлових будинків та об'єктів інфраструктури. Рівень води в нижньому б'єфі становить 12,47 м, що нижче норми від: мінімального рівня, при якому без обмежень за потужністю можуть працювати гідроагрегати ГЕС на 2,03 м; нормального підпірного рівня на 3,53 м. У ставку-охолоджувачі Запорізької АЕС рівень води в межах допустимої норми. Питна вода подається в штатному режимі без перебоїв. Дослідження якості питної води відхилень від нормативів не мають. Заморних явищ в акваторії Каховського водосховища та на інших ділянках р. Дніпро не виявлено.

Станом на 8:00 06.01.2024 в межах норми:

м. Запоріжжя 0,12 мкЗв/год;
 смт. Вільнянськ 0,12 мкЗв/год;
 смт. Новомиколаївка 0,11 мкЗв/год.

07.01.2024 Загарбники здійснили 5 РСЗВ-обстрілів Гуляйполя, Новодарівки та Малих Щербаків, 35 БПЛА-атак по Гуляйполю, Залізничному, Новоандріївці, Малій Токмачці, Новодарівці, Червоному, Левадному, Полтавці й Малим Щербакам, а також гатили з авіації по Оріхову, Новодарівці та П'ятихатках. 126 артобстрілів прийшлися по території Новоданилівки, Гуляйпільського, Новодарівки, Чарівного, Темирівки, Левадного, Полтавки, Роботиного, Малинівки, Кам'янського, П'ятихаток, Лобкового та інших прифронтових міст і сіл. Надійшло 6 повідомлень про руйнування житлових будинків. Мирні жителі не постраждали.

Станом на 8:00 07.01.2024 в межах норми:

м. Запоріжжя 0,12 мкЗв/год;

смт. Вільнянськ 0,12 мкЗв/год;

смт. Новомиколаївка 0,11 мкЗв/год.

https://www.facebook.com/zoda.gov.ua?locale=uk_UA

Херсонська область

01.10.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

За минулу добу противник здійснив 87 обстрілів, випустивши 466 снарядів з мінометів, артилерії, "Градів", танків, С- 60, авіації та БПЛА. російські військові поцілили у житлові квартали населених пунктів області; об'єкт критичної інфраструктури у Херсоні. Через російську агресію 1 людина загинула, ще 4 - дістали поранення.

Інформація щодо відновлення території

Працюємо, аби повернути нормальне життя на звільнену Херсонщину. Детальніше про те, що зроблено 1 січня. Для відновлення світла на Херсонщині працює 6 бригад – це 26 робітників та 6 одиниць техніки. Минулої доби енергетики виконували аварійно-відновлювальні роботи на лініях, що живлять Високопілля, Велику Олександрівку, Нововоронцовку та Херсон. Над відновленням понівечених російськими ударами будівель у Херсоні працювали 17 робітників Херсонської обласної комунальної аварійно-рятувальної служби та ДСНС. Першочергові ремонтні роботи проведено за 9 адресами у житлових будинках, де OSB-листами закрили 65 вікон. Загалом на деокупованій Херсонщині сапери обстежили 166 011,2 гектар територій, з них 141 590,1 гектар – землі сільськогосподарського призначення. На цих територіях виявлено та знешкоджено понад 137 тис. вибухонебезпечних предметів. Триває видача гуманітарної допомоги жителям Херсонщини. Учора мешканці звільнених територій від міжнародних громадських організацій, благодійників та волонтерів отримали 976 продуктових наборів, 1364 буханки хліба, 250 порцій гарячих обідів та 19 000 літрів питної води. Також людям передали 206 гігієнічних наборів, 30 наборів домашнього вжитку, 720 мішків цементу та 2568 кубометрів дров. Завдяки МО "Лікарі без кордонів" мешканці Високого, Михайлівки та Трудолюбівки отримали медичні консультації та психологічну допомогу.

02.01.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

За минулу добу противник здійснив 121 обстріл, випустивши 552 снаряди з мінометів, артилерії, "Градів", танків, БПЛА та авіації. По місту Херсон ворог випустив 44 снаряди. російські військові поцілили у житлові квартали населених пунктів області; медичні

установи, адмінбудівлі, навчальні заклади, бібліотеку та станцію у Херсонському районі; завод у Бериславському районі. Через російську агресію одна людина дістала поранення.

Інформація щодо відновлення території

Працюємо, аби повернути нормальне життя на звільнену Херсонщину. Детальніше про те, що зроблено 2 січня. Для відновлення світла на Херсонщині працює 31 бригада – це 159 робітників та 47 одиниць техніки. Минулої доби енергетики виконували аварійно-відновлювальні роботи на лініях, що живлять Високопілля, Новополтавку, Нову Кам'янку, Раківку, Нововоронцовку, Херсон та Олександрівку. Над відновленням понівечених російськими ударами будівель у Херсоні працювали 63 робітники Херсонської обласної комунальної аварійно-рятувальної служби та ДСНС. Першочергові ремонтні роботи проведено за 28 адресами у житлових будинках, де OSB-листами закрили 592 вікна. Загалом на деокупованій Херсонщині сапери обстежили 166 219,6 гектар територій, з них 141 752,8 гектарів – землі сільськогосподарського призначення. На цих територіях виявлено та знешкоджено понад 136,5 тис. вибухонебезпечних предметів. Триває видача гуманітарної допомоги жителям Херсонщини. Учора мешканці звільнених територій від міжнародних громадських організацій, благодійників та волонтерів отримали 118 продуктових наборів, 1452 буханки хліба, 250 порцій гарячих обідів, 1632 банки квасолі. Також людям передали 219 гігієнічних наборів, 32 канцелярських набори, 513 мішків цементу, 771 блек-аут набір, 22 тонни паливних брикетів. Завдяки ГО "Народна Допомога Україна" 12 багатодітних родин Бериславщини отримали по 4 тонни вугілля.

03.01.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

За минулу добу противник здійснив 97 обстрілів, випустивши 486 снарядів з мінометів, артилерії, "Градів", танків, БПЛА та авіації. По місту Херсон ворог випустив 19 снарядів. Російські військові поцілили у житлові квартали населених пунктів області; навчальний заклад у Херсонському районі; територію підприємства у Бериславі. Через російську агресію 2 людини загинули.

Інформація щодо відновлення території

Працюємо, аби повернути нормальне життя на звільнену Херсонщину. Детальніше про те, що зроблено 3 січня. Для відновлення світла на Херсонщині працює 31 бригада – це 160 робітників та 47 одиниць техніки. Минулої доби енергетики виконували аварійно-відновлювальні роботи на лініях, що живлять Архангельське, Новополтавку, Щасливе, Нововоронцовку, Раківку, Херсон, Олександрівку, Білозерку, Зимівник та Степанівку. Над відновленням понівечених російськими ударами будівель у Херсоні працювали 60 робітників Херсонської обласної комунальної аварійно-рятувальної служби та ДСНС. Першочергові ремонтні роботи проведено за 26 адресами у житлових будинках та соціальних об'єктах, де OSB-листами закрили 444 вікна. Загалом на деокупованій Херсонщині сапери обстежили 166 219,6 гектар територій, з них 141 752,8 гектарів – землі сільськогосподарського призначення. На цих територіях виявлено та знешкоджено понад 137 тис. вибухонебезпечних предметів. З деокупованих територій Херсонщини евакуювали 22 жителі, з них – 5 дітей. Потягом виїхали 10 людей, автотранспортом - 12. Триває видача гуманітарної допомоги жителям Херсонщини. Учора мешканці звільнених територій від міжнародних громадських організацій, благодійників та волонтерів отримали 1546

продуктових наборів, 1460 буханок хліба, 250 порцій гарячих обідів, 4204 банки консервів та 11 400 літрів питної води. Також людям передали 234 гігієнічних набори, 50 блек-аут наборів та 780 мішків цементу. Завдяки організації Prosperous Ukraine та ІОМ Ukraine 250 родин, які мешкають у селищі Зимівник отримали гігієнічні набори, ремонтні комплекти та інші необхідні речі.

04.01.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

За минулу добу противник здійснив 125 обстрілів, випустивши 639 снарядів з мінометів, артилерії, "Градів", танків, авіації та БПЛА, з них - 4 "Shahed". По місту Херсон ворог випустив 31 снаряд. російські військові поцілили у житлові квартали населених пунктів області; об'єкти критичної інфраструктури у Херсоні та Херсонському районі; склад гуманітарної допомоги у Бериславському районі. Через російську агресію 1 людина загинула, ще - 7 дістали поранення.

Інформація щодо відновлення території

Працюємо, аби повернути нормальне життя на звільнену Херсонщину. Детальніше про те, що зроблено 4 січня. Для відновлення світла на Херсонщині працює 31 бригада – це 160 робітників та 47 одиниць техніки. Минулої доби енергетики виконували аварійно-відновлювальні роботи на лініях, що живлять Архангельське, Орлове, Твердомедове, Біляївку, Любимівку, Новорайськ, Херсон, Олександрівку, Білозерку, Зимівник та Комишани. Над відновленням понівечених російськими ударами будівель у Херсоні працювали 65 робітників Херсонської обласної комунальної аварійно-рятувальної служби та ДСНС. Першочергові ремонтні роботи проведено за 38 адресами у житлових будинках та соціальних об'єктах, де ОСБ-листами закрили 520 вікон. Загалом на деокупованій Херсонщині сапери обстежили 168 249,3 гектар територій, з них 143 894, 8 гектар – землі сільськогосподарського призначення. На цих територіях виявлено та знешкоджено понад 137, 5 тис. вибухонебезпечних предметів. З деокупованих територій Херсонщини евакуювали 7 жителів, з них – 4 дитини. Триває видача гуманітарної допомоги жителям Херсонщини. Учора мешканці звільнених територій від міжнародних громадських організацій, благодійників та волонтерів отримали 615 продуктових наборів, 3900 буханок хліба, 250 порцій гарячих обідів, 50 кг цукру, 1460 банок квасолі та 20 000 літрів питної води. Також людям передали 786 листів шиферу, 30 аварійно-рятувальних наборів, 30 од. брезенту, 30 грілок, 700 LED-лампочок та 6865 кубометрів дров.

05.01.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

За минулу добу противник здійснив 112 обстрілів, випустивши 671 снаряд з мінометів, артилерії, "Градів", танків, БПЛА та авіації, з них - 1 ракетний. По місту Херсон ворог випустив 39 снарядів. російські військові поцілили у житлові квартали населених пунктів області; підприємство у Херсонському районі. Через російську агресію 1 людина загинула, ще - 5 дістали поранення.

Інформація щодо відновлення території

Працюємо, аби повернути нормальне життя на звільнену Херсонщину. Детальніше про те, що зроблено 5 січня. Для відновлення світла на Херсонщині працює 31 бригада – це 160 робітників та 47 одиниць техніки. Минулої доби енергетики виконували аварійно-відновлювальні роботи на лініях, що живлять Орлове, Миколаївку, Твердомедово, Біляївку,

Осокорівку, Т.Шевченка, Нововоронцовку, Херсон, Олександрівку, Геологів, Зеленівку, Крутий Яр. Над відновленням понівечених російськими ударами будівель у Херсоні працювали 58 робітників Херсонської обласної комунальної аварійно-рятувальної служби та ДСНС. Першочергові ремонтні роботи проведено за 20 адресами у житлових будинках та соціальних об'єктах, де ОСБ-листами закрили 259 вікон. Загалом на деокупованій Херсонщині сапери обстежили 169 763,6 гектар територій, з них 145 181,9 гектар – землі сільськогосподарського призначення. На цих територіях виявлено та знешкоджено понад 138 тис. вибухонебезпечних предметів. З деокупованих територій Херсонщини евакуювали 25 жителів, з них – 1 дитина. Поїздом виїхали 17 людей, автотранспортом - 8. Триває видача гуманітарної допомоги жителям Херсонщини. Учора мешканці звільнених територій від міжнародних громадських організацій, благодійників та волонтерів отримали 1823 продуктових набори, 4800 буханок хліба, 250 порцій гарячих обідів та 60 000 літрів питної води. Також людям передали 8 будівельних наборів, 18 ОСБ - листів, 50 наборів дитячої термобілизни, 2580 LED-лампочок та 24 тонни вугілля.

06.01.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

За минулу добу противник здійснив 89 обстрілів, випустивши 382 снаряди з мінометів, артилерії, "Градів", танків, БПЛА та авіації. По місту Херсон ворог випустив 24 снаряди. російські військові поцілили у житлові квартали населених пунктів області; об'єкт критичної інфраструктури у Херсонському районі; територію заводів у Херсоні. Через російську агресію 5 людей дістали поранення, з них - 2 дитини.

Інформація щодо відновлення територій

Працюємо, аби повернути нормальне життя на звільнену Херсонщину. Детальніше про те, що зроблено 6 січня. Для відновлення світла на Херсонщині працює 5 бригад – це 10 робітників та 5 одиниць техніки. Минулої доби енергетики виконували аварійно-відновлювальні роботи на лініях, що живлять Високе, Велику Олександрівку, Херсон та Нововоронцовку. Над відновленням понівечених російськими ударами будівель у Херсоні працювали 28 робітників Херсонської обласної комунальної аварійно-рятувальної служби та ДСНС. Першочергові ремонтні роботи проведено за 9 адресами у житлових будинках та соціальних об'єктах, де ОСБ-листами закрили 110 вікон. Загалом на деокупованій Херсонщині сапери обстежили 171 327,2 гектар територій, з них 146 510,9 гектар – землі сільськогосподарського призначення. На цих територіях виявлено та знешкоджено понад 138 тис. вибухонебезпечних предметів. З деокупованих територій Херсонщини евакуювали 4 жителі, з них – 1 маломобільна людина. Триває видача гуманітарної допомоги жителям Херсонщини. Учора мешканці звільнених територій від міжнародних громадських організацій, благодійників та волонтерів отримали 647 продуктових наборів, 3000 буханок хліба, 250 порцій гарячих обідів та 20 000 літрів питної води. Також людям передали 278 індивідуальних наборів, 1625 гігієнічних наборів та 290 од. зимового дитячого одягу.

07.01.2024

Інформація щодо ворожих обстрілів

За минулу добу противник здійснив 131 обстріл, випустивши 670 снарядів з мінометів, артилерії, "Градів", танків, БПЛА та авіації. По місту Херсон ворог випустив 16

снарядів.російські військові поцілили у житлові квартали населених пунктів області; об'єкт критичної інфраструктури та територію заводу у Херсоні; магазин у Бериславському районі.Через російську агресію 2 людини загинули, ще 5 - дістали поранення.

Інформація щодо відновлення території

Працюємо, аби повернути нормальне життя на звільнену Херсонщину. Детальніше про те, що зроблено 7 січня.Для відновлення світла на Херсонщині працює 4 бригади – це 20 робітників та 4 одиниці техніки. Минулої доби енергетики виконували аварійно-відновлювальні роботи на лініях, що живлять Нововоскресенівку, Нову Кам'янку, Високопілля, Велику Олександрівку та Херсон.Над відновленням понівечених російськими ударами будівель у Херсоні працювали 15 робітників Херсонської обласної комунальної аварійно-рятувальної служби та ДСНС. Першочергові ремонтні роботи проведено за 14 адресами у житлових будинках та соціальних об'єктах, де OSB-листами закрили 84 вікна.Загалом на деокупованій Херсонщині сапери обстежили 172 381, 1 гектар територій, з них 147 406,7 гектар – землі сільськогосподарського призначення. На цих територіях виявлено та знешкоджено понад 138,5 тис. вибухонебезпечних предметів.З деокупованих територій Херсонщини евакуювали 16 жителів, з них – 2 дитини. Триває видача гуманітарної допомоги жителям Херсонщини. Учора мешканці звільнених територій від міжнародних громадських організацій, благодійників та волонтерів отримали 2119 продуктових наборів, 3000 буханок хліба, 250 порцій гарячих обідів та 13 014 літрів питної води. Також людям передали 148 упаковок вологих серветок та 2806 LED-лампочок.

<https://www.facebook.com/zoda.gov.ua?locale>

Зведена інформація, щодо ворожих обстрілів Херсона та Херсонської області з 01.01.2024 - 07.01.2024						
Дата д/м/р	Кількість обстрілів/снарядів випущених по Херсонщини	Кількість випущених снарядів по Херсону	Кількість поранених		Кількість загиблих	
			Дорослих	Дітей	Дорослих	Дітей
01.01.24	87/466	-	4	-	1	-
02.01.24	121/552	44	1	-	-	-
03.01.24	97/486	19	-	-	2	-
04.01.24	125/639	31	7	-	1	-
05.01.24	112/671	39	5	-	1	-
06.01.24	89/382	24	3	2	-	-
07.01.24	131/670	16	5	-	2	-
Всього за тиждень	762/3866	173	25	2	7	-

Зведена інформація, щодо евакуації мешканців Херсона та Херсонської обл. до інших міст України 01.01. - 07.01.2024					
Дата д/м/р	Всього	З них		Евакуйовано	
		Діти	Маломобільні люди	Потягом	Автотранспортом
01.01.24	-	-	-	-	-
02.01.24	-	-	-	-	-
03.01.24	22	5	-	10	12
04.01.24	7	4	-	-	7
05.01.24	25	1	-	17	8
06.01.24	4	-	1	-	4
07.01.24	16	2	-	-	16
Всього за тиждень	74	12	1	27	47

Миколаївська область

01.01.2024

Вніч на 1 січня силами та засобами протиповітряної оборони на Миколаївщині знищено чотирнадцять БпЛА типу «Shahed 131/136».

Миколаївський район:

Вчора, 1 січня, о 10:45 та сьогодні о 00:55 ворог завдавав артилерійських обстрілів по м. Очаків Очаківської громади. Постраждалих немає.

Також, о 10:49 обстрілів зазнала акваторія Очаківської громади. Постраждалих немає.

Крім того, о 10:47 артилерійські удари фіксувалися по с. Солончаки Куцурубської громади. Постраждалих немає.

02.01.2024

м. Миколаїв:

Уночі 2 січня, під час бойової роботи сил протиповітряної оборони з відбиття дрової атаки, уламки збитого БпЛА типу «Shahed-131/136» впали на гаражі та спричинили займання. Підрозділами ДСНС пожежу оперативно ліквідовано. Постраждалих немає.

Баштанський район:

Увечері, о 18:11 ворог завдав ракетний удар по Снігурівській громаді. Попередньо, поза межами населених пунктів. Постраждалих немає.

Миколаївський район:

Протягом 2 січня, ворог вісім разів здійснював артилерійські обстріли населених пунктів Куцурубської громади. Постраждалих немає. Сьогодні, о 00:55 ворог завдавав артилерійських обстрілів по м. Очаків Очаківської громади. Постраждалих немає.

03.01.2024

Миколаївський район:

Сьогодні, о 08:30 у Чорноморській громаді, внаслідок ворожого обстрілу пошкоджено приватний будинок. Власниця домівки зазнала тілесних ушкоджень.

Баштанський район:

Увечері ворог наніс ракетний удар по м. Снігурівка Снігурівської громади. Влучання по території одного з підприємств спричинило пожежу, яку вдалося оперативно ліквідувати. Також пошкоджено приватні будинки. Четверо людей зазнали поранень різного ступеня тяжкості, серед них - неповнолітня дівчинка.

04.01.2024

Миколаївський район:

Зранку, о 6:46 ворог завдавав артилерійських обстрілів по м. Очаків Очаківської громади. Відбулось займання об'єкту енергетичної інфраструктури. Наслідки уточнюються. Також зранку, о 07:33 відбувся ще один артилерійський обстріл. Наслідки уточнюються.

05.01.2024**Баштанський район:**

Увечері, у Баштанському районі внаслідок влучання БпЛА типу «Shahed 131/136» відбулось займання складів на території агропідприємства, яке було оперативно ліквідовано. Крім того, пошкодження отримала будівля дитячого садочку, сільський будинок культури та приватні будинки. Постраждалих немає.

Миколаївський район:

Сьогодні, о 08:52 внаслідок ворожого обстрілу населеного пункту Куцурубської громади на території сільськогосподарського підприємства пошкоджено приміщення та техніку. Постраждалих немає. Ввечері, о 17:31 ворог завдавав артилерійських обстрілів по м. Очаків Очаківської громади. Постраждалих немає.

06.01.2024

Протягом доби на Миколаївщині силами та засобами протиповітряної оборони знищено ударний БпЛА типу «Shahed-131/136». Також ворог намагався вдарити по області двома протирадіолокаційними ракетами Х-31П, які втратили бойову спроможність у повітрі. Руйнувань та постраждалих немає.

Миколаївський район:

Сьогодні, о 05:41 ворог завдавав артилерійських обстрілів по м. Очаків Очаківської громади. Постраждалих немає. Учора, о 10:47 ворог завдавав артилерійських обстрілів по м. Очаків Очаківської громади. Постраждалих немає. Також, об 11:28 ворожі артилерійські обстріли фіксувалися по населеному пункту Куцурубської громади. Постраждалих немає. Увечері, відбулось влучання БпЛА типу «Shahed-131/136» в рекреаційній зоні, внаслідок чого на одній із законсервованих баз відпочинку сталося займання. Пожежу оперативно ліквідовано. Без постраждалих.

07.01.2024

Вніч на 7 січня силами та засобами протиповітряної оборони на Миколаївщині знищено п'ять БпЛА типу «Shahed 131/136».

Миколаївський район:

Сьогодні вночі, о 00:30 ворожі артилерійські обстріли фіксувалися по населеному пункту Куцурубської громади. Постраждалих немає. Також, о 09:54 ворог здійснив артилерійський обстріл берегової лінії та м. Очакова Очаківської громади. Внаслідок чого пошкоджено інфраструктурний об'єкт. Постраждалих немає.

14.ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ВІДКРИТИХ (НЕОФІЦІЙНИХ) ДЖЕРЕЛ ЩОДО ПОДІЙ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В ОДЕСЬКІЙ, МИКОЛАЇВСЬКІЙ, ХЕРСОНСЬКІЙ, ЗАПОРІЗЬКІЙ, ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ ТА АР КРИМ

Одеська область

Інформація щодо злочинів та геноциду рф проти громадян України на території Одеси та Одеської області

01.01.2024 За фактом дренової атаки Одеси вночі 1 січня, внаслідок якої загинув 15-річний підліток, правоохоронці почали розслідування. Про це повідомили в Офісі генерального прокурора. Справу відкрили за ч. 2 ст. 438 Кримінального кодексу України — порушення законів та звичаїв війни, поєданого з умисним вбивством.

<https://suspilne.media>

Інформація щодо наслідків екогеноциду рф у Одеської області

02.01.2024 Через атаку в ніч на 17 грудня металевими уламками та будівельними відходами було засмічено понад 3 тис. кв. метрів поверхні. Про це повідомляє Державна екологічна інспекція Південно-Західного регіону. Вночі 17 грудня російські терористи атакували Одещину ударними БпЛА. Один із збитих безпілотників впав у житловий квартал в Одеському районі та вибухнув. Загорілися приватні будинки та складське приміщення приватної спортивної установи. Державні інспектори з охорони навколишнього середовища обстежили місця обстрілу та розрахували, що довіллю завдано шкоди на 180 млн грн.

<https://usionline.com>

Інформація про ракетно-дренові удари та обстріли військами рф по місту Одеса та населених пунктів Одеської області

01.01.2024 В Одесі внаслідок нічної атаки рф загинув 15-річний підліток, трьох людей ушпиталили з пораненнями та опіками. Про це повідомив голова Одеської ОВА Олег Кіпер. Також він зазначив, що є влучання уламків збитих дронів. У житлових будинках різних районів міста виникли пожежі. На місці працюють всі відповідні служби. ОНОВЛЕНО. 7:50. За даними голови ОВА Олега Кіпера, станом на четверту ранку одна людина загинула, восьмеро отримали поранення, з яких троє — ушпиталені. ОНОВЛЕНО. 8:28. Під час нічної атаки Сили оборони збили над Одещиною близько 30 ударних безпілотників, повідомила керівниця об'єднаного координаційного пресцентру Сил оборони півдня Наталя Гуменюк. "За попередніми даними, в нашій зоні відповідальності ми спостерігали проліт понад шістьох десятків безпілотників, з яких 50+ було знищено. За її словами, під ударом опинилась портова інфраструктура. Сталося влучання в один з таких об'єктів, там спалахнула пожежа, яку вдалось швидко приборкати. Люди не травмувались. ОНОВЛЕНО.

9:16. Над Одещиною збили 28 дронів типу Shahed-131/136, уточнили в Силах оборони півдня. Є влучання в один з припортових терміналів. Внаслідок падіння збитих БПЛА пошкоджено щонайменше три багатоквартирних висотних будинки, три приватні будинки, господарські споруди. ОНОВЛЄНО. 9:18. Рятувальники показали наслідки нічної по Одесі. Через падіння кількох БПЛА пошкоджено житлові будинки.

Фото: ГУ ДСНС України в Одеській області

Фото: ГУ ДСНС України в Одеській області

Фото: ГУ ДСНС України в Одеській області

ОНОВЛЕНО. 9:35. Внаслідок атаки РФ в Одесі загинув 15-річний підліток, повідомив голова ОВА Кіпер. Трьох людей з пораненнями та опіками ушпиталено, ще четверо — отримали медичну допомогу на місці. ОНОВЛЕНО. 10:53. Внаслідок атаки в Одесі пошкоджені будинки і приватному секторі. Біля одного з них серед уламків знайшли труп собаки.

Фото: Суспільне Одеса

Фото: Суспільне Одеса

Фото: Суспільне Одеса

Фото: Суспільне Одеса

Фото: Суспільне Одеса

ОНОВЛЕНО. 10:55. Прокуратура почала розслідування за фактом порушення законів та звичаїв війни, поєднаного з умисним вбивством, через нічну атаку Одеси, повідомили в Офісі генпрокурора.

Фото: Суспільне Одеса

Фото: Суспільне Одеса

Фото: Суспільне Одеса

Фото: Суспільне Одеса

Внаслідок нічної атаки росії 1 січня 2024 року в Одесі загинув 15-річний підліток. Про це повідомив голова Одеської ОВА Олег Кіпер. Трьох людей з пораненнями та опіками ушпиталено, ще четверо отримали медичну допомогу на місці. Внаслідок падіння збитих БПЛА пошкоджено щонайменше три багатоквартирних будинки, три приватні будинки, господарські споруди. Один з безпілотників влучив в припортовий термінал, там травмованих немає. За даними Сил оборони півдня, над Одещиною в новорічну ніч збили 28 дронів типу Shahed.

<https://suspilne.media>

01.01.2024 Після нічної російської атаки на Одесу, влучання зазнала одна з багатоповерхівок на вул. Каманіна. Після влучання спалахнула пожежа, яку оперативно ліквідовано. Також поранень зазнала одна людина, яку госпіталізували в один із стаціонарів міста. Наразі повідомляється, що після влучання у приміщенні будівлі залишився нерозірваний снаряд. Про це повідомляє кореспондент Української Служби Інформації з місця події. Після влучання спалахнула пожежа, яку оперативно ліквідовано. Також поранень зазнала одна людина, яку госпіталізували в один із стаціонарів міста. Наразі повідомляється, що після влучання у приміщенні будівлі залишився нерозірваний снаряд. На даний момент у під'їзд багатоповерхівки нікого не пускають. Працюють сапери.

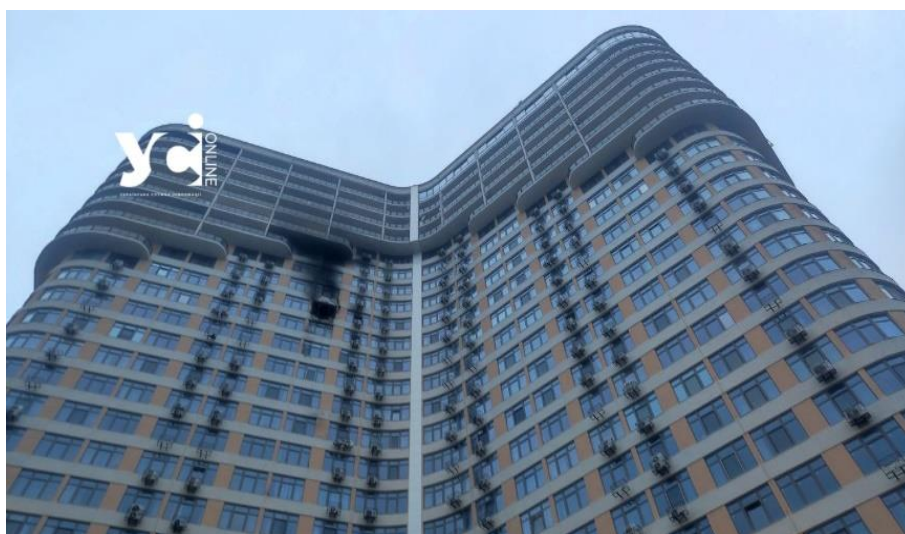

Фото: УСН

<https://odessa-life.od.ua>

02.01.2024 В одеських лікарнях перебуває 13 людей, які були поранені внаслідок ракетної атаки 29 грудня та дронавої атаки у новорічну ніч. Про це 2 січня повідомили в Одеській міській раді. Стан трьох госпіталізованих лікарі оцінюють як важкий, решти — середньої важкості. Двоє з людей, які у важкому стані, отримали травми під час новорічної атаки. Одна з них — 32-річна жінка — перебуває у реанімації з опіками 30% поверхні тіла. Унаслідок атаки рф по Одесі 29 грудня загинули чотири людини, ще 28 були травмовані. Госпіталізували 12, решта отримали допомогу на місці. У новорічну ніч в Одесі через дронаву атаку загинув 15-річний підліток. семеро людей були поранені, з яких трьох ушпиталили.

<https://suspilne.media>

Інформація, що стосується роботи портів міста Одеси та Одеської області

04.01.2024 У Міністерстві економіки фіксують зростання експорту металопродукції після створення альтернативного коридору у Чорному морі. Про це повідомляє пресслужба Мінекономіки. "Загалом за 2023 рік морем Україна вивезла майже на 1 млн тонн більше, ніж торік. Крім зерна, цим шляхом експортуються й інші товари, у тому числі метал. Після запуску альтернативного морського коридору зріс експорт виробів цієї групи. Так, у грудні порівняно з листопадом зріс показник вивезення напівфабрикатів на 40% та прокату плоского на 45,3%", - йдеться в повідомленні.

<https://www.ukrinform.ua>

04.10.2024 Український банк почав страхувати судна в Чорному морі. Це зробить морський шлях доступнішим для широкого кола експортерів, що вкрай важливо, особливо під час війни. Про це повідомляє Адміністрація морських портів України. Україна, уряд Великої Британії та пул міжнародних страхових компаній за участю страхового брокера Marsh створили спеціальний безпрецедентний механізм страхування суден, які користуються українським морським коридором. Укргазбанк випустив акредитив на користь британського страховальника. Заявником акредитиву виступило ПрАТ ЕКА. Строк – до 3 років, сума – 10 млн доларів. Такий механізм застрахує судна та їх вантаж, що заходять і виходять із чорноморських портів, а також передбачає страхування ризиків, що притаманні таким перевезенням. Безумовно, це перш за все позитивно вплине на роботу аграрних компаній. Але надалі будуть перевозитися й інші продукти українських експортерів, адже механізм не обмежується лише сільськогосподарською продукцією, на відміну від зернового коридора. Вільна навігація у Чорному морі — стратегічно важливий напрямок для нашої держави.

<https://usionline.com>

06.01.2024 У 2023 році порти Одеського регіону показали зростання у перевантаженні вантажів - понад 50 мільйонів тонн, що на 15% перевищує показники попереднього року. Про це повідомив голова ОДА Олег Кіпер на своєму каналі в Telegram. Одним із ключових

напрямків експорту став Єгипет, який сприймає наші сільськогосподарські товари з особливим інтересом. Також українську агропродукцію отримували Китай, США, Туніс, Іспанія, Італія, Греція, Туреччина, Румунія, Алжир, Нідерланди, Болгарія, Пакистан і Бельгія. За весь час функціонування «коридорів» до Одещини завантажено 400+ суден, – наголошує Олег Кіпер.

<https://usionline.com>

Миколаївська область

Інформація щодо злочинів та геноциду рф проти громадян України на території Миколаївської області

04.01.2024 На початку листопада 2023 року двом окупантам оголосили про підозру у жорстокому поводженні з цивільним населенням на території Миколаївщини. Станом на 4 січня 2024 року досудове розслідування завершено, а обвинувальний акт скеровано до суду. Про це повідомляє Головне управління Нацполіції у Миколаївській області. У ході досудового розслідування правоохоронці встановили, що військовослужбовці 126-ї окремої гвардійської мотострілецької бригади рф 22 та 41 років, із місцем постійної дислокації у Сімферопольському районі АР Крим, причетні до катувань в одному із селищ Шевченківської громади Миколаївського району, яке тоді було тимчасово окупованим. У липні 2022 року вони та інші наразі невстановлені військові рф, застосовували до семи місцевих жителів фізичне та психологічне насильство, а також катували їх з метою отримання відомостей про людей, які чинили опір окупантам. На початку листопада 2023 року за сукупністю вчинених злочинів двом військовим рф слідчі поліції заочно оголосили про підозру у жорстокому поводженні з цивільним населенням та іншому порушенні законів та звичаїв війни. Нині слідчі спеціалізованого відділу слідчого управління ГУНП в Миколаївській області за процесуального керівництва Миколаївської обласної прокуратури завершили досудове розслідування у кримінальному провадженні. Матеріали кримінального провадження із обвинувальним актом передані до суду.

<https://suspilne.media>

06.01.202 В Україні судитимуть двох військовослужбовців рф, які під час тимчасової окупації населених пунктів Шевченківської територіальної громади Миколаївської області знущалися та катували місцевих мешканців. Про це повідомляє пресслужба Офісу Генпрокурора. Слідством встановлено, що під час тимчасової окупації населених пунктів Шевченківської територіальної громади Миколаївського району Миколаївської області військовослужбовці 1-ї мотострілкової роти окремої гвардійської Горлівської Червонопрапорної, ордена Суворова бригади берегової оборони ЗС рф знущалися та катували місцевих мешканців. Зазначається, що окупанти викрадали патріотично налаштованих чоловіків, вивозили їх за межі населеного пункту, де на відкритій місцевості били людей та інсценували розстріл. Вони намагалися отримати від потерпілих інформацію щодо їхньої причетності до підтримки ЗСУ та дій, якими мешканці селища намагалися послабити окупаційні дії рф. Встановлено 7 цивільних осіб, які постраждали від жорстокого поводження та знущання окупантів. Миколаївською обласною прокуратурою скеровано до суду обвинувальний акт стосовно двох військовослужбовців ЗС рф за фактом порушення законів та звичаїв війни, вчиненого за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України).

Фото: Пресслужба Офісу Генпрокурора

<https://censor.net/ua>

Інформація про ракетно-дронові удари та обстріли військами рф по місту Миколаїв та населених пунктів Миколаївської області

04.01.2024 Поранена внаслідок обстрілу Снігурівки Миколаївської області 12-річна дівчинка перебуває у важкому стані. Про це повідомляє Миколаївська обласна прокуратура у Фейсбуці. Як зазначається, 3 січня близько 17:45 російська армія обстріляла м. Снігурівка Баштанського району Миколаївської області, попередньо із зенітно-ракетного комплексу С-300. Внаслідок атаки пошкоджені понад 30 житлових будинків та господарських споруд, автомобілі. Мешканців прилеглих до місця події будинків евакуйовано. "Четверо місцевих мешканців – двоє чоловіків, жінка та 12-річна дівчина – дістали поранення. Дівчина перебуває у важкому стані", - поінформували у прокуратурі. Розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні за фактом порушення законів та звичаїв війни (ч. 1 ст. 438 КК України).

Фото: Миколаївська обласна прокуратура

<https://www.ukrinform.ua>

04.01.2024 Внаслідок обстрілу, якого вчора зазнала Снігурівка, 40 будинків виявилися пошкодженими, а чотири – взагалі знищені. Про це у четвер, 4 січня, повідомив голова Снігурівської міської військової адміністрації Іван Кухта. «Результат цього нікчемного обстрілу – близько 40 пошкоджених приватних будинків, з яких 4 будинки було знищено вщент. Чотири сім'ї залишилися без даху над головою. Значну частину мікрорайону знеструмлено», - поінформував глава адміністрації. З його слів, зранку всі зусилля були спрямовані на допомогу постраждалим. Були доставлені ремкомплекти, будматеріали (шифер, OSB-панелі), якими співробітники допомогли перекрити дахи в межах можливостей. Протягом дня на місці також працювали представники комісії міської ради, які склали акти обстеження пошкодженого та знищеного житла для підрахунку суми збитків. Працівники облenerго поступово відновлюють подачу електроенергії до будинків постраждалих мешканців.

Фото: Соцмережі

Фото: Соцмережі

Фото: Соцмережі

<https://novosti-n.org>

05.01.2024 На Миколаївщині, в одному з населених пунктів Баштанського району, внаслідок влучання безпілотного літального апарату типу "Shahed 131/136" сталася пожежа, пошкоджено будинки та об'єкти інфраструктури. Про це повідомляє Миколаївська обласна військова адміністрація. За інформацією Миколаївської ОВА, через влучання безпілотною сталося займання складів на території агропідприємства. Пожежу ліквідували.

Фото: Миколаївська обласна прокуратура

Фото: Миколаївська обласна прокуратура

Крім того, пошкодження отримали будівля дитячого садка, сільський будинок культури та приватні будинки. Загиблих внаслідок обстрілу немає. Миколаївська обласна прокуратура розпочала досудове розслідування за фактом порушення законів та звичаїв війни.

<https://suspilne.media>

Інформація щодо відновлення території, житлових будинків та інших об'єктів інфраструктури які були зруйновані під час війни у місті Миколаїв та населених пунктах Миколаївської області

02.01.20204 Після 5 місяців ремонту відновлено шляхопровід через залізничні колії у Миколаївській області. Після п'яти місяців інтенсивних робіт завершився капітальний ремонт шляхопроводу через залізничні колії на автомобільній дорозі Т-15-08, що сполучає населені пункти Калинівка та Снігурівка у Миколаївській області. Міст був серйозно пошкоджений внаслідок воєнних дій. Тоді для проїзду в найкоротший термін було організовано об'їзд, і залишки зруйнованого шляхопроводу було демонтовано. У серпні розпочався капітальний ремонт. Новий трипролітний шляхопровід надає дві смуги для руху транспорту шириною по 3,5 метра кожна, дві смуги безпеки шириною по 0,5 метра та два технічні тротуари шириною по 0,75 метра. Загальна довжина відновленої ділянки становить 521 метр, а довжина самого шляхопроводу – 48,86 метра, повідомили у Державному агентстві відновлення та розвитку інфраструктури України.

<https://www.niknews.mk.ua>

02.01.2024 Департамент житлово-комунального господарства Миколаївської міської ради за минулий рік відремонтував 40 покрівель багатопверхівок. Про повідомляє ПН. У житловому секторі департамент ЖКГ за рік відремонтував у багатоквартирних будинках 40 покрівель, пошкоджених обстрілами, та відремонтував пошкодження у чотирьох будинках. Роботи у 6 житлових будинках тривають. Також департамент ЖКГ відновлює 14 споруд цивільного захисту, - йдеться у звіті.

<https://shipovnik.ua>

07.01.2024 У Миколаєві внаслідок рашистських обстрілів постраждало чимало об'єктів. У місті вже відновили частину закладів. Так, підбиваючи підсумки 2023 року, мер Миколаєва Олександр Сенкевич розповів про відновлення міських закладів, а також

багатоквартирного житлового фонду, що постраждали внаслідок війни, передає прес-служба міськради. У Миколаєві вдалося відновити ряд шкіл та дитсадків, закладів культури та медицини. Так, у сфері освіти наразі відновлено та виконано наступні роботи: відновлено будівлі 21 дитсадка та 20 шкіл; замінено пошкоджені вікна у 8 закладах; відремонтовано покрівлю 6 дитсадків та 8 шкіл; проведено поточний ремонт будівлі Миколаївської спецшколи для дітей з порушеннями зору. Також відновлено будівлі медзакладів: ЦПМСД №4, стоматологія №3, ПКД з відбудови травм пункту ЛШМД. Щодо культурних об'єктів. Проведено роботи з відновлення будівель: ПК «Молодіжний»; Міський палац культури та мистецтв; 2 дитячі музичні школи; художня школа; методичний центр; бібліотека. До того ж проведено поточний або капремонт 140 багатоповерхівок, 6 споруд цивільного захисту в багатоквартирних будинках та відремонтували 129 ліфтів. Зазначається, що роботи з відновлення будівель продовжуються. У зв'язку з обмеженими можливостями бюджету місто планує залучати кошти донорів та міжнародних партнерів.

<https://www.0512.com.ua>

Інформація про підтримку та (гуманітарну) допомогу місту Миколаїв та населеним пунктам Миколаївській області з боку країн партнерів

06.01.2024 Миколаїв активно розвиває міжнародну співпрацю. Щороку розширюється кількість наших друзів. Так, минулого року наше місто підписало угоди про партнерство з чотирма європейськими містами. Про це під час пресконференції за підсумками 2023 р. розповів мер Олександр Сенкевич. Містами-побратимами стали Сент Гелієр з Британських островів, норвезький Крістіансанн, данський Ольборг, а також Дуррес, що в Албанії. Окрім цього, у 2023 р. підписано меморандум із французькою асоціацією «Нарбона-Україна». Завдяки зміцненню міжнародних зв'язків Миколаїв отримує допомогу, необхідну для відновлення після російських обстрілів – наші партнери вже передали нам генератори, трансформаторні підстанції, медикаменти та медобладнання, пасажирський транспорт тощо. У минулому році ми підписали угоду про партнерство із містом Сент Гелієр. І нам відразу надіслали генератори і медичне обладнання, - повідомив Олександр Сенкевич. Загалом наші друзі передали 9 генераторів різної потужності, оптико-когерентний томограф, 3 анестезіологічні станції. Під час зустрічі з міським головою я поінформував, що у нас є проблеми з водою та потреба у пасажирському транспорті. Тоді вони оголосили збір коштів. І нам передали 6 автобусів, придбаних коштом місцевого бізнесу, - розповів мер Миколаєва. Крім цього, громада Крістіансанна передала 2 трансформаторні підстанції та засоби гігієни. Велику допомогу надала асоціація «Нарбона-Україна». Це 2 автомобілі 2 Renault Duster, 2 автомобілі швидкої допомоги, 1 автобус та медичне обладнання. Також асоціація «Нарбона-Україна» надала пекарське обладнання. Завдяки цьому ми створили пекарню на базі одного з комунальних підприємств, аби випікати соціальний хліб для миколаївців, які цього потребують, - додав Олександр Сенкевич. А у співпраці з громадською організацією ANTS місто отримало 6 автівок для комунальних служб, труби та комплектуючі для ремонту мереж водопостачання. Як зазначив міський голова, допомога надана за фінансової підтримки уряду Тайваню. У поточному році Миколаїв буде продовжувати розширення міжнародного співробітництва.

<https://shipovnik.ua>

Інформація про благодійну (гуманітарну) допомогу населенню міста Миколаїв та Миколаївській області

04.01.2024 Миколаївське товариство Червоного Хреста четвертого січня отримало мобільні станції очищення води від Данської організації. Системні установки здатні очистити воду з водойм та свердловин за допомогою трьох механічних фільтрів, фільтру тонкої очистки й біоочистки. Про роботу станції розповів волонтер Червоного Хреста Євген Пашковський. Загалом Червоний Хрест має шість маленьких мобільних станцій та дві великі, одну з яких вже встановили в одному з районів Миколаєва. "Це станції двох типів розмірів — є маленька на 1200 і є 4000 тисячі. Виробництво цих станцій десь приблизно 1800-2000 кубів велика виробляє чистої води на годину. Маленька десь від 700 до 900", — розповів Євген Пашковський.

Фото: Суспільне Миколаїв

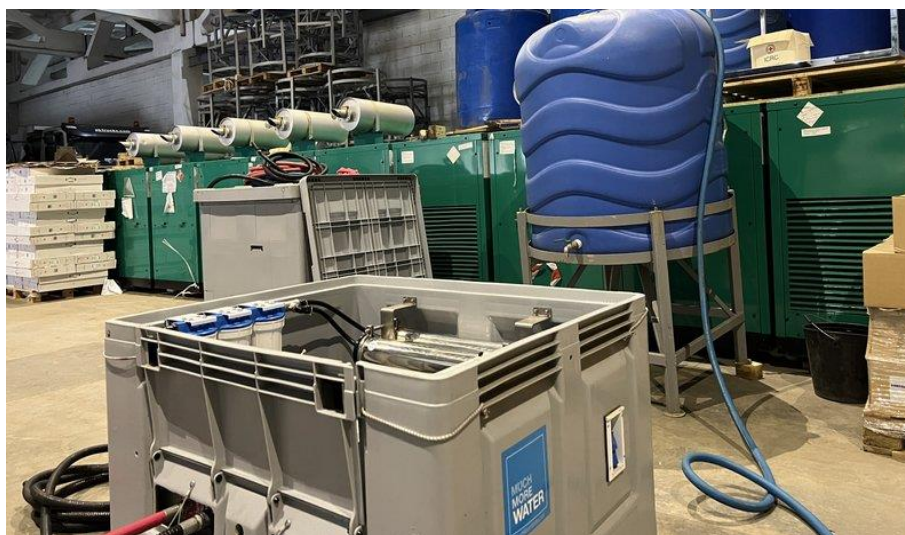

Фото: Суспільне Миколаїв

За словами волонтера, станції прості у використанні. "Вони керуються в ручному режимі, тобто за ними потрібно постійно слідкувати. Вони можуть використовуватися для очищення води з водойм відкритих. Це найпростіша система зворотного осмосу, тому вона найбільш витривала", — каже Євген. Подібні станції встановлювали у селах Снігурівської громади, що були підтоплені внаслідок підриву Каховської ГЕС.

<https://suspilne.media>

Херсонська область

Інформація щодо злочинів та геноциду проти громадян України які знаходяться на тимчасово окупованій території Херсонської області

03.01.2024 На новий рік у селі Роздольне Каховської громади на окупованій Херсонщині російські військові забили до смерті 43-річного Олександра Староненка. Також вони довели до смерті місцеву пенсіонерку Ганну Токар, яка померла через не надання медичної допомоги. За словами мешканців села, обидва померлі підтримували окупантів. Крім того, до Роздольного зараз заїхало понад 40 загарбників, які розселяються в покинутих будинках, влаштовують обшуки і б'ють людей. Про це з посиланням на власні джерела повідомляє Центр журналістських розслідувань. Як розповіли мешканці Каховської громади, напередодні нового року окупанти забили до смерті 43-річного Олександра Староненка з села Роздольне. Його знайшли на вулиці без свідомості з настільки розбитим обличчям – вочевидь, від прикладу автомату, – що його впізнали не одразу. Невдовзі він помер. А 3 січня в Роздольному ховатимуть пенсіонерку Ганну Токар. Наприкінці грудня 2023 року у неї різко піднялася температура. Однак звернутися до лікарів не було можливості: російські окупанти повністю «звільнили» місцевих мешканців від швидкої допомоги, медиків і автобусного сполучення з Каховкою, щоб можна було самостійно доїхати до найближчої лікарні. Водночас, за словами місцевих і Олександр Староненко, і Ганна Токар підтримували окупантів.

Фото: khersonline.net

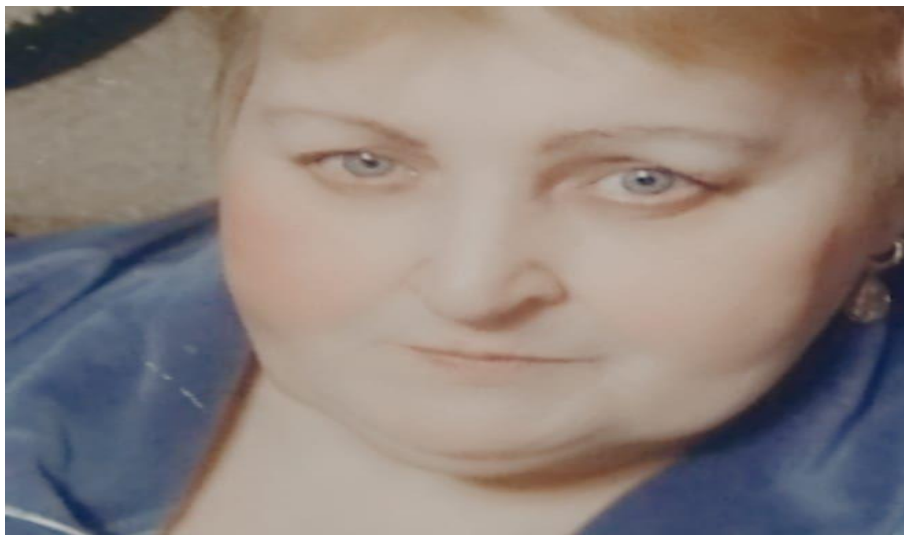

Фото: khersonline.net

«Відверто кажучи, їх у селі недолюблювали, оскільки вони підтримували «руській мір». Причому, сина Ганни Токар Євгена ще 6 травня 2022 року росіяни викрадали і відпустили за чималий викуп, а потім вона різко перейшла на їхній бік та випивала, нерідко в компанії з самими «освободителями». Випивати з окупантами полюбляв і Олександр Староненко разом із дружиною. Ось і допилися. Так їм росіяни «віддячили», – розповіли мешканці громади. Відомо, що наприкінці 2023 року до Роздольного заїхало понад 40 російських військових. «Одні кажуть, що вони чи то з росгвардії, чи то з поліції, а інші – що це відправлені на війну зеки», – пояснили джерела ЦЖР. Їх одразу ж стали розселяти в житлових будинках, власники яких виїхали з окупації: цим займалася відома місцева колаборантка Лідія Велігошина. Новоприбулі росіяни влаштували в Роздольному серію «обшуків» і нападів на мирних людей. Відомо щонайменше про кількох побитих і одного викраденого чоловіка. Як повідомляв ЦЖР, російські окупанти вигнали 75-річного гауляйтера села Роздольне Каховської громади Василя Забару. Замість нього новим «керманичем» призначили нікому тут невідомого і значно молодшого Олега Гончарова. Він виявився мешканцем Таврійська, колишнім підприємцем і ексначальником цеха місцевого вагонного депо.

<https://khersonline.net/>

04.01.2024 Окупанти продовжують підготовку до масової мобілізації на тимчасово окупованих територіях. Згідно з планом “військкоматів”, з березня 2024 року всі 17-річні підлітки ТОТ півдня мають стати на військовий облік росіян. Не секрет, що після президентських виборів, рф планує наростити темпи мобілізації, які поширені на захоплені землі. Ворогу вигідна смерть українців незалежно від сторони де вони воюють. Тому окупанти використовують українців у своїй армії для гарматних штурмів, адже їх смерть не створює соціальну напругу в нацистському суспільстві рф. Центр національного спротиву закликає ігнорувати ініціативи окупантів, й тим самим не лише ускладнити зрадникам життя, а й зберегти собі життя.

<https://khersonline.net/>

06.01.2024 Протягом 468 днів перебував в полоні у російських окупантів херсонський громадський діяч і викладач одного з міських навчальних закладів Тарас Букреев. Нещодавно він зміг повернутися на неокуповану частину України. Про перебування в полоні херсонець розповів в Facebook. Нарешті повернувся додому з російського полону.

Цей довгий шлях тривав 468 діб. З них 201 добу піддавався «лагідному» спілкуванню в підвалах фсб у Херсоні, Голій Пристані та Чаплинці. Як зрозуміло з географії, не з власної волі подорожував разом з відступом військ рф ближче до теплого узбережжя українського Криму. Моїми друзями стали: електричний струм, поліцейський кийок, приклад автомату, ствол біля скроні, одна параша на 10 людей. З останньою ми були вимушені «розлучитися» в Чаплинці. Там не було і її. У мене відібрали паспорт громадянина України і я 267 днів був вимушений прожити в Чаплинці. диною моєю розрадою були ті останні для русні дні, коли вони спалахували від наведеного мною вогню, – йдеться в дописі. Тарас Букреев пише, що він був викрадений під час окупації Херсона: російські військові затримали його в одній з кав'ярень міста. Також він стверджує, що під час перебування в полоні утримувався разом з Херсонським міським головою Ігорем Колихаєвим, викраденими росіянами влітку 2022 року, і провів з ним «сотні годин гри в шахи».

Фото: most.ks.ua

Facebook post by Taras Bukreev. The post text reads:

Тарас Букреев: сейчас здесь: Николаев Николаев Mykolajiv's Ka Oblast Ukraine. 54 мин. · Николаевская область, Николаев · 📍

Нарешті повернувся додому з російського полону. Цей довгий шлях тривав 468 діб. З них 201 добу піддавався «лагідному» спілкуванню в підвалах ФСБ у Херсоні, Голій Пристані та Чаплинці. Як зрозуміло з географії, не з власної волі подорожував разом з відступом військ рф ближче до теплого узбережжя українського Криму.

Моїми друзями стали: електричний струм, поліцейський кийок, приклад автомату, ствол біля скроні, одна параша на 10 людей. З останньою ми були вимушені «розлучитися» в Чаплинці. Там не було і її.

У мене відібрали паспорт громадянина України і я 267 днів був вимушений прожити в Чаплинці.

Єдиною моєю розрадою були ті останні для русні дні, коли вони спалахували від наведеного мною вогню.

Завжди буду пам'ятати:

- Останню каву в Кофейня Scoffee - Херсон, де мене затримав спецназ росгвардії;
- Бетонну підлогу ІТТ у Херсоні на Теплоенергетиці. Дякую за те, що не забували історію нас, браiance Сухілічне Новени, Радио Свобода, Телеканала ICTV, УКРІНФОРМ, УНІАН, hromadske.ua, Human Rights, Texty.org.ua, DW News, RFI та іншим.
- Сотні годин гри в шахи з викраденим мером Херсона Ігорем Колихаєвим.

Але ніколи не зможу згадати пропущені дні народження дочки Кіри. Дуже шкода, що декілька років життя забрали у моєї мами та тата.

Ніколи не вибачу фсбшникам за видану на мою Гугл-дисківу готову наукову монографію для своєї докторської дисертації 🙄 Горіть ви в пеклі!

Я викладач, кандидат історичних наук. Не солдат. Але не міг вчинити інакше. Зробив все залежне від мене для нищення русні на обох берегах Дніпра.

Дякую двом нашим відомим організаціям, які не забули про мене та справили повернення до України. Усіх зі святами!

Фото: most.ks.ua

<https://most.ks.ua>

Інформація про ракетно-дронові удари та обстріли військами рф по місту Херсон та населених пунктів Херсонської області

01.01.2024 російська армія не припиняє інтенсивно обстрілювати правобережжя Херсонської області, зокрема, населені пункти Бериславського та Херсонського районів. Минулої доби окупанти відкривали вогонь із різних видів озброєння: мінометів, артилерії, реактивних систем залпового вогню, БпЛА, били керованими авіаційними бомбами та завдали ракетного удару. Зафіксовано ураження об'єктів цивільної та критичної інфраструктури. російська армія вбила дитину, за життя ще однієї борються лікарі, загалом 13 людей отримали поранення. Про це повідомляє пресслужба поліції Херсонської області. Війська рф вдарили керованими бомбами по Зміївці та Червоному Маяку, нанесли ракетний удар по Вірівці. У Червоному Маяку внаслідок потужних вибухів пошкоджено 5 приватних будинків, монастир та зруйнована адмінбудівля на території фермерського господарства. У Садовому внаслідок артилерійських обстрілів зафіксовані влучання у приватні будинки, поранено 32-річного чоловіка та 51-річну жінку. російські війська не припиняють атакувати звільнений Херсон, головними цілями для обстрілів залишаються інфраструктурні об'єкти. Вранці окупанти здійснили потужний артилерійський обстріл Шуменського мікрорайону. Поцілили по супермаркету, біля якого в той час перебувало чимало людей. Внаслідок атаки поранено 7 громадян віком від 38 до 71 року. У потерпілих мінно-вибухові травми, відкриті переломи кінцівок та уламкові поранення. Пошкоджено багатоквартирний та 2 приватні будинки, магазин і 2 автомобілі. Вдень росіяни накрыли артилерійським вогнем мікрорайон Житлоселище. Ворожий снаряд забрав життя 11-річного хлопчика, тяжкі поранення отримав 9-річний хлопчик, у 31-річної жінки поранення хребта та мінно-вибухова травма, у 65-річної потерпілої уламкові поранення спини та грудної клітини. Вдень росіяни накрыли артилерійським вогнем мікрорайон Житлоселище. Ворожий снаряд забрав життя 11-річного хлопчика, тяжкі поранення отримав 9-річний хлопчик, у 31-річної жінки поранення хребта та мінно-вибухова травма, у 65-річної потерпілої уламкові поранення спини та грудної клітини.

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

<https://khersonline.net>

02.01.2024 Унаслідок російського обстрілу Херсона 31 грудня 2023 року загинув учень 5 класу фортепіанного відділу школи мистецтв №1 Гліб Федюк. Про це йдеться на сторінці школи. “Гліб завжди був активним старанним учнем, брав активну участь в житті школи”, – йдеться в повідомленні. 31 грудня, армія РФ завдала удару по Херсону, 11-річний хлопчик загинув на місці. Інший хлопчик 9 років був поранений. Відомо, що він перебуває в реанімації у важкому стані. За даними Офісу Генерального прокурора, станом на 31 грудня, внаслідок збройної агресії Росії в Херсонській області постраждала 141 дитина.

Фото: khersonline.net

<https://khersonline.net>

05.01.2024 російські війська не припиняють обстріли Бериславського та Херсонського районів, Херсона і передмість із реактивних систем залпового вогню, далекобійної артилерії, мінометів, танків, авіації та БПЛА. Про це повідомила пресслужба поліції Херсонської області. 4 удари керованими авіабомбами противник наніс по Зміївці. Вночі війська рф атакували дронами типу «Shahed-136» Високе Тягинської громади, спричинивши значну шкоду інфраструктурі села. Внаслідок вибухів пошкоджена адміністративна будівля та будинки у модульному містечку. Всього зруйновано 2 та пошкоджено 3 будинки, згоріло 4 автомобілі та ще 3 посічені уламками. Поранення отримали двоє чоловіків віком 43 та 50 років. У інших мешканців модульного містечка, серед яких неповнолітній, діагностували гостру реакцію на стрес. Під час ворожого артилерійського обстрілу Станіслава загинув 62-річний чоловік, отримали поранення 48-річна жінка та 54-річний чоловік, пошкоджено 2 будинки та 2 автомобілі. Під артилерійським вогнем перебував і Новоберислав, там внаслідок вибуху російського снаряду поранено 42-річного чоловіка. Новотягинку окупанти обстріляли з міномета, поранено 52-річну жінку. Херсон російські війська обстрілювали цілодобово, ворог підло цілився по житлових кварталах, там пошкоджено багатоквартирні та приватні будинки. У Центральному районі під час артилерійського обстрілу поранено 87-річну жінку. Внаслідок влучання ворожого безпілотної типу «Shahed-136» в Дніпровському районі пошкоджено приватний будинок. На місцях подій працювали всі профільні служби, збирали докази російської агресії, ліквідовували наслідки обстрілів та надавали допомогу постраждалим. За минулу добу поліція відреагувала на 242 заяви і повідомлення громадян про кримінальні правопорушення та інші події. Відкрито 19 проваджень за ст. 438 «Порушення законів та звичаїв війни» Кримінального кодексу України.

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

<https://khersonline.net/>

05.01.2024 Так виглядають приміщення аграрного підприємства після російського обстрілу Дніпровського району Херсона. Чотирма прицільними ударами ворог знищив ангари, а також техніку. Постраждали троє херсонців. Зараз вони знаходяться у лікарні, медики надають потерпілим допомогу.

Фото: khersonline.net

<https://khersonline.net/>

06.01.2024 В Херсонській ОВА показали наслідки обстрілу окупантами Тягинської громади. "Через обстріл є значні руйнування. Зокрема знищена будівля сільради, модульні будиночки, де мешкали внутрішньо переміщені особи, склад з гуманітарною допомогою, а також приватні автівки. Наслідки удару – на фото", - вказано у повідомленні.

Φoto: khersonline.net

Φoto: khersonline.net

Φoto: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

<https://khersonline.net>

07.01.2024 "російська армія кілька годин безперервно обстрілювала житлові квартали Херсона. Били по одному з ринків та житлових будинках .Сьогодні рашисти обірвали життя двох херсонців. Мої співчуття родинам. Ще двоє людей знаходяться у лікарні з пораненнями. Про них турбуються херсонські лікарі. Наслідки ударів та розповіді очевидців – у відео", - повідомив у facebook керівник Херсонської ОВА Олександр Прокудін. Прокурори спільно з іншими правоохоронцями вживають всі можливі та належні заходи для документування воєнних злочинів, вчинених представниками збройних сил рф.

Фото: khersonline.net

За процесуального керівництва Херсонської окружної прокуратури розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні за фактом порушення законів та звичаїв війни, що поєднано з умисним вбивством (ч. 2 ст. 438 КК України). Як повідомляє Херсонська обласна прокуратура, За даними слідства, вранці 7 січня 2024 року, військові рф обстріляли місто Херсон. Внаслідок ворожої атаки, травми, несумісні з життям, отримав 62-річний чоловік. Унаслідок російського обстрілу Херсона, який стався близько 10:40 загинула

жінка. Станом на 12:00 через російську агресію у Херсоні загинуло дві цивільні особи, ще двоє отримали поранення. Пошкоджено об'єкти цивільної інфраструктури.

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Фото: khersonline.net

Інформація про життя громадян України в прифронтовій зоні та на тимчасово окупованій території Херсонської області

05.01.2024 Ситуація у тимчасово захопленому Скадовську на Херсонщині залишається складною: загарбники посилили контрольні заходи та змушують чоловіків ставати на військовий облік. Про це розповів в ефірі Українського Радіо міський голова Скадовська Олександр Яковлев, передає Укрінформ. За попередніми оцінками, наразі в Скадовську залишилося 5-6 тисяч місцевого населення, і приблизно стільки ж людей, які переїхали до міста через евакуацію та втікаючи від затоплення, спричиненого підривом Каховської ГЕС. Проте в місті є чимало росіян, переїжджати яких заохочує окупаційна влада, запевняючи, що там «тепло й безпечно», розповів Яковлев. «Вони навіть якимось чином їм дають чи продають житло, яке відібрали у місцевих мешканців», - зазначив Яковлев. За його словами, люди в Скадовську живуть під постійним примусом і страхом, продовжують виїжджати. росіяни посилили контрольні заходи. «Зараз реєструють всіх чоловіків та змушують їх ставати на військовий облік. Це людей також лякає, бо ніхто не хоче йти служити в російську армію. Також йде підготовка до виборів: малюються гарні картинки, показується дуже велика робота. Проте це, насправді, лише гарне кіно», - розповів мер. За словами Яковлева, електроенергія постачається, як і раніше, з території України. Вона майже завжди є, хоча тривають ремонтні роботи, пов'язані з бойовими діями. Є і газ. росіяни обіцяють видати по 500 кг вугілля на сім'ю тим, хто не має газу, й пільги зі сплати за електроенергію. Проте наразі точної інформації немає. Ситуація з опаленням більш-менш стабільна, зауважив Яковлев. Скадовськ не має централізованого опалення дуже давно, ще з початку 2000-х. Всі приватні мешканці мають індивідуальне опалення, а комунальні структури мають свої маленькі котельні в кожному закладі. Якщо є газ, то вони працюють.

<https://khersonline.net>

06.01.2024 На окупованому лівому березі тих чоловіків, хто отримав паспорт громадянина росії, продовжують ставити на військовий облік. Крім паспорта, для постановки необхідно мати військові облікові документи, документ про освіту, свідоцтво про шлюб і народження дітей, посвідчення водія (у кого воно є) і 4 чорно-білих фото 2,5 на 3,5 см. Все це, повідомляють окупаційні адміністрації «муніципальних округів», необхідно надати у військкомати. Але зробити це не так легко. Наприклад, три колишні райони - Новотроїцький, Каланчацький і Чаплинський - «обслуговує» один окупаційний військкомат, який знаходиться у Каланчаку. Мало того, що, не маючи власного автотранспорту, туди не добратись, так ще й працює окупаційна установа лише 3 дні на тиждень - з вівторка по середу - з 9.00 до 13.00. Тим часом російське Міноборони заявляє, що заяви про прийом на військову службу щодня пишуть 1500 росіян. У минулому році, повідомляє відомство країни-агресора, набрано 490 тисяч військовослужбовців за контрактом і добровольців. З них, буцімто, 4 тисячі - це студенти, які взяли академвідпустку.

Фото: khersonline.net

Повідомляється, що близько 650 тисяч загарбників отримали бойовий досвід в Україні. Скільки окупантів отримали від наших ЗСУ «квиток у пекло», Міноборони рф «чомусь» не уточнило.

<https://khersonline.net>

07.01.2024 На ТОТ півдня Херсонської області російська сторона продовжує посилювати свій вплив відправивши туди чергових так званих “ідеологів”. Оскільки контроль над даним регіоном є ключовим для забезпечення логістики на ТОТ Кримського півострова, кремль відрядив туди чергову партію співробітників фсб. Про це повідомляє Центр національного спротиву. За наявною інформацією, мета даного кроку з боку окупантів це посилити проведення обшуків будинків місцевих мешканців. Особливу увагу окупанти приділятимуть перевірці особистих документів, в першу чергу тих громадян, які на їхню думку не підтримують російську риторику та завдання так званої “сво”. Також, окупанти намагатимуться примушувати громадян України оформлювати ворожі паспорти. Дані заходи відбуваються на тлі регулярних ударів Сил оборони України по ключових військових об’єктах у ворожому тилу. У зв’язку з чим, окупанти прагнуть виявити представників руху опору, оскільки діяльність українського підпілля дуже потужна на даному напрямку. Також співробітники фсб забезпечують додаткову охорону для колаборантів в органах управління та осіб, що залучені до організації та проведення “виборчого процесу” на ТОТ. Центр національного спротиву нагадує всім колаборантам, що після деокупації всіх українських територій, кожен з вас понесе неминуче покарання відповідно до українського законодавства. А повідомити інформацію про ворога чи колаборанта ви можете у наш.

Фото: khersonline.net

<https://khersonline.net>

07.01.2024 На тимчасово окупованій частині Херсонщині посилюється терор цивільного населення з боку російських окупантів. Як повідомляє Центр національного спротиву, на лівобережжя області прибула чергова партія співробітників фсб. "На ТОТ півдня Херсонської області російська сторона продовжує посилювати свій вплив відправивши туди чергових так званих "ідеологів". Оскільки контроль над даним регіоном є ключовим для забезпечення логістики на ТОТ Кримського півострова, кремль відрядив туди чергову партію співробітників фсб", - пише ЦНС. За даними Центру нацспротиву, мета поповнення штату фсб на Херсонщині - посилення проведення обшуків будинків місцевих жителів. Особливу увагу окупанти приділятимуть перевірці тих громадян, яка, на думку фсб, не підтримують так звану "спеціальну воєнну операцію" та загарбання московитами частини України рашистами. Також планується посилити тиск на цивільне населення задля примусової паспортизації. Заходи в посилення фсб відбувається на тлі регулярних ударів ЗСУ по ключовим військових об'єктах у тилу ворога. Таким чином, рашисти прагнуть виявили представників українського підпілля. Крім цього фсб має забезпечити додаткову охорону колаборантів та осіб, що залучені до організації та проведення так званих "президентських виборів", що призначені на березень цього року. Нагадаємо, що раніше стало відомо про направлення комісії фсб на лівобережжя Херсонщини, яка перевіряє збільшення випадків зловживання алкоголем російськими військовими.

<https://grivna.ua>

Інформація щодо розмінування території Херсонської області

02.01.2024 У Херсонській області сапери обстежили ще майже п'ять тисяч гектарів полів. Про це на брифінгу повідомив начальник Херсонської обласної військової адміністрації Олександр Прокудін, інформуючи про результати роботи за останній тиждень минулого року, передає кореспондент Укрінформу. «Сапери обстежили й розмінували ще майже п'ять тисяч гектарів полів і знищили майже 700 вибухонебезпечних предметів. Тож невдовзі на цій землі знову вирощуватимуть херсонську продукцію», - сказав Прокудін. За

інформацією ОВА, загалом на деокупованій частині Херсонщини сапери обстежили 166 011,2 гектара, зокрема 141 590,1 га земель сільськогосподарського призначення. Виявлено та знешкоджено понад 137 тис. вибухонебезпечних предметів.

<https://khersonline.net>

Запорізька область

Інформація щодо злочинів та геноциду проти громадян України, які знаходяться на тимчасово окупованій території Запорізької області

01.01.2024 За час повномасштабного вторгнення з тимчасово окупованого Мелітополя було викрадено більше ніж 1500 людей. Станом на зараз, в полоні перебуває більше ніж 500 мелітопольців. Про це в ефірі національного телемарафону новин сказав мер Мелітополя Іван Федоров. Він нагадав, що всіх полонених загарбники вивозять з Мелітополя і перевозять до рф, здебільшого це Краснодарський край. "Там влаштовує судилища, звинувачуючи у тероризмі", - сказав він. Нагадаємо, тривалий час в полоні знаходиться журналістка з Мелітополя Ірина Левченко та її чоловік Олександр. Їх викрали в травні минулого року. Олександра звинувачують у тероризмі. З Іриною зв'язку немає.

<https://www.061.ua>

Інформація щодо наслідків екогеноциду рф у Запорізької області

05.01.2024 Державна екологічна інспекція Південного округу навела дані щодо розмірів збитків навколишньому природному середовищу міста Запоріжжя внаслідок російської агресії у грудні 2023 року. Про це повідомляє Акцент з посиланням на міську раду. На підставі Методики визначення розміру шкоди, завданої землі, ґрунтам внаслідок збройної агресії, бойових дій та надзвичайних ситуацій під час дії воєнного стану, сума розрахованих збитків внаслідок засмічення земельних ресурсів за грудень 2023 року становить 99 589 454 грн. А сума збитків внаслідок забруднення земельних ресурсів — 3 329 820 грн. Нагадаємо, що землі вважаються засміченими, якщо на відкритому ґрунті наявні сторонні предмети та сміття, що призвело або може призвести до забруднення навколишнього середовища. А забрудненими вважаються землі, якщо в їх складі виявлені негативні зміни, що сталися в результаті впливу сторонніх чинників. Надана інформація за грудень поточного року про розміри збитків, заподіяних земельним ресурсам внаслідок збройної агресії рф, включає в себе і події, які відбулися протягом 2022 року, що пов'язано з тривалим збором та аналізом необхідної для розрахунків інформації. Збитки, завдані атмосферному повітрю внаслідок обстрілів, у грудні 2023 року склали 58 760 грн.

<https://akzent.zp.ua>

Інформація про ракетно-дронові удари та обстріли військами рф по місту Запоріжжя та населеним пунктам Запорізької області

01.01.2024 Ворог обстріляв село Преображенка Пологівського району. Внаслідок атаки загорівся житловий будинок. Як повідомили в ДСНС, сталася пожежа на площі 45 кв.м. Інформація про постраждалих та загиблих не надходила. Для забезпечення побутових потреб населення співробітники ДСНС здійснили підвіз 30 тонн технічної води в міста

Оріхів та Гуляйполе та в села Преображенка, Мала Токмачка Пологівського району. Всього від ГУ ДСНС для ліквідації пожеж і надання допомоги залучалось 42 рятувальники та 8 одиниць техніки.

Фото: 061.ua

Фото: 061.ua

<https://www.061.ua>

02.01.2024 російські війська авіабомбами накрыли Оріхів Запорізької області. Ударом зруйновано цілий під'їзд, є поранена. Про це повідомляє в Telegram голова Запорізької ОВА Юрій Малашко. "О 09:30 рашисти нанесли два авіаудари керованими бомбами по місту Оріхів", - розповів він. Зруйновано під'їзд, поранено жінку. В результаті удару понівечено будинок, зруйновано цілий під'їзд. Є поранена. "З пораненнями до лікарні доставлено жительку однієї з квартир будинку - 75-річну жінку", - зазначив Малашко.

Фото: t.me/zoda_gov_ua

<https://www.rbc.ua>

03.01.2024 На Запоріжжі окупанти атакували село Омельник, яке знаходиться поблизу Оріхова. На щастя під час обстрілу ніхто не постраждав, однак ракета влучила у цвинтар. Про це повідомляє Акцент з посиланням на відео із соцмереж. Автор відео показує доволі велику воронку, яку, ймовірно, залишила саме ракета. Також він показує десятки зруйнованих могил та пам'ятників, які зруйнувало від вибухової хвилі. Кладовище знаходилося на краю ближче до північної частини села.

Фото: Акцент

<https://akzent.zp.ua>

03.01.2024 російська армія вчора, другого січня, обстріляла село Плавні Запорізької області. Внаслідок обстрілу загинули двоє місцевих жителів: жінка 1961 та чоловік 1970 року народження. Про це телефоном повідомив Суспільному міський голова Василівки Сергій Каліман. "Вчора окупанти обстріляли село Плавні між 13:00-14:00. Загинули двоє: жінка та чоловік. Під час обстрілу вони їхали на велосипеді по селу, уламок жінці влучив у голову, а чоловіку у груди. Одразу загинули", — повідомив посадовець. Також, за словами Сергія Калімана, інформація про травмованих людей та кількість пошкоджених осель не надходила.

Фото: ГУ Нацполіції в Запорізькій області

<https://suspilne.media>

04.01.2024 Вчора рятувальники гасили займання будинку у прифронтовому місті Оріхів Запорізької області. Про це повідомляє обласна ДСНС, передає 061. 3 січня рятувальники отримали інформацію про пожежу внаслідок ворожого обстрілу у Оріхові. Житловий будинок загорівся на площі 80 м². Рятувальники ліквідували загоряння споруди. Внаслідок події ніхто не постраждав.

Фото: ГУ ДСНС України

Фото: ГУ ДСНС України

Фото: ГУ ДСНС України

Фото: ГУ ДСНС України

<https://www.061.ua>

04.01.2024 Вчора, 3 січня, росіяни скинули шість авіабомб на Орхів, ще дві вибухнули у Новодарівці. Про це повідомляє Акцент з посиланням на Нацполіцію. Так, минулої доби

військові РФ зруйнували трьома керованими авіаційними бомбами цілий під'їзд у дев'ятиповерхівці, вибуховою хвилею розтрощені довколишні приватні та багатоповерхові будинки. Влучання інших трьох КАБів зафіксовані у промисловій зоні міста. Крім того, росіяни обстріляли з артилерії житлові домоволодіння у Гуляйполі – в оселях пошкоджені дахи, вікна, фасади.

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

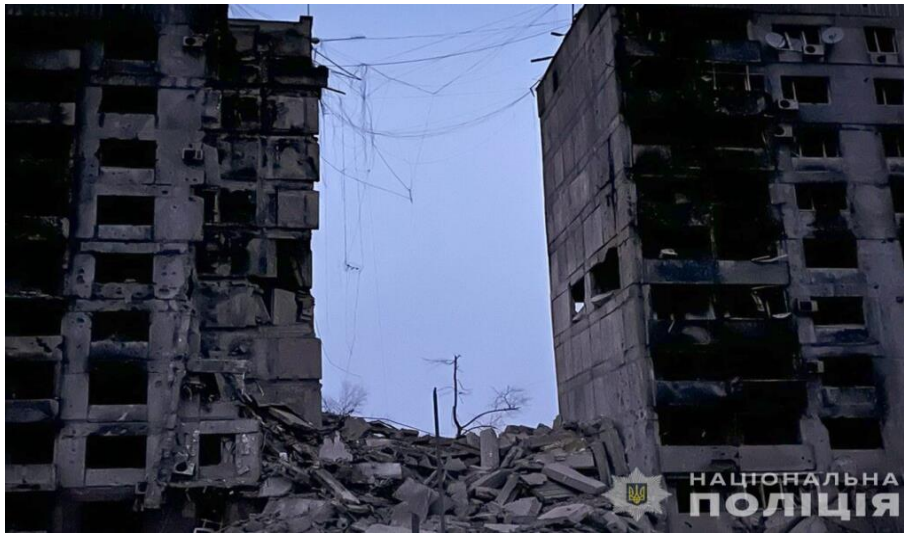

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Фото: Національна поліція

Також росіяни завдали 118 ударів по прифронтових населених пунктах із РСЗВ та артилерії, застосували 33 дрони. Інформації щодо постраждалих не надходило.

<https://akzent.zp.ua>

05.01.2024 4 січня рятувальники гасили пожежі у прифронтових містах Гуляйполе і Оріхів Запорізької області. Про це повідомляє обласне управління ДСНС, передає 061. Впродовж минулої доби ворожі обстріли спричинили дві пожежі. Рятувальники ліквідували займання гаража, а також покинутого складського приміщення на площі 160 м² у Гуляйполі і Оріхові. У результаті подій обійшлося без людських жертв.

Фото: ГУ ДСНС України

Фото: ГУ ДСНС України

<https://www.061.ua>

05.01.2024 30 грудня 2023 року, близько 11:34, ворог атакував околиці Запоріжжя однією ракетою, яка впала у полі. Спочатку з'явилася інформація, що було використано «Іскандер-М», але після досліджень з'ясували — удар було завдано її північнокорейським аналогом. Цю інформацію спочатку оприлюднили журналісти The Washington Post, наразі використання нової зброї вже підтвердив представник Білого дому з національної безпеки Джон Кірбі. Відповідні заяви також зробили в Радбезі ООН та Великій Британії. Детально — в огляді «Акцента». Так, «Акцент» публікував фотографії вирви, яка виникла після удару по околицям міста. Тоді обласна влада повідомила про успішну роботу ППО і вірогідне

збиття «Іскандера-М», але, як виявилось, ракета зовні схожа на російську, але вироблена в КНДР. Вона має назву «KN-23». «Здається, вона впала у відкритому полі в Запорізькій області», — зазначив представник Білого дому з національної безпеки Джон Кірбі у своєму виступі щодо використання «KN-23». KN-23 – північнокорейська балістична ракета малої дальності (БРМД), вперше випробувана у травні 2019 року. Ракета летить квазібалістичною траєкторією і має максимальну дальність 690 км. KN-23 може нести 500-кілограмову боеголовку на відстань до 450 км або зменшену на відстань до 690 км. Як і у «Іскандера-М», квазібалістична траєкторія ракети може стати проблемою протиракетної оборони.

Фото: Акцент

<https://akzent.zp.ua>

05.01.2024 Наразі у лікарні залишаються двоє людей, які отримали тяжкі поранення внаслідок масованого ракетного обстрілу Запоріжжя 29 грудня. Про це сьогодні, 5 січня, повідомив в ефірі телемарафону "Єдині новини" очільник ЗОВА Юрій Малашко. Також посадовець зазначив, що комунальні служби вже ліквідували наслідки масованого ракетного удару по Запоріжжю 29 грудня: "Завали ми вже розібрали, це два найбільш постраждалих будинки, де і загиблі люди. У 34 багатоповерхових будинках повилітали вікна, також повилітали вікна і у дитячій лікарні. Зараз всі вікна вже стоять. В лікарнях зараз знаходяться два чоловіки, в яких були тяжкі поранення. Вони і продовжують зараз лікування. Інші вже повиписувались".

Фото: Суспільне Запоріжжя

<https://suspilne.media>

07.01.2024 Впродовж доби, через ворожий обстріл сталося дві пожежі в містах Гуляйполе та Оріхів Пологівського району. Рятувальники загасили загоряння даху приватного житлового будинку та гаражу з автомобілем на загальній площі 118 квадратних метри. Про це повідомили в пресслужбі ДСНС у Запорізькій області, передає 061. Всього від рятувальної служби для гасіння пожеж і надання допомоги залучалося 43 рятувальники та 9 одиниць техніки.

Фото: ДСНС у Запорізькій області

<https://www.061.ua>

Інформація про життя громадян України на тимчасово окупованій території Запорізької області

01.01.2024 Ситуація з пенсіями в Мелітополі склалася така, що часто боротися за неї місцеві пенсіонери змушені не на життя, а на смерть. Український стаж рашисти просто не беруть до уваги. Мало окупантам було всеношних стовпотворінь і бійок біля пенсійного фонду, вони "прив'язали" Мелітополь до такого ж окупованого Криму, і тепер завзято розраховують пенсії за мінімальними зарплатами. Міські пабліки буквально вибухають від дописів пенсіонерів, які повірили в казку про "русский мир", а тепер, як герої зовсім іншої російської казки, залишилися біля розбитого корита. Соціальну, чи то пак, мінімальну пенсію в розмірі 10 600 рублів, у Мелітополі призначають навіть людям із півстолітнім стажем: - 75-річній пенсіонерці, ветерану праці, у якої стаж 50 років, "перерахували" пенсію і призначили соціальну пенсію 10 600 рублів. Тоді як співробітниця, які працювали в один час із нею в тій самій організації і мали менший стаж, під час "перерахунку" пенсії отримали: одна 20 000, інша - 28 000 рублів. Намагалися звернутися до співробітників Пенсійного Фонду, але вони навіть не розмовляють - грублять, відповідають, що "особова справа з довідками вже відправлена до Криму". Але ніхто не слухає і потрапити туди неможливо - величезна черга! - пише дочка пенсіонерки, до останнього сподіваючись, що нарахування соціальної пенсії в даному випадку, всього лише помилка, яку можна

виправити...Дивна ситуація з пенсіями для ветеранів праці виходить у тих пенсіонерів, які взяли рашистські аусвайси, але свій довгий стаж, зі зрозумілих причин, заробили в Україні: У чаті опубліковано Положення про ветеранів праці в нашому регіоні. Згідно з текстом, ветераном праці може бути особа, яка має нагороди росії та президента росії. А як же ми, які пропрацювали по 40-50 років і маємо нагороди України і апріорі не могли отримати нагороди росії? У мене, наприклад, стаж 52 роки, маю відомчі нагороди, нагороджений Орденом і є заслуженим працівником освіти, але України. Громадянином росії я став у листопаді 2022 року. Маю 20 років радянського стажу. Виходить, що під час перерахунку пенсій враховувався український стаж, а під час установа звання Ветеран праці ні українські нагороди, ні український стаж не враховується? Прошу дати роз'яснення, - пише пенсіонер. Деяких пенсіонерів рашисти обладують на отримання хорошої пенсії. І поки люди чекають манни небесної, невигадиво залишають їх і зовсім без пенсії: Якимівський район, село Єфремівка. Подала документи на пенсію 18 травня цього року. Працівник пенсійного фонду все підрахувала, сказала чекайте нарахування протягом шести робочих днів, у вас стажу вистачає. Чекала 4 місяці. З Криму прийшла відповідь відмовити. То підпису бухгалтера немає, то в трудовій наказу про звільнення... Мені виповнилося в жовтні 60 років. Довідки з Кіровоградської обл., трудова колгоспна з Єфремівки. У соціальній теж відмовили. Чому торік дали соціальну допомогу тим, у кого ні дня, або пару років стажу немає, де справедливість? Чоловікові 58 років, 20 років механізаторського стажу, теж нічого не належить. Просто прикро, - пишуть місцеві жителі. З кожним днем "русскій мір" все більше знімає свої маски, і, на жаль, мелітопльцям варто підготуватися - видовище це не для людей зі слабкими нервами. Усе, що рашистам залишилося потрібно від пенсіонерів - проголосувати за кремлівського царька в березні. А далі: мавр зробив свою справу, мавр може йти....

<https://ria-m.tvua>

01.01.2024 На захоплених територіях Запорізької області в новорічну ніч загарбники влаштували стрілянину з автоматів. Про це в ефірі телемарафону новин сказав мер Мелітополя Іван Федоров. За його словами, ворожі військові стріляли з автоматів в повітря, знаходили та запускали салюти. При тому, що гауляйтери посирили комендантську годину та заборонив людям виходити на вулиці 1 січня.

<https://www.061.ua>

02.01.2024 На тимчасово окупованих територіях Запорізької області російська адміністрація склала перелік церков, яким дозволено проводити службу на Різдво за старим стилем (6-7 січня). Про це повідомляє Центр національного спротиву. ЦНС зазначає, що окупанти утискають представників усіх конфесій, крім підконтрольної кремлю церкви московського патріархату. "Тобто, усі нелояльні церкви обмежені й фактично отримали заборону на службу", - йдеться у повідомленні. Крім того, для посилення контролю в релігійній царині на тимчасово окуповані території прибувають російські священники.

<https://espreso.tv>

02.01.2024 Нові військові адміністрації були створені у Запорізькій області у квітні 2023 року. Головні зміни стосуються повноважень, дисципліни та відповідальності. Зокрема, через те, що селищна рада не працює, сесії не збираються, то голова військової ради своїм розпорядженням одноосібно має право складати та затверджувати відповідні рішення стосовно бюджету, внесення змін до нього, затвердження звітів про їх виконання;

розподіл переданих з державного бюджету коштів у вигляді дотацій, субвенцій. «Ми були окуповані з 2 березня 2022 року. Тоді фактично на місці залишилася одне місцеве самоврядування і люди. Всі інші структури були евакуйовані значно раніше. Ми, як міські селищні голови, прийняли рішення залишитися з людьми. Наша громада стала однією з перших, де були бої Збройних Сил. Після Бердянська вони йшли по 100 км в день фактично колонами. Десь близько місяця мені особисто і команді прийшлося бути на місці в окупації. Магазили були розламані, світла не було, хліба не було, не було елементарних речей, а люди в розпачі, не знали, що їм роботи. Фактично кожен голова міг бути в окупації, допоки не доходив «до червоних ліній» з окупаційною владою», - каже Ігор Гнатуша. Голова громади зізнається, що за той надзвичайно важкий місяць вдалося пережити допити, пограбування та тиск. З 2 березня місцеве самоврядування перейшло у підпілля. В таких умовах найголовнішим було надати необхідні послуги населенню. «Це була зима: покрівлі, вікна розбиті, людей, а також наших загиблих воїнів треба було поховати. Все це треба було робити оперативно, життя ж не зупинялося. Серед найголовніших викликів у нас були – нестача ліків, продуктів, зокрема, елементарно хліба. Ми намагалися робити так, щоб або кожен день, або хоча б через день давати булку хліба. Так було по всіх старостатам. Вся наша команда працювала, допомагали приватні підприємства. Знаєте, цей смак хліба цінуєш та розумієш тоді, коли його нема. Такий же ажіотаж виник і з сіллю та на щастя в мене був невикористаний запис з 10 тонн солі, який залишився з посипки доріг. І вона нам допомогла – ми людям її просто роздали», - каже голова громади. Магазили в цей час були абсолютно порожні. Все, що було на прилавках забрали в перші ж дні, а завезти продукти було неможливо. Ліків також не вистачало, а особливо за певними категоріями - для хворих на цукровий діабет, з щитовидною залозою, серцево-судинні захворювання. Ігор Гнатуша зауважує, що в такому режимі громада прожила перші два тижні, а пізніше вдалося налагодити логістику шкільних автобусів до Запоріжжя. Водії, ризикуючи власним життям, долали шлях в 17 блокпостів в одну сторону, аби вивезти людей та на зворотному шляху привести необхідну гуманітарну допомогу. «Маса людей хотіла виїхати на підконтрольну Україні територію. А звідти ми загрузали до 10 тонн на 4 автобуси гуманітарку. Ту, яку нам надавала місцева адміністрація. Ліки передавали родичі тих, хто був там. Вони передавали пакунки і ми все роздавали. Ми змогли все це робити до вересня 2022 року, поки не закрили пропуск через Василівку. Нам зовсім заборонили вивозити наші шкільні автобуси. Вони казали прямим текстом: «це наші автобуси, і наших дітей нічим будуть везти, ви їх вкратете. Насправді я два своїх автобуси так і вкрав сам у себе», - жартує Гнатуша. Місцеві посадовці змогли фактично за місяць до Запоріжжя підпільно евакуювати і печатки, і жорсткі диски і всю необхідну документацію. Крім того, із Запоріжжя доставляли допоки була така можливість пенсію, яку не змогла доставити «Укрпошта». «Зарплати ми могли здавати, якщо бюджетні організації, то зарплату сплачували. А пенсії, зокрема, ті, що отримували люди через пошту, з цим була взагалі біда. Зараз я вже можу про це казати. В перші два місяці ми не знали, що робити. Ми пішли на дуже серйозний ризик і в нас вийшло. Лише уявіть себе – ми заховували в автобусах десь по 15 мільйонів гривень. На місці цей вантаж зустрічали працівники пошти з нашими співробітниками. І таким чином кошти доходили до кожного пенсіонера. По серпень 2022 року всі були забезпечені грошима», - розповідає очільник громади. Вже навесні 2022 року окупантам вдалося налагодити поставку російських товарів через Крим та Донецьку

область. Бізнес почав працювати. Частина місцевих мешканців, що підтримала окупаційну владу та ніколи до цього не здійснювали підприємницьку діяльність, фактично «віджала» існуючі магазини та торгові точки та розпочала власну справу. «З сільських територій Запорізької області виїжджало небагато людей. В моїй громаді до лютого 2022 року проживало десь близько 6500 людей. У нас близько 60% залишилось на місцях. Тому що люди тримаються за якесь господарство, тварин, майно. У багатьох є батьки похилого віку чи лежачі родичі, за якими необхідно доглядати. Це важко покинути все, що в тебе є. Але найцікавіше, що з тих хто лишився, нараховується всього десь 5% колаборатів. Наприклад, у мене із 120 вчителів пішло на співпрацю з окупаційною владою всього десять. Запрацювала лише одна школа з чотирьох. Також приблизно ще 15-20% людей - їм без різниці яка влада, аби було що їсти. Всі інші 70-75% - це люди, які за Україну», - пояснюють посадовці з релокованих ОМС. Невелика частина з тих мешканців тимчасово окупованих територій, що виїхали, невдовзі змушені були повернутися. «Проукраїнських люди в селах їх дуже легко впізнати, бо всі знають один одного, що спрощує завдання для тих 5% колаборантів. Продовжується вимушена паспортизація. Люди брали російські паспорти дуже мало, а потім вони зробили так, що ти не можеш нікуди проїхати через блокпости, всі соціальні послуги доступні лише за наявності російського паспорту і всім байдуже пенсіонер ти там чи ні. Звичайно, що в мене було негативне відношення до тих, хто першими йшов і брав ці паспорти без примусу. Це ті 15% людей про які я казав, що їм все рівно, аби були якісь фінанси. Коли ж почали закручувати гайки, то наші люди, це переважно пенсіонери збиралися там, дзвонили мені і питали: «Що нам робити?». Я сказав, щоб вони їх брали. Люди, які отримували пенсії не на картках, а готівкою, вони не повинні помирати з голоду чи ризикувати власною безпекою», - зазначає керівник військової адміністрації Ігор Гнатуша. Відомі випадки, коли люди святкували дні народження нібито в досить вузькому колі до 10 осіб та в дружній атмосфері. Під час святкування виходили на відверті розмови. І наступного дня можна вже було чекати в гості представників окупаційної поліції, лише тому що ти міг надати якийсь натяк на підтримку України. «Ні лікарі, ні медсестри, ні обслуговуючий персонал нижчого рівня, не можуть рахуватися колаборантами, вони захищені навіть з законодавчої точки зору. А ось щодо вчителів, то якщо ти добровільно та свідомо пішов викладати в окупаційний заклад освіти, то ти злочин. У нас на всіх них вже порушенні кримінальні справи. У месенджери нам скидали фотографії, як виглядають класи – усі в російській символіці, діток з першого класу заохочують писати якісь там листи до солдатів. Я до таких людей відношуся ще гірше, ніж до російських вояк. Вони ж всі ще вчора читали українською, ходили в вишиванках, гарно виступали і продалися за російські рублі. В кращому випадку, що їх чекає при звільненні – виїзд в росію», - коментує він. «В окупації ти морально принижений постійно -от з ранку до вечора. Якщо я це відчув лише за місяць, то люди, які зараз живуть там, не кожен таке приниження зможе витримати. Люди намагаються взагалі не виказувати там політичні погляди, щоб не було питань в окупаційної влади. Але вони дуже чекали звільнення. Я сам особисто чекав, коли говорили, що через дві-три тижні все налагодиться. Звісно ти чекаєш і зараз люди чекають. Можливо останнім часом настрій трохи змінюється», - каже Іван Гнатуша. На щастя, місцеві очільники громад незважаючи на всі перепони, мають зв'язок зі своїми мешканцями та знають про нагальні потреби людей. Проте місцеве самоврядування має обмежені можливості для допомоги людям в окупації і тут в нагоді стають контакти з родичами на підконтрольній Україні території. Одна з ключових проблем, що продовжується і на початку 2024 року – це обмеження каналів комунікації для отримання об'єктивної інформації про те, що відбувається в Україні та в світі. «Там лише проросійські

новини. Щоб ви розуміли вже через тиждень після окупації з'явилося 53 російських канали. Якщо у нас до 2022 року всього було 32 канали по Т2, то тепер їх стало 53. І радіо запрацювало російське, потім їх символіка дуже швидко з'явилася. І весь цей моральний тиск він справляє дуже гнітюче враження. Справді було б добре, якщо б туди добивало радіо. Адже будь-які меседжері на сьогодні є дуже небезпечними, бо продовжується дуже жорстка перевірка телефонів. І до сьогодні щодня у нас людей на допити забирають. Люди між собою майже не спілкуються. Вони просто бояться говорити в чергах, магазинах, на вулиці. Ніде не збираються, жодних заходів не проводиться. З сусідами не спілкуються. Тобто це російська КДБшна система в усій красі. До цього просто неможливо звикнути», - ділиться очільник адміністрації. Керівник Комиш-Зорянської громади також зауважує, що наразі українській мобільний зв'язок також недоступний. Всі перейшли на російський інтернет, що працює з перебоями та звичайно, що не дає можливості людям вільно розмовляти. Проте, люди знаходять можливість зв'язуватись та списуватись з рідними та близькими. Голова громади повідомляє, більша частина селищної адміністрації змогла евакуюватися до Запоріжжя. Тут найголовнішим завданням було доставляти в тимчасово окуповану територію гуманітарну допомогу, а також допомагати внутрішньо переміщеним особам, що знаходилися у Запоріжжі та районі. «Можливості і на сьогодні є, але трошки менше. Саме гуманітарну допомогу різні фонди видавали. Але це не тільки продукти харчування, ми надавали ще обігрівачі, ковдри, постільну білизну та інші необхідні речі. Ми заготовили і дитячі підгузки та харчування, а також гігієну для дорослих. Але важливо ще інше – коли ти передаєш гроші на окуповану територію це одне, але людям важливо знати, що за тебе піклується Україна. Це така моральна історія. Звісно і в Запоріжжі на ті самі 2000 гривень, якщо ти не працюєш, прожити і зняти квартиру, ще щось купувати - це тяжко», - зазначає Гнатуша.

<https://www.061.ua>

02.01.2024 У мережі опублікували моторошні кадри з села Роботине Запорізької області. На відео - єдині його мешканці, що залишилися там, - кури. Окрім них у ролик можна побачити ще й понівечені будинки, сміття, пакунки від російських сухпаїв і яйця, щойно знесені курми. Відповідний відеозапис опублікований у телеграм-каналі Бутусов Плюс.

Скріншот з відео: телеграм-канал Бутусов Плюс

Скріншот з відео: телеграм-канал Бутусов Плюс

Скріншот з відео: телеграм-канал Бутусов Плюс

Скріншот з відео: телеграм-канал Бутусов Плюс

<https://censor.net/ua>

03.01.2024 Вже майже два роки повномасштабної війни жителі прифронтових Гуляйполя та Оріхова Запорізької області живуть в підвалах та напівзруйнованих будинках.

Гаджети заряджають від генераторів, а по воду їздять на велосипедах. Втім, попри щоденні обстріли армії рф не збираються полишати домівки. Отець Іван — житель Гуляйполя каже: протягом року по його подвір'ю окупанти влучили тричі. Від російського снаряда у будинку зруйнований паркан, вибиті вікна та діра в стіні: "Як лупанули — прямо в спальню. Вдома були, дивом залишилися живі. Машину побили одну, другу, ворота не встигли закрити. Ми стояли біля гаража, на вулиці. Мене розвернуло в другий бік, і дивом, що не попало на нас".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Фото: Суспільне Запоріжжя

Отець Іван розповідає, від рідного Гуляйполя російські військові не залишили "живого місця". Каже, навколо вирви від снарядів, пошкоджені будинки та моторошна тиша. Але місцеві звикли: Наслідки обстрілів, Гуляйполе. "Прилітає кожного дня. Якщо не сюди по нас, значить кудись. Гуляйполе вже розбили, фактично. Не осталося живого місця. Тут вже нікого немає, один чоловік залишився на тій вулиці. В якійсь мірі народ перестав боятися. Народ живе . Але все одно страшно, як попаде". Місцева жителька Наталія Курик на вечір спускається у підвал. Жінка каже: ночує там, бо топити вдома не виходить: "То димарів немає, то дах. Прильоти бувають, як наче тут. Чую — свистить. Присіла і думаю — перелетить. Страшно звичайно, але якось звикла".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Фото: Суспільне Запоріжжя

В Гуляйполі за три кілометри від лінії фронту проживають близько півтори тисячі людей, каже голова міської територіальної громади Сергій Ярмак. За його словами, підрахувати точну кількість евакуйованих не можуть, адже люди сезоно повертаються, аби садити городину. Віталій Пеляй — місцевий житель міста Оріхів, за п'ять кілометрів від якого знаходиться окупована територія. Чоловік розповідає, що протягом року ситуація тут погіршилась. Свою квартиру ремонтує чи не щодня, адже вибуховою хвилею виносить навіть двері у під'їзд: "Взагалі розбите все. Живемо в підвалі — я, брат, жінка. От так і живемо". У місті майже два роки немає світла, газу та води. Чоловік каже: має свій генератор, а воду підвозять рятувальники. Газ купують у балонах: "Зараз дорого, до того було дешевше. Зараз 1400, здається, балон. Я працюю на хлібозаводі. Завод не працює, але охорона то треба, щоб не крали". П'ять разів упродовж року влучили російські снаряди поряд із будинком Марії Юшко. Один із них досі на сусідньому городі: "Стирчить. Приїжджали, подивилися, сказали, що коли росіян відгонять за Токмак, тоді прийдуть витягнуть. Спочатку боялися, а тепер вже звикли".

Фото: Суспільне Запоріжжя

Фото: Суспільне Запоріжжя

Жінка живе у власному будинку. Каже, до підвалу разом із чоловіком спускаються тільки під час обстрілів: "Одне вікно тільки ціле. І то, ми його поклеїли. І слава Богу. А тут вікон немає, взагалі їх немає тут. Ми думали, що воно вже закінчиться. А воно, мабуть, ще не скоро закинчиться". Впродовж 2023 року з Оріхова виїхали 683 людини, ще 950 залишаються жити в місті, розповів начальник Оріхівської міської військової адміністрації Микола Вінченко.

<https://suspilne.media/>

04.01.2024 З 1 січня на тимчасово окупованій території Запорізької області розпочав роботу спеціальний підрозділ «поліції». Про це в ефірі національного телемарафону новин заявив мер Мелітополя Іван Федоров. За його словами, окупаційні «правоохоронці» вже здійснюють обхід квартир та будинків. Це робиться для того, аби визначити скільки людей лишається, хто з них не отримав російські паспорти. Також збирається інформація про те, як люди ставляться до окупації та що про це думають сусіди, родичі, знайомі. Федоров також додав, що спостерігається тенденція вивезення людей на заробітки на територію рф. Таким чином загарбники намагаються погасити спротив.

<https://www.061.ua>

04.01.2024 росіяни посилено змінюють етнічний склад населення на тимчасово окупованій території Запорізької області. Так, 50% мешканців Мелітополя - завезені з рф. Про це розповів міський голова Мелітополя Іван Федоров. "Спочатку довели місцевих мешканців до зубожіння. Тепер через окупаційний центр зайнятості пропонують безробітним їхати на заробітки на росію. Натомість завозять на ГОТ гастролерів з рф", - зазначив він. За словами Федорова, наразі 50% населення Мелітополя - немісцеві. Він зауважив, що до повномасштабного вторгнення у місті проживало 150 тисяч людей. "За два роки окупації близько 90 тисяч виїхали до інших міст України та світу. У Мелітополі залишилось 60 тисяч корінних мешканців, проте приблизно стільки ж понаїхало з ворожої країни. Виходячи на вулицю, мелітопольці не зустрічають знайомих облич - навколо недолюди з росії", - додав міський голова міста.

<https://censor.net/ua>

05.01.2024 Для мелітопольців, які не чекали на "руській мір", але були змушені залишитися в окупованому місті, свята закінчилися з приходом "визволителів". Тепер будь-яка урочиста дата в захопленому військами рф Мелітополі - це привід не для радості, а для зайвого занепокоєння. Адже саме в такі дні рашисти нерідко влаштовують провокації. І Різдво - не виняток. псевдо-губернатор Запорізької області є.балицький двічі міняв свої укази щодо комендантської години в Різдвяну ніч. У результаті вирішив, що цього року на свято жодних поблажок не буде. Так, на території Мелітопольського, Бердянського, Приморського, Приазовського та Якимівського районів режим комендантської години напередодні свята діятиме, як зазвичай, з 22:00 до 05:00. На решті окупованої території Запорізької області - з 21:00 до 05:00. Крім цього, у святкові дні будуть проводитися "шмони", що стали у "звільненому" місті вже традиційними. Рашистські рятувальники проведуть так звану профілактику "з метою забезпечити безпеку парафіян у церквах і храмах". А поліцаї перевіряють місця масового перебування людей, щоб "виключити можливість теракту".

<https://ria-m.tvua>

05.01.2024 Дивлячись на карти, які перед самим Новим роком кидають у мережу, рашисти, бере тремтіння. Подарунки на новий рік малечі принесли справжні зомбі, які косяться під дідів морозів. Про що думають люди (якщо вони, звісно, люди), коли посилають на дитяче свято замотаних у балаклаву по самісіньке чоло вояків, у ковпаку Санти і з автоматом або розвантаженням на перевагу? Навіть тим, "дідусям", яким, вочевидь, забракло балаклав, рашисти просто поверх військової форми начепили халат діда мороза і бороду. У поєднанні з армійським беретом, виглядає це зовсім не по-новорічному. М'яко кажучи. У такому моторошному вигляді, привітати юних талантів до ДК Залізничників прийшли росгвардійці в рамках божевільної за змістом і змістом акції "дід мороз спеціального призначення".

Фото: РІА М

05.01.2024 Вечір, 4 січня, видався гучним не лише в Криму, а й в тимчасово окупованому Мелітополі. Приблизно, з 22.00 за мелітопольським часом спочатку за містом було чути гуркіт літаків. “Такого вже давно в нас не було. Вони наче кружляли навколо міста”, - розповідають місцеві жителі. А о 22.40 розпочалася стрільба чергами у центрі міста. До речі, нічна стрільба це вже , як хобі у окупантів. Майже кожної ночі у різних районах міста рашисти чи то полюють на когось, чи між собою розборки влаштовують.

<https://ria-m.tvua>

05.01.2024 Прифронтвий Оріхів вщент розбитий. Ворожі війська атакують його з артилерії, б'ють авіацією та БПЛА. Деякі райони міста зруйновані настільки, що впізнати їх вже геть неможливо. Попри це, в Оріхові та трьох прилеглих селах, що знаходяться на підконтрольній Україні території, залишається близько 1430 мешканців. Як живуть люди бачили журналісти 061.

Фото: 061.ua

Фото: 061.ua

Фото: 061.ua

Фото: 061.ua

Фото: 061.ua

В Оріхові нині працює 8 пунктів незламності, в чотирьох з них - люди живуть постійно. Ці приміщення обладнані ліжками, біотуалетами, там є білизна, сонячні батареї, стоять генератори та паливо. «Ми майже два роки закликаємо людей прийти до розсуду та їхати, але ті хто тут, вже не будуть, мабуть, виїжджати. Людям нікуди їхати. Вони чекають перемогу і вірять», - говорить заступник начальника Оріхівської міської військової адміністрації Олександр Біллерис. Після короткої розмови з журналістами він разом з волонтерами проговорює логістику, аби поки не почався обстріл швидко розвести гуманітарну допомогу жителям міста. «Людям завжди треба їжа, вода та ліки. Зараз холодно, тож є потреба в теплих речах і паливних матеріалах. Зараз ми привезли гігієнічні набори, новорічні подарунки, буржуйки, теплі речі та взуття для рятувальників», - сідаючи в машину каже голова ГО «Міський центр допомоги» Дмитро Матюхін. Його команда розвозить допомогу в Пункти незламності та допомагає всім бажаючим виїхати в більш безпечні міста. Щоправда вмовляти людей, які вже звикли жити під обстрілами, дуже важко. «Залишаємо свої координати і якщо людина готова, то ми вивозимо», - каже Дмитро. На вулицях Оріхова сьогодні можна зустріти поодиноких людей. Кожен - з пластиковою ємністю для питної води, бо її в місті немає, лише та, яку привозять волонтери чи рятувальники. Люди розповідають про життя в підвалах та жаліються на нашестя мишей. Мовляв, нині їх стільки, що й рахувати складно. «Баха постійно. Немає такого, що вдень чи тільки вночі. Коли в них снаряди є, тоді і стріляють. Ми вже звикли», - розповідає про безпекову ситуацію пенсіонер Іван Миколайович. «Дрони літають, потім раз ... і касети посипалися. Мишей повно. Щури є», - додає його товариш Микола Григорович. Обидва чоловіки залишились в місті самі. В Пункт незламності приходять аби води набрати, телефон зарядити та продукти отримати. «Не живемо, а виживаємо. Дровами топимо. Все розбито. Працювала швачкою на фабриці місцевій до війни, а зараз от гуманітарну допомогу отримую аби вижити», - говорить 41-річна Людмила, з якою говоримо швидко, бо треба їхати далі. Разом з волонтерами приїжджаємо до Пункту Незламності, де живуть люди. Просимо показати, як облаштували укриття. 67-річний Віктор проводить невеличку екскурсію по своїй підземній кімнаті. На стінах замість шпалер - килими. Кімната невелика, замикається на ключ. «Квартиру ми, наприклад, в Запоріжжі на нашу пенсію зняти не зможемо, тому залишаємося тут. Добре тут... Тепло», - каже він та додає. - «Страшно було

влітку, коли авіаційні бомби літали. Зараз по місту трохи менше б'ють. А може то ми вже звикли. Хочеться аби все це припинилось. Ну це ж якось не по-людськи». Вдень він разом із старшою (відповідальна за роботу Пункту) хліб розвозить людям, гуманітарну допомогу, а як тільки-но починає темніти, ховається в підвалах. Разом з місцевими жителями в Оріхові залишаються правоохоронці та рятувальники. Волонтери привезли зимове взуття для бійців ДСНС. Тож, далі їдемо до них. На порозі пожежної частини стоїть ялинка, яку, як вже писав раніше 061, зробили із «Урагану» та прикрасили гільзами від патронів. Начальник караулу пожежної частини Сергій Гагарін говорить, що під час війни рятувальники не лише виїжджають на ліквідацію пожеж, а й розбирають завали після обстрілів, розвозять людям воду, хліб, гуманітарну допомогу. Його колега Сергій Голіков показує нам вдосконалену буржуйку, яку поставили в середині бокса аби машини не замерзли і одяг швидше висихав. «Нам не вистачало шматка труби. Взяли ворожі «Гради» і хлопці зварили з них трубу. Тепер у нас і тепло і одяг тут сушимо. Так і живемо», - розповідає боєць ДСНС.

Фото: 061.ua

Фото: 061.ua

Він сам родом з Оріхова. До війни також працював в цій частині, а зараз разом з родиною живе у Запоріжжі. «У мене в Оріхові будинок був, нині частково побитий. Дуже болить, коли бачу своє місто таким. Ми не на роботу приїжджаємо, а до себе додому. Я тут родився, виріс, женився, дім мій тут. Але так вийшло, що всі ми стали бомжами», - розповідає Сергій. Він знає кожен вулицю Оріхова. Жартома додає, що місто зовсім невелике, що за

півгодини можна з одного краю в інший прийти. В цю новорічну ніч Сергію пощастило - був дома з родиною. Він каже, що бажання має лиш одне - щоб війна закінчилась, настав мир, діти посміхалися і щоб здорові були близькі та рідні люди.

<https://www.061.ua>

06.01.2024 На тимчасово окупованій території Запорізької області гауляйтери створили спеціальну комісію, яка займається фейковою націоналізацією підприємств. Про це в ефірі національного телемарафону новин сказав мер Мелітополя Іван Федоров. Він нагадав, що підприємства були захоплені з перших днів окупації. При чому їх захоплювали один за одним представники різних ворожих формувань. "Наразі ворог намагається ввести "легалізацію" відбору (крадіжки) підприємств. Вони створили комісію, в яку входить 9 людей і що є знаковим, то жодної людини з тимчасово окупованої території. Всі завезені люди входять в комісію і вона "розподіляє" підприємства", - сказав він. Федоров додав, що наразі не є зрозумілим, що таке "націоналізація" та за якими законами її проводять. Зазначимо, що в окупаційних пабліках гауляйтери заявляють, що ще трошки і захоплена територія області буде сама себе забезпечувати. Мовляв, дотації будуть не потрібні.

<https://www.061.ua>

06.01.2024 На 70% тимчасово окупованої території Запорізької області на сьогодні є проблема з питною водою. Про це міський голова Мелітополя Іван Федоров сказав ефірі національного телемарафону новин. "Це сталося після того, як ворог здійснив терористичний акт на Каховській ГЕС. Саме тому є така велика проблема", - сказав він. Крім того, за його словами через те, що з захоплених територій виїхали фахівці, там є проблеми з електропостачанням. В окупаційних пабліках постійно з'являються повідомлення про аварії на електричних мережах.

<https://www.061.ua>

06.01.2024 росіяни не відновлюють цивільну інфраструктуру, яку ж самі зруйнували під час захоплення міст. На тимчасово окупованих територіях критично загострюється гуманітарна ситуація. Як повідомляє Центр нацспротиву, на захоплених росіянами територіях фіксуються проблеми з водопостачанням, опаленням та медикаментами. Окупанти не відновлюють цивільну інфраструктуру, яку ж самі зруйнували під час захоплення міст. У Бердянську ситуація із водопостачанням настільки погана, що містяни вимушені користуватися водою з річки Берда, яка мало придатна до вживання. Крім того, є проблеми з медикаментами. За даними ЦНС, українських і європейських ліків немає, є лише російські та китайські, які дуже дорогі та малоєфективні. При цьому доступ до якісніших ліків мають лише російські військові та росіяни, які приїхали до Бердянська у відрядження.

<https://www.unian.ua>

07.01.2024 Держава-терорист росія зосередила на тимчасово окупованих територіях України десятки тисяч співробітників росгвардії. Станом на січень 2024 року рф перекинула в Україну близько 35 тис. росгвардійців. Варто зазначити, що на озброєнні вони мають ББМ, танки, артилерійські системи, а також гелікоптери. Про це повідомляє Центр національного спротиву. За інформацією українського підпілля, половину із 35 тис. росгвардійців складають регулярні формування, розподілені за структурою в бригаду.

Також налічується 5 батальйонних тактичних груп та 44 тактичні групи. Ще близько 100 підрозділів являють собою формування зі співробітників ОМОН та СОБР.У ЦНС зазначили, що росгвардія після ЗС рф є другим за важливістю компонентом російських окупаційних військ. Члени цього формування виконують роль тилових загонів придушення цивільного спротиву. Крім того, до їхніх обов'язків входить проведення фільтраційних заходів серед цивільного населення та виявлення учасників підпільного руху. Примітно, що росгвардійці застосовують для придушення незгодних з російською окупацією мирних жителів зброю, зокрема важку техніку. У ЦНС наголосили, що сучасні російські окупанти діють так, як діяв НКВС, коли радянські війська окупували Захід України та країни Балтії після 1945 року. Також росгвардійців використовували для охорони "виборчих дільниць" на тимчасово окупованих територіях під час псевдореферендуму у вересні 2022-го та псевдовиборів у вересні 2023 року.

<https://ria-m.tvua>

07.01.2024 На тимчасово окупованих територіях Запорізької області росіяни намагаються мобілізувати якомога більше чоловіків. Про це повідомляє Центр національного спротиву при Силах спеціальних операцій, передає 061. За даними підпілля, все більше репресивних заходів росіян спрямовані на пошук чоловіків, яких примусово мобілізують до лав ЗС рф. У мобілізаційні списки вносять лікарів, освітян, працівників комунальних підприємств. Також в ці списки потрапляють і підлітки з 17 років. Зокрема для цього в окупованих містах Запорізької області розгорнули нові "військкомати". Їх очолили завезені з рф військові. «Ворогу вигідна смерть українців незалежно від сторони де вони воюють. Тому окупанти використовують українців у своїй армії для гарматних штурмів, адже їх смерть не створює соціальну напругу в нацистському суспільстві рф», - коментують в ЦНС.

<https://www.061.ua>

Інформація стосовно ситуації на Запорізькій атомній станції

03.01.2024 Запорізька АЕС вжила заходів для забезпечення постачання резервної електроенергії на випадок втрати основної зовнішньої лінії електропередач, як це неодноразово траплялося за час повномасштабної війни. Про це повідомляє офіційний сайт МАГАТЕ. Часті відключення електроенергії залишаються джерелом серйозного занепокоєння щодо безпеки та захисту найбільшої в Європі атомної електростанції (АЕС), оскільки їй потрібна електроенергія для охолодження своїх реакторів та інших важливих функцій, навіть коли всі реакторні блоки були зупинені. Так зі серпня 2022 року на ЗАЕС сталося вісім подій з повною втратою електропостачання поза майданчиком. Після відключення єдиної лінії у 750 кВ, яка залишилася на ЗАЕС, станція все ще може мати доступ до електроенергії з-за своїх меж через резервну лінію 330 кВ, якщо та залишається підключеною до енергосистеми. Проте з середини 2023 року, щоб працювати, ця лінія потребує ручного втручання. У заяві йдеться про те, що на станції провели роботи на резервних електричних трансформаторах, і два з трьох зараз працюють, і один із цих двох постійно підключений до резервних ліній електропередач на майданчику всіх шести реакторних блоків. "Це означає, що якщо основне електропостачання через розподільчий щит 750 кВ буде втрачено, резервна лінія автоматично зможе забезпечити електропостачання станції без ручного, а отже, запізненого втручання, за умови, що вона

залишатиметься в робочому стані", - зазначив генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Маріано Гроссі. П'ять з шести реакторів ЗАЕС залишаються в стані холодної зупинки, а четвертий енергоблок перебуває в стані гарячої зупинки для виробництва пари та тепла, в тому числі для міста Енергодар, де проживає більшість персоналу станції.

<https://censor.net/ua>

03.01.2024 Експертам МАГАТЕ було відмовлено в доступі до деяких реакторних залів Запорізької АЕС, що викликає занепокоєння з приводу ядерної безпеки. Протягом останніх двох тижнів експерти МАГАТЕ не можуть отримати доступ до реакторних залів деяких блоків Запорізької АЕС. Про це повідомили МАГАТЕ, пише УНН. Експерти МАГАТЕ все ще не можуть отримати доступ до всіх частин майданчика, і протягом останніх двох тижнів їм не дозволяли отримати доступ до реакторних залів блоків 1, 2 і 6. Це перший випадок, коли експерти МАГАТЕ не був наданий доступ до реакторного залу блоку, який перебував на холодній зупинці. Тут знаходиться активна зона реактора і відпрацьоване паливо. Команда й надалі запитуватиме цей доступ.- йдеться в повідомленні МАГАТЕ. П'ять із шести реакторів ЗАЕС залишаються в режимі холодної зупинки, тоді як енергоблок 4 знаходиться в режимі гарячої зупинки. Команда МАГАТЕ продовжувала проводити обходи майданчика в рамках моніторингу ситуації з ядерною безпекою та захищеністю на ЗАЕС. Проте вперше експертам не надають доступ до реакторних залів блоків на холодній зупинці. Крім того, протягом останнього тижня продовжується обмеження доступу до деяких частин турбінних залів ЗАЕС, у тому числі до зон 3, 4 та 6 блоків. Також експерти МАГАТЕ все ще очікують на запланований на 19 грудня доступ до дахів реакторів, який не відбувся через заявлені міркування безпеки.

<https://unn.ua>

04.01.2024 Недопуск експертів МАГАТЕ в реакторні зали окупованої російськими агресорами Запорізької АЕС може бути спробою приховати реальну ситуацію на станції. Про це заявив президент НАЕК "Енергоатом" Петро Котін. "За словами президента Енергоатома Петра Котіна, факт недопуску експертів моніторингової місії агентства (МАГАТЕ. - Ред.) до реакторних залів, де розташовані активні зони реакторів і міститься відпрацьоване ядерне паливо, може бути спробою російських окупантів приховати справжню ситуацію на ЗАЕС", - йдеться у повідомленні. Котін також наголосив, що Енергоатом залишається єдиним легітимним оператором ЗАЕС, тож лише повернення станції під повний контроль України може забезпечити її ядерну та радіаційну безпеку.

<https://censor.net/ua>

05.01.2024 Радник керівника "росатома" приматолог Ренат Карчаа прокоментував повідомлення МАГАТЕ щодо недопуску міжнародних експертів для огляду реакторних відділень енергоблоків ЗАЕС. Він доповів світу причину відмови, і це нове слово в ядерній інженерії – не допустили, бо "герметичні оболонки загерметизовані". "Я розумію, що росатом вже давно не турбується про свою репутацію, хоча має портфель проектів за кордоном на 140 млрд дол з нового будівництва АЕС. А мав би, бо якщо майбутні замовники прочитають пояснення цього персонажу, який недалеко відійшов від об'єктів своїх досліджень на початку кар'єри (працював у відомому за радянські часи Батумському мавп'яннику) і зроблять остаточний висновок щодо "кваліфікації та професіоналізму"

сучасного персоналу росатома... Та і ще і з гранатою! В буквальному сенсі”, – прокоментувала заяву Карчаа експертка у галузі ядерної енергетики Ольга Кошарна.

<https://sprotyv.mod.gov.ua>

Донецька область

Інформація щодо злочинів та геноциду рф проти громадян України які знаходяться на тимчасово окупованій території Донецької області

01.01.2024 Півтора роки тому життя маріупольців розсипалося. Ми перестали бути єдиною громадою: частину містян залишилась в окупації, частина виїхала і залишилась в Україні, частина – виїхала за кордон. Є такі, хто не побачив нічого неприйняттого в тому, щоб жити на території країни-агресорки. Частина наших земляків була безжально вбита російською армією. Сьогодні неможливо точно сказати, скільки маріупольців загинули, скільки зникли без вісті. Навіть точну кількість полонених ми не знаємо, тому що російська федерація хапає не тільки військових, а і цивільних, і не звітує ні перед ким за свої злочини. Але деякі цифри ми все ж таки назвати можемо, в тому числі завдяки центрам «ЯМаріуполь», які збирають інформацію про маріупольців. Вже 557 днів Маріуполь знаходиться в окупації. російська армія захопила місто 20 травня 2022 року. З того часу рф встановила власні окупаційні органи влади, змусила більшість містян отримати російські паспорти, розпочала забудову української території, вкрала майно, яке є приватної власністю громадян України, також вкрала державне майно України. Неможливо порахувати. За дуже приблизними даними, якими оперує міська влада Маріуполя, на території України мешкає близько 100 тисяч маріупольців. Близько 100 тисяч мешкає за кордоном. Близько 200 тисяч повернулись (або і не виїжджали) до окупованого Маріуполя. Доля 100 тисяч людей невідома. У центрах «ЯМаріуполь» зареєстровано понад 60 800 маріупольців, де вони отримують комплексну підтримку – гуманітарну, юридичну, медичну, психологічний та соціальний супровід, допомогу у працевлаштуванні та адаптації у приймаючої громади. Мережа центрів «ЯМаріуполь» складається з 25 центрів, які працюють у 17 областях. Окрім 25 центрів, працюють ще бпобутових центрів «ЯМаріуполь. Турбота» та 2 оздоровчих центра «ЯМаріуполь. Родина». Це одна з найбільших мереж підтримки внутрішніх переселенців України. Базуючись на даних центрів «ЯМаріуполь», лідерами гостинності для маріупольців стали Київ, Дніпро, Одеса, Львів та Запоріжжя.

<https://www.0629.com.ua>

02.01.2024 Наталя Кравцова, мати військовополоненого з бригади "Азов", зазначила, що загалом близько 2 тисяч оборонців Маріуполя з різних підрозділів перебувають у російському полоні. Про це вона розповіла в етері Еспресо. "Спільнота родин бійців ОЗСП "Азов" вже 20-й місяць ніякої інформації немає щодо захисників Маріуполя, які перебувають у полоні. Родини не знають про місце перебування, у якому стані бійці, чи живі вони взагалі. Після припинення оборони Маріуполя в травні 2022 року всі оборонці Азовстали, близько 2,5 тис. людей, опинилися у полоні. За цей час п'яту частину звільнили, але на сьогодні майже 2 тис. оборонців у полоні, там є представники різних підрозділів. Також майже 700 азовців досі залишаються у катівнях ворога", - розказала мати військовополоненого захисника Маріуполя. За її словами, для спілкування з ООН та

Червоним Хрестом потрібно мати сталеві нерви, тому що ту інформацію, яку надають ці організації, є дуже обмеженою та куцою. Є поодинокі випадки, коли Червоний Хрест телефонує родинам. Їй особисто передзвонили у травні 2023 року і повідомили, що російська сторона підтвердила перебування її сина у полоні, однак про місце та стан його здоров'я нічого невідомо."В Україні родини спілкуються з Координаційним штабом з питань поводження з військовополоненими, через який можуть отримати якусь інформацію або консультацію. Родини їздять на різні заходи й в ООН, і в ОБСЄ, щоб рідні швидше повернулися. А ті, хто ще залишаються у полоні, щоб для них були хоча б людські умови, щоб людей не били, не морили голодом, щоб до них не застосовувалися тортури. Бо, розмовляючи з тими, хто виходить з полону, бачимо, що ситуація з українськими військовополоненими є кричущою", - підкреслила Наталя Кравцова.

<https://espresso.tv>

02.01.2024 До України повернули ще одного підлітка, незаконно вивезеного окупаційною російською владою з Маріуполя. За два роки юнак встиг досягти повноліття, весь цей час він прагнув повернутись в Україну. Про це повідомляє Мінреінтеграції. "Ця історія розпочалася у квітні 2022 року. 17-річного Олександра у складі групи, де налічувалася 31 дитина, вивезли із тимчасово окупованого Маріуполя під Москву. Переважна більшість дітей із тієї групи були сиротами або позбавленими батьківського піклування", — йдеться у повідомленні. У відомстві додали, що напередодні Нового року до Мінреінтеграції звернулася громадська діячка, яка опікується поверненням дітей. "За майже два роки на чужині хлопець досяг повноліття, але весь цей час дуже хотів повернутися", — повідомили у міністерстві. За даними Мінреінтеграції наразі Олександр перебуває у Києві. З 31 дитини, яку вивезли в тій групі з Маріуполя, це вже п'ятий неповнолітній, якого вдалось повернути додому.

<https://suspihne.media/>

Інформація про життя громадян України на тимчасово окупованій території Донецької області

02.01.2024 Мешканці Маріуполя пережили похмурий Новий рік без тепла та світла, оскільки ремонт котелень тривав, а окупанти запускали феєрверки, затьмарюючи реальні проблеми міста. В окупованому Маріуполі колабораційна адміністрація не спромоглась налагодити критичну інфраструктуру міста. В той час, як одна найбільших котелень міста "Західна", у Новий рік знов була закрита на ремонт, люди запалювали свічки та одягалися тепліше, щоб не замерзнути у власних домівках. Про це пише Маріупольська міська рада, передає УНН. У темряві та з холодними батареями: як маріупольці в окупації зустрічали Новий рік. В окупованому Маріуполі 2024 рік зустрічали з святковими локаціями, якими загарбники намагалися прикрити реальний стан речей. Але їх здебільшого відвідували приїжджі мігранти з рф. Місцевим жителям було не до свята. Адже у частині будинків не було ані світла, ані тепла. - ідеться у повідомленні telegram-каналу Маріупольської міської ради. Зазначається, що котельня "Західна", що є одною з найбільших у місті, закрита на ремонт. Місцеві жителі наголошують про "тривале знушення", оскільки "опалення пропадає по кілька разів на день, або взагалі відсутнє цілодобово". Бульвар Шевченка на 22.00 немає ні світла, ні води, ні тепла, ні інтернету. З Новим Роком - у відчаї писали люди. Вказується,

що не було опалення по вулиці Чорноморській, крім того - на вулицях Межевій та Новоросійській відключили світло. Деякі будинки взагалі мали "повний комплект відключень", повідомляє відомство. При цьому загарбники пускали салюти, що лякало людей, які здавалося, що це вибухи, - у більшості населення досі травми після блокади. Але окупантам начхати на біль мирних людей, резюмує Маріупольська міська рада.

<https://www.unn.com.ua>

02.01.2024 В Маріуполі російські загарбники використовують тактику "живого щита", розміщуючись посеред житлової забудови. У тимчасово окупованому Маріуполі російські війська облаштовують свої бази просто посеред житлових будинків людей. Про це повідомив радник мера Петро Андрющенко. "Чергове розміщення окупантів посеред цивільної забудови. Ціла багатоповерхівка впритул до інших цивільних споруд. Вже обнесено парканом, виставлено охорону та починається облаштування під військові потреби. Тактика "живого щита" в дії", - йдеться в повідомленні.

Фото: facebook.com/Петро Андрющенко

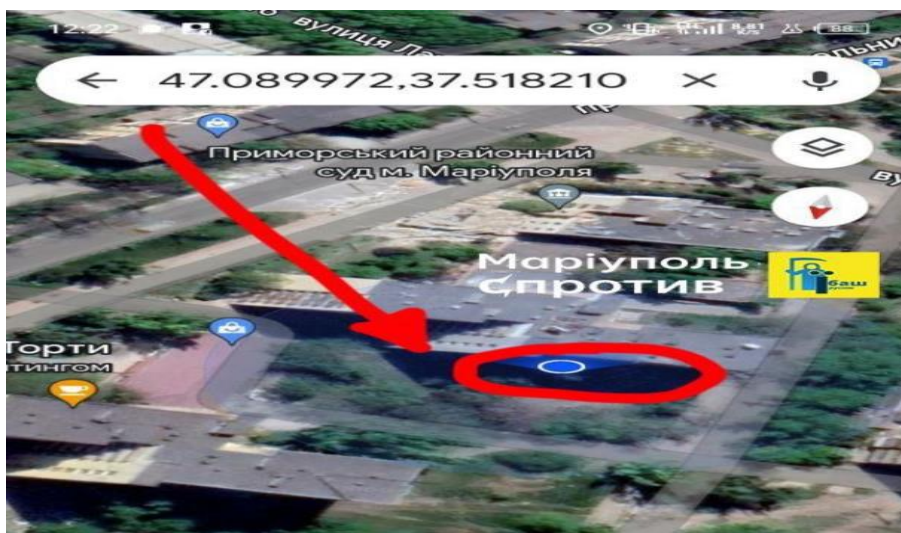

Фото: facebook.com/Петро Андрющенко

<https://tsn.ua>

03.01.2024 Пані Світлана майже ніколи не виходить за межі власного подвір'я. Каже, що для неї бачити все, що зараз відбувається в Маріуполі, - це біль. А ще вона боїться

людей, своїх сусідів, боїться розмовляти на вулиці із незнайомими. «Останні декілька місяців у нас тут почалася хвиля якогось «стукачества». Можливо воно і раніше було, але я з цим стикнулася декілька місяців тому, коли до одного з моїх сусідів прийшли денеерівці у поліцейській формі і забрали на підвал. А наступного дня в будинок, де він мешкав, заселився інший чоловік. І навіть не приховував, що це він настукав. Не знаю, що він казав в поліції (хто ж про це скаже), але результат ми тут всі побачили. І таких випадків стає все більше. Хтось просто зводить рахунки, хтось бажає отримати чуже житло. У кожного свої мотиви. Але більшість людей в Маріуполі зараз живуть у страху від своїх сусідів. Тому я і сиджу дома і виходжу лише на ринок за продуктами. Тільки там, на ринку, можна купити місцевих – нормальних – продуктів.

Фото: 0629.com.ua

Фото: 0629.com.ua

Я ховаюсь за своїми стінами, тому що не хочу отримувати російський паспорт. Звісно, я оформила російську пенсію, бо інакше не вижити. Але вона для тих, хто має лише український паспорт, - мінімальна і не переглядається в бік збільшення. Це рахується навіть не як пенсія, а як соціальна допомога. Тож грошей мало, все дуже дороге, але мені байдуже. Я піду за російським паспортом тільки в тому випадку, якщо до мене в двері постукають люди зі зброєю і скажуть – а де ваш паспорт, жіночка. От тоді, для того щоб

убезпечити себе, піду. Але поки ніхто до мене не стукає, я сиджу у себе дома тихенько. Просто живу. Їм, сплю, доглядаю за своїм будинком, і чекаю». Інколи пані Світлані доводиться спілкуватися з російськими будівельниками. «Вони, дійсно, трохи божевільні. Чи то взагалі жінок не бачили, чи то їм так подобається в Маріуполі, але майже кожен, з ким я спілкувалась, казали, що хочуть одружитись на місцевій жінці і тут залишитись. Уявіть, навіть до мене, 60-річної, сватався тут один. Я у нього спитала, навіщо ви сюди взагалі їдете? Тут руїни, війна поруч. Життя небезпечне. А він мені каже: «Я ж з Новосибірську. У нас там клімат поганий. А грошей таких, як в Маріуполі, я там ніде не зароблю. Тут ми у відрядженні, разом з доплатами – 200 тисяч рублів на місяць. Ніде немає у нас там таких зарплат». Я у нього питаю, а якщо війна повернеться? Якщо Україна сюди повернеться, що будеш робити? А він мені посміхається і каже: «Ну ви ж мене сховаєте?» Навіть не знаю, що у тих росіян в голові». Ці російські будівельники різних національностей потроху ремонтують приватні будиночки в її селищі. Роблять дахи, вставляють вікна. «Я живу в такому приватному секторі, де дуже багато алкашів всіляких живе. Вони ж до війни в халабудах жили. Пиячили, не працювали, будинки свої не доглядали. У нас же чому більша частина будинків без дахів стоїть? Не тому, що прильоти по ним були. Ракета десь поруч падає, а стріхи в будинках – гнилі, ось вони і склалися від першого ж поштовху. І ось уявіть, що прийшли до цих алкашів росіяни і встановили легкі металеві стріхи, накрили новеньким шифером, вікна вставили металопластикові. Оті віконця у них були 30 на 30 сантиметрів, так і їх замінюють на металопластик. Да ті алкаши ніколи б в житті самі собі такого не зробили. І тут раптом таке щастя – будинок їм полагодили. От вони і є найбільші щасливіці від приходу росіян. Радіють, голосять «росія навсєгда». Не хочеться на них навіть і дивитися. Дно, яке піднялося на поверхню». Інколи пані Світлана все ж таки виходить прогулятися містом. Дивиться, як ремонтують старі будівлі в центрі Маріуполя, історичні пам'ятки. «Боляче дивитись на те, що росіяни роблять з нашими історичними пам'ятками. Тут би реставратора запросити, але ні. В будівлі старовинній, де розміщувався технічний ліцей, ракета пробила дах, зруйнувала частину цегляної стіни. Там цегла 19 сторіччя. Її треба зібрати, ту, що вціліла, укласти наново. Але ні – просто привезли нову цеглу, стару викинули на смітник, зараз закладають, декор знищили. Ось і весь ремонт. А будинок із левами! Там теж був дах пошкоджений. Дах відремонтували, а потім взяли, повитягали старовинні вікна і вставили білий металопластик! У будівлю 19 сторіччя – металопластикові вікна! Ну просто неможливо дивитися. Ось і вся реконструкція. Ліпнина, яка була вся у тріщинках, напівзруйнована, – так і залишилась. Нікому наша історія, наша архітектура не потрібна». Коли пані Світлана дивиться на росіян, кількість яких щодня збільшується і збільшується у місті, коли спостерігає за масштабами їхньої діяльності, яку вони у Маріуполі розгорнули, їй стає сумно. «Я, звісно, не перестаю вірити у те, що Україна повернеться, але дуже боюся, що я цього вже просто не побачу. Не дочекаюся...»

<https://www.0629.com.ua>

03.01.2024 У мерії кажуть, що в окупованому місті не вистачає медиків та є проблеми із наявністю медикаментів. Зокрема, у Маріуполь не завозять ліки для людей з епілепсією та цукровим діабетом. В тимчасово окупованому Маріуполі швидка допомога відмовляється їхати до людей. У місті не вистачає медперсоналу та автомобілів. Про це повідомляють у Маріупольській міській раді. Так, одна з мешканок міста намагалася викликати швидку допомогу для своєї сусідки. Жінці стало погано, у неї був підвищений тиск та серцебиття, втім медики відмовилися приїжджати, адже виклик начебто не терміновий. Зазначається, що їй порекомендували дати таблетку та поклали слухавку. У

міській раді Маріуполя кажуть, що такі випадки трапляються часто та викликати медиків досить складно. Ще одна мешканка розповіла, що намагалася викликати медиків до своєї бабці, якій стало погано. Оператори швидкої допомоги пів години розпитували жінку про симптоми, грубіянили та перенаправляли до дільничного лікаря. Жінка розповіла, що її декілька разів питали одне і те саме, адже просто не хотіли приїжджати. Також повідомляється, що в окупованому росіянами місті є проблеми з наявністю лік від деяких хвороб. Наприклад, одна із мешканок через це змушена закупувати ліки для свого сина, у якого епілепсія, у росії. Окрім того, є проблеми із постачанням ліків для людей із цукровим діабетом.

<https://focus.ua>

06.01.2024 У Маріупольській міській раді кажуть, що всередині будинки непридатні для проживання. Зокрема, в одному із будинків після такого "ремонту" прорвало внутрішні комунікації та затопило відремонтований фасад. У Маріуполі окупанти відновлюють будинки лише ззовні. Вони ремонтують для гарної картинки лише фасади, втім будинки й надалі залишаються в аварійному стані. Про це повідомляють у Маріупольській міській раді. "окупанти роблять фасади будинків, а ось за ними відкривається прихована реальність", — йдеться у повідомленні. Зокрема, окупаційна влада не проводить ніяких ремонтів усередині багатоквартирних будинків, там навіть не замінюють комунікації. Деякі жителі Маріуполя показали, у якому стані здають в експлуатацію помешкання, начебто готового для життя. Один із таких будинків знаходиться на проспекті Миру, 42. Вже невдовзі після ремонту у ньому прорвало внутрішні комунікації, внаслідок чого було затоплено відремонтований фасад. У Маріупольській міській раді кажуть, що мешканці й надалі живуть у напівзруйнованих квартирах. Це вже не вперше, коли окупанти лише вдають вигляд, що відновлюють зруйноване помешкання. До прикладу, раніше у міській раді розповідали, що мешканцям в аварійному будинку лише поміняли вікна та встановили труби. Попри це, помешкання залишилося практично знищеним та непридатним для проживання. Зазначалося, що у такий спосіб лише "відмиваються гроші", адже компанії отримують кошти за ремонт та звітують про начебто виконані роботи, яких насправді не робили. Мешканці одного із "відремонтованих" будинків на вул. Металургів розповідали, як підрядна організація покинула будинок, не завершивши ремонтів. Через те, що вони не встановили навіть дверей, квартири почали розграбовувати мародери.

Фото: Маріупольська міська рада

Фото: Маріупольська міська рада

Фото: Маріупольська міська рада

Інформація про події, які відбуваються в портах на тимчасово окупованій території міста Маріуполь Донецької області

04.01.2024 російські загарбники у тимчасово окупованому Маріуполі вже третій день поспіль у порту вантажать на судна награване українське зерно для вивезення в росію. Про це повідомив радник міського голови Маріуполя Петро Андрющенко. "Судно, що ховалось за будівлею елеватора, вийшло з акваторії порту позавчора вночі. На його місце стало інше судно. Портові крани третій день поспіль вантажать зерно. Можемо стверджувати, що саме зерно було на першому судні, та друге (попередньо універсальний балкер) теж під навантаження зерном", - зазначив Андрющенко.

Фото: Андрющенко Time

Він зауважив, що запаси каоліну у порту не вантажаться, вивантаження військової техніки поки не зафіксовано. "По факту, окупанти продовжують розкрадання зерна та природних багатств України. У той самий час тестово "промацують" пильність та реакцію на потенційно можливе постачання портом техніки", - додав Андрющенко.

<https://m.censor.net/ua>

АР Крим

Інформація щодо злочинів та геноциду рф проти громадян України які знаходяться на тимчасово окупованій території АР Крим

03.01.2024 Ув'язнених українських журналістів на окупованих територіях, більшість з яких з Криму, занесли до міжнародного списку переслідуваних журналістів, звільнення яких вимагає Європейська федерація журналістів (EFJ). Про це повідомила EFJ. За підрахунками організацій, що входять до Європейської федерації журналістів і Платформи Ради Європи із захисту журналістики, 108 журналістів провели новорічну ніч у в'язницях. 17 з них — на окупованій Україні, більшість з яких з Криму: Амет Сулейманов; Асан Ахтемов; Дмитро Хилюк; Ернес Аметов; Ірина Данилович; Ірина Левченко; Марлен Асанов; Осман Аріфмететов; Ремзі Бекіров; Рустем Шейхалієв; Сергій Цигіпа; Сервер Мустафаєв; Сейран Салієв; Тимур Ібрагімов; Вікторія Роціна; Вілен Темерьянов;

Владислав Єсипенко. Нагадаємо, серед європейських країн росія стала лідером порушників прав жінок-журналістів. Майже 20% усіх порушень у Європі здійснила росія. Багато з них сталися на передовій в Україні з моменту вторгнення рф в лютому 2022 року.

<https://suspilne.media>

05.01.2024 За рік та 10 місяців російські суди в Криму винесли 560 ухвал про притягнення до адміністративної відповідальності за «дискредитацію російської армії» (стаття 20.3.3 КоАП рф). Про це розповів аналітик «КримSOS» Євген Ярошенко. З понад півтисячі постанов 54 було винесено у грудні минулого року: на 16 більше, ніж у листопаді, коли суди прийняли 38 таких постанов. За весь час більше ухвал винесли «Київський районний суд м. Сімферополя» (91), «Євпаторійський міський суд» (52), «Феодосійський міський суд» (43), «Ялтинський міський суд» (43) та «Вірменський міський суд» (35). За словами аналітика, це може пояснюватись, зокрема, засудженням частиною жителів Криму масованих ракетних ударів по українських містах та громадським підйомом після вдалої серії влучень російськими військовими об'єктами на окупованому півострові. Нагадаємо також, що за період з 4 березня 2022 року до 31 грудня 2023 року «суди» у Криму винесли 6 вироків у кримінальних справах про нібито повторну дискредитацію російської армії (стаття 280.3 КК рф). Три з них передбачали реальне позбавлення волі на строк до 1,5 року.

<https://ua.krymr.com>

Інформація про життя громадян України на тимчасово окупованій території АР Крим

01.01.2024 З початку повномасштабного вторгнення рух спротиву на окупованих територіях значно збільшився. Один з рухів спротиву навіть створив особливу газету для жителів ТОТ, зокрема Криму, де розповідають про те, що ж насправді відбувається в Україні. У коментарі для Суспільне Крим представники українського підпілля поділилися результатами своєї роботи за 2023 рік та розповіли про плани на майбутнє, до яких вже варто готуватися росіянам на окупованих територіях. За даними постійної представниці президента України в АРК Таміли Ташевої, наразі на ТОТ, зокрема у Криму, діють такі рухи спротиву:

Фото: Telegram/Жовта стрічка

Підпільна організація "Атеш" ("вогонь" кримськотатарською) — виникла на Кримському півострові влітку 2022 року, наразі налічує 1 800 агентів; Ненасильницький рух спротиву "Жовта стрічка" — виник 27 квітня 2022 року на великому протесті проти окупації Херсона, наразі налічує понад 3 000 активних учасників; Жіночий партизанський рух "Зла Мавка" — виник у лютому 2023 року в Мелітополі й об'єднав хоробрих дівчат з усіх ТОТ. Найбільше учасниць наразі перебуває саме в окупованому Криму. Нині налічує понад 500 активних учасниць; Рух громадянського спротиву в окупованому Криму "Кримські бойові чайки" (КБЧ), який теж прагне скорішої деокупації півострова — виник у вересні 2022 року. "Хочу сказати, що не лише об'єднані рухи чинять цей спротив. Здебільшого — це звичайні люди, українські громадяни, може й російські громадяни, які в певних формах чинять цей спротив. Крим — це велика військова база, з великою кількістю фсб й правоохоронних органів, а тому це невеликі демонстрації. Як це виглядає: це підняття українського прапора, це вилити жовто-блакитну фарбу на окупаційну адміністрацію, як це зробив Богдан Зіза, це Саша Тарапон, який розповсюджував антивоєнні листівки, це Андрій Білозеров, який поставив пісню "Bayraktar" в аудиторії. Переважно, це адміністративні арешти 10-15 діб, або великі достатньо штрафи. Сукупна сума штрафів вже понад 15 мільйонів рублів для всіх цих осіб", — зауважила Ташева під час підсумкової пресконференції Представництва та Офісу Кримської Платформи.

"Жовта стрічка"

Координатор "Жовтої стрічки" Іван розповів Суспільне Крим, що 2023 року у Криму партизанам вдалося налагодити стабільний пошив українських прапорів й протягом року жителі півострова частіше помічало їх в публічних місцях та на вершинах кримських гір. "Ми бачили, що спротив не обмежувався лише стрічками. Зокрема, ми закупували гучномовці, ховали їх в публічних місцях, запускали патріотичний аудіозаписи і це показує, що саме патріотичні настрої населення в окупації — вони зростають. Все більше людей готуються до звільнення й вірять в це", — сказав Іван. За його словами, "Жовта стрічка" збільшила власну кількість на окупованих територіях приблизно на 3 тисячі людей, з них у Криму — понад тисячу.

Фото: Telegram/Жовта Стрічка

Фото: Telegram/Зла Мавка

"Кримські бойові чайки"

За даними Представництва президента України в АРК, за 2023 рік "Кримські бойові чайки" оголосили полювання на Наталію Дубовік — колаборантку з Криму, яка допомагала російській армії, спекулювала на дітях, їхніх листах та плела сітки. Нагадали їй про іншу колаборантку — Яніну Павленко, яка вихваляється продуктивною роботою на окупаційну адміністрацію Ялти та нещодавно провела прийом родичів російських військових. Рух висвітлив її діяльність пари з Алушти Анастасії та Олексія Асетрових, що розвозить гуманітарну допомогу кримчанам і людям на тимчасово окупованих територіях, а також евакуюють росіян із фронту та відправляють туди різноманітну допомогу. Водночас "Кримські бойові чайки" періодично погрожують пропагандисту Олександрю Таліпову, який переслідує мешканців окупованого Криму за проукраїнські позиції.

" Фото: Telegram/Кримські бойові чайки"

"Атеш"

За 2023 рік агенти військово-партизанського руху "Атеш" плідно попрацювали у тилу російської армії та продовжують регулярно збирати інформацію про військові об'єкти у

Криму. Зокрема: Помітили машини російської Нацгвардії, що прибувають на вокзали Джанкоя, щоб забирати прибулих призовників; Зафіксували ситуацію з дислокуванням військової техніки окупантів в порожньому Пушкіне Курманського району (раніше називався Красногвардійський район), адже наразі техніку перенесли; Помітили БТР, БМП, майстерні технічного обслуговування автомобільної техніки та командно-штабні машини на базі ЗіЛ-131 у гаражному кооперативі на околиці Джанкоя, куди періодично привозять КАМАЗи; Знайшли базу зберігання інженерної техніки для земляних робіт та зміцнення оборонних споруд, позиції військової техніки ЗС рф у Зарічному та лінії "зубів дракона" на дорозі Зарічне–Чайкино; Вирахували функціонуюче підприємство паливно-мастильних матеріалів окупантів у селищі Бакачик-Кият (стара назва Комсомольське) в районі Сімферополя; Зафіксували після багатоденної розвідки розташування ППО ЗС рф по периметру острова Тузла і біля в'їзду на Кримський міст; Виявили прибуття до Криму нової партії російських військових з Амурської області; Розвідали територію 68-го окремо військово-морського інженерного полку в Євпаторії та відсутність охорони даного об'єкта.

Фото: Telegram/Атеш

<https://suspilne.media>

03.01.2024 Активісти руху спротиву "Жовта Стрічка" у тимчасово окупованому Криму поширили понад 100 повідомлень російським загарбникам на рублях, у тому числі, що 2024 рік стане останнім роком окупації та переможним для України. Про це "Жовта Стрічка" повідомила на своєму каналі у Telegram. "Отримуючи решту в магазині, окупанти будуть бачити написи "Крим – це Україна", "Україна переможе в 2024", "Площа України — 603 700 км²". Ми продовжуємо чинити спротив р**истам, адже Крим – це Україна!", — наголосили активісти.

Фото: Telegram/Жовта стрічка

Фото: Telegram/Жовта стрічка

<https://suspilne.media>

03.01.2024 У вівторок ввечері, 2 січня, в окупованому Севастополі пролунали два потужних вибухи в районі бухт.UPD: Як розповіли джерела в українській розвідці Суспільному Крим, наразі триває робота Сил безпеки та оборони України по військових об'єктах російських окупантів."Я чув два потужні вибухи зі сторони бухт. Навіть трохи вікна від вибуху затремтіли", — повідомив Суспільному Крим місцевий житель. У свою чергу, окупаційна влада міста стверджує, що нібито над Чорним морем збили ракету."За попередньою інформацією, над акваторією збито ракету. За інформацією від рятувальної служби Севастополя — жодних пошкоджень інфраструктури не зафіксовано", — написав "губернатор" міста михайло развожаєв на своєму каналі у Telegram. Водночас Telegram-канал "Крымский ветер" розмістив фото від очевидців, на якому видно, що у небо піднялися два стовпи диму після вибухів.

Фото: Telegram/Крымский ветер

Фото: Telegram/Крымский ветер

<https://suspilne.media>

04.01.2024 російський диктатор володимир путін схвалив закон про надання громадянам України, які народилися і проживали у Криму та Севастополі до 18 березня 2014 року, права на спрощений порядок отримання російського паспорту. Про це йдеться у тексті указу президента рф від 04.01.2024 № 11 "Про визначення окремих категорій іноземних громадян та осіб без громадянства, які мають право звернутися із заявою про прийом до громадянства російської федерації" на офіційному інтернет-порталі правової інформації. "Громадяни України, які народилися до 18 березня 2014 року і постійно проживали в Криму або Севастополі, отримають право звернутися за громадянством рф", — заявлено у документі. Також право на спрощене отримання громадянства рф отримали українці, які народилися і проживали на території Криму та виїхали за межі півострова до 18 березня 2014 року, а також їхні діти, подружжя та батьки. Крім того, на спрощений порядок отримання російського паспорту можуть розраховувати: громадяни України та особи без громадянства, які мають дозвіл на тимчасове проживання в рф, посвідку на проживання, посвідчення біженця, свідоцтво про надання тимчасового притулку в росії чи учасника програми добровільного переселення до рф співвітчизників, які проживають за кордоном, які постійно проживали на територіях окремих районів так званих "ДНР" і "ЛНР"

до квітня 2014 року; іноземні громадяни та особи без громадянства, яких самих або чийх родичів і близьких депортували з території Кримської АРСР та їхніх членів сім'ї; громадяни Афганістану, Іраку, Ємену та Сирії, які народилися на території СРСР і мали раніше громадянство СРСР, а також їхні діти, подружжя і батьки. Згідно указу, термін розгляду заяв від зазначених громадян не має перевищувати три місяці.

<https://suspilne.media>

05.01.2024 Спрощенням отримання громадянства рф на території Криму для українців росіяни хочуть показати, що кримчани підтримують росію, але, насправді, їх примушують до паспортизації, адже без паспорта вони не можуть повноцінно жити на окупованих територіях. За російськими даними, станом на 2015 рік у Криму лише 4% населення залишалися без паспортів громадян рф. Від нав'язаного автоматичного громадянства держави-агресора у 2014 році змогли відмовитись трохи більше 3 400 людей. Тому на момент ухвалення цього наказу путіна, на півострові залишилась зовсім незначна кількість українців, які наразі проживають в окупованому Криму без російського паспорта. Україна абсолютно не засуджує українців, які отримують громадянство рф на тимчасово окупованих територіях, розуміючи, що наявність такого російського паспорта є фактично єдиною можливістю зберегти своє життя."Це фактично єдина можливість зберегти своє життя і отримати базові послуги, задовольнити свої документальні основоположні права людини на окупованій території", — додала юристка, заступниця постпреда президента України в АРК Ольга Куришко. Крім того, Куришко нагадала, що держава-окупант не має права нав'язувати громадянство своєї країни."У держави, яка здійснює окупацію є певні зобов'язання. Вона не має права нав'язувати громадянство своєї країни. Бо вони є громадянами України. Вони не відмовляються від громадянства України, в них є документи. Але держава-агресор створює такі умови, що людина не має послуг на окупованій території. Це ідентифікується як примус. Люди не мають права медичної допомоги чи адміністративних послуг. Також є проблеми з власністю на тимчасово окупованих територіях, бо не маючи їхніх паспортів, вони не мають ніяких прав. Україна не визнає таких дій, бо це є порушенням міжнародного права та нашого суверенітету", — наголосила вона.

<https://suspilne.media>

05.01.2024 У тимчасово окупованих Саках у Криму 4 січня пролунали вибухи. Так званий глава російської адміністрації міста Олександр Овдєнко повідомив про атаку в Саках. Також повідомляли про вибухи в районі Севастополя і Новоросійська. Про це чиновник написав у своєму Telegram. У Криму вдруге за день лунають вибухи. Влада повідомила про перекриття Керченського мосту. Місцеві пабліки повідомляли про вибухи в районі Керченської протоки. Також пабліки писали про роботу ППО поблизу Новоросійська. Крім того, місцеві в Telegram пишуть про спроби Чорноморського флоту "відбити атаку" біля Севастополя. Окупаційна влада повідомляє про евакуацію ста людей. Так званий глава російської адміністрації Саків олександр овдєнко повідомив про атаку на місто. "Увага мешканців Західного Криму! Ворог намагається атакувати узбережжя Саки – Євпаторія. Усі спроби марні", — пише овдєнко. Згодом Міністерство оборони рф повідомило про збиття 36 безпілотників над окупованим півостровом. До того ж один дрон збили над територією Краснодарського краю росії.

<https://suspilne.media>

04.01.2024 В Євпаторії окупованого Криму пролунав дуже потужний вибух з боку Заозерного, у небо підіймається стовп диму. Також потужні вибухи чули у Севастополі. Про це повідомив Суспільному Крим місцевий житель.

Вибухи в Євпаторії

"Чув дуже потужний вибух в Євпаторії, з боку Заозерного. Перед цим чув звуки схожі на сирену повітряної тривоги... Відразу після вибуху звук сирени зник. Нині підіймається дим", — зазначив він. Ще один мешканець уточнив, що вибух був на заході Євпаторії. "Вибух дуже потужний був. Це на заході міста, в напрямку Уютного. Звідти підіймається дим", — сказав він.

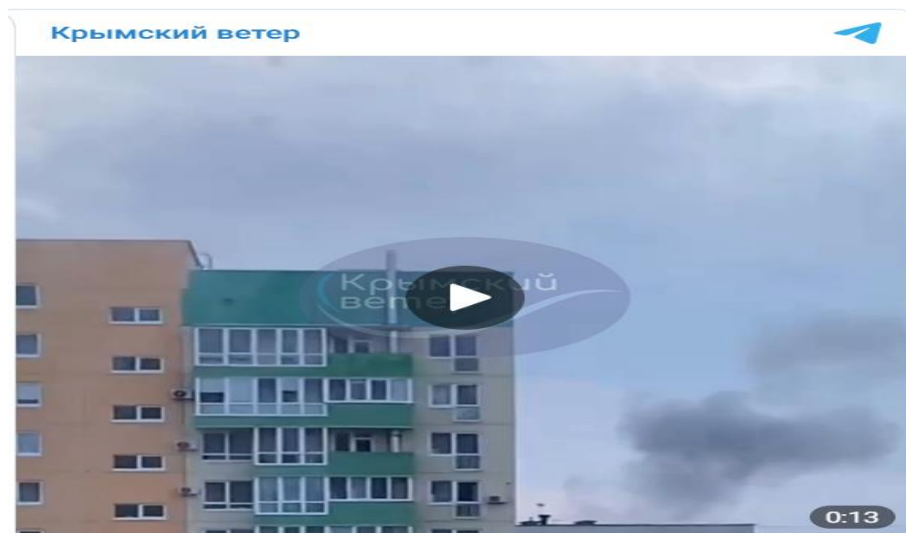

Фото: Telegram/Крымский ветер

Вибухи у Севастополі

Також очевидці розповіли про вибухи у Севастополі, де незадовго до цього оголосили повітряну тривогу. "У місті чути вибухи. Деякі більш потужні, деякі ніби за містом", — зазначив місцевий житель. Ще один очевидець зауважив, що від вибуху затремтів дім. Також чутно велику кількість "швидких". "Приблизно через пів години після початку тривоги пролунало два дуже гучних вибухи і потім було видно два стовпи диму. Було так гучно, наче десь зовсім поряд. Не знаю, куди поїхали швидкі, я бачив тільки одну, але мені з дому до сих пір чути... Якщо дивитись з району ЦУМу, то один (вибух — ред.) у напрямку Фіолента/Казачки, а другий десь в сторону Стрілецької", — сказав він.

Фото: Telegram/Крымский ветер

Своєю чергою, окупаційний губернатор Севастополя Михайло Развожаєв на своєму каналі у Telegram написав, що "вже збито кілька повітряних цілей". "На Глухова влучив осколок у будинок. Попередньо один постраждалий. Частина осколків від повітряних цілей упала в районі вулиці Мостової, на Північній стороні, в районі Монастирського шосе і Федюхиних висот. Рятувальні служби виїхали на місце.", — наголосив він.

Фото: Telegram/Крымский ветер

Фото: Telegram/Крымский ветер

Як повідомляє Telegram-канал "Крымский ветер", за попередніми даними від очевидців, одна з ракет влучила у військову частину, командний пункт зв'язку в Юхариній балці в Севастополі. Зараз туди поїхали "швидкі" та рятувальники.

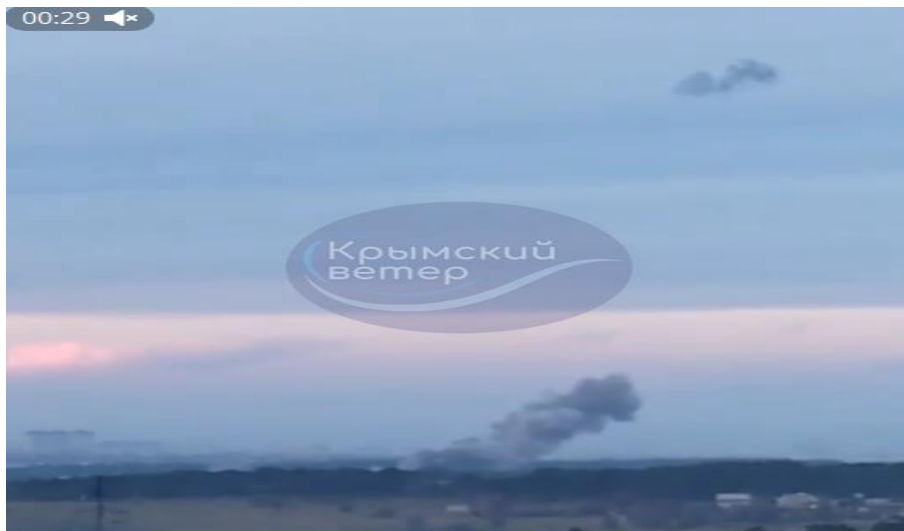

Фото: Telegram/Крымский ветер

Водночас Міноборони рф заявило, що близько 17:20 за московським часом "припинено спробу київського режиму здійснити терористичну атаку із застосуванням авіаційних керованих ракет по об'єктах" у Криму. Зокрема, нібито знищено 10 ракет над півостровом.
<https://susilne.media>

06.01.2024 Українські ракетні удари по військових об'єктах в окупованому Криму 4 січня підняли дух місцевих жителів, незгодних з російською окупацією. Наразі спостерігається значне пожвавлення серед активістів та пересічних кримчан, вони пишуть повідомлення з підтримкою українських військових. Про це розповів Суспільному Крим координатор руху опору "Жовта Стрічка" Іван."Успіхи ЗСУ мотивують та надихають українців у Криму. Більше випадків ненасильницького спротиву, збільшується кількість повідомлень до "єВорога" про військових рф — прямі наслідки успішних операцій ЗСУ проти путінського режиму. Українці в Криму чекають, вірять та працюють над звільненням півострову від російської окупації", — наголосив він. Також 5 січня у Telegram-каналі

"Жовтої стрічки" зазначили, що у Криму фіксується багато повідомлень від кримчан з підтримкою ударів, але їх не показують, щоб не підставити людей."У тимчасово окупованій АР Крим зараз дуже сильне пожвавлення серед активістів та просто пересічних жителів. Успішні удари ЗСУ тільки додають оптимізму", — йдеться у повідомленні. Крім того, на півострові 5 січня активні члени руху провели нову акцію спротиву окупації. Вони робили фото листівок з написами "Крим чекає Україну у 2024" на тлі кримських пейзажів у Сімферополі, Севастополі, Ялті, Євпаторії та Джанкої."Успішні удари ЗСУ тільки підсилюють очікування, що нарешті Крим буде без р**истів. На фото ви можете бачити жовті стрічки поруч з Суворовським редутом у Євпаторії, на фоні триколову р**истів у Сімферополі, а також патріотичні плакати та листівки на вулицях тимчасово окупованих міст АР Крим", — розповідає "Жовта стрічка" у Telegram.

<https://crimea.suspilne.media>

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ ТА
ПІДРОЗДІЛАМИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ НА ПІВДЕННИХ
НАПРЯМКАХ ЧОРНОМОРСЬКІЙ І АЗОВСЬКІЙ ОПЕРАЦІЙНИХ ЗОНАХ,
РІЧКАХ ДУНАЙ І ДНІПРО ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА
ПОДІЇ У ОДЕСЬКОЇ, МИКОЛАЇВСЬКОЇ, ЗАПОРІЗЬКОЇ, ХЕРСОНСЬКОЇ
ОБЛАСТІ, МІСТІ МАРІУПОЛЬ, АР КРИМ ТА ПРИДНІСТРОВСЬКОМУ
РЕГІОНІ
Частина I
(01.01.- 07.01.2024)

Науково-дослідний центр Збройних Сил України “Державний океанаріум”
Інституту Військово-Морських Сил Національного університету “Одеська
морська академія”, 2024